

RUSÇA'YA GİRİŞ

РУССКИЙ

İçindekiler

Doküman Renklendirme Anlamları	7
GİRİŞ ve TEMEL KURALLAR	7
Alfabe	7
Harflerin Telaffuzu	8
Rus Alfabesinde bulunmayan Türkçe Harflerin Karşılıkları	13
Sesli (ünlü) Harfler	14
Sessiz (ünsüz) Harfler.....	14
Tonlu ve Tonsuz Harfler.....	15
Güçlü Durum	16
Zayıf Durum	16
Düşen Sessiz Harfler	16
7 Sessiz Harf Kuralı	17
Hece ve Harflerde Vurgu ve Farklı Telaffuzla Okunan Harfler.....	17
Okuma Kuralları.....	19
Telaffuz ve Vurgu Egzersizleri.....	20
İsimlerin Cinsiyeti - род имён	21
Yumuşatma İşareti ile Biten Kelimeler	22
Eklerle Cinsiyet	23
Soyadlarında Kelime Cinsiyeti	23
Meslek Kelimelerinde Cinsiyet	24
Milliyetlerde Cinsiyet.....	24
Rusça'da Kelimenin Kökü	24
İsmin Çoğul Halleri - Множественное Число Существительных.....	26
ZAMİRLER	36
Şahıs Zamirleri - Личные местоимения	36
İşaret Zamirleri – указательные местоимения	36
Soru Kelimeleriyle Kullanım.....	38
Zamirlerle Kullanım	38
Edatların Aitlik Zamirleriyle (-in eki) Kullanımı	38
Karşılaştırma Cümlelerinde -in Hali	39
Sahip Olmama Durumlarında İsmin -in Hali	39
Yer Bildiren Kelimeler – указательные местоимения	40

-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları – предлоги место предложный падеж	40
Aitlik Zamirleri - Притяжательные местоимения	41
Aitlik Zamirlerinin -e Hali	45
Yönelme Zamirleri (-e Hali)- Справочные местоимения.....	46
“ile” Araçlı Zamirleri - Творческие местоимения «с»	46
“Hakkında” Zamirleri - Местоимения «О».....	46
SIFATLAR – прилагательные - род имен прилагательных.....	47
Nasıl, hangi, ne çeşit? – как.....	51
Sıfatların Olumsuz Halleri	52
Sıfatların Üstünlüğü (daha) – степень сравнения прилагательных	52
Sıfatların Üstünlüğü (en) – степень сравнения прилагательных	55
Sözcüklerden Sıfat Oluşturma – прилагательные причастия	55
İSMİN HALLERİ - падежи	57
İsmi'nin Yalın Hali - Именительный падеж	57
İsmi'nin -i (belirtme) hali - Винительный падеж.....	57
Sıfatların -i Hali	60
İsmi'nin -in (tamlayan) hali - Родительный падеж	62
-in Hali İsim Tamlaması.....	62
Sıfatların ve İşaret Zamirlerinin -in Hali	63
Sıfat sorularının ve İşaret zamirlerinin -in hali.....	64
İsmi'nin -e (Yönelme) Hali - Дательный падеж.....	64
“к (ко)” Edatı – İstikamet / Yön	65
Sıfatların -e Hali	67
İsmi'nin -ile (araçlı) Hali - Творительный падеж.....	67
İsmi'nin -de/hakkında (kalma, bulunma) Hali - Предложный падеж.....	69
İsmi'nin -den Hali.....	71
PADEJLER - Özet: İsmi'nin Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler	72
Zamirlerde İsmi'nin Halleri	74
Aitlik Zamirlerinin -i Hali	74
Sahiplik Zamirlerinin -in Hali – родительный падеж	75
İşaret Zamirlerinin -e Hali	76
SORU CÜMLELERİ – вопросительные предложения и слова	77
Fiiller - глаголы	79
Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller	79
Cümle Yapısı ve Zamanlar.....	85
Fiillerde Zaman Çekimleri	85
Fiil Grupları	86
Kuralsız Fiiller – Неправильные глаголы	90

Şimdiki Zaman – настоящее время	91
чь Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri.....	93
еть Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri.....	95
тий Eki ile Biten, Hareket Bildiren Fiillerin Çekimleri.....	97
сяь Eki ile Biten, Dönüşlü Fiillerin Çekimleri.....	98
İçinde ва Eki Bulunan Fiillerin Çekimleri.....	99
Harf Değişen Fiillerin Çekimleri	101
ь,о Harfi Alan Tek Heceli Fiillerin Çekimleri	105
Geniş Zaman - настоящее время	106
Gelecek Zaman	106
Belli Olmayan (Bileşik) Gelecek Zaman [Будущее сложное]	109
Planlanmış (Basit) Gelecek Zaman [Будущее простое]	109
Geçmiş Zaman - Прошедшее время	112
Zamanlarda Örnek Çalışma	113
istikamet ve Yön - направление	114
Sayılar - числа	116
Renkler - цвета	118
Emir Kipi.....	119
Dönüşlü Fiiller (Возвратные Глаголы)	121
SÖZLÜK	124
Diğer KURALLAR	126
RUSÇA'DA SÖZDİZİM KURALLARI.....	127
Cümlelerde Vurgular	127
Eşanlamlılarda Kullanım Farklılıkları.....	129
KISA KISA.....	134
Kelimenin İsim Hali ve Zaman Zarfı	134
Uçucu Ünlüler.....	136
Sıfatlarda Harf Düşmesi	138
-по- Ön Eki: Anlamı, İşlevi ve Kullanımı	139
-при- Ön Eki: Anlamı, İşlevi ve Kullanımı	142
Diğer Önemli Ön Ekler: -у-, -вы-, -в-, -пере-, -за-	143
Günlük Konuşma ve Edebi Dil.....	144
"неделя" (hafta) kelimesi "через неделю" (bir hafta içinde) cümlesinde neden "ю" harfini ek olarak alır?	145
Zarf ve Edatlı Çekim: "на русском" ile "по -русский"	146
"Тот" (О) Zamiri, "Вон" ve Kullanım Kuralları	147
"Тот, кто..." Kalıbı ve "Тому" Kelimesi	148
Rusça Kelime Analizi: "Обувь" ve "Туфли" Farkı	149

Rusça Kelime Analizi: Комната vs. Кабинет	150
Rusça Öneri ve Teklif Cümleleri (Предложения).....	151
Rusça Sıra Sayıları (Порядковые числительные)	152
Rusça Vurgu ve Vurgu Parçasığı: -то	153
Belgisiz Zamirler ve -то ile -нибудь Farkı	154
ÖRNEK SORULAR	157
Genel Konular	157
Padejler Hakkında Örnek Sorular - 1	159
Padejler Hakkında Örnek Sorular - 2	165
ÖRNEK PRATİK CÜMLELER.....	175
İfadeler	176
Nerede.....	177
-in Hali.....	178
-i hali	180
Geniş Zaman Fiiller-1	181
Geniş Zaman, Zaman (Saat, tarih), Sayılar.....	183
Tarihler	189
Geçmiş Zaman	191
Gelecek Zaman	194
Sıfat Çekim.....	197
İyelik Sıfatları	198
Kısa Sıfatlar	199
Bağlaçlar	201
Emir Kipi.....	202
Mevcudiyet.....	204
Sorular - вопросы.....	205
Meslekler - профессии	206
Çevre ve Edatlar.....	207
Parça, tanım.....	208
Yemek	208
Mastar, Sevmek, Hoşlanmak	209
Hayvanlar	211
Aile, Spor	211
Kişiler, Sahiplik Zamirleri, Doğa, Yönler.....	213
Kişi ve Eşyalar, Renkler, Sıfatlar	216
Çoğul Ekleri.....	221
Diyalog Kurma	224
Vasıta Hali.....	225

Vücudumuz.....	230
Evini Betimle.....	232
Dönüslü Fiiller.....	234
Şehir.....	237
Ülke ve Yerler	238
Alışveriş.....	240
Planlar.....	242
Öneriler.....	243
Okul Hayatı	244
Belgisiz Zamir.....	248
Rusça Pratik Cümle Egzersizleri	249
1. Temel Fiiller ve Günlük Yaşam.....	250
2. Ev, Nesneler ve Mekanlar	251
3. Mutfak, Yemek ve Restoran	252
4. Hayvanlar, Doğa ve Zaman	253
5. Gelecek Zaman ve Ön Ekli Fiiller.....	254
6. Meslekler ve Profesyonel Yaşam	255
7. Kıyafetler ve Alışveriş	256
8. Vücut Bölümleri, Sağlık ve Duygular.....	257
9. Ev Eşyaları ve Mobilyalar	258
10. Yerler, Doğa ve Seyahat.....	259
Rusça Çalışma ve Uygulama Kategorileri.....	260
Dil Bilgisi Odaklı Kategoriler (Gramer).....	260
1. Sıfat Çekimleri (Прилагательные)	260
2. Çoğul Yapılar (Множественное число)	261
3. Karşılaştırma Yapıları (Сравнение)	262
4. Fiil Görünüşleri (Виды глаголов: SV / NSV)	263
5. Hareket Fiilleri (Глаголы движения)	264
6. Zamir Çekimleri (Местоимения).....	264
2. Tematik Odaklı Kategoriler (Kelime Grupları)	265
7. Sağlık ve Vücut Bölümleri (Здоровье и Тело).....	265
8. Ev Dünyası ve Dekorasyon (Дом и Интерьер).....	266
10. Alışveriş ve Moda (Покупки и Moda)	268
11. Seyahat ve Ulaşım (Путешествия и Транспорт).....	268
12. Doğa ve Hava Durumu (Природа и Погода)	269
13. Zaman ve Planlama (Время и Планирование)	270
3. Fonksiyonel Kategoriler (Günlük Konuşma)	271
14. Öneri ve Teklif Cümleleri (Предложения)	271

15. Rica ve Emir Kipleri (Просьбы и Приказы)	273
16. Duygu ve Durum İfadeleri (Чувства и Состояния)	274
801 - 1000 Arası Cümleler için Fiil Çekim Rehberi	276
1. Öneri ve Tekliflerde Geçen Temel Fiiller	276
2. Rica ve Emirlerde Geçen Kritik Fiiller	277
3. Duygu ve Durum Bildiren Dönüştü Fiiller (-СЯ)	278
Küçük Bir Hikaye: Bir Günün Anatomisi	279
Часть 1: Утро в семье (1. Bölüm: Ailede Sabah)	279
Часть 2: Прогулка в парке (2. Bölüm: Parkta Yürüyüş)	279
Часть 3: Маленькое приключение (3. Bölüm: Küçük Bir Macera)	280
Часть 4: Вечер дома (4. Bölüm: Evde Akşam)	280

RUSÇA'YA GİRİŞ

Sürüm 1	: 20.11.2023	92 sayfa
Sürüm 2	: 19.06.2024	130 sayfa
Sürüm 3	: 10.02.2026	282 sayfa

Sorumluluk Reddi: Bu çalışma kitabı kaynak gösterilen kitaplar ve eğitim videolarından elde edilen bilgilerle hazırlanmıştır. İçerikteki bilgilerde yer alan olası hata ve eksikliklerden sorumluluk kabul edilmemektedir.

Bu dokümanın en güncel şekli, ücretsiz olarak <https://afyonluoglu.org/mybooks/> adresinden indirilebilir.

Dokümandan alıntı yapılması halinde kaynak gösterilmesi zorunludur.
Başka bir yerde yayımlanması; web sitesinin referans gösterilmesi ve orijinal şekli üzerinde ekleme, değişiklik veya kesinti yapmamak kaydı ile izne tabi değildir.

V 3.0 - Son Güncelleme Tarihi: 10 Şubat 2026

Doküman Renklendirme Anlamları

- Bu doküman iki farklı alfabeden oluştuğu için ve vurgular ile eklerle yapılan değişiklikleri daha kolay anlatabilmek amacıyla renklerden yararlanılmıştır.
- Kelime içinde bir harf **koyu kırmızı** renkte ise bu harf vurgulu demektir.
- Örnek cümlelerde **koyu kırmızı** renklendirme varsa, uygulanan kuralın nereleri etkilediğini gösterir (aynı kelimedeki vurgu varsa kuralın etkilediği harfler, vurgunun anlatıldığı renkle gösterilir). Aynı cümlede altı çizili harf/kelime varsa, bu değişikliğe sebep olan harf/kelime demektir
- Okunuşlar, parantez içinde **yeşil** renkte yazılır
- Bir kural kelimedeki harfte değişikliğe sebep oluyorsa, değişikliğe sebep olacak harf(ler) ve kural uygulandıktan sonra gelecek harf(ler) **kalin mavi** olarak gösterilir
- Bir kelimeye farklı sebeplerle birden fazla ek geliyorsa gelen eklerin ikincisi **turuncu** renkte gösterilir
- Bir kelimeye ek gelirken veya çekim yaparken harf(ler) düşüyorsa, düşen harfler **arka renk** boyalı, yerine gelen harfler **mavi** renkte gösterilir
- Bir harfin telaffuzunda, kelimedeki yer alan harf ve okunuşu, kural açıklanırken **kalin mavi** olarak gösterilir
- Bir kelimenin Türkçe karşılığı **kahverengi** renkte yazılır
- Kelimenin cinsi, üzeri **mavi** boyalı ve kısaltılarak (eril yerine **E** gibi) parantez içinde gösterilir

GİRİŞ ve TEMEL KURALLAR

Alfabe

Rusça, Hint-Avrupa dil ailesine bağlı Slav Dilleri grubundan Doğu Slav Dilleri alt grubuna ait olan bir dildir.

Rus alfabesi Kiril alfabesinden türemiş olup 2 işaret ile 21 sessiz ve 10 sesli harf olmak üzere toplam 33 harften oluşmaktadır.

BÜYÜK	KÜÇÜK	OKUNUŞ
A	a	a
Б	б	b
В	в	v (f)
Г	г	g (v)
Д	д	d
E	e	ye
Ё	ё	yo
Ж	ж	j
З	з	z
И	и	i
Й	й	y

К	к	k
Л	л	l
М	м	m
Н	н	n
О	о	o
П	п	p
Р	р	r
С	с	s
Т	т	t
У	у	u
Ф	ф	f
Х	х	h
Ц	ц	ts
Ч	ч	ç
Ш	ш	ş
Щ	щ	şt, şç
Ъ	ъ	sertleştirme
Ы	ы	ıy, ii (ı)
Ь	ь	yumuşatma
Э	э	e
Ю	ю	yu
Я	я	ya

*** Tablodaki harfler, sonraki bölümde anlatılan harf gruplarına göre renklendirilmiştir*

Harflerin Telaffuzu^{1 2}

** sert okuma: harf kendisi gibi okunmalı

** yumuşak okuma: harf Türkçe' deki şapkalı harf gibi okunmalıdır

Rus alfabesinde 33 harf bulunur. Bu harfler ses özelliklerine göre şu şekilde gruplandırılabilir:

1. Sesli Harfler (Гласные): А (a), Е (э), Ё (ё), И (и), О (o), У (y), Ы (ы), Ю (ю), Я (я)

1.a) Sert Sesli Harfler: А (a), О (o), Э (э), Ы (ы), У (y)

1.b) Yumuşak Sesli Harfler: Е (e), И (i), Ё (ë), Ю (ü), Я (ya)

Not: И (и), Е (э), Ю (ю), Я (я) harfleri hem sert hem de yumuşak sesli olabilirler. Bu, kelimenin içinde bulunduğu yere ve vurguya bağlıdır.

Sert Sesli Harflerin Özellikleri:

- Sert sesli harfler, ağız açık ve dil gergin bir şekilde telaffuz edilir.

¹ <https://tr.forvo.com/languages/ru/>

² <https://tr.bab.la/telaffuz/>

- Sert sesli harfler, genellikle sert sessiz harflerle birlikte bulunur.

Yumuşak Sesli Harflerin Özellikleri:

- Yumuşak sesli harfler, ağız açık ve dil gergin değil, biraz öne doğru uzatılmış bir şekilde telaffuz edilir.
- Yumuşak sesli harfler, genellikle yumuşak sessiz harflerle birlikte bulunur.

Örnekler:

• Sert Sesli:

дом	(dom)	ev
стол	(stol)	masa
книга	(kniga)	kitap
бык	(byk)	boğa
вода	(voda)	su

• Yumuşak Sesli:

лес	(les)	orman
день	(den')	gün
пять	(pyat')	beş
люди	(lyudi)	insanlar
сестра	(syestra)	kardeş

2. Sessiz Harfler (Согласные): Б (б), В (в), Г (г), Д (д), Ж (ж), З (з), К (к), Л (л), М (м), Н (н), П (п), Р (р), С (с), Т (т), Ф (ф), Х (х), Ц (ц), Ч (ч), Ш (ш), Щ (щ) Ъ (ъ)

2.a) Sert Sessiz Harfler (Твёрдые согласные): Б (б), В (в), Г (г), Д (д), Ж (ж), З (з), К (к), Л (л), М (м), Н (н), П (п), Р (р), С (с), Т (т), Ф (ф), Х (х)

2.b) Yumuşak Sessiz Harfler (Мягкие согласные): Ч (ч), Ш (ш), Щ (щ), Ъ (ъ)

Not:

- Й (й) harfi hem sesli hem de sessiz harf olarak kullanılabilir.
- И (и), Е (э), Ю (ю), Я (я) harfleri sesli harf olduklarında sert veya yumuşak sesli olabilirler.
- Ъ (ъ) harfi sessiz harflerin yumuşak olmasını sağlar.

Örnekler:

- Sert Sesli: дом (dom) - ev, стол (stol) - masa, книга (kniga) - kitap
- Yumuşak Sesli: ночь (noch') - gece, песня (pesnya) - şarkı, яблоко (yábloko) - elma
- Sert Sessiz: брат (brat) - kardeş, город (gorod) - şehir, школа (shkola) - okul
- Yumuşak Sessiz: чай (chay) - çay, лягушка (lyagushka) - kurbağa, семья (s'emýá) - aile

Sert Sesli Harfler : А О У Э Ы (a o u é y)

- Vurgusuz **А** harfi **Ж**'den sonra **Ы** ya da **Й** gibi okunur:
Жал**е**ть (jilet) pişmanlık
- Vurgusuz **А** harfi **Ч**'den sonra **И** gibi okunur:
Час**ы** (çisi) kol saati
- Vurgulu **О** harfi, kendi sesinde (**О**) okunur.
- Vurgusuz **О** harfi vurgusuz **А** gibi okunur:
Мол**о**ко (malako) süt
- Vurgusuz **О** harfi bazı kelimelerde, özellikle **Ж Ш Ц** harflerinden sonra **Ы** gibi okunur:
Шо**о**лад (şikalad) çikolata
Телев**и**зор (tilivizır) televizyon

Vurgusuz "O" harfinin Dereceleri

Rusçada vurgusuz "o" her zaman aynı güçte "a" olarak okunmaz. Buna "Vurgu Öncesi Derecelendirme" denir:

- **1. Derece (Vurgudan hemen önceki hece):** Buradaki "o" harfi net bir [a] olarak okunur.
Örnek: Окно (aknó), Молоко (buradaki ikinci 'o': malakó).
- **2. Derece (Vurgudan iki veya daha fazla hece önce veya vurgudan sonra):** Buradaki "o" harfi o kadar zayıflar ki, artık tam bir "a" değil, Türkçedeki "ı" harfine yakın, çok kısa ve belirsiz bir ses (schwa) haline gelir.
Örnek: Молоко (ilk 'o'): [mılakó] gibi duyulur.
Örnek: Хорошо (sondaki 'o'): [haraşó] değil, [haraşə] (sonu hafif ı/a arası).

Vurgu Sonrası "O" Neden "ı" Gibi Duyulur?

Rusçada bir ünlü harfin telaffuz gücü, sadece vurguya olan uzaklığına değil, vurgunun önünde mi yoksa arkasında mı olduğuna göre değişir.

- **Vurgu Öncesi Güçlüdür:** Vurgulu heceden hemen önceki hece, vurgudan "enerji" alır ve "o" harfi net bir [a] olarak okunur.
- **Vurgu Sonrası Zayıftır:** Vurgudan hemen sonra gelen hece, mesafe ne kadar yakın olursa olsun "gölgede" kalır. Bu pozisyonadaki "o" harfi, enerjisini kaybederek Türkçedeki "ı" sesine çok yakın olan, belirsiz ve kısa bir [ə] (schwa) sesine dönüşür.

Örnek: Угол kelimesinde vurgu ilk hecede (y) olduğu için, hemen peşinden gelen o harfi en zayıf pozisyona düşer ve "ugıl" gibi telaffuz edilir.

Yabancı Kelimeler

Rusçaya başka dillerden geçen bazı kelimelerde, "o" harfi vurgusuz olsa bile [o] olarak okunmaya devam edebilir. Bu kelimeler genellikle akademik veya teknik terimlerdir.

Kelime	Okunuşu	Anlamı
Радио	[rádio]	Radyo (Sondaki 'o' a'ya dönüşmez)

Отель	[otél]	Otel (Bazı konuşurlarda 'o' korunur)
Какао	[kakáo]	Kakao

Pozisyonel Telaffuz Tablosu

Aşağıdaki tablo, "o" harfinin kelime içindeki konumuna göre nasıl kılık değiştirdiğini göstermektedir:

Pozisyon	Örnek Kelime	Fonetik Okunuş	Ses Değeri
Vurgulu	Дом	[dom]	Net O
Vurgudan Hemen Önce	Окно	[aknó]	Net A
Vurgudan Hemen Sonra	Угол	[úgıl]	Zayıf ı / ə
Vurgudan Uzak (Son)	Телевизор	[tilivızır]	Çok zayıf ı / ə

Yumuşak Sesli Harfler : И Е Ё Ю Я (и е ё ю я)

Çift-Sesli Sesli Harfler : Е Ё Ю Я

- Kelimenin başındaysa,
- vurgulu olduğunda,
- ünlü/sesli bir harften sonra geldiğinde,
- yumuşatma/sertleştirme işaretlerinden sonra geldiğinde **olduğu gibi** okunur

ель	(yel)	ladin
яблоко	(yablaka)	elma
маяк	(mayak)	deniz feneri
отъезд	(atyezd)	kalkış
семья	(simya)	aile

- Ünsüz bir harften sonra **vurgulu** ise önündeki sessiz harfi yumuşatır ve:

я → "A" gibi
 е → "E" gibi
 ё → "O" gibi
 ю → "U" gibi

okunur:

мясо	(m[y]asa)	et
хлеб	(hl[y]eb)	ekmek
лед	(lod)	buz
брюки	(bruki)	göğüsler

İşaretler : Ъ Ь

Sessiz Harfler : Ж Ш Ц Й Ч Щ Ъ В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

1. Sürekli Sert Sessiz Harfler : Ж Ш Ц

- Bu harfler her zaman sert (belirgin) okunur
- Bu harflerden sonra gelen **и** harfi "I" gibi okunur

Маши <u>н</u> а	(maş <u>ı</u> na)	araba
Жи <u>з</u> нь	(jizn')	hayat
Ци <u>р</u> к	(tsirk)	sirk
Ше <u>с</u> ть	(şest')	altı
Це <u>н</u> тр	(tsentr)	merkez

2. Sürekli Yumuşak Sessiz Harfler: Ы Ч Щ

- Bu harfler her zaman yumuşak (az belirgin) okunur

Ра <u>й</u>	(ray)	cennet
Йогу <u>р</u> т	(yogurt)	yoğurt
Ча <u>й</u>	(çay)	çay
Щу <u>к</u> а	(ş'uka)	turna balığı

3. Sert ve Yumuşak Sessizler : Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

- + Bu 15 harf, peşinden gelen harfe göre sert ya da yumuşak okunur:

- o Bu harflerden sonra sert sesli harf (**А Ы О У Э Ъ**) gelirse, daha belirgin (sert) yani kendi gibi okunur.

Ба <u>н</u> к	(bftl)	banka
---------------	--------	-------

- o Bu harflerden sonra yumuşak sesli harf (**И Е Ё Ю Я Ь**) gelirse, az belirgin yani yumuşak okunur.

Бе <u>л</u> ый	(biliy)	beyaz
----------------	---------	-------

(Bu bölümde okunuşu, kurala göre değişen harf, kelimedeki **kalın** ve **YEŞİL** renkte gösterilmiştir)

- + Sert ünlü harften önce ise, sert okunur

Ма <u>м</u> а	(mama)	anne
Ло <u>д</u> ка	(lotka)	kayık

- + Yumuşak ünlü harften önce ise, yumuşak okunur

М <u>я</u> ч	(m'yaç)	top
Ле <u>д</u>	(l'ot)	buz

- + Yumuşatma/sertleştirme işaretinden önce geliyorsa yumuşak/sert okunur

Со <u>л</u> ь	(sol')	tuz
От <u>ъ</u> езд	(atyed)	gidiş

- + Bir ünsüz harf başka bir ünsüz harften önce gelirse ya da kelimenin sonundaysa sert okunur

К <u>н</u> ига	(kniga)	kitap
сто <u>л</u>	(ctol)	masa

- + Vurgusuz **Э** harfi genellikle kelimenin başında bulunur ve **"i"** gibi okunur

Эк <u>з</u> амен	(ikzamen)	sınav
------------------	-----------	-------

- + Vurgusuz **Е** harfi:

>> kelimenin başında **"yi"** gibi okunur

Е <u>д</u> а	(yida)	yiyecek
--------------	--------	---------

>> kelimenin ortasında bir ünlü harften sonra ve işaretlerden sonra **"yi"** gibi okunur

>> ünsüz harften sonra **"i"** gibi okunur

Т <u>е</u> л <u>е</u> визор	(tilivizır)	televizyon
Сре <u>д</u> не <u>й</u>	(cridniy)	ortalama

>> **Ж Ш Ц** harflerinden sonra **ы** gibi okunur

Ц <u>е</u> на	(tsina)	fiyat
---------------	---------	-------

>> Bazı durumlarda kelimenin sonunda “YE” olarak okunur

Печенье (piçyenye) kurabiye

✚ Vurgusuz Ю harfi kelimenin başında kendi gibi okunur

Ювелир (yuvilir) kuyumcu

✚ Vurgusuz Я harfi:

>> kelimenin başında “Yİ” veya “YA” gibi okunur

Язык (yızık) dil

Яблоко (yablaka) elma

>> kelime içinde ünlü harften sonraysa “İ” gibi okunur

Тяжёлый (tijolıy) ağır

>> kelime içinde sesli harften sonraysa “YA” gibi okunur

Одеяло (adiyala) yorgan

>> kelime içinde sertleştirme/yumuşatma işaretinden sonraysa “YA” gibi okunur

пьяный (piyaniy) sarhoş

>> “П” harfinden sonra geliyor ise “A” gibi okunur.

Пять (paet) beş

>> kelimenin sonunda iken sessiz harften sonra ise (önündeki sessiz harfi yumuşatarak) yumuşak “A” gibi, yoksa “YA” gibi okunur

Авария (avariya) kaza

Капля (kapl’a) bir damla

✚ Ё harfi her zaman vurguludur

>> kelime içinde sertleştirme/yumuşatma işaretinden ya da sesli harften sonraysa “YO” gibi okunur

>> “П” harfinden sonra geliyor ise “Ö” gibi okunur.

пёс (pyos) erkek köpek

✚ Vurgusuz И harfi, Ж harfinden sonra Ы gibi okunur

Зажи́лка (zajıgalka) çakmak

✚ Б harfi kelimenin sonunda П gibi okunur

зуб (zup) diş

✚ В harfi kelimenin sonunda Ф gibi okunur

взрыв (vzrıf) patlama

** Rusça’ da Ж Ш Ч Щ harflerinden sonra Ы Ю Я yazılmaz И У А yazılır (istisna: жури juri, брошюра broşür, парашют paraşüt)

Rus Alfabesinde bulunmayan Türkçe Harflerin Karşılıkları

С yerine ДЖ

Örnek: Cemal → Джемал

Ü yerine Ю (kelimenin başında ise У)

Örnek: Gül → Гюл Ümit → Умит

Ö yerine Ё (kelimenin başında ise О)

Örnek: Gökhan → Гёкхан Özlem → Озлем

I yerine Ы

Örnek: Irmak → Ырмак

Ğ yerine Г

Örnek: Uğur → Угур

E yerine е (kelimenin başında ise э)

Örnek: Erol → Эрол Sevgi → Севги

Y + A, E, O, U yerine я, е, ё, ю

Örnek:

Yasin → Ясин

Yelda → Елда

Yozgat → Ёзгат

Yunus → Юнус

Sesli (ünlü) Harfler

Rusça' da 10 tane sesli harf vardır: А О И Ы Э У Я Е Ё Ю

Sert Sesliler : А О У Ы Э

Yumuşak Sesliler : И Я Е Ё Ю

Kelimeye ek geldiğinde düşen sesli harfler: А О Я Е Ё

Örnek:

Bu → это

Benim → моя моё

Güzel → красивая

Kız → девушка

Bunlar → эти

çoğul → мои

-i hali → красивую

-i hali → девушку

ek alınca → моей мою

Sessiz (ünsüz) Harfler

Rusça' da 21 tane sessiz harf ve bu harflerin sert veya yumuşak okunuşuna göre 36 tane sesi vardır.

Bunların 15 tanesi (sonra gelen harfe göre) yumuşak ya da sert olarak okunur:

Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

- Eğer bu 15 harfin yanına sert sesli harf veya sertlik işareti (Ь) gelirse bu sessiz harfler daha belirgin okunur:

Harf Б у к в а

Ev Д о м

Fabrika З а в о д

Soğan Л у к

Orada Т а м

Sarıлма Об ь я т и е

- Eğer bu 15 harfin yanına yumuşak sesli harf veya yumuşatma işareti (Ь) gelirse bu sessiz harfler daha az belirgin (yumuşak) okunur:

Sıncap	Белка
Dayı	Дядя
Kış	Зима
Buz	Лёд
Teyze	Тётя
Aile	Семья

Sürekli sert okunan sessiz harfler : Ж Ш Ц

Hayat	→ жизнь
Şaka	→ шутка
Renk	→ цвет

Sürekli yumuşak okunan sessiz harfler : Ч Щ Ъ

Saat	→ час
Fırça	→ щётка
Benim	→ мой

- Sert ve yumuşak sessiz harfler yan yana geldiğinde, farklı bir ses tonu oluşur:

- жч, сч, сш, зш yan yana gelirse “şş” olarak okunur:

мужчина	(muşşina)	erkek
считать	(şşitat)	saymak
высший	(vışşiy)	daha yüksek
низшее	(nişşii)	daha düşük

- щн чн чт harfleri yan yana geldiğinde, ilk harf “ş” sesi verir

помощник	(pamoşnik)	yardımcı, asistan
конечно	(kanyeşna)	tabii ki, kesinlikle
что	(şto)	ne

- К yanına д, ж, з harfleri gelirse К harfi “g” sesi verir

Анекдот	(anigdot)	fıkra, şaka
Также	(tagje)	ayrıca
Экзамен	(egzamin)	sınav

Tonlu ve Tonsuz Harfler

Tonlu harf	Б	В	Г	Д	Ж	З
Bu harfin tonsuz şekli	П	Ф	К	Т	Ш	С

Tonlu ve tonsuz harfler telaffuzda belirtilen şartlarda (güçlü ve zayıf durumlar) birbirlerinin yerine geçebilirler.

Güçlü Durum: Sessiz harfin kendisi gibi okunması

Zayıf Durum: Sessiz harfin kelime içinde daha zayıf durumda bulunması

Kurallar:

1. Sessiz harften sonra sesli harf gelirse, bu sessiz harf **kendisi gibi (güçlü durum)** okunur

2. Sessiz harf:

- öncesinde sesli harf ve sonrasında sessiz harf bulunuyorsa
- kelimenin başında bulunuyorsa ve sonra sessiz harf geliyorsa
- kelimenin sonunda bulunuyorsa

bu sessiz harf **tonsuz** harf eşleniği gibi okunur. Buna **zayıf durum** denir

3. Tonlu ve tonsuz harfler yan yana geldiğinde tonsuz harfler **tonlu** harf gibi okunur

4. İki ya da daha çok ünsüz art arda geldiğinde, ikinci ünsüz harf **tonlu/tonsuz** ise ilk ünsüz harf de **tonlu/tonsuz** okunur

Güçlü Durum

Посол	(pasol)	büyükelçi	(kural 1)
Диван	(divan)	divan	(kural 1)
Вопрос	(vapros)	soru	(kural 1)
Куртка	(kurtka)	mont	(kural 1)

Zayıf Durum

Завтра	(zaftra)	yarın	(kural 2.1)
Лодка	(lotka)	tekne	(kural 2.1)
Всегда	(fsigda)	her zaman	(kural 2.2)
Всё	(fso)	her şey	(kural 2.2)
Друг	(druk)	arkadaş	(kural 2.3)
Город	(gorat)	şehir	(kural 2.3)
Сделать	(zdyelat)	yapmak	(kural 3)
Футбол	(fudbol)	futbol	(kural 3)
Сказка	(skaska)	masal	(kural 4)
Ошибка	(aşipka)	hata	(kural 4)

- Г harfi bazı kelimeler içinde (harfin sağında ve solunda e ve/veya o harfi bulunuyorsa) genelde **V** olarak okunur.

Ого	(ogo)	vay
Еге	(igve)	Ege
Его	(yivo)	onun
Оге	(oge)	oge
Сегодня	(sevodnya)	bugün
Кого	(kavo)	kime

Düşen Sessiz Harfler

Bir kelimedeki iki sesli harf arasında art arda birkaç tane sessiz harf geliyorsa, bu sessiz harflerin içinde bulunan **zayıf durumdaki sessiz harf** düşer (okunmaz)

Örnekler:

Честный (çyesny) dürüst → e ve ы arasındaki т düşer (стн > durum -)
Счастливый (şhaslivyy) mutlu → a ve и arasındaki т düşer (стл > durum -)

Поздно	(pozna)	geç	→ o ve o arasındaki д düşer (здн > durum -)
Сердце	(sertse)	kalp	→ e ve e arasındaki д düşer (рдц > durum -)
Солнце	(sontse)	güneş	→ o ve e arasındaki л düşer (лнц > durum 2.1)

7 Sessiz Harf Kuralı

>> Г К Х Ч Ж Ш Щ sert sessiz harf, çekimlerde veya kelime sonuna gelen eklerde kullanılan önemli bir harf grubudur.

Hece ve Harflerde Vurgu ve Farklı Telaffuzla Okunan Harfler

>> Rusçada kelime içerisinde sadece 1 hece vurgulanır
>> Rusçada sadece ünlü (sesli) harfler vurgulanır. (А, О, У, Ы, Э, Я, Ё, Ю, И, Е)
>> Vurgu işareti sesli harflerin üzerine konur ancak genellikle gösterilmez (Rusçada vurguları görülebilir kılan bir işaret yoktur.)

Örnek: Мама anne (vurgu 1. má 'dadır)
Москва (maskva) Moskova (vurgu a'dadır bu yüzden o-a ya dönüşür ve "bá" vurgulu söylenir.)

>> Vurgulu sesli harf daha belirgin (biraz daha uzun) ve kendisi gibi okunur
>> Vurgusuz sesli harf daha az belirgin okunur, bazı durumlarda telaffuzu değişir
Örnek: Москва (maskva) Moskova ("o" harfi vurgusuz olduğundan "a" okunur)

>> Az da olsa bazı kelimelerin vurgusunun değişmesi ile anlamı değişir

Örnek:

вести : götürmek	вести : haberler
орган : insan organı	орган : müzik aleti
мука : un	мука : acı, ızdırap
Замок : kale	Замок : kilit
Гвоздики: çiviler	Гвоздики: karanfiller
атлас : atlas	атлас : saten

>> Tek heceli kelimelerde vurgu işareti olmasa da tek sesli harf vardır (çünkü kelimedeki hece sayısı kelimde bulunan sesli harf sayısı kadardır) ve vurgu bu harftedir.

Örnek:

Спорт: spor	ночь: gece
-------------	------------

>> Bir kelimedede, hece sayısından bağımsız olarak vurgu bir tanedir.

Örnek:

Зима: kış	математика: matematik
-----------	-----------------------

>> Eğer bir kelimedede yumuşak sesli Ё harfi bulunuyorsa, bu harf vurguludur:

Örnek:

Ёжик: kirpi	бельё: çamaşır
-------------	----------------

>> Vurgu işaretinden en fazla etkilenen harfler "o" ve "e" harfleridir. Vurgu olan kelimelerde vurgusuz "o" harfi "a" olarak okunur:

Мо-сква	(maskva)	Moskova
Во-да	(vada)	su

Ро-сси-я	(rassiya)	Rusya
О-кно	(akno)	pencere
Мо-ло-ко	(malako)	süt
Го-во-рить	(gavarit)	konuşmak
Смо-тре-ть	(cmatryit)	bakmak
Ко-шка	(koşka)	kedi
Сол-нце	(sontse)	güneş

Pratik ipucu: (bazı istisna kelimeler hariç, mesela yukarıda bulunan örneklerdeki son 2 kelimeye bu kural uymuyor)

- Kelime sesli harfle bitiyorsa ilk hecedeki “О” harfi “А” olarak okunur

>> İlk hecede vurgu varsa son harf “О” ise kısa “А” (“a” gibi) olarak okunur:

Э-то	(eta)	bu
Де-ла	(dila)	iş
У-тро	(utra)	sabah
Го-род	(gorad)	şehir
Пись-мо	(pismo)	mektup

>> “О” ve “А” harfi kelime içinde vurgulanan heceden sonra geliyor ise “I” harfi gibi okunur.

Örnek:

Паспорт: pasaport Город: şehir Космос: uzay

>> “Е” harfi kelimedeki vurgulu ise kendi gibi (“e” olarak) okunur. Vurgusuz hecede bulunuyor ise ya da “Ш Ж Ц” harflerinden sonra ise “ie” / “ie” / “i” gibi okunur.

Вре-мя	(vremya)	zaman
Брас-лет	(braslet)	Bileklik, bilezik
ме-сто	(m[y]esta)	yer
все-гда	(fsigda)	her zaman
зве-зда	(zvizda)	yıldız
ше-сто-й	(şistoy)	altıncı
же-них	(jinih)	damat
це-мент	(tsimient)	çimento

Kelimenin sonu hariç kelime içindeki vurgulanmayan “Е” ve “Я” harfleri “i” gibi okunur.

Те-атр	(tiatır)	tiyatro
Ягу-ар	(iguar)	jaguar
Ян-варь	(invar)	Ocak

Vurgulanmayan “Е” ve “Я” harfleri kelimenin sonunda ise “Е” harfi gibi ama “Е” harfinden daha kısa ve daha az net olacak bir biçimde okunur.

исто-рия	(istorie)	Tarih
Зда-ние	(zdanie)	Bina
Мо-ре	(morie)	Deniz

>> “Е” harfi kelime başında ya da sesli harften sonra ve vurgulu olarak bulunuyorsa “ye” olarak (vurgusuz ise “yi” olarak) okunur

Если	(yesli)	eğer
Проект	(proyekt)	proje
Екатерина	(yekatyirina)	Catherine
Поезд	(poyzd)	tren

>> “Е” harfi “Ъ Ъ” işaretlerinden sonra gelirse “ye” olarak okunur

Счастье	(şçastye)	mutluluk
Отъезд	(atyezd)	kalkış

Okuma Kuralları

VURGULU ÜNLÜ HARFLER³

- Vurgulu tek sesli ünlü harf daima yazıldığı gibi okunur ve onun sesi uzatılır
- Vurgulu çift sesli ünlü harf:
 - Kelimenin başında, olduğu gibi okunur
 - Başka bir ünlü harften ya da (b, bl) sonra olduğu gibi okunur
 - Ünsüz harften sonra SERT ÜNLÜ harfine dönüşür ve ondan önceki ünsüz harfi yumuşatır

ÜNSÜZ HARFLER⁴

- Sert/Yumuşak ünsüz harf:
 - Sert ünlü harften önce SERT okunur
 - Yumuşak ünlü harften önce YUMUŞAK okunur
 - Yumuşatma işaretinden (b) önce YUMUŞAK okunur
 - Sertleştirme işaretinden (bl) önce SERT okunur
 - Başka bir ünsüz harften önce veya kelimenin sonunda SERT okunur
- Ж Ш Ч Щ harflerinden sonra Ы Ю Я yazılmaz, И У А yazılır
- Sert ünsüz Ж Ш Ц ve yumuşak ünsüz Ъ Ч Щ her zaman AYNI okunur
- Sert ünsüz Ж Ш Ц harflerinden sonra И geliyorsa I gibi okunur

VURGUSUZ ÜNLÜ HARFLER⁵

*** Bu bölümde verilen örnek kelimelerde vurgunun olduğu harfin arkası mavi ile boyanmıştır, satırdaki ilk kelime örnek Rusça kelime; [...] içindeki kelime, örnek kelimenin okunuşu; (...) içindeki kelime ise örnek kelimenin Türkçe karşılığıdır.

- Vurgusuz ünlü harf kısa ve daha belirsiz okunur
 - Магазин [ma(a-i)gaz[n] (mağaza)
- Ё Harfi vurgusuz olmaz daima VURGULU okunur.
- Vurgusuz А harfi bazı kelimelerde, özellikle Ж Ш Ч Щ harflerinden sonra I ya da i gibi okunur
 - Жалеть [Jil'et'] (pişman olmak, acımak)
 - Часы [Çis] (saat)
- Vurgusuz О harfi çoğu kelimedede vurgusuz А gibi, bazı kelimelerde Ж Ш Ч Щ harflerinden sonra I gibi okunur
 - Молоко [ma(a-i)lako] (süt)
 - Шоколад [şikalat] (çikolata)
- Vurgusuz У harfi kısa U gibi okunur

³ <https://www.youtube.com/watch?v=CT80xMnbt5k>

⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=xt4qeioJHXo>

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=XH8WJsBExZE>

- Улыбка [ul'pka] (gülümseme)
- Vurgusuz **Ы** harfi **kısa I** gibi okunur
 - Дыра [dɪrɑ] (delik)
- Vurgusuz **Э** harfi genellikle kelimenin başında olur ve **kısa İ** gibi okunur
 - Экзамен [ikzɑm'in] (sınav)
- Vurgusuz **Е** harfi kelimenin başında **Yi** gibi, ünsüz harften sonra (bu ünsüz harfi yumuşatarak) **i** gibi, **Ж Ш Ц** harflerinden sonra **I** gibi, kelimenin sonunda **VURGULU** gibi (*ama biraz daha kısa*) okunur
 - Еда [yɪdɑ] (yemek, besin)
 - Телевизор [t'ɪl'iv'ɪzɑr] (televizyon)
 - Цена [tsɪnɑ] (fiyat)
 - Печенье [p'ɪçen'ye] (kurabiye)
 - Море [mɒr'e] (deniz)
- Vurgusuz **Ю** harfi kelimenin başında **YU** gibi, ünsüz harften sonra **U** gibi okunur
 - ювелир [yuv'il'r] (kuyumcu)
 - Любовь [l'ubɒf'] (aşk, sevgi)
- Vurgusuz **Я** harfi kelimenin başında **Yi** gibi, kelime ortasında **i** kelime sonunda (*ünlü harften sonra*) **YA** gibi veya (*ünsüz harften sonra*) **A** gibi (*ve vurgulu gibi*) okunur
 - Язык [yɪz'k] (dil)
 - Тяжёлый [t'jɛɫɪy] (ağır)
 - Авария [avar'ɪɑ] (kaza)
 - Капля [kapl'a] (damla)
- Vurgusuz **И** harfi (*vurgulu ama biraz daha kısa*) **i** gibi, **Ж** harfinden sonra **I** gibi okunur
 - Игра [ɪgrɑ] (oyun)
 - Зажигалка [zajɪgɪlka] (çakmak)

Telaffuz ve Vurgu Egzersizleri

** Okunuşlarda da ayrıca vurgulanan hece siyah renkli ve **arka planı** boyalıdır.

✚ На работу, я езжу автобусе	İşe otobüsle giderim
✚ Моя бабушка любит смотреть телевизор	Anneannem televizyon seyretmeyi seviyor
✚ Ваш паспорт, пожалуйста!	Pasaportunuz lütfen!
✚ Я эту газету ещё не прочитал	Ben bu gazeteyi henüz okumadım
✚ Что тебе дать? Дай пять!	Sana ne vereyim? Çak beşlik!
✚ Ты его любишь?	Sen onu seviyor musun?
✚ Анна, где ты? Я тебя уже 2 часа жду!	Anna, neredesin? Seni 2 saattir bekliyorum
✚ Подожди ещё чуть-чуть. Я скоро	Biraz daha bekle. Yakında (geliyorum)
✚ Это не очень хорошая идея	Bu çok iyi bir fikir değil
✚ Я работаю, а ты отдыхаешь!	Ben çalışıyorum ama sen dinleniyorsun!
✚ Давай пойдём в ресторан во вторник в 7 часов вечера!	Haydi salı günü akşam 7'de bir restorana gidelim!
✚ Вы были за границей?	Siz yurtdışında bulundunuz mu?
✚ Vi bili zagranitsey?	
✚ Он в кабинете занят	O çalışma odasında, meşgul
✚ On fkabinietie, zaniat	
✚ Ладно, мы можем пойти в турецкий ресторан	Tamam, Türk restoranına gidebiliriz
✚ Ladna, mi mojim payti fturietSKIY ristarAn	
✚ Я иду в магазин. Что купить?	Markete gidiyorum. Ne alayım?

Ya idu vmagazin. Şto kupit'?	
В Турции почти все пьют чай	Türkiye'de hemen hemen herkes çay içer
fTurtsii paçti fsie p'yut çay	
Она сказа́ла «да»	O, "evet" dedi
Ana skazala da	
Спаси́бо за по́мощь!	Yardım için teşekkür ederim
Spasiba, zaromaş!	
Метро нахо́дится за до́мом	Metro evin arkasındadır
Mitro nahoditsa zadomam	
В Москве Мы е́здили на метро́ и на такси.	Moskova' da metro ve taksi kullandık
vmaskvie mı yezdili namitro i nataksi	
Завтра ба́бушка пойдёт к до́ктору	Yarın annene doktora gidecek
Zaftra babuşka paydyot k doktaru	
Мы подошли́ к до́му	Eve doğru yaklaştık
Mı padaşli k domu	
Как зовут этого парня?	Bu erkeğin adı ne?
Kak zavut etava parnia	
Извини́те, пожа́луйста, за хо́лодный чай	Soğuk çay için affedin (özür dilerim) lütfen
İzvinite, pajalusta, zahalodniy çay	
В кафе «го́рячий ко́фе» о́чень вку́сный ко́фе	"Sıcak kahve" kafesinin kahvesi çok lezzetli
Fkafe gariaçiy kofie oçin' fkusniy kofie	
Не меша́йте па́пе, он па́бтает в своё́м кабинете́	Babamı rahatsız etmeyin, ofisinde çalışıyor
nimişaytie papie, on rabotait fsvayom kabinietie	
Помеша́ете – нака́ш у вас	Rahatsız ederseniz sizi cezalandıracağım
Pamişayitie nakaju vas	
Её раба́та не о́чень хоро́шая: она́ мно́го раба́тает, но ма́ло зараба́тывает	Onun işi pek iyi değil; çok çalışıyor ama az kazanıyor
Yiyo rabota ni oçin' haroşaya: ana mnoga rabotayit, no mala zarabatıvayit	
Ты ещё де́лаешь дома́шнее за́дание?	Hala ev ödevini mi yapıyorsun?
Tı yişşo dielayış damaşnieye zadaniye?	
Нет, я е́го уже́ сде́лал	Hayır, onu zaten yaptım
Niyet, ya yiyo uje zdielal	
Я учу́ ру́сский язы́к	Ben Rusça çalışıyorum (öğreniyorum)
Ya uçu ruskiy yızık	
Мне 20 лет	20 yaşındayım
Mnie dvatsat liet	
Ко мне пришёл мой друг	Bana arkadaşım geldi
Kamnie prişol moy druk	
Не говори́ обо мне пло́хо	Benim hakkımda kötü konuşma
Nigavari abamnie ploha	
Моя́ ма́ма горди́тся мной	Annem benimle gurur duyuyor
Maya mama garditsa mnoy	
Я не оди́н, со мной пришли́ мои дру́зья	Ben (tek) yalnız değilim, benimle beraber arkadaşlarım geldi
Ya niadin, samnoy prişli mai durzya	

İsimlerin Cinsiyeti - род имён

Rusça’ da kelimeler, temsil ettikleri canlı varlığın cinsiyeti ya da kelimenin son harfine göre eril (Мужской Род -М.Р.-), dişi (Женский Род -Ж.Р.-) ve nötr (Средний Род -С.Р.-) olmak üzere üç gruba ayrılırlar. Kelime ile belirlenen bu cins, cümledeki zamir, sıfat gibi diğer kelimelerin de aynı cinse göre ek almasını gerektirir.

Eril kelimeler: (~ %46) **bitiş:** sessiz (ünsüz) harfler, -й, bazen Ъ, canlı ise erkek cinsteki varlıklar

Örnekler: дом, город, мост, студент, автобус, друг, мальчик, ветер, брат, учитель, день, чай, музей, сарай, папа, бабушка, мужчина, дядя

Ь içeren örnekler: гость, дождь, день, словарь, календарь, огонь

Dişi kelimeler: (~ %41) **bitiş:** А, Я, bazen Ъ, canlı ise dişi cinsteki varlıklar

-ость veya -есть ile biten soyut isimler (örneğin: радость - sevinç) her zaman dişidir.

Örnekler: страна, сестра, учительница, ночь, тетрадь, мама, лампа, картина, луна, родина, страна, девушка, подруга, студентка

Ь içeren örnekler: мать, дочь, ночь, осень, новость, площадь, Дверь

Not: Турция, молния kelimeleri Я ile bitse de aslında ИЯ ile biten kelimeler farklı bir alt gruptadır ve “-е” ve “-де” hali gibi çekimlerde farklı kurallara tabiidirler.

Nötr kelimeler: (~ %13) **bitiş:** О, Е, Ё ile МЯ ekiyle biten kelimeler

(Rusçaya başka dillerden geçen ve çekimlenemeyen kelimelerin çoğu da nötrdür.)

(Yabancı dilden geçen ve -е ile biten kelimeler (örneğin: кафе, тире, шоссе) de nötrdür)

Örnekler: слово, утро, море, здание, имя, время, пламя, семя, знамя, окно, поле, лето, место, слово, дерево, письмо, зеркало, метро, кино, свидание, солнце, решение, платье, здание, задание,

- -и, -у, -ю ile biten yabancı kelimeler: такси (taksi), меню (menü), кенгуру (kanguru).

>> Rusça’ da **yalın** haldeki kelimeler Э Ю У И Ы harfleri ile **bitmez**

>> Kişinin soyadı dahi, cinsiyetini yansıtacak şekilde (doğduğunda veya kadın ise evlendiğinde) uygun eklerle güncellenir

>> Kelimelerin önüne gelen iyelik eklerine, kelimenin cinsiyetine göre, ek’in köküne cinsiyetin alabileceği harfler/ekler eklenir. Örneğin:

- ✚ “benim” **tekil** iyelik ekinin kökü **МО**’dur. Önüne gelecek kelime eril ise sonunun sessiz harfle bitmesi için **Й** harfi (**мой**), dişi ise sesli harfle bitecek şekilde **Я** harfi (**моя**), nötr ise **Ё** harfi (**моё**), çoğul ise **И** harfi (**мои**) alır.
- ✚ **Çoğul** iyelik eki için bunlar dişi kelimedede **А** nötr kelime için **Е** eklenerek yapılır. (Örneğin, **наш, наша, наше, наши** şeklinde)
- ✚ Üçüncü şahıs iyelik ekleri (**ЕГО, ЕЁ, ИХ**) önüne gelecek kelimeden bağımsızdır, değişikliğe uğramaz.

Yumuşatma İşareti ile Biten Kelimeler

Ь ile biten eril cins kelimeler:

- ✚ Ъ ile biten ay isimleri
Örnek: январь (**ocak**), февраль (**şubat**), ...
- ✚ **тель / арь** ekiyle biten meslek, ihtisas belirten isimler
Örnek: учитель (**öğretmen**), правитель (**vali**), водитель (**şoför**), аптекарь (**eczacı**)
- ✚ **ель / арь / ырь** ekiyle biten eşya adları
Örnek: мебель (**mobilya**), портфель (**iş çantası**), словарь (**sözlük**)
- ✚ Ъ ile biten bir çok hayvan isimleri
Örnek: медведь (**ayı**), голубь (**güvercin**), гусь (**kaz**)

ь ile biten dişi cins kelimeler:

- ✚ **арь** ile biten sıfatlardan oluşmuş soyut anlam ifade eden kelimelerin büyük kısmı
Örnek: радость (**sevinç**), гордость (**gurur**), совесть (**vicdan**)
- ✚ **сть, пись** ile biten bir çok kelime
Örnek: власть (**iktidar**), область (**bölge**), подпись (**imza**), грусть (**üzüntü**), весть (**haber**), часть (**bölüm, parça**)
- ✚ **зь, знь** ile biten bir çok kelime
Örnek: связь (**bağlantı**), грязь (**çamur**), жизнь (**hayat**), болезнь (**hastalık**)
- ✚ **чь, шь, щь, жь** ile biten kelimeler
Örnek: ночь (**gece**), брошь (**broş**), вещь (**eşya**), пожар (**yalan**)
- ✚ **вь** ile biten bir çok kelime
Örnek: любовь (**aşk**), кровь (**kan**), обувь (**ayakkabı**)

Eklerle Cinsiyet

Sessiz harfle biten bazı eril kelimelere bazı ekler ilave edilerek bu kelimelerin dişi şekilleri oluşturulabilir:

	Eril	Dişi		Eril	Dişi
Sahibi	хозяин	хозяинка	Sanatçı	артист	артистка
Vatandaş	гражданин	гражданка	Gazeteci	журналист	журналистка
İngiliz	англичанин	англичанка	Gitarist	гитарист	гитаристка
Öğrenci	ученик	ученица	Öğretmen	учитель	учительница
Yardımcı	помощник	помощница	Yazar	писатель	писательница
Ressam	художник	художница	Arkadaş	приятель	приятельница
Şarkıcı	певец	певица	Alman	немец	немка
Tezgahtar	продавец	продавица	Amerikan	американец	американка
Yakışıklı	красавец	красавица	Ukraynalı	украинец	украинка
Eş	супруг	Супруга	Sporcu	спортсмен	спортсменка
Komşu	сосед	Соседка	Moskovalı	москвич	москвичка
Öğrenci	студент	Студентка	Emekli	пенсионер	пенсионерка
Torun	внук	внучка	Kasiyer	кассир	Кассирша
Hemşeri	земляк	землячка	Sekreter	секрктарь	секрктарша

Soyadlarında Kelime Cinsiyeti

Soyadların kelime cinsiyetine uyumu için bazı ekler kullanılır.

- ✚ Bir erkek çocuk dünyaya geldiğinde babasının soyadına **-ОВ, -ЕВ, -ИН, -СКИЙ** ekleri eklenir.
- ✚ Kız çocuk dünyaya geldiği zaman babasının soyadına (veya evlendiğinde eşinin soyadına) **-ОВА, -ЕВА, -ИНА, -СКАЯ** ekleri eklenir.
- ✚ Kişiye resmi olarak hitap ederken, babasının adına erkekler için **-ОВИЧ, -ЕВИЧ, -ИЧ** ekleri, bayanlar için **-ОВНА -ЕВНА -ИЧНА** ekleri eklenerek kişi ismiyle söylenir. Yani **Владимир Борисович** diyerek “Владимир bey” (**Борис oğlu Владимир**) ya da **Елена Борисовна** diyerek “Елена hanım” (**Борис kızı Елена**) denmiş olur.
- ✚ Rusça’da ad soyad ve baba adı birlikte kullanılabilir. Söyleme sıralaması: soyad ad ekli_baba_adı (Tabloya göre örnek: **Смирнов Владимир Борисович**)

Erkek isimleri	-ОВ, -ЕВ, -ИН, -СКИЙ Soyadları	-ОВИЧ, -ЕВИЧ, -ИЧ Baba Adları
Владимир	Смирнов	Борисович (Борис)
Александр	Медведев	Сергеевич (Сергей)

Павел	Никит ин	Никит ич (Никита)
Kız İsimleri	-ОВА, -ЕВА, -ИНА, -СКАЯ Soyadları	-ОВНА -ЕВНА -ИЧНА Baba Adları
Елена	Смирн ова	Борис овна (Борис)
Ирина	Медвед ева	Серге евна (Сергей)
Анна	Никит ина	Никит ичка (Никита)

Meslek Kelimelerinde Cinsiyet

Rusça'da birçok mesleği resmi ifade eden kelimelerin eril ve dişil şekilleri bulunmaz, eril ve dişil için ortak kullanılır. Bu kelimelerin önüne özne geldiğinde bahsedilen kimlik bu şekilde belli olmuş olur.

Milliyetlerde Cinsiyet

Rusçada milliyet isimleri, Türkçeden farklı olarak sadece bir sıfat değil, doğrudan birer isimdir. Bu nedenle, niteledikleri kişinin biyolojik cinsiyetine göre farklı ekler alarak biçim değiştirirler. **Немец** ve **немка** arasındaki fark, o kişinin erkek mi yoksa kadın mı olduğunu belirtme zorunluluğundan kaynaklanmaktadır.

Cinsiyet Uyumu Mantiği

Rusçadaki isim cinsiyeti kuralları, milliyet adları için de geçerlidir. Bir kişinin milliyetini söylerken, özne erkeksen eril (masculine) form, kadınsa dişil (feminine) form kullanılır.

- **Eril Form:** Genellikle sessiz bir harf ile biter. Milliyet isimlerinde eril form genellikle kök kabul edilir.
- **Dişil Form:** Eril köke belirli ekler (**-ка, -янка, -ица** vb.) getirilerek veya kelimenin sonu **-а** harfine dönüştürülerek oluşturulur.

Aşağıdaki tabloda en yaygın milliyet örneklerini ve cinsiyet değişimlerini görebilirsiniz:

Milliyet	Eril	Dişil	Yapısal Değişim
Alman	немец	немка	Eril kökteki -е uçucu ünlüsü düşer ve -ка eki gelir.
İtalyan	итальянец	итальянка	Eril kökteki -е düşer ve -ка eki eklenir.
Türk	турок	турчанка	Kök değişimi yaşanır (к harfi ч harfine dönüşür).
Rus	русский	русская	Sıfat kökenli olduğu için sıfat çekim eklerini alır.
Fransız	француз	француженка	Özel bir dişil ek (-енка) alır.

Örnek Cümleler

Bu kelimelerin cümle içindeki kullanımı, özneye göre şu şekilde değişir:

- Он — немец. (O -erkek- bir Almandır.)
- Она — немка. (O -kadın- bir Almandır.)
- Мой друг — итальянец. (Benim -erkek- arkadaşım İtalyandır.)
- Моя подруга — итальянка. (Benim -kadın- arkadaşım İtalyandır.)

Not: Eril milliyet isimlerinde ek geldiğinde (dişil yaparken veya ismin hallerine göre çekimlerken) kök içindeki **е** veya **о** harflerinin düşmesi, **uçucu ünlü (fleeting vowel)** kuralının bir sonucudur. Örneğin **итальянец** kelimesindeki **е** harfi, **итальянка** olurken düşer.

Rusça'da Kelimenin Kökü

Rusça dilbilgisinde bir kelimenin kökü (корень), o kelimenin temel anlamını taşıyan ve aynı aileden gelen tüm kelimelerde (однокоренные слова) ortak olan en küçük yapı taşıdır. Kökü belirlemek için izlenen sistematik yöntem, kelimeyi yapısal parçalarına ayırmak ve onu akraba kelimelerle kıyaslamaktır.

Kök Belirleme Süreci

Bir kelimenin kökünü hatasız bir şekilde bulmak için şu adımlar takip edilir:

1. **Kelime Ailesi Oluşturma:** Kelime ile aynı anlam kökenine sahip farklı kelimeler (fiil, isim, sıfat varyasyonları) yan yana getirilir.
2. **Dilbilgisel Eklerin Atılması:** Kelimenin sonundaki çekim ekleri (окончание), yarım ekleri (суффикс) ve varsa ön ekler (приставка) ayıklanır.
3. **Değişmeyen Parçayı Tespit Etme:** Tüm bu kelimelerde sabit kalan ve anlamın merkezini oluşturan ortak harf dizisi kök olarak tanımlanır.

Örneklerle Analiz

Aşağıdaki tablolarda farklı kelime grupları üzerinden kök tespiti yapılmıştır.

Örnek 1: Su (Вода) Temalı Kelimeler

Kelime	Ön Ek	Kök	Yarım Eki	Çekim Eki
Вода	-	Вод	-	-а
Водный	-	Вод	-н-	-ый
Подводный	под-	Вод	-н-	-ый
Водяной	-	Вод	-ян-	-ой

Bu örnekte görüldüğü üzere, kelimenin tüm türevlerinde değişmeyen parça **вод** kısmıdır. Dolayısıyla kök budur.

Örnek 2: Kitap (Книга) Temalı Kelimeler

Kelime	Kök	Yarım Eki / Değişim	Çekim Eki
Книга	Книг	-	-а
Книжный	Книж	-н-	-ый
Книжечка	Книж	-ечк-	-а

Rusçada Kök Belirlerken Dikkat Edilmesi Gereken Kritik Durumlar

Kök belirleme işlemi her zaman sadece harf ayıklamak kadar basit olmayabilir. Rusçanın fonetik yapısı nedeniyle kök içinde bazı değişimler meydana gelebilir.

1. Harf Nöbetleşmesi (Чередование согласных): Rusçada kökün son harfi, gelen eke göre değişebilir. Bu durum kökün farklılaştığı anlamına gelmez; kökün varyasyonu olarak kabul edilir.

- **г / ж / з** değişimi: Друг (Arkadaş) -> Дружить (Arkadaşlık etmek) -> Друзья (Arkadaşlar). Burada kök **друг/друж/друз** varyasyonlarından oluşur.
- **к / ч** değişimi: Рука (El) -> Ручной (Elle yapılan). Kök **рук/руч** formundadır.

2. Uçucu Ünlüler (Беглые гласные): Kök içindeki **о** veya **е** harfleri çekim sırasında düşebilir.

- **День** (Gün) -> **Дня** (Günün). Burada kök **ден/дн** şeklindedir. Harf düşse bile anlam birliği bozulmadığı için bu parça kök olarak kabul edilir.

3. Sıfır Ek (Нулевое окончание): Bazı kelimelerin yalın hallerinde görünür bir çekim eki yoktur. Örneğin **Стол** kelimesinde ek yoktur, kelimenin tamamı köktür. Ancak **Стола** dendiğinde **-а** ektir.

Bir Kelimenin Kökünü Bulmak Neden Önemlidir?

Kökü doğru belirlemek, şu avantajları sağlar:

- **Yazım Kuralları:** 7 Harf Kuralı gibi kuralları uygularken sessiz harfin köke mi yoksa eke mi ait olduğunu bilirsiniz.
- **Vurgu ve Telaffuz:** Rusçada vurgu genellikle kök üzerinde veya köke yakın yerlerde yoğunlaşır.
- **Kelime Dağarcığı:** Bir kökü öğrendiğinizde, o kökten türeyen onlarca kelimenin anlamını tahmin edebilirsiniz.
Örneğin, **Лес** (Orman) kökünü bildiğinizde; **Лесной** (Ormanlık), **Лесник** (Ormancı) ve **Подлесок** (Orman altı bitki örtüsü) kelimelerinin anlamlarını kolayca çözebilirsiniz.

İsmiñ Çoğul Halleri - Множественное Число Существительных

GENİTİF TEKİL

Rusçada ismin ilgi hali olan Genitif Tekil, temel olarak bir varlığın aidiyetini, miktarını veya yokluğunu belirtmek amacıyla kullanılan dilbilgisi formudur. Bu hal, kelimenin cinsiyetine bağlı olarak belirli ek değişimleri gösterir; eril ve nötr kelimeler genellikle **-а** veya **-я** eklerini alırken, dişil kelimeler **-ы** veya **-и** eklerine dönüşür. Cümle içinde "Kimin?" (Кого?) veya "Neyin?" (Чего?) sorularına yanıt veren bu yapı, özellikle 2, 3 ve 4 sayılarıyla birlikte ismin tekil formu olarak kullanılır.

Genitif Tekil Çekim Kuralları

Genitif Tekil oluştururken kelimenin son harfine göre şu değişiklikler yapılır:

Cinsiyet	Yalın Hal Sonu	Genitif Tekil Eki	Örnek (Yalın -> Genitif)
Eril	Sert sessiz	-а	стол -> стола
	-й / -ь	-я	музей -> музея / словарь -> словаря
Dişil	-а	-ы	мама -> мамы
	-я / -ь	-и	неделя -> недели / ночь -> ночи
Nötr	-о	-а	окно -> окна
	-е	-я	море -> моря

Kullanım Alanları ve Örnek Cümleler

1. Aidiyet ve Sahiplik Bildirme Bir nesnenin kime ait olduğunu belirtmek için kullanılır.

- Книга **брата** (Erkek kardeşin kitabı)
- Машина **отца** (Babanın arabası)

2. Sayılarla Kullanım (2, 3, 4) Rusçada 2, 3 ve 4 sayıları (ve sonu bu sayılarla biten bileşik sayılar, 12, 13, 14 hariç) her zaman Genitif Tekil formunu gerektirir.

- Два **стола** (iki masa)
- Три **книги** (Üç kitap) [**7** harf (**Ж Ш Щ Ч Г К Х**) kuralına göre kelimenin kökü **Г** ile bittiğinden sonuna **-И** takısını alır.]
- Четыре **окна** (Dört pencere)

3. Yokluk Bildirme (Нет) Bir şeyin var olmadığını söylerken "нет" kelimesinden sonra isim Genitif halde gelir.

- У меня нет **словаря** (Benim sözlüğüm yok)
- Здесь нет **воды** (Burada su yok)

4. Miktar Bildiren Kelimelerle "Biraz", "çok", "az" gibi miktar belirteçlerinden sonra kullanılır.

- Стакан **воды** (Bir bardak su)
- Много **работы** (Çok iş)

GENİTİF ÇOĞUL

"Genitif çoğul" terimi, Rusça dahil pek çok dilde, bir ismin hem **çoğul** olması hem de **Genitif** (-in hali) çekimine girmesi durumunu ifade eder.

Bunu Türkçedeki "**kitapların**", "**öğrencilerin**" veya "**günlerin**" gibi düşünebiliriz. Ancak Rusçada bu hal sadece sahiplik ("...-ın/-in") bildirmekle kalmaz; aynı zamanda sayılarla (5 ve üzeri), miktar belirtirken veya bir şeyin "hiç olmadığını" söylerken de bu formu kullanmamız gerekir.

Rusçada Genitif Çoğul (ismin -in halinin çoğul formu) eklerinin mantığı, kelimenin cinsiyetine ve son harfinin sertlik veya yumuşaklık durumuna göre belirlenir. Bu çekim türünü bir sistem dahilinde anlamak için kelimeleri cinsiyetlerine göre gruplandırmak en sağlıklı yoldur.

Genel kural şöyledir: Eril kelimeler genellikle yeni bir ek alırken, dişil ve nötr kelimeler çoğunlukla sonlarındaki ünlüyü kaybederek çıplak kalırlar.

Aşağıdaki tabloda bu eklerin dağılımını görebiliriz:

Cinsiyet	Yalın Tekil Sonu	Genitif Çoğul Eki	Örnek (Tekil -> Çoğul)
Eril	Sert sessiz	-ов	стол -> столов
	-й	-ев	музей -> музеев
	-ь	-ей	словарь -> словарей
	ж, ч, ш, щ	-ей	нож -> ножей
Dişil	-а	Sıfır takı (Ünlü düşer)	книга -> книг
	-я	-я yerine -ь veya -ий	неделя -> недель
	-ь	-ей	ночь -> ночей
Nötr	-о	Sıfır takı (Ünlü düşer)	окно -> окон
	-е	-ей veya -ий	море -> морей
	-ие	-ий ile biter	здание -> зданий

Eğer dişil bir kelimenin sonundaki **-а** harfi düştüğünde kökte iki sessiz harf yan yana gelirse, araya telaffuzu kolaylaştırmak için **"о"** veya **"е"** (uçucu ünlüler) girer.

девочка -> пять девочек

ложка -> пять ложек

сумка -> пять сумок

Çıplak Kalma ve Uçucu Ünlüler

Dişil ve nötr kelimelerde son harf düştüğünde (Sıfır takı durumu), kelime kökünde yan yana iki sessiz harf kalabilir. Bu durumda, uçucu ünlüler (o veya e) telaffuzu kolaylaştırmak için tekrar ortaya çıkar.

Örneğin nötr bir kelime olan **окно** kelimesini inceleyelim:

1. Kelime sonundaki -o harfini atıyoruz.
2. Geriye окн kalıyor.
3. к ve н sessizlerinin arasına uçucu ünlü giriyor ve kelime окон halini alıyor.
(цвет окон - pencerelerin rengi)

Aynı durum dişil kelimeler için de geçerlidir. Örneğin **ложка** kelimesinde -a düştüğünde ж ve к arasına -e- girer ve **ложек** olur.

Bu mantık çerçevesinde, eril kelimelerin genellikle "uzadığını" (ek aldığı için), dişil ve nötr kelimelerin ise genellikle "kısaltıldığını" söyleyebiliriz.

Kısa Kısa: ÇOĞUL YAPMA KURALLARI

Rusçada kelimelerin çoğul formları, kelimenin gramer cinsiyetine ve kök sonundaki ses birimlerinin fonetik özelliklerine göre belirlenen spesifik morfolojik değişimlerle oluşturulur. Eril ve dişil isimler genellikle **-ы** veya **-и** eklerini alırken, nötr isimlerde son ses birimi **-а** veya **-я** harflerine dönüşerek sayısal çokluğu ifade eder. Bu süreçte, kök sonundaki sessiz harfin sertliği, yumuşaklığı veya 7 harf kuralı (г, к, х, ж, ч, ш, щ) gibi yazım kriterleri, nihai ekin seçiminde belirleyici bir rol oynar.

Rusçada Çoğul Yapma Kuralları

Rusça morfolojisinde çoğul formların inşası, ismin "Yalın Hal Çoğul" (**Именительный падеж множественного числа**) kategorisine girmesiyle gerçekleşir. Kelimenin çoğul yapısı belirlenirken şu sistem uygulanır:

⚠ Kelime sonuna bir ek getirilirken 7 harf kuralı daima göz önünde bulundurulmalıdır.

1. Eril Kelimeler (Мужской род)

Eril isimlerde ek seçimi, kelimenin "sert" (hard) veya "yumuşak" (soft) bitişli olmasına dayanır.

- **Sert Sessizle Bitenler:** Kelimenin sonuna doğrudan **-ы** eki getirilir.
студент (öğrenci) → студенты
симптом (semptom) → симптомы
- **-й veya -ь ile Bitenler:** Bu harfler düşer ve yerine **-и** eki gelir.
музей (müze) → музеи
учитель (öğretmen) → учителя

2. Dişil Kelimeler (Женский род)

Dişil isimlerde kelimenin sonundaki ünlü harf düşürülerek yerine yeni ek getirilir.

- **-а ile Bitenler:** Sondaki **-а** düşer, yerine **-ы** gelir.
газета (gazete) → газеты
клетка (hücre) → клетки (⚠ 'к' harfi nedeniyle 'и' gelmiştir.)
- **-я veya -ь ile Bitenler:** Sondaki harf düşer, yerine **-и** gelir.

неделя (hafta) → недели

ночь (gece) → ночи

3. Nötr Kelimeler (Средний род)

Nötr isimlerde çoğul ekleri diğer iki cinsten farklı olarak tamamen yeni ünlülere dönüşür.

- -o ile Bitenler: Sondaki -o düşer, yerine -a gelir.

окно (pencere) → окна

- -e ile Bitenler: Sondaki -e düşer, yerine -я gelir.

море (deniz) → моря

лекарство (ilaç) → лекарства

Kritik Morfofonetik Kurallar

Kural Adı	İçerik	Örnek
7 Harf Kuralı	г, к, х, ж, ч, ш, щ harflerinden sonra asla -ы yazılmaz; her zaman -и yazılır.	книга → книги
Uçucu Ünlüler	Bazı kelimelerde çoğul ek aldığı anda kök içindeki o veya e düşer.	день → дни
Düzensiz Çoğullar	Bazı kelimeler standart kurallara uymadan tamamen değişir.	ребёнок (çocuk) → дети

1. Rusçada çekim grupları (deklinasyonlar)

Rusçada isimler, son harfine göre belirli çekim gruplarına girer. Bu gruplar, eklerin nasıl değişeceğini belirler.

♦ 1. Deklinasyon

- Çoğunlukla -a, -я ile biter
- Genelde dişi (женский род) ama bazı erkekler de var (папа, дядя)
- **Örnek:** мама (anne), книга (kitap), женщина (kadın)
- Çoğul: -ы/-и → мамы, книги, женщины
- Genitif çoğul: genelde -Ø (ek düşer) → мам, книг, женщин

♦ 2. Deklinasyon

- Çoğunlukla ünsüz veya -o, -e ile biter
- Genelde erkek (мужской род) ve nötr (средний род)
- **Örnek:** студент (öğrenci), стол (masa), окно (pencere), море (deniz)
- Çoğul: -ы/-и, -а/-я → студенты, столы, окна, моря
- Genitif çoğul: genelde -ов/-ев → студентов, столов, окон, морей

♦ 3. Deklinasyon

- Çoğunlukla -ь ile biten dişi isimler
- **Örnek:** ночь (gece), мышь (fare), тетрадь (defter)
- Çoğul: -и → ночи, мыши, тетради
- Genitif çoğul: genelde -ей → ночей, мышей, тетрадей

♦ Özel Grup: -тель, -арь ile biten erkek isimler

- Aslında 2. deklinasyona giriyorlar ama son ekleri yüzünden özel bir kurala sahipler.
- **Örnek:** учитель (öğretmen), секретарь (sekreter)
- Çoğul: -я → учителя, секретари

- Genitif çoğul: -ей/-арей → учителей, секретарей

2. Sayılarla kullanım kuralı

- 1 → tekil yalın hâl (один студент, одна книга)
- 2–4 → tekil tamlayan hâl (родительный ед. ч.)
- 5–20 → çoğul tamlayan hâl (родительный мн. ч.)

3. Sayılarda Çekim Grupları Örnekleri (1’den 10’a)

Sayı	Студент (öğrenci, 2. dekl., m)	Учитель (öğretmen, özel, m)	Книга (kitap, 1. dekl., f)	Ночь (gece, 3. dekl., f)	Окно (pencere, 2. dekl., n)
1	один студент	один учитель	одна книга	одна ночь	одно окно
2	два студента	два учителя	две книги	две ночи	два окна
3	три студента	три учителя	три книги	три ночи	три окна
4	четыре студента	четыре учителя	четыре книги	четыре ночи	четыре окна
5	пять студент ^{ов}	пять учитель ^{ей}	пять книг	пять ночей	пять окон
6	шесть студент ^{ов}	шесть учитель ^{ей}	шесть книг	шесть ночей	шесть окон
7	семь студент ^{ов}	семь учитель ^{ей}	семь книг	семь ночей	семь окон
8	восемь студент ^{ов}	восемь учитель ^{ей}	восемь книг	восемь ночей	восемь окон
9	девять студент ^{ов}	девять учитель ^{ей}	девять книг	девять ночей	девять окон
10	десять студент ^{ов}	десять учитель ^{ей}	десять книг	десять ночей	десять окон

✦ Genel değerlendirirsek

- 1 → yalın tekil
- 2–4 → tamlayan (genitif) tekil (учителя, студента, книги, ночи, окна)
- 5–10 → tamlayan (genitif) çoğul (учителей, студентов, книг, ночей, окон)

⚠ **Hatırlatma:** Rusçada “Г, К, Х, Ж, Ч, Ш, Щ” harflerinden sonra asla “Ы” harfi yazılmaz. Bu harflerden sonra her zaman “И” olarak yazılır.

- Rusça’da topluluk⁶, eşya, madde ve yiyecek adları sadece tekil kullanılmaktadır [Örnek: **сáхар** (şeker), **пис** (piring) ...]
- Rus dilinde nesneler sayılan ve sayılamayan, yalnız tekilde, yalnız çoğulda kullanılan isimler grubuna sahiptir. **Örneğin**, Ruslar su, süt, yağ, balık, ekmek, şeker gibi sözlerin sayılamaz olduğunu kabul etmişler veya çift kısımdan oluşan gözlük, makas, pantolon, çizme, çorap gibi nesneleri her zaman çoğul olarak kabul etmişlerdir.
- Rus dilinde formalite bakımından çoğul olup da aslında tekil olan veya tekili ile çoğulu farklı olmayan sözcükler de bulunmaktadır. **Örnek:** Taksi, metro, depo, palto, piyano gibi...
- Diğer dillerde olduğu gibi sözdizimsel yöntemle (*pek çok, birçok, onlarca, fazla, birkaç, bir sürü, bir takım gibi kelimeler kullanıldığında*) çoğul anlayışının Rus dilinde oluşturulması da sık sık karşımıza çıkmaktadır. Rus dilinde bulunan bu sözcüklerin bir özelliği kendilerinden sonra ismin (-in) halinde olmaları ve çoğulda kullanılmalarıdır.

Örnekler:

много книг	birçok kitap
уйма денег	çok para

⁶ Topluluk kelimelerinde tekil olan söz çoğul anlamı ifade etmektedir. Başka bir deyişle, morfolojik bakımdan tekil olan çoğuldur. (aile, personel, futbol takımı, halk, ordu, jandarma ... gibi)

бесчисленное количество домов	sayısız ev
ряд стульев	sandalye sırası
несколько учителей	birkaç öğretmen
мало студентов	birkaç erkek öğrenci

** Bir kelimeyi çoğul yapmak için, kelimenin cinsiyetine göre aşağıdaki uygun kural uygulanır:

Eril kelime (МУЖСКОЙ РОД СЛОВО):

(Sessiz harflerle biten kelimeler ve bazı **ь** ile biten kelimeler eril cinstir).

** Eğer kelime şu 7 sessiz harf (**Ж Ш Щ Ч Г К Х**) ile biterse, sonuna **и** eklenir

Örnekler:	Долг	Borç	Долги	Borçlar
	Звук	Ses	Звуки	Sesler
	Нож	Bıçak	Ножи	Bıçaklar
	Карандаш	Kalem	Карандаши	Kalemler
	Плащ	Yağmurluk	Плащи	Yağmurluklar

** Kelime, diğer sessiz harfle bitiyorsa, sonuna **ы** eklenir

Örnekler:	Студент	Öğrenci	Студенты	Öğrenciler
	Журнал	Dergi	Журналы	Dergiler
	Лимон	Limon	Лимоны	Limonlar
	Телефон	Telefon	Телефоны	Telefonlar

** Kelime **ь** ile bitiyorsa, **ь** düşer, **и** eklenir

** Kelime **й** ile bitiyorsa, **й** düşer, **и** eklenir

Örnekler:	Музей	Müze	Музеи	Müzeler
	Чай	Çay	Чаи	Çaylar

** Rusça’ da birçok eril kelime **А**, bazı kelimeler de **ья** olarak çoğul olurlar. (Düzensiz eril isimleri çoğul yapmak kelimenin sonuna “**А**” harfi eklenir)

Kelime	Anlamı	Çoğulu
дом	Ev	дома
свитер	Kazak	свитера
глаз	Göz	глаза
паспорт	Pasaport	паспорта
профессор	Profesör	профессора
адрес	Adres	адреса
поезд	Tren	поезда
город	Şehir	города
вечер	Akşam	вечера
номер	Numara	номера
директор	Müdür	директора
доктор	Doktor	доктора
стул	Sandalye	стулья
брат	Erkek kardeş	братья
муж	Koca	мужья

** Bazı kelimelerin çoğulu tamamen farklı bir kelimedir ya da farklı bir ek alırlar ya da yukarıda bahsedilen kurala uymadan ek alırlar:

Kelime	Anlamı	Çoğulu
ребёнок	Çocuk	дети
человек	İnsan	люди
друг	Erkek arkadaş	друзья
сосед	Erkek komşu	соседи
Стул	Sandalye	Стулья
Брат	Erkek kardeş	Братья
Сестра	Kız kardeş	Сёстры
Яблоко	Elma	Яблоки
Дерево	Ağaç	Деревья

Örnek: “Masa” kelimesinin tekil/çoğul çekimleri

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	стол	столы	Masalar
-in Hali	стола	столов	Masaların
-e Hali	столу	столам	Masalara
-i Hali	стол	столы	Masaları
-ile Hali	столом	столами	Masalarla
-de Hali	О столе	О столах	Masalarda / masalar hk

Dişi kelime (ЖЕНСКИЙ РОД СЛОВО):

(**A** veya **Я** harfleriyle biten kelimeler ve **ь** ile biten bazı kelimeler dişi cinstir)

** Son harf **A** ise ve önceki harf (**Ж Ш Щ Ч Г К Х**) ise **a** düşer, **и** eklenir

Örnekler: Книга Kitap Книги Kitaplar
Футболка Tişört Футболки Tişörtler

** Son harf **A** ise ve öncekisi diğer harfler ise **a** düşer, **ы** eklenir

Örnekler: Газета Gazete Газеты Gazeteler
Школа Okul Школы Okullar
Машина Araba Машины Arabalar

Son harf **Я** ise **я** düşer, **и** eklenir

Örnekler: Фамилия Soyadı Фамилии Soyadları
Песня Şarkı Песни Şarkılar

Son harf **ь** ise **ь** düşer, **и** eklenir

** **ь** ile biten bazı dişi kelimelerde **ь** düşer ve **ЕПИ** eki alarak çoğul olurlar:

Kelime	Anlamı	Çoğulu
мать ⁷	Anne	матери
дочь	Kız evlat	дочери

Örnek: “Kitap” kelimesinin tekil/çoğul durumlarında isim hal çekimleri

⁷ Bu kelime (мать) daha çok resmi olarak kullanılır, günlük kullanımda мама vardır

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	книга	книги	Kitaplar
-in Hali	книги	книг	Kitapların
-e Hali	книге	книгам	Kitaplara
-i Hali	книгу	книги	Kitapları
-ile Hali	книгой	книгами	Kitaplarla
-de Hali	О книге	О книге	Kitaplarda / kitaplar hk

Nötr kelime (СРЕДНИЙ РОД СЛОВО):

Son harf **O** ise

Örnekler:

Письмо
Слово

Mektup
Kelime

o düşer, **a** eklenir

Письма́
Слова́
Mektuplar
Kelimeler

Son harf **E, Ė** ise

Örnekler:

Платье
Здание

Elbise
Bina

e düşer, **я** eklenir

Платья́
Здания́
Elbiseler
Binalar

Sonunda **МЯ** varsa

Örnekler:

имя
Время

İsim
Zaman

я düşer, **ена** eklenir

имена́
времена́
İsimler
Zamanlar

**** Kuralsız çoğullar:**

Kelime	Anlamı	Çoğulu
ябдоко	Elma	яблоки
ухо	Kulak	уши
дерево	Ağaç	деревья
плечо	Omuz	плечи

Örnek: “Pencere” kelimesinin tekil/çoğul durumlarında isim hal çekimleri

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	окно	окна	Pencereler
-in Hali	окна	окон	Pencerelerin
-e Hali	окне	окнам	Pencerelere
-i Hali	окно	окна	Pencerelere
-ile Hali	окной	окнами	Pencerelerle
-de Hali	Об окне	Об окнах	Pencerelerde / pencereler hk

Bazı İstisnalar

Tekil	Çoğul	Anlamı
отец	отцы	ata, baba
свитер	свитера	kazak
паспорт	паспорта	pasaport
адрес	адреса	adres
доктор	доктора	doktor
муж	мужья	koca
жена	жёны	karı

сын	сновья	oğlan evlat
город	города	şehir
дом	дома	ev
лес	леса	orman
поезд	поезда	tren
номер	номера	numara
вечер	вечера	akşam

Her zaman Çoğul Halde Kullanılan İsimler

люди	insanlar
часы	saat
очки	gözlük
деньги	para
ножницы	makas
сутки	gün (24 saat)
штаны	eşofman (pantolon)
брюки	pantolon
джинсы	kot pantolon
весы	terazi
выборы	seçimler
духи	parfüm
будни	hafta içi günleri
каникулы	sömestir tatili
кроссовки	spor ayakkabı
туфли	topuklu ayakkabı
консервы	konserve

Her zaman Tekil Halde Kullanılan İsimler

картофель	patates
чеснок	sarımsak
лук	soğan
свекла	pancar
капуста	lahana
морковь	havuç
горох	bezelye
петрушка	maydanoz
молоко	süt
сыр	peynir
масло	yağ
сахар	şeker
мясо	et
рис	pirinç
рыба	balık
воды	su
одежда	giysi
любовь	sevgi
обувь	ayakkabı
ненависть	nefret
здоровье	sağlık
пианино	piyano
мебель	mobilya
кислород	oksijen

“EЦ” ve “OK” ile biten kelimelerin Çoğul Halleri

TR	Tekil	Çoğul
Çorap	Носок	Носки
Bot (çizme)	Ботинок	Ботинки
Amerikalı	Американец	Американцы
Çiçek	Цветок	Цветы
hediye	Подарок	Подарки

Genel Örnekler

Мужчины adamlar
Актёры oyuncular
Офисы ofisler
Столлы masalar
Львы aslanlar

Тетради defterler
Лошади atlar
Девочки kızlar

Полотенца havlular
Озёра göller

ZAMİRLER

Şahıs Zamirleri - Личные местоимения

Yalın		-i Hali		-e Hali		-in Hali		-de Hali		-ile Hali	
Ben	Я	Beni	Меня	Bana	Мне	Benim	меня	Bende	обо мне	Benimle	Мной
Sen	Ты	Seni	Тебя	Sana	Тебе	Senin	тебя	Sende	о тебе	Seninle	Тобой
O (eril)	Он	Onu	Его	Ona	Ему	Onun	Его	Onda	о нём	Onunla	Ним
O (dişi)	Она		Её		Ей		Её		о ней		Ней
O (nötr)	Оно										
Biz	Мы	Bizi	Нас	Bize	Нам	Bizim	Нас	Bizde	о нас	Bizimle	Нами
Siz	Вы	Sizi	Вас	Size	Вам	Sizin	Вас	Sizde	о вас	Sizinle	Вами
Onlar	Они	Onları	Их	Onlara	Им	Onların	их	Onlarda	о них	Onlarla	Ними

İşaret Zamirleri – указательные местоимения

Ruşça "Этот" (Bu) Zamirinin Padejlere Göre Çekimi

Ruşça'da işaret zamirleri, niteledikleri ismin cinsiyetine, sayısına ve ismin haline (Padej) tam uyum sağlamak zorundadır.

Temel Çekim Tablosu

Padej (İsmin Hali)	Eril (Мужской)	Dişil (Женский)	Nötr (Средний)	Çoğul (Множественное)
Yalın (Nominative)	Этот	Эта	Это	Эти
Tamlayan (Genitive, -in)	Этого	Этой	Этого	Этих
Yönelme (Dative, -e)	Этому	Этой	Этому	Этим
Yükleme (Accusative, -i)	Cansız ise: Этот Canlı ise: Этого	Эту	Это	Cansız ise: Эти Canlı ise: Этих
Vasıta (Instrumental, -le)	Этим	Этой (Этою)	Этим	Этими
Kalma (Prepositional, -de)	Об этом	Об этой	Об этом	Об этих

Canlılık ve Cansızlık Ayrımı

Ruşça'da **Eril** ve **Çoğul** kelimelerde Yüklem Hali (-i hali) çekimi yapılırken ismin canlı olup olmadığına bakılır:

- Cansız ise:** Zamir, Yalın Hal (Nominative) ile aynı kalır.
 - Örnek: **Этот** стол (**Bu masayı**), **Этот** чай (**Bu çayı**).
- Canlı ise (İnsan veya Hayvan):** Zamir, Tamlayan Hal (Genitive) ile aynı olur.
 - Örnek: **Этого** кота (**Bu kediye** - eril kedi), **Этого** врача (**Bu doktoru**).

Örnek Kelimeler

A) "Bu sütü" (ЭТО молоко)

- **Kelime:** Молоко (Süt) - **Nötr** bir kelimedir.
- **Hali:** Yükleme Hali (-i hali).
- **Kural:** Nötr kelimelerde Yükleme Hali her zaman Yalın Hal ile aynıdır.
- **Sonuç:** Я пью **это** молоко. (**Bu sütü içiyorum.**)

В) "Bu kedi" (ЭТОГО КОТА / ЭТУ КОШКУ)

Burada kedinin cinsiyeti Rusça'da kelimeyi tamamen değiştirir:

- **Eril Kedi (Кот):** Canlı bir varlıktır. Yükleme halinde "Этого" olur.
 - Я вижу **этого** кота. (**Bu kediği görüyorum.**)
- **Dişil Kedi (Кошка):** Dişil kelimeler canlı/cansız fark etmeksizin "-y" takısı alır.
 - Я вижу **эту** кошку. (**Bu kediği görüyorum.**)

Örnek Cümleler

- **Tamlayan Hali (-in):** У **этого** окна нет ручки. (**Bu pencerenin kolu yok.**) -> **Nötr**
- **Yönelme Hali (-e):** Дай книгу **этой** девочке. (**Kitabı bu kıza ver.**) -> **Dişil**
- **Vasita Hali (-le):** Я пишу **этим** карандашом. (**Bu kurşun kalemle yazıyorum.**) -> **Eril**
- **Kalma Hali (-de):** Мы живём в **этом** доме. (**Bu evde yaşıyoruz.**) -> **Eril**
- **Çoğul Kalma Hali:** Расскажи об **этих** книгах. (**Bu kitaplar hakkında anlat.**) -> **Çoğul**

Genel Yaklaşım

Zamir çekimini yaparken şu 3 soru sorulmalıdır:

1. İsim hangi cinsiyette? (Eril, Dişil, Nötr)
2. İsim tekil mi çoğul mu?
3. Cümledeki görevi ne (Hangi Padej)? Eğer Eril ise; canlı mı cansız mı?

Yalın halleri → Это : **Bu** То : **Şu**

Yalın	Eril	Dişil	Nötr	Çoğul
это	этот	эта	это	эти
то	тот	та	то	те

- İşaret zamirleri cümle başında bulunur ama soru cümlesi ise soru kelimesinden sonra gelir.
- Bir cümlede işaret edilen şey belirsiz ise (herhangi bir nesne ise), kelime cinsine (dişil/eril/çoğul olmasına) bakılmaksızın işaret zamiri yalın halde kullanılabilir, belirli bir nesneden söz ediliyorsa aitlik zamiri ve işaret zamiri, nesnenin cinsine göre olmalıdır:

Örnekler:

Этот мой свитер (**bu benim kazağım**) этот свитер, мой (**bu kazak benim**)
 Эта твоя комната (**bu senin odan**)
 Это наше здание (**bu bizim binamız**)
 Эти твои книги (**bunlar senin kitapların**)

-den -dan "tamlayan" zamirleri

-de -da "kalma bulunma" zamirleri

-siz -siz "yoksunluk" zamirleri

Edatlar (: kelimenin (sorunun/zamirin) başına gelir

-de -da : у (**u**) (у кого кого/чего : kimde, kimin/neyin yanında)
 -den -dan : от (**at**)
 için : для (**dlya**)
 -siz -siz : без (**bez**)

Bu edatlar, **кого** (kimin) ve **чего** (neyin) soru kelimelerinin, iyelik zamirlerinin, aitlik zamirlerinin ve kelimelerin önüne gelerek onlara farklı anlam yükler.

Soru Kelimeleriyle Kullanım

У кого?	У чего?	Kimde, kimin yanında?
От кого?	От чего?	Kimden, neyden?
Для кого?	Для чего?	Kim için, ne için?
Без кого?	Без чего?	Kimsiz, nesiz (olmadan)?

Zamirlerle Kullanım

Кого ..? У От Для Без	меня
	тебя
	него
	неё
	нас
	вас
	них

** Üçüncü tekil ve üçüncü çoğul edatların önüne “н” harfi gelir

Örnekler:

- Araba kimde? у кого машина? Araba bende: машина у меня
- Kimden uzak? от кого далеко? Benden uzak: далеко от меня
- Alışveriş kim için? Для кого покупка? Alışveriş benim için: покупка для меня
- Bensiz (ben olmadan) yaşamak: жить без меня

Edatların Aitlik Zamirleriyle (-in eki) Kullanımı

	Eril/nötr	Dişi
У От Для Без	мой → моего	моя → моей
	твой → твоего	твоя → твоей
	него/неё	
	наш → нашего	наша → нашей
	ваш → вашего	ваша → вашей
	их → них	

Örnekler:

моя жена (hanım)	у моей жены (hanımında)	от моей жены (hanımından)
мой муж (koca)	у моего мужа (kocamda)	от моего мужа (kocamdan)
мехмет ⁸	у Мехмета (Mehmet'te)	от Мехмета (Mehmet'ten)
мустафа ⁹	у Мустафы (Mustafa'da)	от Мустафы (Mustafa'dan)
наш сосед (komşumuz)	у нашего соседа (komşumuzda)	
наша соседка (komşumuz)	у нашей соседки (komşumuzda)	

⁸ Sessiz harfle biten kelime

⁹ Sesli harfle biten kelime

Örnekler:

У кого твой мотоцикл?
У нашего магазина

Motosiklet kimde?
Dükkanımızın yanında

От кого она получает подарки?
От моего босса

Kimden hediyeler alıyor?
Patrondan

Для кого ты готовишь обед?
Для моего ребёнка

Kime (kim için) öğle yemeği hazırlıyorsun?
Çocuğum için

Без кого ты не можешь жить?
Без тебя (edatsız zamir)
Без друга

Kim(siz) olmadan yaşayamazsın?
Sen(siz) olmadan
Arkadaşsız

Karşılaştırma Cümlelerinde -in Hali

Karşılaştırma kelimesi (-den, -dan) → **ЧЕМ**

>> Karşılaştırma genelde “**чем**” kelimesi ile yapılır

>> Bu sözcüğün kullanılmadığı yerlerde, karşılaştırılan kelime -in halini alır

Örnekler:

Я богаче **чем** ты
Я богаче **тебя**

Ben **senden** daha zenginim
(тебя = “ты” kelimesinin **-in hali**, “от” edatının kullanılmasına gerek yok, cümlede fiil olsaydı “тебя” kelimesinin **-i** hali olduğu anlaşılabilecekti)
Sen **benden** daha fakirsin

Ты беднее **чем** я
Ты беднее **меня**

Kolya Maksim'den daha akıllı

Коля умнее **чем** Максим
Коля умнее **Максима**

Моя сестра была **чем** мой брат
Моя сестра была **моего** брата

Benim kız kardeşim erkek kardeşimden daha uzun

Мой брат ниже **чем** моя сестра
Мой брат ниже **ее** сестры

Erkek kardeşim kız kardeşimden daha kısa

Русский язык труднее **чем** английский язык
Русский язык труднее **английского** языка

Rusça İngilizceden daha zor

Sahip Olmama Durumlarında İsmi -in Hali

Нет (bundan sonraki kelimeler -in halindedir)
Не было (sonraki kelimeler -in halindedir)
Не будет (sonraki kelimeler -in halindedir)

yok, sahip değil
yoktu, sahip değildi, olmadı
(sahip) olmayacak

Şimdiki Zaman
Geçmiş Zaman
Gelecek Zaman

Örnekler:

В стакане **есть** коньяк, **вода**, **молоко**
В стакане **нет** коньяка, **воды**, **молока**

Bardakta konyak, su, süt **var**
Bardakta konyak, su, süt **yok**

В стакане **не было** коньяка, **вода**ы, **молоко**а
В стакане **не будет** коньяка, **вода**ы, **молоко**а

Bardakta konyak, su, süt **yoktu**
Bardakta konyak, su, süt **olmayacak**

Örnekler:

Кого **нет/быдо/будет** на работе?

Kim işte **değil/değildi/olmayacak?**

Мне/Тебя/Его/Её/Нас/Вас/Их **нет/быдо/будет** на работе

İşte değilim/değildim/olmayacağım

Yer Bildiren Kelimeler – указательные местоимения

Где?	Nerede?
Здесь	burada
Тут	burada (halk arasında)
Там	orada

Örnekler:

Где твой друг?

Senin erkek arkadaşın nerede?

Мой друг **здесь**

Benim arkadaşım burada

-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları – предлоги место предложный падеж

В → (-de, -da): içinde, kapalı alanlarda

На → (-de, -da): üstünde, açık alanlarda, ya da açık/kapalı durumu bilinmeyen, genel olan yerlerde

Kullanım: в/на <kelime>

(E) Kelime eril ise:

Sessiz harfle bitiyorsa **E** eklenir

Й veya **Ь** ile bitiyorsa, bu harf düşer ve **E** eklenir

(D) Kelime dişî ise:

A veya **Я** ile bitiyorsa, bu harf **düşer** ve **E** eklenir

ь ile bitiyorsa, bu harf **düşer** ve **И** eklenir

ИЯ ile bitiyorsa, bu harfler **düşer** ve **И** eklenir

(N) Kelime nötr ise:

Sondaki **O, E** veya **Ё** düşer ve **E** eklenir

(İ)¹⁰ Bazı kelimelerin sonuna **У** eklenir (örnek: **сад, угол, пол, мост, ...**)

Kelime	-de -da hali kullanımı
Магазин dükkan (E)	Где Али? Дли в магазине е (Ali nerede? Ali dükkanda)
Стамбул İstanbul (E)	Где твой дом? Мой дом в Стамбуле е (Evin nerede? Evim İstanbul'da)
Улица sokak (D)	Где дети? Дети на улице е (Çocuklar nerede? Çocuklar sokakta)
Работа iş (D)	Где Максим? Максим на работе е (Maksim nerede? Maksim işte)
Сад bahçe (İ)	Где собака? Собака в саду у (Köpek nerede? Köpek bahçede)
Окно pencere (N)	Где цветы? Цветы на окне е (Çiçekler nerede? Çiçekler pencerede)
Море deniz (N)	Где туристы? Туристы на море е (Turistler nerede? Turistler denizde)

Kelime	-de -da hali kullanımı
Агентство Acente (N)	Где работает Мария? Мария работает в агентстве е (Maria nerede çalışıyor? Maria acentede çalışıyor)
Ресторан	Где вы ужинаете? Мы ужинаем в ресторане е

¹⁰ İstisna uygulama

Restoran (E)	(Akşam yemeğini nerede yiyorsunuz? Akşam yemeğini restoranda yiyoruz)
Центр Merkez (E)	Где гуляют туристы? Туристы гуляют в центре (Turistler nerede geziyorlar? Turistler merkezde geziyorlar)
Дом Ev (İ)	Где ваши гости? Наши гости дома (Misafirleriniz nerede? Misafirlerimiz evde)
Россия Rusya (D)	Где ты родился? Я родился в росси (Nerede doğdun? Ben Rusya' da doğdum)
Москва Moskova (D)	Где вы живёте? Я живу в Москве (Nerede yaşıyorsunuz? Ben Moskova' da yaşıyorum)
Институт enstitü (E)	Где ты учишься? Я учусь в институте (Nerede okuyorsun? Ben enstitüde okuyorum)

Aitlik Zamirleri - Притяжательные местоимения

	Eril	Dişi	Nötr	Çoğul
Kimin?	Чей?	Чья?	Чьё?	Чьи?
Benim	мой	моя	моё	мои
Senin	твой	твоя	твое	твои
Onun (eril)	его	его	его	его
Onun (dişi)	её	её	её	её
Bizim	наш	наша	наше	наши
Sizin	ваш	ваша	ваше	ваши
Onların	их	их	их	их

“Чей” ve “Чья”

Rusçada **Чей** ve **Чья** sözcükleri "**Kimin?**" anlamına gelen soru zamirleridir. Bu zamirler, tıpkı sıfatlar gibi, niteledikleri ismin **cinsiyetine** ve **sayısına** uyum sağlamak zorundadır. Aralarındaki temel fark, hangi cinsiyetteki isme soru sorduklarıdır.

Rusça dilbilgisinde iyelik soru zamirleri, niteledikleri nesnenin gramer cinsiyetine göre çekimlenir. Eğer sorulan nesne eril bir isimse zamir **Чей** formunu alır; eğer nesne dişil bir isimse zamir **Чья** formuna dönüşür. Bu durum, Rusçadaki isimlerin son harflerine göre ayrıldığı cinsiyet kategorilerinin bir sonucudur.

Örnek Cümleler ve Analiz

1. Eril İsimlerle Kullanım: Чей

Eril bir nesnenin kime ait olduğunu sormak için kullanılır.

- **Чей это словарь?** (Bu kimin sözlüğü?)
Analiz: Словарь kelimesi eril bir isimdir, bu nedenle soru zamiri **Чей** formundadır.
- **Чей это стол?** (Bu kimin masası?)
Analiz: Стол sessiz harfle bittiği için erildir.
- **Чей сегодня день?** (Bugün kimin günü?)
Analiz: День kelimesi erildir.

2. Dişil İsimlerle Kullanım: Чья

Dişil bir nesnenin sahipliğini sorgularken tercih edilir.

- **Чья это книга?** (*Bu kimin kitabı?*)
Analiz: Книга kelimesi -a ile bittiği için dişildir, dolayısıyla zamir **Чья** olur.
- **Чья это собака?** (*Bu kimin köpeği?*)
Analiz: Собака dişil bir isimdir.
- **Чья это неделя?** (*Bu kimin haftası?*)
Analiz: Неделя kelimesi -я ile bittiği için dişil kategorisindedir.

Чьего ve Чьей

Bu zamirler sadece ismin yalın halinde (Nominative) bu şekildedir. Eğer "**Kimin kitabında?**" veya "**Kimin arkadaşıyla?**" gibi farklı hal ekleri gerektiren bir cümle kurarsanız, **Чей** ve **Чья** kelimeleri de ismin girdiği hale göre ayrıca çekimlenir.

Örneğin, ismin -in halinde (Genitif):

- Eril için: **Чьего**
- Dişil için: **Чьей**

Rusçada **Чьего** ve **Чьей** formları, iyelik soru zamiri olan "Чей" kelimesinin ismin ilgi halinde (Genitif) kullanılan çekimlenmiş halleridir. Bu yapılar, sahiplik bildiren bir nesnenin yokluğunu sorgularken veya belirli edatlarla (от, из, без gibi) kurulan tamlamalarda "**Kimin?**" sorusunu sormak için kullanılır. Cümledeki kullanım sırasında, sorulan nesnenin gramer cinsiyetine göre **Чьего** (eril ve nötr için) veya **Чьей** (dişil için) seçimi yapılarak dilbilgisel uyum sağlanır.

İsmin yalın halinde (Nominative) nesnenin cinsiyetine göre **Чей** veya **Чья** kullanırken; ismin ilgi halinde (Genitif) bu kelimeler de çekime uğrar. Bu durum genellikle nesnenin yokluğunu belirten **нет** kelimesiyle veya sahiplik bildiren edatlarla ortaya çıkar.

1. Eril ve Nötr için: Чьего

Sorulan nesne eril veya nötr ise ve cümle yapısı ismin -in halini gerektiriyorsa **Чьего** kullanılır.

- **Чьего словаря нет на столе?** (*Kimin sözlüğü masada yok?*)
Analiz: Словарь eril bir kelimedir. Нет (yok) kelimesi ismin -in halini gerektirdiği için **Чей** yerine **Чьего**, Словарь yerine **Словаря** kullanılmıştır.
- **От чьего окна этот ключ?** (*Bu anahtar kimin penceresinin?*)
Analiz: Окно nötr bir kelimedir. От (den/dan/aitlik) edatı ismin -in halini gerektirir.

2. Dişil için: Чьей

Sorulan nesne dişil ise ve cümle yapısı ismin -in halini gerektiriyorsa **Чьей** kullanılır.

- **Чьей книги нет в сумке?** (*Kimin kitabı çantada yok?*)
Analiz: Книга dişil bir kelimedir. Нет kullanımı nedeniyle kelime **Книги** (Genitif) formuna, soru zamiri ise **Чьей** formuna dönüşmüştür.
- **Из чьей страны ты приехал?** (*Kimin ülkesinden geldin?*)
Analiz: Страна dişil bir isimdir ve Из edatı nedeniyle hem isim hem de zamir ilgi halinde çekimlenmiştir.

Karşılaştırma:

Durum	Eril/Nötr Nesne	Dişil Nesne
Yalın Hal (Kimin?)	Чей это дом?	Чья эта машина?
İlgi Hali (Kimin ... yok/ait?)	Чьего дома нет?	Чьей машины нет?

Чьему, Чьей ve Чьим

Rusça dilbilgisinde iyelik soru zamiri olan "чей" kelimesinin ismin -e hali (Дательный падеж / Dative Case) formları, bir eylemin kime veya neye yöneldiğini ya da kime ait olduğunu ifade etmek üzere yönelme işlevi gören morfolojik yapılarıdır. Bu gramer kategorisi, nitelediği ismin cinsiyet ve sayı özelliklerine tam uyum sağlayarak cümledeki dolaylı tümleç görevini üstlenir. Eril ve nötr isimlerle kurulan tamlamalarda "чьему", dişil isimlerde "чьей", çoğul yapılarında ise "чьим" formu kullanılarak sintaktik bütünlük sağlanır.

Rusça morfolojisinde ismin -e hali (Дательный падеж), genellikle "Кого? Чему?" (Kime? Neye?) sorularına yanıt verir. İyelik soru zamiri olan "чей", bu halde çekimlenirken nitelediği ismin cinsiyetine göre şu ek değişimlerine uğrar:

Cinsiyet / Sayı	İsmin -e Hali (Dative) Formu	Morfolojik Yapı
Eril (Masculine)	Чьему	чь- + -ему
Nötr (Neuter)	Чьему	чь- + -ему
Dişil (Feminine)	Чьей	чь- + -ей
Çoğul (Plural)	Чьим	чь- + -им

Örnek Cümle Analizleri

1. Eril Nesneler İçin: Чьему

Eril bir ismin yöneldiği veya ait olduğu durumu sorgularken kullanılır.

- Чьему другу ты звонишь? (Kimin arkadaşını arıyorsun? / Kimin arkadaşına telefon ediyorsun?)

Analiz: Звонить (aramak/telefon etmek) fiili Rusçada her zaman ismin -e halini gerektirir. Друг kelimesi eril olduğu için Другу formuna, soru zamiri ise Чьему formuna dönüşmüştür.

2. Dişil Nesneler İçin: Чьей

Dişil bir ismin yönelme durumunu sorgularken tercih edilir.

- К чьей маме ты идешь в гости? (Kimin annesine misafirlğe gidiyorsun?)

Analiz: К (doğru/e doğru) edatı ismin -e halini tetikler. Мама dişil olduğu için Маме formuna, zamir ise Чьей formuna girer.

Not: Dişil formdaki "чьей", ismin ilgi hali (Genitif) ve -de hali (Prepositional) ile şekilsel olarak özdeştir, anlam cümle bağlamından çıkarılır.

3. Nötr Nesneler İçin: Чьему

Nötr cinsiyetteki isimlerle kurulan tamlamalarda kullanılır.

- Чьему мнению ты доверяешь? (Kimin fikrine güveniyorsun?)

Analiz: Доверять (güvenmek) fiili yönelme hali (-e hali) ile kullanılır. Мнение (fikir) nötr olduğu için zamir Чьему olarak çekimlenir.

4. Çoğul Nesneler İçin: Чѣм

Nesne sayısı birden fazla olduğunda cinsiyet farkı gözetmeksizin kullanılır.

- К чѣм словам ты прислушиваешься? (Kimin sözlerine kulak veriyorsun?)

Analiz: Слова (söz) çoğul bir yapıdadır ve yönelme halinde Словам olur. Bu durumda soru zamiri Чѣм formunu alır.

“Мой” ile “Моя”

Rusçada мой ve моя kelimeleri arasındaki fark, niteledikleri ismin gramer cinsiyetine dayanmaktadır. Rusça dil bilgisinde iyelik zamirleri, kendisinden sonra gelen ismin eril, dişil veya nötr olmasına göre şekil değıştirir. Bu doğrultuda, eril isimlerin önüne мой getirilirken, dişil isimlerin önüne моя getirilmesi zorunludur.

Zamir	İsmin Cinsiyeti	Kelime Sonu	Örnek Cümle	Anlamı
мой	Eril	Sessiz Harf	мой брат дома.	Benim erkek kardeşim evde.
		-й veya -ѣ	мой словарь здесь.	Benim sözlüğüm burada.
Моя	Dişil	-а	моя книга интересная.	Benim kitabım ilginç.
		-я	моя неделя была трудной.	Benim haftam zordu.

Örneklerle Detaylı Karşılaştırma

мой (Eril İsimler İçin): Bu zamir, sonu sessiz harfle veya yumuşak işaretle biten eril kelimelerle kullanılır.

- мой отец (Benim babam)
- мой город (Benim şehrim)
- мой чай (Benim çayım)

моя (Dişil İsimler İçin): Bu zamir, sonu genellikle -а veya -я harfleriyle biten dişil kelimelerle kullanılır.

- моя мама (Benim annem)
- моя работа (Benim işim)
- моя подруга (Benim kız arkadaşım)

Kritik Kural: Rusçada iyelik zamirini seçerken konuşan kişinin cinsiyeti önemli değildir. Önemli olan, sahip olunan nesnenin veya nitelenen ismin gramer cinsiyetidir. Yani bir kadın da olsa, bir erkek de olsa "benim masam" derken мой стол demek zorundadır; çünkü стол (masa) eril bir kelimedir.

Мой (eril)	Моя (dişil)	моѐ (nötr)	Мои (çoğul)	Benim
Твой (eril)	Твоя (dişil)	Твоѐ (nötr)	Твои (çoğul)	Senin
Его (eril)	Еѐ (dişil)	-	-	Onun
Наш (eril)	Наша (dişil)	Наше (nötr)	Наши (çoğul)	Bizim
Ваш (eril)	Ваша (dişil)	Ваше (nötr)	Ваши (çoğul)	Sizin

Их

-

-

Onların

Чей	kimin	eril	чей это карандаш?	Bu kimin kurşun kalemi?
Чья	kimin	dişi	чья эта машина?	Bu kimin arabası?
Чьё	kimin	nötr	чьё это пальто?	Bu kimin paltosu?
Чьи	kimin	çoğul	чьи эти дочери?	Bunlar kimin kızları?

Что ne (cansız varlıklar için)

Кто kim (canlı varlıklar için, *insanlar ve hayvanlar*) →

Кто она?

Она Мария

Что это?

Это книга

Aitlik Zamirlerinin -e Hali

** Aitlik zamirleri -e haline geçerken sonekler düştükten sonra, (E) eril ve (N) nötr cinslerde “**ему**” eki, (D) dişi cinstе “**ей**” eki alır.

(E) ve (N)	(D)
мой ему - моё ему	моя ей
твой ему - твоё ему	твоя ей
его	его
её	её
наш ему - наше ему	наша ей
ваш ему - ваше ему	ваша ей
их	их

⚠ Renklendirme kuralını hatırlayınız: Bir kelimeye ek gelirken veya çekim yaparken harf(ler) düşüyorsa, düşen harfler **arka renk** boyalı, yerine gelen harfler **mavi** renkte gösterilir

Örnekler:

Я **п**о**м**огаю сво**й**ему тест**ь**ю (E)
Я **п**о**м**огаю сво**я**ей свекров**ь**и (D)

Kayın**p**ederime **e** yardım ediyorum
Kayın**v**alidem **e** yardım ediyorum

Они завидуют ваш**ему** успех**у** (E)
Они завидуют ваша**ей** дружб**а**e (D)

Başarınız**ı** kıskanıyorlar
Dostluğunuz**u** kıskanıyorlar

Что вы сказали наш**ему** сосед**у**? (E)
Что вы сказали наша**ей** соседк**а**e? (D)

Komşumuza **ne** söylediniz?
Komşumuza **ne** söylediniz?

Мы **п**одарили ком**ь**пьютер сво**й**ему сын**у** (E)
Мы **п**одарили ком**ь**пьютер сво**я**ей дочк**а**e (D)

(Kendi) Oğluma **bilgisayar** hediye ettik
(Kendi) Kızıma **bilgisayar** hediye ettik

Я **о**тправил со**о**бщение мой**ему** друг**у** Витали**й**ю E. arkadaşım Vitaliy'e mesaj gönderdim

Örnek: İki fiille kurulan cümlelerde -e hali (özne + fiil + dolaylı kişi + yapılacak şey):

Я позвонила тво**й**ему племянник**у** напомнить о сво**ём** день рожд**е**ние
Yeğeni**ni** sana doğum gününü hatırlatmak için aradım.

Невеста **п**обещала сво**й**ему жених**у** любит его всю жизнь
Gelin, damadına onu hayatı boyunca seveceğine söz verdi

Yönelme Zamirleri (-e Hali)- Справочные местоимения

(-e hali) дательный падеж

Türkçe	Rusça
Kime?	Кому?
Bana	мне
Sana	Тебе
Ona (eril)	ему
Ona (diş)	ей
Bize	нам
Size	вам
Onlara	им

“ile” Araçlı Zamirleri - Творческие местоимения «с»

Türkçe	Rusça
Kiminle?	С кем ?
Benimle	Со мной
Seninle	С тобой
Onunla (eril)	С ним
Onunla (diş)	С ней
Bizimle	С нами
Sizinle	С вами
Onlarla	С ними

“Hakkında” Zamirleri - Местоимения «О»

Türkçe	Rusça
Kimin hakkında?	О ком?
Benim hakkında	Обо мне
Senin hakkında	О тебе
Onun hakkında (eril)	О нём
Onun hakkında (diş)	О ней
Bizim hakkımızda	О нас
Sizin hakkınızda	О вас
Onların hakkında	О них

SIFATLAR – прилагательные – род имен прилагательных

Sıfatlar ismi niteleyen kelimelerdir. İsmi durumunu belirtir. En çok “**какой**” (hangi, nasıl) sorusuna cevap veren kelimedir. Türkçe’ den farklı olarak Rusça’ da sıfatlar nitelediği ismin cinsine göre cins eki alırlar. (Ancak sözlüklerde sıfatların her zaman eril cinsi verilir)

** Tüm sıfatlar yalın halde, genellikle **E** veya **O** harfiyle biter.

** Sözlüklerde sıfatın eril cinsi verilir

** Sıfatların her cins için çift harfli ekleri vardır:

Eril cins	: ИЙ ЫЙ ОЙ
Dişi cins	: АЯ ЯЯ
Nötr cins	: ОЕ ЕЕ
Çoğul	: ИЕ ЫЕ

	Eril	Dişil	Nötr	Çoğul
Soru kelimesi	какой	какая	какое	какие
Sıfatın alabileceği ekler	-ый -ой	-ая -яя	-ое -ее	-ые -ие

KISA ERİL FORM (Kısa Sıfatlar)

Rusçada **kısa eril form**, tam sıfatların (полные прилагательные) sonundaki çekim eklerinin atılmasıyla elde edilen ve kelimenin **sıfır takı** (zero ending) ile bittiği özel bir morfolojik yapıdır. Bu form, tam sıfatların aksine ismin hallerine göre çekimlenmez ve cümlede yalnızca yüklem görevini üstlenerek öznenin o anki geçici durumunu, niteliğini veya bir özelliğin özneye göre aşırılığını ifade eder. Eril cinsiyet kategorisindeki bu form oluşturulurken kök sonunda iki sessiz harfin yan yana gelmesi durumunda telaffuzu kolaylaştırmak amacıyla araya "uçucu ünlü" (fleeting vowel) adı verilen **o**, **e** veya **ë** harfleri eklenir.

Sıfatlar temel olarak "Nitelik Sıfatları" (качественные прилагательные) grubunda bu iki forma sahip olabilirler.

Kısa Eril Formun Oluşum Kuralları

Kısa eril formun inşasında temel mekanizma, sıfatın kökünün çıplak bırakılmasıdır. Bu süreçte karşılaşılan temel durumlar şunlardır:

- **Standart Oluşum:** Sıfatın sonundaki **-ый**, **-ий** veya **-ой** ekleri atılır.
 - **Örnek:** Красивый (Güzel - Tam) → Красив (Kısa Eril).
- **Uçucu Ünlü (Fleeting Vowels) Kuralı:** Eğer ekin atılması sonucu kök sonunda iki sessiz harf yan yana kalırsa, telaffuzu yumuşatmak için araya bir ünlü eklenir.
 - Kök sonunda **-к**- varsa genellikle **-о**- harfi gelir: Низкий (Alçak) → Низок.
 - Kök sonunda **-н**- varsa genellikle **-е**- harfi gelir: Трудный (Zor) → Труден.
 - Bazı durumlarda **-ë**- harfi görülebilir: Умный (Akıllı) → Умën.

Kullanım ve Fonksiyon

Kısa eril form, cümle içerisinde **niteleme sıfatı** (önad) olarak değil, **yüklem** (predicate) olarak kullanılır. Tam sıfat ile kısa form arasındaki anlam farkı genellikle şu şekildedir:

1. **Geçici Durum Bildirme:** Tam sıfat kalıcı bir özelliği belirtirken, kısa form geçici bir hali ifade edebilir. Örneğin; "çocuk hastadır" (Ребенок болен - kısa form) o anki hastalığı, "hasta çocuk" (больной ребенок - tam form) çocuğun genel durumunu vurgular.
Bu durumun genelde insanlardaki geçici durumu anlatmak için kullanıldığı görülür ve konuşma dilinden çok yazılı metinlerde göze çarpar.
Örnek: Обещаю, он будет вежлив (Söz veriyorum, kibar davranacak.) → Kişinin geçici davranışının anlatımı
2. **Temel Odak:** Cümlelerin temel amacı söz konusu vurgu ise kısa sıfat kullanılır: Она была очень красива (O çok güzeldi)
Uzun formda ise cümlelerin ana odağı bu sıfat değildir: Красивая женщина вошла в магазин (Güzel bir kadın dükkâna girdi.)
3. **Aşırılık ve Görelilik:** Kısa form, bir özelliğin o anki özne için "fazla" olduğunu belirtebilir. "Pantolon kısadır" (Брюки короткие) ifadesi, pantolonun o kişiye göre kısa olduğunu vurgular.

Tam Sıfat (Eril)	Kısa Eril Form	Anlam (Kısa Form)
Молодой	Молод	Gençtir
Сильный	Силён	Güçlüdür
Готовый	Готов	Hazırdır
Старый	Стар	Yaşlıdır
Занятой	Занят	Meşguldür

Youtube: Kısa Sıfatlar <https://www.youtube.com/watch?v=P58kohODIr0>

Kısa Sıfatların Cinsiyet ve Sayıya Göre Düzenlenmesi

Kısa sıfatlar, tam sıfatın kökü üzerine belirli eklerin getirilmesiyle oluşturulur. Bu süreçte temel kriter, kelimenin nitelediği ismin gramer kategorisidir.

1. Eril (Мужской род)

Eril kısa form oluşturulurken tam sıfatın sonundaki **-ый, -ий** veya **-ой** ekleri tamamen atılır ve kelime "sıfır takı" (нулевое окончание) ile biter.

- **Kural:** Kök olduğu gibi bırakılır.
- **Örnek:** красивый → красив

2. Dişil (Женский род)

Tam sıfatın köküne **-а** harfi eklenir.

- **Kural:** Kök + **-а**.
- **Örnek:** красивая → красива

3. Nötr (Средний род)

Tam sıfatın köküne **-о** harfi eklenir.

- **Kural:** Kök + **-о**.
- **Örnek:** красивое → красиво

4. Çoğul (Множественное число)

İsimlerin cinsiyetine bakılmaksızın tüm çoğul özneler için köke **-ы** veya (7 harf kuralı geçerliyse) **-и** harfi eklenir.

- **Kural:** Kök + **-ы / -и**.
- **Örnek:** красивые → красивы

Uçucu Ünlülerde Durum

Eril formda, kök sonunda iki sessiz harf yan yana gelirse (consonant cluster), fonetik artikülasyonu kolaylaştırmak için araya **o** veya **e/ë** ünlüleri girer. Dişil, nötr ve çoğul formlarda bu ünlüye ihtiyaç duyulmaz çünkü kök sonuna bir ünlü eklenmektedir.

Tam Sıfat (Eril)	Eril Kısa	Dişil Kısa (-a)	Nötr Kısa (-o)	Çoğul Kısa (-ы/-и)	Not
Новый	Нов	Нова	Ново	Новы	Standart çekim
Умный	Умён	Умна	Умно	Умны	Erilde -ë- türemesi
Трудный	Труден	Трудна	Трудно	Трудны	Erilde -e- türemesi
Низкий	Низок	Низка	Низко	Низки	Erilde -o- türemesi
Счастливый	Счастлив	Счастлива	Счастливо	Счастливы	Karmaşık kök

Vurgu Değişimi

Kısa sıfatlarda vurgu genellikle dişil formda son harfe (-a) kayma eğilimi gösterir. Örneğin **правы** (çoğul - haklılar) kelimesinde vurgu ilk hecedeyken, **права** (dişil - haklı) kelimesinde vurgu son harfe geçer. Bu durum tıbbi veya hukuki terminolojide kelimenin anlam yükünü belirleyen önemli bir fonetik unsurdur.

!! Çoğul durum için ve eril cinsteki -ий ve -ый için 7 harf kuralı ((Ж Ш Щ Ч Г К Х) vardır. (Bu harflerden birisiyle bitiyorsa -ий [çoğul için ие], yoksa -ый [çoğul için ie] getirilir)

** 7 harfle bitiyorsa asla “-ы” takısı gelmez, daima “-и” takısı gelir.

Örnek: Маленький класс, больш^ие часы

** Gövdesi “Ж Ш Щ Ч” ile biten sıfatların nötr cinsinde vurgu takıdaysa “-oe”, gövdedeyse “-ee” takısı alır

Örnek: больш^{oe} окно, сегодня хорош^{ee} утро

** Az sayıda sıfat eril halinde -ой ekini alır. (Vurgusu takıda olan eril sıfatın eki -ой olur) Kalan diğer sıfatlar için 7 harf kuralı uygulanmalıdır.

Örnek: Это больш^{ой} дом (eta balşoy dom), Это плох^{ой} журнал (eta plahoy jurnal)

** Sıfatlar tek başlarına ya da yanlarında fiil varken yalın halde kullanılır

** Sıfatı yalın halden uygun cinse getirmek için kelimenin en sonundaki **o** veya **e** harfi atılır ve yukarıdaki kurallara göre uygun ek getirilir.

Örnekler:

Türkçe	Yalın Hal	Eril	Dişi	Nötr	Çoğul
İyi	хорош ^o	хорош ^{ий}	хорош ^{ая}	хорош ^{ее}	хорош ^{ие}
Kötü	плох ^o	плох ^{ой}	плох ^{ая}	плох ^{ое}	плох ^{ие}
Güzel	красив ^o	красив ^{ый}	красив ^{ая}	красив ^{ое}	красив ^{ые}
Hoş	приятн ^o	приятн ^{ый}	приятн ^{ая}	приятн ^{ое}	приятн ^{ые}
Büyük	больш ^e	больш ^{ой}	больш ^{ая}	больш ^{ое}	больш ^{ие}
Zengin	богат ^o	богат ^{ый}	богат ^{ая}	богат ^{ое}	богат ^{ые}
Yakın	близк ^o	близк ^{ий}	близк ^{ая}	близк ^{ое}	близк ^{ие}

“iyi” sıfatının yalın halinin son harfi düşürülerek “хор^{ош}” kökü bulunur. Bu kökü eril yaparken son harfine bakılır. Belirtilen 7 harften birisi olduğundan **ий** eki sonuna eklenir. Dişi bir kelimeye bu sıfat eklenecekse, köke **ая** eklenir. Nötr bir kelime için **oe** eklemek yeterlidir. Çoğul bir kelime için ise yine 7 harf kuralı uygulanır ve kökün son harfi 7 harfin içinde olduğundan **ие** eki getirilir.

Örnek:

Любимо (lyubima) : sevilen, favori

O benim sevdiğim erkek arkadaşım Он мой любим ^{ый} друг	Eril
O benim sevdiğim kız arkadaşım Она моя любим ^{ая} подруга	Dişi
Bu benim sevdiğim işim Это моё любим ^{ое} дело	Nötr
Onlar benim sevdiğim kız/erkek arkadaşlarım Они мои любим ^{ые} друзья/подруги	Çoğul

Örnek:

Yalın hal	Sıfat	kelime
Холодно Soğuk	Холод ^{ная}	Еда (D ¹¹) Yiyecek
Горячо Sıcak (sıvı)	Горяч ^{ий}	Напиток (E ¹²) İçecek
Вкусно Lezzetli	Вкусн ^{ое}	Молоко (N ¹³) Süt
Жарко Sıcak (hava)	Сладк ^{ая}	Погода (D) Hava
Сладко Tatlı		

Örnek:

Сегодня очень жарк^{ая} погода (sevodni oçin jarkaya pagoda) Bugün hava çok sıcak
Сегодня очень жарк^о (sevodni oçin jarka) Bugün çok sıcak

Örnek:

Добр^о iyi kalpli/hayırlı

Он добр ^{ый} мужчина (E ¹⁴). O iyi kalpli bir erkek
Она добр ^{ая} женщина (D). O iyi kalpli bir kadın
Они добр ^{ые} люди (Ç). Onlar iyi kalpli insanlar

Günaydın	→ добр ^{ое} утро (N) sabah
İyi günler	→ добр ^{ый} день (E) gün
İyi akşamlar	→ добр ^{ый} вечер (E) akşam
İyi geceler	→ добр ^{ой} ночи (-in hali) gece
Hoş geldiniz	→ добр ^о пожаловать gelmek

Örnek:

Русско Rus
Турецко Türk

¹¹ dişi

¹² eril

¹³ nötr

¹⁴ Biyolojik olarak erkek olduğundan “eril” cins kelimedir

Русский партнёр (E) Rus ortak	Турецкий автобус (E) Türk otobüs
Русская туристка (D) Rus turist	Турецкая земля (D) Türk toprak
Русское слово (N) Rusça sözcük	Турецкое имя (N) Türk isim
Русские слова (Ç) Rusça sözcükler	Турецкие гости (Ç) Türk misafirler

Ülke adı:	Россия (Rusya)	Турция (Türkiye)
Uyruk:	Он Русский (E)	Он Турок
	Она Руская (D)	Она Турчанка
	Они Русские (Ç)	Они Турки / Турчанки
Dil:	Русский язык	Турецкий язык
Konuşmak:	Говорить по-русски	Говорить по-Турецки

Nasıl, hangi, ne çeşit? – как

как? (Nasıl?) [yalın hali: nesnelerin nasıl olduğunu/özelliğini sorar]

- ✚ какой (eril)
- ✚ какая (dişi)
- ✚ какое (nötr)
- ✚ какие (çoğul)

Örnekler:

Какое это кресло? (N) (Bu nasıl bir koltuk?) Это удобное кресло (Bu rahat bir koltuk)
Какая страна Турция? (D) (Türkiye nasıl bir ülke?) Турция большая страна (Türkiye büyük bir ülke)
Какой этот фильм? (E) (Bu nasıl bir film?) Этот новый фильм (Bu yeni bir film)
Какие они люди? (Ç) (Onlar nasıl insanlar?) Они богатые люди (Onlar zengin insanlar)

Örnek:

- ✚ О **nasıl** Rusça konuşuyor?
- ✚ Как он **говорит** по-русски? (eylemin nasıl yapıldığı sorulduğundan “как” yalın halde kalır)
- ✚ О Rusça **iyi** konuşuyor.
- ✚ Он **говорит** по-русски **хорошо** (eylemin nasıl yapıldığı anlatıldığından sıfat yalın halde kalır)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это телевизор (E) (Bu bir televizyon)
- ✚ **Чей** этот телевизор? (Bu **kimin** televizyonu?)
- ✚ Это **наш** телевизор (Bu **bizim** televizyonumuz)
- ✚ **Какой** этот телевизор? (Bu **nasıl** bir televizyon?)
- ✚ Этот **цветной**¹⁵ телевизор (Bu renkli bir televizyon)
- ✚ **Где** ваш телевизор? (Sizin televizyonunuz **nerede**?)
- ✚ Наш телевизор **в** комнате¹⁶ (Bizim televizyonumuz odada)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это газета (D) (Bu gazete)

¹⁵ Цветн: renk цветной: renkli (E)

¹⁶ Комната: oda в комнате: odada, odanın içinde

- ✚ Чья эта газета? (Bu kimin gazetesi?)
- ✚ Эта наша газета (Bu bizim gazetemiz)
- ✚ Какая эта газета? (Bu hangi gazete?)
- ✚ Эта русская газета (Bu Rusça gazete)
- ✚ Где ваша газета? (Sizin gazeteniz nerede?)
- ✚ Наша газета на столе¹⁷ (Bizim gazetemiz masada)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это платье (N) (Bu elbise)
- ✚ Чья это платье? (Bu kimin elbisesi?)
- ✚ Это моё платье (Bu benim elbisem)
- ✚ Какое это платье? (Bu nasıl bir elbise?)
- ✚ Это красное платье (Bu kırmızı bir elbise)
- ✚ Где твоё платье? (Senin elbisen nerede?)
- ✚ Моё платье в гардеробе (Benim elbisem dolapta)

Örnekler:

- ✚ Кто они? (Onlar kim?)
- ✚ Они Олег и Сергей (C) (Onlar Oleg ve Sergey)
- ✚ Чьи они друзья? (Onlar kimin arkadaşları?)
- ✚ Они мои друзья (Onlar benim arkadaşlarım)
- ✚ Какие они люди? (Onlar nasıl insanlar?)
- ✚ Они добрые и умные люди (Onlar iyi kalpli ve akıllı insanlar)
- ✚ Где они сейчас? (Onlar şimdi nerede?)
- ✚ Сейчас они на работе (Şimdi onlar işte)

Sıfatların Olumsuz Halleri

Sıfatların bulunduğu cümlelerde olumsuzluk eki öznenen hemen sonra, sıfattan hemen önce gelir

Örnekler:

Это не старая машина
Он не старый человек
Это не интересный фильм

Sıfatların Üstünlüğü (daha) – степень сравнения прилагательных

Rusça’ da 2 yöntemle sıfata üstünlük (daha) eklenebilir:

1. Sıfattan önce “более” kelimesi kullanılarak
2. Sıfatın sonundaki sesli harf kaldırılıp “-ее -ей -ше -е” eklerinden birisi getirilerek

Örnekler: (sıfatın kullanıldığıнын düşünüldüğü kelimenin cinsiyetine göre sıfata uygun ek eklenmiştir)

уверенно	emin	более уверенно	daha emin
гордый	gururlu	более гордый	daha gururlu
красивая	güzel	более красивая	daha güzel
интересное	ilginç	более интересное	daha ilginç

¹⁷ Стол: masa на столе: masada, masanın üstünde

Örnekler:

смело	cesur	смелее(ей)	daha cesur
длинный	uzun	длиннее(ей)	daha uzun

⚠️ ** “-ее -ей” eklerinin farkı yoktur, ancak yaygın olarak “-ее” kullanılır, **ей** eki daha çok edebi yazılarda ve şiirlerde kullanılır

⚠️ ** “-ше” eki alan sıfatın önüne “по” kelimesi getirilirse anlam daha da güçlendirilir

Örnekler:

маленький	küçük	по меньше	biraz daha küçük/az
большой	büyük	по больше	daha büyük
старый	yaşlı	по старше	daha yaşlı

⚠️ ** Kökü “г к х д т ст” harfleriyle biten bazı sıfatlarda, bu harfler “ж ч ш щ” harfleriyle değiştirilip “е” eki eklenerek üstünlük eklenmiş olur.

Örnekler:

яркий	parlak	ярче	daha parlak
тихий	sessiz	тише	daha sessiz
дорогой	pahalı	дороже	daha pahalı
поздно	geç	позже	daha geç

⚠️ ** Bazı sıfatların üstünlük halleri tamamen farklı bir kelimedir:

Örnekler:

хорошо	iyi	лучше	daha iyi
плохо	kötü	хуже	daha kötü

Kıyaslama Örnekleri

Üstünlük içeren sıfatlarla kıyaslama için “чем” (-den -dan) kullanılır

Örnek:

Это интересно книга. Bu ilginç bir kitap

Cümledeki sıfatı ve işaret zamirini de kelime (китаp) ile aynı cins (D) getirirsek:

Эта интересная книга.

Hedef cümle: “Yeni kitap eski kitaptan daha ilginç”

Ново книга более интересно, чем старо [çekimleri yapılmamış ham cümle]

“yeni”, “eski” ve “ilginç” sıfatlarını, китаp kelimesi ile aynı cins yaparsak cümlede kelime sıralaması şu şekilde olur:

Новая книга более интересная, чем старая (yeni kitap, daha ilginç, -den, eski kitap)

İkinci yöntemle aynı cümleyi yazarsak:

Новая книга интереснее, чем старая

Hedef cümle: “Rus dili çok zor bir dildir”

Русско язык очень трудно язык [çekimleri yapılmamış ham cümle]

Cümledeki sıfatları kelime (dil) ile aynı cinsle (E) getirirsek:

Русский язык очень трудный язык Rusça çok zor bir dildir

Hedef cümle: “Rus dili Türkçe dilinden daha zordur”

Русско язык более трудно, чем Турецко язык [çekimleri yapılmamış ham cümle]

Cümledeki sıfatlara “dil” kelimesinin cinsiyetine uygun ekler getirirsek:

Русский язык более трудный, чем Турецкий язык

İkinci yöntemle aynı cümleyi yazarsak:

Русский язык труднее, чем Турецкий язык

“более трудный” ve “труднее”

Rusçada sıfatların karşılaştırma derecesi (**Сравнительная степень**), bir varlığın sahip olduğu niteliği başka bir varlıkla kıyaslayarak üstünlük veya eksiklik belirtmek amacıyla kullanılan gramer kategorisidir. Bu kategori, sıfatın köküne eklenen eklerle oluşturulan “**basit form**” (**Простая форма**) ve yardımcı sözcüklerle kurulan “**bileşik form**” (**Сложная форма**) olmak üzere iki farklı morfolojik yapıda tezahür eder. Her iki yapı da anlamsal olarak “daha ...” ifadesini karşılarsa da, cümlelerin üslup düzeyi ve sıfatın cümle içindeki sözdizimsel işlevi bakımından farklılık gösterirler.

Bu örneklerdeki temel fark, sıfatın morfolojik inşa yönteminden kaynaklanmaktadır. Aşağıdaki tabloda bu iki yapının karakteristik özellikleri karşılaştırılmalı olarak sunulmuştur:

Özellik	Bileşik Form (Analitik)	Basit Form (Sentetik)
Örnek	Более трудный	Труднее
Oluşum	Более + Sıfatın tam hali	Sıfat kökü + -ee / -e eki
Cümledeki Görevi	Hem niteleme hem yüklem olabilir	Genellikle sadece yüklem olur
Üslup	Resmi, akademik ve nötr dil	Günlük konuşma ve edebi dil
Değişkenlik	Cinsiyete ve sayıya göre çekimlenir	Değişmez (tüm cinsler için aynıdır)

Morfolojik Yapı ve Kurallar

1. Bileşik Form (Составная сравнительная степень)

Bu formda, sıfatın yalın (tam) hali korunur ve önüne **более** (daha fazla) veya **менее** (daha az) sözcüğü getirilir. Bu yapının en büyük avantajı, sıfatın hala bir sıfat gibi davranmasıdır; yani nitelediği ismin cinsiyetine, sayısına ve haline göre çekimlenmeye devam eder.

Более + Tam Sıfat (Трудный/Трудная/Трудное)

Örnek: Я читаю более трудную книгу. (Daha zor bir kitap okuyorum.) -> Burada sıfat, "kitap" kelimesine göre çekimlenmiştir.

2. Basit Form (Простая сравнительная степень)

Bu formda sıfatın sonundaki ek atılır ve köke **-ee** (veya kök sonundaki harfe göre **-e**) eki getirilir. Bu yapıya dönüştüğünde kelime artık çekimlenemez bir forma bürünür ve cinsiyet farkı gözetmeksizin tüm özneler için aynı kalır.

Sıfat Kökü (Трудн-) + ee = Труднее

Örnek: Этот урок **труднее**, чем прошлый. (Bu ders, geçenkinden daha zordur.)

Örnek:

Она старая женщина

O yaşlı bir kadındır

Она старше чем я

O benden daha yaşlıdır

Она старше меня

“ “

Örnek:

Он хорошо знает русский язык

O Rus dilini iyi biliyor

(Cümlede fiil varsa sıfatlar yalın halde kalır)

Он лучше знает русский язык, чем я

O Rus dilini benden daha iyi biliyor

Sıfatların Üstünlüğü (en) – степень сравнения прилагательных

“EN”:

самый (eril)

самая (dişi)

самое (nötr)

самые (çoğul)

Örnekler:

Самый молодой мужчина (E)

En genç erkek

Самая молодая женщина (D)

En genç bayan

Самое молодое поколение (N)

En genç nesil

Самые молодые мужчины / женщины / поколения (Ç)

En genç erkekler / kadınlar / gençler

Örnek: (E)

Кто он?

O kim?

Он мой брат

O benim erkek kardeşim

Какой он мальчик?

O nasıl bir çocuk?

Он хожий и умный малчик

O iyi ve akıllı bir çocuk

Он самый умный ученик в школе

O okulun(da) en akıllı öğrencisi

Örnek:

Он очень хорош и мой самый любимый друг (E)

O çok iyi birisi ve benim en sevdiğim arkadaşım

Sözcüklerden Sıfat Oluşturma – прилагательные причастия

** Rusça’ da bazı ekleri (**-н, -ов, -ев, -ив, -ск, -ч, -и(че), -ш**) kullanarak ve asıl kelimenin cinsine uygun ekleri dahil ederek kimi kelimelerden sıfat üretmek mümkündür.

Örnekler:

вкус	tat	вкусная еда (D)	lezzetli yemek
зуб	diş	зубной врач (E)	dişçi, diş doktoru
чай	çay	чайная ложка (D)	çay kaşığı
кожа	deri	кожаная сумка (D)	deri çanta
цвет	renk	цветное платье (N)	renkli elbise
бар	bar	барная улица (D)	barlar sokağı
шоколад	çikolata	шоколадное мороженое (N)	çikolatalı dondurma

** Bazı kelimeler sıfata çevrilmeden evvel kelimenin son harf(ler)i düşer, sonra ekler ilave edilir.

Örnekler: -н ekini kullanan örnekler

вода	su	водный спорт (E)	su sporları
курица	tavuk	куриный суп (E)	tavuk çorbası
лето	yaz	летняя жара (D)	yaz sıcaklığı
осень	sonbahar	осенний дождь (E)	güz yağmuru
ночь	gece	ночной поезд (E)	gece treni
ниже	alt	нижний этаж (E)	zemin kat

Örnekler: diğer ekleri kullanan örnekler

год	yıl	годовой отчёт (E)	yıllık rapor
аливки	zeytin	длинное масло (N)	zeytin yağı
апельсин	portakal	апельсиновый сок (E)	portakal suyu
спорт	spor	спортивный костюм (E)	spor kıyafeti
мужчина	erkek	мужские брюки (Ç)	erkek pantolonları
женщина	kadın	женская одежда (D)	kadın kıyafeti
дети	çocuklar	детский сад (E)	kreş, çocuk yuvası (bahçe)
море	deniz	морская прогулка (D)	deniz gezisi
рука	el	ручное изделие (N)	el yapımı ürün
человек	insan	человеческий поступок (E)	insani davranış
турист	turist	туристическое бюро (N)	turizm ofisi
сегодня	bugün	сегодняшняя газета (D)	bugünkü gazete
вчера	dün	вчерашний хлеб (E)	dünkü ekmek

İSMİN HALLERİ - падежи

** Rusça’ da kelimeler hangi cins ise, o cinse uygun isim hal eki alır

** Aynı cümledeki aitlik zamirleri, sıfatlar, işaret zamirleri, cins ekleri alan bazı soru kelimeleri vd. de aynı isim halinden etkilenecek şekilde uygun ekler alır.

İsmi Yalın Hali - Именительный падеж

** Yalın haldeki kelimeler, “кто” (kim) ve “что” (ne) sorularının cevaplarıdır

** Kelimeler yalın halde (çoğul eki hariç) hiçbir ek almazlar.

İsmi -i (belirtme) hali - Винительный падеж

** İsmi -i hali, “кого” (kimi) ve “что” (neyi) sorularının cevaplarıdır

** İsmi -i hali, edatsız veya **в, во, на, за, через, про** edatları ile kullanılır.

İsmi -i hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins :

Canlılar için:

- Sessiz harfle biterse “a” harfi eklenir
- “ь” veya “й” harfi ile bitiyorsa, bu harf düşer “я” eklenir

Cansızlar için kelimedede bir değişiklik **olmaz**

(D) Dişi cins :

- “a” harfi ile bitiyorsa “a” düşer “y” eklenir
- “я” harfi ile bitiyorsa “я” düşer “ю” eklenir
- “ь” ile biten dişi kelimelerde bir değişiklik **olmaz**
- “-ия” ile bitenler “-ию” olur.

(N) Nötr Cins : Kelimedede bir değişiklik **olmaz**

Uygulama Örneği: (düşen harfler turuncu boyalı ve gri renkte gösterilmiştir)

Что любит Мария?	Mariya ne seviyor?
Мария любит персик, мясo, рыбaу	Mariya şeftali, et, balı(k)ğı seviyor
Кого любит Мария?	Mariya kimi seviyor?
Мария любит Антона	Mariya Anton’u seviyor
Кого любит Антон?	Anton kimi seviyor?
Антон любит Марию	Anton Mariya’yı seviyor

Örnekler: (düşen harfler turuncu boyalı ve gri renkte gösterilmiştir)

Я люблю ночь	Geceyi seviyorum (gece: dişi ve ь ile bitiyor)
Я очень люблю Турцияю	Ben Türkiye’yi çok seviyorum
Студенты внимательно слушают лекцию	Öğrenciler dersi dikkatle dinliyorlar
Я пью водау, чай, кофе	Ben suyu, çayı, kahveyi içiyorum
Дедушка читает газетау, роман	Dede gazeteyi, romanı okuyor
Кого ты приглашаешь на день рождения?	Doğum gününe kimi davet ediyorsun?
Я приглашаю Андрея, Сашу, нашасоседкау, нашероcоседа	

Как зовут твоего друга?
твою подругу?
Моего друга зовут Павел
Мую подругу зовут Ирина

Andre'yi, Saşa'yi, komşumuzu davet ediyorum
Erkek arkadaşının adı ne?
Kız arkadaşının adı ne?
Erkek arkadaşımın adı Pavel
Kız arkadaşımın adı İrina

İsmi -i hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

Rusçada çoğul isimlerin belirtme hali (Винительный падеж множественного числа), bir eylemin birden fazla nesne üzerindeki doğrudan etkisini ifade etmek amacıyla kullanılan dilbilgisel bir kategoridir. Bu halin çekim kuralları, nitelediği ismin canlılık (одушевлённость) özelliğine göre şekillenir ve cansız varlıklar için yalın çoğul (Nominative), canlı varlıklar için ise ilgi çoğul (Genitif) formlarını ödünç alır. Dolayısıyla, çoğul nesnenin bir insan veya hayvan olup olmaması, kelime sonuna gelecek eklerin morfolojik yapısını doğrudan belirleyen temel kriterdir.

(E) Eril cins :

Canlılar için:

- Kelimenin yalın hali “ь” harfi ile bitiyorsa, çoğul haline “ей” eklenir
(**Örnek:** Учитель – Учители – Учителей: öğretmen – öğretmenler – öğretmenleri)
- **Sibilant Kuralı:** Sonu tıslayan harflerle (ж, ч, ш, щ) biten eril canlı isimler, çoğul belirtme halinde her zaman “-ей” ekini alırlar. Örneğin: врач (doktor) → врачей.
- Diğer harflerle bitiyorsa “ов”, “ев” veya “ей” eklerinden birini alır

Cansızlar için kelimedede bir değişiklik olmaz

(D) Dişi cins :

Canlılar için:

- Yalın halinin sondaki harfi düşer. Geriye kalan kelimedede:
 - Sonu -а ile biten bir dişi kelimenin son ünlüsü düştüğünde, kök sonunda iki sessiz harf yan yana gelirse (consonant cluster), araya bir uçucu ünlü (о veya е/ё) girer.
(**Örnek:** девушка – девушки – девушек = kız – kızlar – kızları)
(**Örnek:** сестра – сестры – сестёр = kız kardeş – kız kardeşler – kız kardeşleri)
 - Son iki harf “ин” veya “ыр” ise kelime bu haliyle değişmeden kalır
(**Örnek:** женщина – женщины – женщин = kadın – kadınlar – kadınları)
(**Örnek:** подруга – подруги – подруг = kız arkadaş – kız arkadaşlar – kız arkadaşları)
- (Son 2 harf sessiz ise, bu harfler sert ise aralarına “о”, yumuşak ise “е” gelir)
- Son iki harf “тк” ise, bu harflerin arasına “о” harfi eklenir
(**Örnek:** студентка студентки студенток = öğrenci – öğrenciler- öğrencileri)
- Sonu “-я” ile biten canlı dişi isimlerde (örneğin: тётя - hala/teyze) son harf düşer ve yerine yumuşak işaret (-ь) gelir: тёть.

- **Yumuşak İşaret (-ь):** Canlı olup -ь ile biten dişi kelimeler (örneğin: дочь - kız evlat) her zaman -ей ekini (дочерей) alırlar.

Cansızlar için: Kelimenin -i halindeki çoğulu da aynı normal halindeki çoğulu gibi olur.

(**Örnek:** книга, книги, книги = kitap – kitaplar – kitapları)

(N) Nötr Cins :

Kelimedede bir değişiklik olmaz

Nadir de olsa karşınıza çıkabilecek canlı nötr isimler (örneğin: **лицо** - kişi/şahıs, **чудовище** - canavar) ilgi çoğul formuna dönüşürler.

Örnek: Я вижу пять лиц. (**Beş kişi görüyorum.**).

İstisnalar:

Rusçada bazı kelimeler, çoğul belirtme/ilgi halinde standart kurallara (sessiz harfe ek getirme veya ünlü düşürme) uymazlar. Bu kelimeler genellikle kök değişimi yaşar veya dildeki eski formlarını korurlar.

1. Kök Değişimi ile Oluşanlar (Suppletion)

Bazı kelimelerin tekil ve çoğul kökleri tamamen farklıdır. Canlı varlıklar oldukları için bu kelimelerin belirtme hali, ilgi çoğul formuna eşittir.

Tekil Yalın	Anlamı	Çoğul Belirtme (-i hali)	Örnek Cümle
человек	insan	людей	Я знаю этих людей . (Bu insanları tanıyorum.)
ребёнок	çocuk	детей	Мы видим детей на улице. (Sokakta çocukları görüyoruz.)

2. "-ер-" ve "-ен-" Eki Alanlar

Bazı dişil ve nötr kelimeler, çekime girdiklerinde köklerine ek bir hece alırlar.

- мать (anne) → матерей (Anneleri görüyorum: Я вижу матерей.)
- дочь (kız evlat) → дочерей (Kız evlatları seviyorum: Я люблю дочерей.)
- имя (isim - cansız) → имена (İsimleri okuyorum: Я читаю имена.) Cansız olduğu için yalın çoğul ile aynıdır.

3. "-ья" ile Biten Çoğul İsimler

Eril cins olup çoğulda köküne **-ья** eklenen kelimeler, belirtme halinde genellikle **-ей** veya **-ьев** eklerini alırlar.

- муж (koca/eş) → мужей (Kocalarını bekliyorlar: Они ждут мужей.)
- стул (sandalye - cansız) → стулья (Sandalyeleri getir: Принеси стулья.) Cansız olduğu için değişmez.

4. "Sıfır Ek" Alan Eril Canlılar

Normalde eril canlılar ek alır ancak bazı milliyet veya askeri grup isimleri çoğulda ek almaz (sıfır ek), yani dişil isimler gibi davranırlar.

- солдат (asker) → солдат (On askeri görüyorum: Я вижу десять солдат.)
- болгарин (Bulgar) → болгар (Bulgarları tanıyorum: Я знаю болгар.)

Bazı Ek Örneklerle Pratik Uygulama

врач (doktor - eril canlı, sibilant bitiş):

Я ищу **врачей**. (Doktorları arıyorum.)

врач (doktor - dişil canlı, sibilant bitiş):

Я ищу **врачей**. (Kadın doktorları arıyorum.) Cinsiyet fark etmeksizin sibilant kuralı baskındır.

собака (köpek - dişil canlı, uçucu ünlü durumu):

У меня нет **собак**. (Köpeklerim yok / Köpekleri görmüyorum.) Konsonant kümesi (б-к) araya ünlü gerektirmez çünkü "б" sert bir sestir ve telaffuzu kolaydır.

кошка (kedi - dişil canlı, uçucu ünlü durumu):

Я вижу **кошек**. (Kedileri görüyorum.) к-к kümesi araya "е" harfini zorunlu kılar.

8 HARF KURALI ve ÇOĞUL İSİMLERİN ÇEKİMİ

Rusçadaki **8 Harf Kuralı** (veya bazen 7 Harf Kuralı olarak da adlandırılır), kök sonundaki belirli sessiz harflerden (**г, к, х, ж, ч, ш, щ, ц**) sonra hangi ünlü harflerin yazılabileceğini belirleyen temel bir fonetik ve yazım kuralıdır. Bu kural uyarınca, söz konusu sekiz harften sonra asla **ы** harfi yazılamaz ve bunun yerine her zaman **и** harfi tercih edilir. Çoğul isimlerin çekiminde ise bu kural, özellikle sibilant (tıslayan) harflerden sonra gelen eklerin **-ов** yerine **-ей** veya **-ев** formuna dönüşmesine neden olarak kelimenin morfolojik yapısını doğrudan etkiler.

8 Harf Kuralının Çoğul Çekim Üzerindeki Etkisi

Rusçada eril kelimeler normalde çoğul belirtme/ilgi halinde **-ов** ekini alırken, bu sekiz harften biri kelime kökünde bulunduğu eklerde şu değişimler meydana gelir:

Kök Sonu Harfi	Kural Etkisi	Örnek (Yalın -> Çoğul Belirtme)
ж, ч, ш, щ (Sibilantlar)	-ов yerine her zaman -ей gelir.	врач → врачей
ц	Vurgu sonda değilse -ев , sondaysa -ов gelir.	палец → пальцев
г, к, х	Yalın çoğulda -ы yerine -и gelir.	урок → уроки

"Братьев", "Друзей" ve "Сыновей" Örneklerinin Analizi

Bu üç kelime sadece 8 harf kuralı ile değil, aynı zamanda Rusçadaki "**Yumuşak Kök**" ve "**Düzensiz Çoğul Gövde**" kurallarıyla da ilişkilidir.

1. Братьев

- Kök Yapısı:** Kelime yalın çoğulda **братья** olur.
- Ek Mantiği:** Plural gövdesi yumuşak bir "j" sesiyle bittiği için, eril canlı kuralı gereği **-ов** yerine yumuşak form olan **-ев** ekini alır.
- Cümle:** Я вижу своих **братьев**. (Erkek kardeşlerimi görüyorum.)

2. Друзей

- Kök Yapısı:** друг kelimesi çoğulda kök değişimine uğrar ve **друзья** olur.
- Ek Mantiği:** Kök sonundaki yumuşaklık ve vurgunun sonda olması nedeniyle ek **-ей** formuna dönüşür. Burada 8 harf kuralının bir parçası olan fonetik yumuşama etkilidir.
- Cümle:** Он ждёт своих **друзей**. (O arkadaşlarını bekliyor.)

3. Сыновей

- Kök Yapısı:** сын kelimesi çoğulda **-ов-** ekini alarak genişler: **сыновья**.
- Ek Mantiği:** Bu genişlemiş gövde, canlılık kuralı gereği ilgi çoğul ekini alırken fonetik olarak en uygun olan **-ей** ekini seçer.
- Cümle:** Мать любит своих **сыновей**. (Anne oğullarını seviyor.)

Sıfatların -i Hali

Sıfatlar -i haline getirilirken:

(E) Eril cins: yalın haldeki son harf sert sesli veya sert sessiz ise **оро** diğer durumlarda **ери** eki alır
Soru cümlesi **какого** olur

(D) Dişi cins: yalın haline **ую** eki alır

Soru cümlesi **какую** olur

(N) Nötr Cins: Sıfat yalın halde kalır, ek almaz

** İsmi -i hali “hangi” (**как**), “kimi” (**кого**), “ne” (**что**) sorularına cevap verir

Örnekler:

Эта моя красная ручка

Какую ручку ты любишь?

Я люблю эту мою красную ручку

Bu benim kırmızı kalemim

Hangi kalemi seviyorsun?

Ben bu kırmızı kalemimi seviyorum

Этот мой красный карандаш

(Burada kurşunkalem cansız eril kelime olduğundan, fiil ile birlikteken değişmez ve bu sebeple sıfat, aitlik zamiri ve işaret zamiri de yalın halde kalır, soru kelimesi de değişmez)

Какой карандаш ты любишь?

Я люблю этот мой красный карандаш

Bu benim kırmızı kurşun kalemim

Hangi kurşun kalemini seviyorsun?

Ben bu kırmızı kurşun kalemimi seviyorum

Он мой добрый супруг

Я люблю моего доброго супруга

Она моя добрая супруга

Я люблю мою добрую супругу

O benim iyi kalpli kocam

Ben iyi kalpli kocamı seviyorum

O benim iyi kalpli karım

Ben iyi kalpli karımı seviyorum

Örnekler:

Кого ты помнишь?

Я помню тебя

Я помню нашего старого друга (E)

Я помню нашу старую подругу (D)

Sen kimi hatırlıyorsun?

Ben seni hatırlıyorum

Ben eski erkek arkadaşımızı hatırlıyorum

Ben eski kız arkadaşımızı hatırlıyorum

Что ты ищешь?

Я ищу новую работу (D)

Я ищу новый свитер (E) ancak cansız, bu yüzden ek almaz

Я ищу новое кольцо (N, ek almaz)

Sen ne arıyorsun?

Ben yeni bir iş(i) arıyorum (какую)

Ben yeni bir kazak(ğı) arıyorum (какой)

Ben yeni bir yüzük arıyorum

Ben yeni bir yüzük arıyorum (какое)

Что ты слушаешь?

Я слушаю музыку (D)

Какую музыку ты слушаешь?

Я слушаю русскую музыку (D)

Я слушаю русское радио (N, ek almaz)

Sen ne dinliyorsun?

Ben müzik(ğı) dinliyorum

Ne tür müzik dinliyorsun?

Ben Rusça müzik dinliyorum

Ben Rus radyosu dinliyorum

** İsmi -i hali ayrıca “nereye” (**куда**) ve “ne zaman” (**когда**) sorularına cevap verir

Örnekler:

Куда ты приглашаешь эту девушку?

В ресторан (E) cansız, ek almaz,

На свидание (N, ek almaz)

На дискотеку (D)

Bu kızı nereye davet ediyorsun?

restorana

buluşmaya

diskoya

Куда едут туристы?

Туристы едут на экскурсию (D)

Когда вы работаете?

В четверг (E, cansız)

В пятницу (D)

Turistler nereye gidiyorlar?

Turistler geziye gidiyorlar

Siz ne zaman çalışıyorsunuz?

Perşembe günü

Cuma günü

Кажд^аую суббота^у (D)
каждый день (E, cansız)

her cumartesi (günü)
Her gün

İsmi -in (tamlayan) hali - Родительный падеж

-in Hali İsim Tamlaması

** Rusça’ da isim tamlaması yaparken tamlayan ve tamlanan sırası Türkçe’ dekinden farklıdır. Önce tamlanan, sonra tamlayan yazılır. Bunun sebebi, Rusça’ da ana temanın her zaman önce gelmesi, bunu tarif eden kelimenin sonra anılmasıdır.

** Rusça’ da isim tamlamaları her zaman belirtilidir. Yani “okul binası” derken “okulun binası” yazılır

** Olumsuz cümlelerde kelime ismin -in halinde bulunur

** İsmi -in hali, “**кого**” (kimin) ve “**чего**” (neyin) sorularının cevaplarıdır

İsmi -in hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin en son harfi

- sessiz harf ise “**а**” eklenir

(Örnek: студент - студента = öğrenci - öğrencinin)

- “**ь**” veya “**й**” ise, bu harfin yerine “**я**” gelir

(Örnek: словарь - словаря = sözlük - sözlüğün)

(D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi

- “**а**” ise bunun yerine “**ы**” gelir

- “**а**” ise ve bu harften önce “**г, к, х, ч, ж, ш, щ**” harflerinden birisi geliyorsa “**а**” yerine “**и**” gelir

(Örnek: студентка - студентки = (kız) öğrenci - öğrencinin)

- “**я**” veya “**ь**” ise bunun yerine “**и**” gelir

(Örnek: аудитория - аудитории = konferans salonu - konferans salonunun)

(Örnek: площадь - площади = meydan - meydanın)

(N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi

- “**о**” ise bunun yerine “**а**” gelir

(Örnek: окно - окна = pencere - pencerenin)

- “**е**” ise bunun yerine “**я**” gelir

(Örnek: море - моря = deniz - denizin)

- “**мя**” ise sadece “**я**” harfi düşer ve “**ени**” eklenir

(Örnek: имя → имени, время → времени)

İsmi -in hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin yalın haline “**ов**”, “**ев**” veya “**ей**” eklerinden birini alır

(Örnek: стол – столы – столов = masa – masalar – masaların)

(Örnek: герой – герои – героев = kahraman – kahramanlar – kahramanların)

(Örnek: Учитель – Учителя – учител^{ей} = öğretmen – öğretmenler – öğretmenlerin)

(D) Dişi cins : Yalın halindeki son harf düşer, duruma göre, (Son 2 harf sessiz ise, dişi kelimelerin -i halindeki kurala uygun olarak son harften önce “**о**” veya “**е**” eklenir

(Örnek: книга – книги – книг = kitap – kitaplar – kitapların)

(Örnek: кошка – кошки – кош^{ек} = kedi – kediler – kedilerin)

(Örnek: студентка – студентки – студент^{ок} = (kız) öğrenci – öğrenciler – öğrencilerin)

(N) Nötr cins :

(Örnek: окно – окна – ок^{он} = pencere – pencereler – pencerelerin)

(Örnek: здание – здания – здани^й = bina – binalar – binaların)

Örnekler:

Тетрадь студента	Öğrencinin defteri
Дверь комна ^{та} ы	Odanın kapısı
Муж Катя ^и	Katya'nın kocası
Машина Сергей ^я	Sergey'in arabası
Подпись учитель ^я	Öğretmenin imzası
Цвет плать ^е я	Elbisenin rengi
Здале школа ^ы	Okulun binası
Ум человека	İnsanın zekası
Темнота ночь ^и	Gecenin karanlığı
Теплота воздуха	Havanın sıcaklığı
Кусок хлеба	Ekme(k)ğin parçası
Директор фабрика ^и	Fabrikanın müdürü

Sıfatların ve İşaret Zamirlerinin -in Hali

Sıfatlar:

- (E) Eril : **oro, ero** eklerini alır
(D) Dişi : **ой, ей** eklerini alır

Sıfatın yalın halinde ek düştükten sonra kalan son harf:

- sert sessiz harf ise (E) **oro** / (D) **ой** gelir
- yumuşak sessiz harf ise (E) **ero** / (D) **ей** gelir

Örnekler:

Сегодня день рождения Bugün doğum günü
(* "doğum günü" ana tema olduğundan cümlemin başına gelmiştir)

Noktalı kısımlara şunu yazarsak:

Мой ^{ero} любим ^{ый} oro супруга	sevgili eşimin
(Sıfata gelecek eki belirlerken yalın halde sonekini atınca son kalan harf m oldu. Bu harf yumuşak sessizdir çünkü ondan da önce yumuşak sesli harf olan n vardı ve sıfatın kökü içinde vurgu vardı)	
Моя ^{ей} любимая ^{ой} супруга ^и	
Твой ^{ero} близкий ^{ого} друга	yakın arkadaşının
Твоя ^{ей} близкая ^{ой} подруга ^и	
Наш ^{ero} средний ^{его} сына	ortanca oğlunun/kızının
Наша ^{ей} средняя ^{ей} дочь ^{ери}	
Ваш ^{ero} старший ^{его} брата	abinizin/ablanızın
Ваша ^{ей} старшая ^{ей} сестра ^ы	

Nihai cümleler:

Сегодня день рождения моего любимого супруга
Сегодня день рождения моей любимой супруги
Сегодня день рождения твоего близкого друга
Сегодня день рождения твоей близкой подруги
Сегодня день рождения нашего среднего сына
Сегодня день рождения нашей средней дочери
Сегодня день рождения вашего старшего брата
Сегодня день рождения вашей старшей сестры

Örnekler:

Учитель русский **ого** языка (E)

Национальное блюдо русская **ой** кухня **и** (D)

Значение русское **ого** слова (N)

Rusça (Rus dilinin) öğretmeni

Rus mutfağının ulusal yemeği

Rusça kelimenin anlamı

Sıfat sorularının ve İşaret zamirlerinin -in hali

Sıfat ve zamirlerin son ekleri düşerek köke ulaşılır ve -in hali eki getirilir:

(“Nasıl, Hangi”) Sıfat soruları için:

(E), (N) : какой / какое → **какого?** (kakova)

(D) : какая → **какой?** (kakoy)

kullanılır

(“Bu, Böyle”) İşaret zamirleri için:

(E), (N) : этот / это → **этого?** (etava)

: такой / такое → **такого?** (takova)

(D) : эта → **этой?** (etoy)

: такая → **такой?** (takoy)

kullanılır.

Örnekler:

Какой **ого** города?

Hangi şehir (şehrin)?

Этот **ого** города

Bu şehir (bu şehrin)

Такой **ого** города

Böyle şehir (şehrin)

İsmi -e (Yönelme) Hali - Дательный падеж

** İsmi -e hali, hareketin yöneldiği nesneyi gösterir.

** **кому** (kime) ve **чему** (neye) sorularına cevap verir.

İsmi -e hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin en son harfi

- sessiz harf ise “**y**” eklenir

(Örnek: студент - студенту = öğrenci - öğrenciye)

- “**ь**” veya “**й**” ise bunun yerine “**ю**” gelir

(Örnek: словарь - словарю = sözlük - sözlüğe)

(Örnek: андрей - андрею = Andrey – Andrey’e)

(D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi

- “**а**” veya “**я**” ise bunun yerine “**е**” gelir

(Örnek: студентка - студентке = (kız) öğrenci - öğrenciye)

(Örnek: Тётя - тёте = teyze – teyze)

- “**ь**” ise bunun yerine “**и**” gelir

- “**ия**” ise sadece **я** düşer ve “**и**” eklenir

(N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi

- “**о**” ise bunun yerine “**y**” gelir

(Örnek: окно - окну = pencere - pencereye)

- “**е**” ise bunun yerine “**ю**” gelir

(Örnek: платье = платью = elbise – elbiseye)

- “**мя**” ise sadece “**я**” düşer ve “**ени**” eklenir

(Örnek: время – времени = zaman – zamana)

İsmin -e hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- sessiz harf ise “**ам**” eklenir

(Örnek: журнал – журналам = **dergi** - dergilere)

- “**ь**” ise bunun yerine “**ям**” gelir

(Örnek: словарь – словарям = **sözlük** - sözlüklere)

(D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- “**а**” ise bunun yerine “**ам**” gelir

(Örnek: Подруга – подруги – подругам = (**kız**) arkadaş – arkadaşlar - arkadaşlara)

- “**я**” veya “**ь**” ise bunun yerine “**ям**” gelir

(Örnek: площадь – площадям = **meydan** - meydanlara)

(N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- “**о**” ise bunun yerine “**ам**” gelir

(Örnek: окно – окнам = **pencere** - pencerelere)

- “**е**” ise bunun yerine “**ям**” gelir

(Örnek: море – морям = **deniz** - denizlere)

Örnekler:

Kelime	-e Hali	Türkçe’si
Родственник (E)	Родственнику	akraba
покупатель (E)	покупателю	müşteri
родственница (D)	родственнице	Kadın akraba
Тётя (D)	тёте	teyze
дверь (D)	двери	kapı
Имя (N)	Имяни	isim

Örnekler:

Командир приказал **солдату** выполнить задание

Komutan askere görevi yerine getirmesini emretti

Паша обещает помочь Алексею

Paşa Alexey'e yardım edeceğine söz veriyor

Продавец показывает товар клиентке

Satıcı ürünü müşteriye gösterir

Мы сообщили об этом полиции

Bunu polise bildirdik

“к (ко)” Edatı – İstikamet / Yön

** Bu edat, hareket gösteren bir fiilin bulunduğu cümlede, bir nesneye karşı yapılan hareketin yönünü gösterir. “**к**” yerine “**ко**” edatı, peşinden gelen sessiz harfle başlayan kelimelerin telaffuzunu kolaylaştırmak için ve genellikle tek heceli kelimelerden önce gelir. İstikamet gösteren kelimenin -e hali “**куда**” (**nereye**), “**к кому**” (**kime doğru**), “**к чему**” (**neye doğru**) sorularına cevap verir. Kişi ve aitlik zamirlerinin -e halinin önüne bu edat gelerek nesneye karşı yapılan eylemin yönü anlatılabilir.

-e Yönelme Kişi Zamirleri	
Türkçe	Rusça
Bana	Ко мне
Sana	К Тебе
Ona (eril)	К нему
Ona (diş)	К ней
Bize	К нам

Size	К вам
Onlara	К ним

İsmin -e halinin eril, nötr ve dişi zamirleri:

(E) ve (N)	(D)
к моему	моей
к твоему	твоей
к его	
к её	
к нашему	нашей
к вашему	вашей
к их	

Örnekler:

Я иду к тебе
Ты идёшь ко мне?

Sana geliyorum
Bana mı geliyorsun?

Куда / кому ты идёшь?
Я иду к :

Nereye / kime gidiyorsun?

тётя **е** / врач **у** / мой **ему** брат **у** / моя **ей** сестра **е**

teyzeye / doktora / erkek kardeşime / kız kardeşime

“в” ve “к” edatlarının anlam farkı:

** Eğer cümlede “bir yer” anlamı sağlamak isteniyorsa “в” edatı ve ismin -i hali kullanılır (в **офис** – ofise)

** Eğer cümlede “bir kişi” anlamı sağlamak isteniyorsa “к” edatı ve ismin -e hali kullanılır (к **врачу** – doktora)

Вы поедете летом к родителям?
Через неделю я уезжаю в Москву к своей подруге

Yazın anne babanın yanına mı gideceksin?

Bir hafta sonra Moskova'ya bir arkadaşşıma gidiyorum

Я иду в университет к своему профессору

Üniversiteye profesörüne gidiyorum

Я иду в магазин
Я иду к магазину

Dükkan (içine) gidiyorum
Dükkan (yanına) gidiyorum

Örnekler:

Приходите сегодня к нам в гости
Родственники пришли ко мне в больницу
Завтра я пойду к моему другу
Летом он поедет к его подруге
Аня услышала шум и подошла к окну
Пассажир направился к выходу станции
Пожарная машина подъехала к зданию

Bugün bize misafirliğe gelin
Akrabalarım hastaneye bana geldiler
Yarın arkadaşşıma (yanına) gideceğim
Yazın kız arkadaşşına gidecek
Аня bir ses duydu ve pencereye gitti
Yolcu istasyon çıkışına yöneldi
Binaya itfaiye aracı geldi

“к” Edatının Kullanıldığı Bazı Kalıplar

к **сожалению** maalesef
к **несчастью** ne yazık ki
к **счастью** neyse ki

Örnekler:

к сожалению, они развелись
к сожалению, у меня нет времени
к сожалению, помочь не можем
к сожалению, я ничего не могу сделать
к сожалению, не знаю

Maalesef boşandılar
Maalesef zamanım yok
Maalesef yardımcı olamıyoruz
Maalesef yapabileceğim bir şey yok
Maalesef bilmiyorum

к несчастью, надежды мои не оправдались
к несчастью, у меня нет детей
к несчастью, сегодня погибло много солдат

Ne yazık ki umutlarım gerçekleşmedi
Ne yazık ki çocuğum yok
Ne yazık ki bugün bir çok asker öldü

к счастью, у меня есть хорошие друзья
к счастью, ничего не произошло
к счастью, помощь подоспела вовремя

Neyse ki, iyi arkadaşlarım var
Neyse ki hiçbir şey olmadı
Neyse ki, yardım zamanında geldi

Sıfatların -e Hali

Sıfatlar, -e hali için, yalın halindeki çift harf son ekleri düştükten sonra:

(E), (N) Eril ve Nötr cins ise : ому, ему eklerini alır
(D) Dişi cins ise : ой, ей eklerini alır

Bu eklerden hangisinin kullanılacağı, sıfatın sonunda kalan sert ve yumuşak sessiz harflere, kökünde veya ekinde vurgu işaretinin bulunmasına göre belirlenir. Sıfat sonunda sert sessiz harf kalmış ise, ому / ой ekleri kullanılır.

** “Hangi” ve “Nasıl” sıfat sorularına cevap veren sıfatlar da, (E) ve (N) için ому (какому?), (D) için ой (какой?) ekleri alırlar.

Örnekler:

Я отправил сообщение близкий ому другу / близкая ой подруге

Yakın erkek/kız arkadaşına mesaj gönderdim

Завтра вы поедем к старый ому знакомый ому / к старая ой знакомая ой

Yarın eski tanıdığımıza gideceğiz

(“знаком” sıfat kökünde en sonda (м) harfi [kendisinden önce sert sesli (о) olduğundan] sert sessizdir ve ому / ой eki alır. “стар” sıfat kökünde de (р ve а) durum aynıdır)

(Cümlede hareket bildiren fiil olduğundan ve istikamet belirtildiğinden, sıfatların başında “к” edatı kullanılır)

Врач сделал операцию раненый ому мужчине

Doktor yaralı adamı ameliyat etti

Я отправил сообщение лучшая ей подруге

En yakın kız arkadaşına mesaj gönderdim

(Sıfat kökü “лучш”, “ш” harfiyle [yumuşak sessiz] bittiğinden “ей” eki alır)

Я отправил сообщение лучший ему другу

En yakın erkek arkadaşına mesaj gönderdim

Я всегда даю совет средний ему сыну / средняя ей дочери

Ortanca oğluma/kızıma her zaman tavsiye veririm

(Sıfat kökü “средн”, “н” harfiyle [yumuşak sessiz] bittiğinden “ему/ей” ekleri alır)

İsmin -ile (araçlı) Hali - Творительный падеж

İsmin -ile hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : - “ж”, “ш”, “щ”, “ц”, “ч” ile bitenlerde:

Eğer vurgu sondaki ekte değilse “**ем**”, vurgu sondaki ekteyse “**ом**” eklenir

Örnek: врач → врачом (vurgu sonda).

Örnek: месяц → месяцем (vurgu kökte).

- Diğer ünsüzlerle biten kelimelerde “**ом**” eklenir

(Örnek: студент – студентом = öğrenci - öğrenciyle)

- “**ь**” veya “**й**” ise bunun yerine “**ем**” gelir

(Örnek: преподаватель – преподавателем = öğretmen - öğretmenle)

(Örnek: музей – музеем = müze - müzeyle)

(D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi

- “**а**” ise bunun yerine “**ой**” gelir

(Örnek: студентка – студенткой = (kız) öğrenci - öğrenciyle)

- “**я**” ise bunun yerine “**ей**” gelir

(Örnek: аудитория – аудиторией = konferans salonu - konferans salonuyla)

- “**ь**” ise bunun yerine “**ю**” gelir

(Örnek: площадь - площадью = meydan - meydanla)

(N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi

- “**о**” ise bunun yerine “**ом**” gelir

(Örnek: окно – окном = pencere - pencereyle)

- “**е**” ise bunun yerine “**ем**” gelir

(Örnek: море – морем = deniz - denizle)

Rusçada **Padej-5 (-ile hali)** çekiminde, yumuşak sessizle (-ь) veya -й / -я harfleriyle biten kelimelerde ek seçimi tamamen **vurgunun** nerede olduğuna bağlıdır. Eğer vurgu kelimenin sonuna (eke) düşüyorsa -**ем** veya -**ей** ekleri kullanılırken; vurgu kelimenin kökünde kalıyorsa bu ekler zayıflayarak -**em** veya -**ey** formuna dönüşür.

1. Eril Kelimeler (Vurgu Kuralları)

- **Vurgu Ekteyse (-ем):**
 - Kelime: **Словарь** (Sözlük) → Vurgu çekimde sona kayar: **Словарём**.
 - Cümle: **Я пользуюсь новым словарём**.
 - Anlamı: **Yeni bir sözlük kullanıyorum (Sözlük ile işlem yapıyorum).**
- **Vurgu Kökteyse (-ем):**
 - Kelime: **Учитель** (Öğretmen) → Vurgu köktedir: **Учителем**.
 - Cümle: **Я иду в парк с моим учителем**.
 - Anlamı: **Öğretmenimle parka gidiyorum.**

2. Dişil Kelimeler (Vurgu Kuralları)

- **Vurgu Ekteyse (-ей):**
 - Kelime: **Семья** (Aile) → Vurgu sondadır: **Семьей**.
 - Cümle: **Мы ужинаем всей семьей**.
 - Anlamı: **Bütün ailece (aile ile) akşam yemeği yiyoruz.**
- **Vurgu Kökteyse (-ей):**
 - Kelime: **Песня** (Şarkı) → Vurgu köktedir: **Песней**.
 - Cümle: **Она работает с песней**.
 - Anlamı: **O, şarkı ile (şarkı söyleyerek) çalışıyor.**

İsmin -ile hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - sessiz harf ise “**ами**” eklenir
 (Örnek: студент – студентами = öğrenci - öğrencilerle)
 - “**ь**” ise bunun yerine “**ями**” gelir
 (Örnek: преподаватель – преподавателями = öğretmen - öğretmenlerle)
- (D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - “**а**” ise bunun yerine “**ами**” gelir
 (Örnek: студентка – студентками = (kız) öğrenci - öğrencilerle)
 - “**я**” ise bunun yerine “**ями**” gelir
 (Örnek: аудитория – аудиториями = konferans salonu - konferans salonlarıyla)
 - “**ь**” ise bunun yerine “**ями**” gelir
 (Örnek: площадь – площадями = meydan - meydanlarla)
- (N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - “**о**” ise bunun yerine “**ами**” gelir
 (Örnek: окно – окнами = pencere - pencerelerle)
 - “**е**” ise bunun yerine “**ями**” gelir
 (Örnek: здание – зданиями = bina - binalarla)

İsmin -de/hakkında (kalma, bulunma) Hali - Предложный падеж

** “**О, Об, Обо**” **hakkında** demektir:

- Kullanacağımız kelime sessiz bir harf ile başlayıp daha sonraki harf sesli ise **О** kullanılır.
 (Örnek: О космосе (uzay hakkında))
- Kullanacağımız kelime sesli bir harf ile başlar ise **Об** kullanılır.
 (Örnek: Об Экономике (ekonomi hakkında))
- Kullanacağımız kelime iki sessiz harf ile başlar ise **обо** ek kullanılır.
 (Örnek: Обо мне (benim hakkımda), Обо всём (her şey hakkında))

** “**На**” ve “**В**”, **-de, -da** anlamındadır ve yer bildirirken kullanılır.

- Ülke, şehir, yerleşim birimi, kapalı alanlar, binalar vs. gibi yerlerde “**В**” kullanılır.
- Açık alanlar, üstü açık olan mekanlar (stadyum, istasyon), coğrafi konumlar (kuzey, güney vb.) gibi durumlarda “**На**” kullanılır.

Örnekler:

В Турции (Türkiye’de), В школе (okulda)
 На улице (sokakta), На вокзале (otogarda)

İstisnalar:

в шкафу	(dolapta)
на \ в углу	(köşede)
в саду	(bahçede)
в лесу	(ormanda)
в аэропорту	(havalimanında)
на мосту	(köprüde)
на берегу	(sahilde)
дома	(evde)

** ismin “**-de**” halinde eğer kelime “**в**” yerine “**на**” ön eki alıyorsa, bu kelimenin “**-den**” hali için “**из**” yerine “**с**” kullanılması gerekir:

Örnek: “Antalya” kelimesi, ismin -de halinde “в” ön eki alır: “Antalya’da = В Анталии”
 Bu sebeple: “Antalya’dan = из Анталии”

“Postane” kelimesi, ismin -de halinde “на” ön eki alır: “Postanede = на почте”
Bu sebeple: “Postaneden = с почты”

İsmin -de hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin en son harfi

- sessiz harf ise “e” eklenir

(Örnek: стол - о столе - на столе = masa – masa hakkında - masada)

- “ь” veya “й” ise bunun yerine “e” gelir

(Örnek: словарь - о словаре - в словаре = sözlük – sözlük hakkında - sözlükte)

(Örnek: музей - о музее - в музее = müze – müze hakkında - müzede)

- “ий” ise bunun yerine “ии” gelir

(Örnek: планетарий - о планетарии = planetaryum - planetaryum hakkında)

(D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi

- “а” veya “я” ise bunun yerine “e” gelir

(Örnek: комната - о комнате - в комнате = oda – oda hakkında - odada)

(Örnek: кухня - о кухне - на кухне = mutfak – mutfak hakkında - mutfakta)

- “ия” ise bunun yerine “и” gelir

(Örnek: Россия - о России - в России = Rusya – Rusya hakkında – Rusya’da)

- “ь” ise bunun yerine “и” gelir

(Örnek: тетрадь - о тетради - в тетради = not defteri - not defteri hakkında - not defterinde)

(N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi

- “о” veya “e” ise bunun yerine “e” gelir

(Örnek: окно - об окне - в окне = pencere – pencere hakkında - pencerede)

(Örnek: море - о море - в море = deniz - deniz hakkında - denizde)

- “ие” ise bunun yerine “и” gelir

İstisnalar: -ий, -ие, -ия ile biten kelimeler, -de halinde -ии (çift i) ile biter:

Eril (-ий) : санаторий → в санатории

Dişil (-ия) : Турция → в Турции / лекция → на лекции

Nötr (-ие) : здание → в здании / решение → в решении

İsmin -de hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- sessiz harf ise “ax” eklenir

(Örnek: студент – о студентах = öğrenci - öğrenciler hakkında)

- “ь” veya “й” ise bunun yerine “ях” gelir

(Örnek: преподаватель - о преподавателях = öğretmenler – öğretmenler hakkında)

(Örnek: музей - о музеях - в музеях = müze - müzeler hakkında - müzelerde)

(D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- “а” ise bunun yerine “ax” gelir

(Örnek: студентка - о студентках = (kız) öğrenci – öğrenciler hakkında)

- “я” veya “ь” ise bunun yerine “ях” gelir

(Örnek: Кухня - В Кухнях = mutfak - mutfaklarda)

(Örnek: площадь - на площадях = meydan - meydanlarda)

(N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi

- “о” ise bunun yerine “ax” gelir

(Örnek: окно - в окнах = pencere - pencerelerde)

- “e” ise bunun yerine “ях” gelir

(**Örnek:** море - о морях = **deniz - denizler hakkında**)

İsmin -den Hali

Rusçada Türkçedeki **-den / -dan** (Ablatif) ekine karşılık gelen müstakil bir hal **bulunmamaktadır**; bu işlev temel olarak **Genitif (Родительный падеж)** hali ve bu halle birlikte kullanılan belirli edatlar tarafından yerine getirilir. Bir şeyin nereden geldiğini, kimden ayrıldığını veya kaynağını belirtmek için Genitif çekimi ile birlikte **из, с, от** edatları kullanılır.

Temel Mantık ve Kullanılan Edatlar

Rusçada "-den" anlamını vermek için kullanılan edatlar, nesnenin nereden geldiğine veya hangi konumda olduğuna bağlı olarak değişir.

Edat	Kullanım Amacı	Karşılık Gelen Durum	Örnek
Из	İçeriden dışarıya çıkış	В (İçinde) durumunun zıttı	из школы (Okuldan)
С	Üstten veya bir yüzeyden ayrılış	На (Üstünde) durumunun zıttı	с почты (Postaneden)
От	Bir kimseden veya başlangıç noktasından ayrılış	Kişiler ve mesafeler için	от брата (Kardeşinden)

Genitif Çekim Kurallarının Özeti

Bu edatlarla kullanılan isimler mutlaka Genitif (ilgi hali) formunda çekimlenmelidir. [Genitif Tekil kurallarını](#) kısaca hatırlayalım:

- Eril** : Sessiz harf → -а, -й/-ь → -я.
- Dişil** : -а → -ы (7 harf kuralı yoksa), -я/-ь → -и.
- Nötr** : -о → -а, -е → -я.

Kullanım Şekli ve Örnek Cümleler

1. "İçeriden" Gelme: Из

Kapalı alanları veya "в" edatı ile kullanılan yerleri temsil eder.

- Я иду из школы. (**Okuldan geliyorum.**)
- Он приехал из Турции. (**O, Türkiye'den geldi.**)

2. "Üstten / Yüzeyden" Gelme: С

Açık alanları, etkinlikleri veya "на" edatı ile kullanılan yerleri temsil eder.

- Она вернулась с работы. (**O, işten döndü.**)
- Я взял книгу со стола. (**Kitabı masadan aldım.**)

Not: 'с' edatı 'st' gibi çift sessizlerden önce 'co' olur.

3. "Birinden" veya "Bir Mesafeden" Gelme: От

Bir kişiden ayrılmayı veya bir nesneye olan mesafeyi ifade eder.

- Это письмо от отца. (**Bu mektup babamdan.**)
- Я отошёл от окна. (**Pencereden uzaklaştım.**)

Karşılaştırmalı Örnek Tablosu

Fil + Edat	Yalın Hal	Genitif (-den hali)	Anlam
Из + Yer	Москва	из Москвы	Moskova'dan

C + Yer	вокзал	с вокзала	İstasyondan
От + Kişi	врач	от врача	Doktordan

PADEJLER - Özet: İsmi Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler

🚩 Padej-2: -in [tamlayan] hali (Genitive)	
Eril kelime	- Kelime ünsüzle (sessiz harfle) bitiyorsa “a” eklenir - “b” ve “й” yerine “я” gelir
Dişi kelime	- “a” yerine “ы” gelir - “a” harfinden önce “г, к, х, ч, ж, ш, щ” harflerinden birisi geliyorsa “a” yerine “и” gelir - “я” ve “b” yerine “и” gelir
Nötr kelime	- “o” yerine “a” gelir - “e” yerine “я” gelir - “мя” sadece “я” harfi düşer ve “ени” eklenir
** Dişi ve nötr kelimeler için çoğul ek kurallarının aynısı uygulanır	
Kullanım Örnekleri:	
- Sahiplik: Куртка мамы (annenin ceketi) - Miktar: много воды (birçok su) - Köken: Я из Анкары (Ben Ankara’danım)	
🚩 Padej-3: -e [yönelme] hali (Dative)	
Eril kelime	- Kelime ünsüzle bitiyorsa “y” eklenir - “b” veya “й” yerine “ю” gelir
Dişi kelime	- “a” veya “я” yerine “e” gelir - “b” yerine “и” gelir - “ия” varsa sadece я düşer ve “и” eklenir
Nötr kelime	- “o” yerine “y” gelir - “e” yerine “ю” gelir - “мя” yerine sadece “я” düşer ve “ени” eklenir
Kullanım Örnekleri:	
- Eylemin karşılayıcısı: Я купил маме подарок (Anneye bir hediye aldım)	
🚩 Padej-4: -i [yükleme] hali (Accusative)	
Eril kelime	- Kelime ünsüz (sessiz harf) ile biten bir canlı adı ise “a” eklenir, ünsüz ile biten bir cansız adı ise yalın halde kalır - “b” ya da “й” ile bitmişse bu harf düşer, yerine “я” gelir (Biyolojik cinsiyet kapsamında eril olan kelimeler “a” ile bitiyorsa dişi kelime kuralları uygulanır)
Dişi kelime	- sondaki “a” harfi düşer, yerine “y” gelir - sondaki “я” harfi düşer, yerine “ю” gelir - kelime “b” ile bitmişse, yalın halde kalır
Nötr kelime	- Değişiklik olmaz, yalın halde kalır
Kullanım Örnekleri:	
- пейте воду (suyu iç)	
Padej-5: -ile [vasıta] hali (Instrumental)	

Rusçada **ë** harfi her zaman vurguludur. Bu nedenle, yumuşak sessizle veya **-й** harfiyle biten kelimelerde:

- **Vurgu ekteyse** : -**ём** (Eril) veya -**ей** (Dişil) yazılır (**Örneğin**: словарём, семьей).
- **Vurgu kökteyse** : -**ем** (Eril) veya -**ей** (Dişil) yazılır (**Örneğin**: учителем, кухней).

Eril kelime	- “ж”, “ш”, “щ”, “ц”, “ч” ile bitenlerde: - Eğer vurgu sondaki ekte değilse “ем”, vurgu sondaki ekteyse “ом” eklenir - diğer ünsüzlerle bitenlerde “ом” eklenir - eğer vurgulu “ём” ise “ь” yerine “ем” gelir - eğer vurgulu “ём” ise “й” yerine “ем” gelir
Dişil kelime	- “ж”, “ш”, “щ”, “ц”, “ч” ile bitenlerde “а” yerine “ей” gelir - diğerleri için “а” yerine “ой” gelir - “ь” yerine “ью” gelir - eğer vurgulu “ей” ise “я” yerine “ей” gelir
Nötr kelime	- Kelimenin en son harfi “о” ise bunun yerine “ом” gelir - Kelimenin en son harfi “е” ise bunun yerine “ем” gelir

Kullanım Örnekleri:

- Aracılık, birliktelik: Я с **другом** (Arkadaşla birlikteyim)
- Eylemde kullanılan araç: Я ем **руками** (Ellerimle yiyorum)
- olmak: Я стану **директором** (Yönetmen olacağım)

Padej-6: -de [kalma] hali (Prepositional)

Eril kelime	- “ е ” eklenir
Dişil kelime	- “а” veya “я” yerine “е” gelir - “ь” yerine “и” gelir
Nötr kelime	- “о” yerine “е” gelir - “е” ile bitenlerde değişiklik olmaz
İstisnalar	-ий, -ие, -ия ile bitiyorsa bunun yerine (her cins için) -ии gelir

Kullanım Örnekleri: (Edatlar)

- в: в **доме** (evin içinde)
- на: на **доме** (evde)
- о: о **доме** (ev hakkında)

Youtube: Quick Guide to “cases” <https://www.youtube.com/watch?v=360aIXlm6fI>

İsmin Halleri – Örnek: Bir erkek ismi olan **Aleksey**'in ismin hallerine göre değişimine bakalım:

Padej	Uygulanması (Rusça)	Türkçe Çevirisi
1 (yalın)	Это Алексей	Bu Aleksey
2 (-in)	Мы изучаем таблицу Алексея	Aleksey'in masası üzerinde çalışıyoruz
3 (-e)	Ученик дал Алексею таблицу	Öğrenci Aleksey'e bir masa verdi
4 (-i)	Анна ждет Алексея	Anna Aleksey'i bekliyor
5 (-ile)	Таблица написана Алексе ^{ем}	Tablo Aleksey tarafından yazıldı
6 (-de)	Друзья говорят об Алексе ^е	Arkadaşlar Aleksey hakkında konuşuyor

Zamirlerde İsmi Halleri

1. İsmi yalın hali Именительный падеж	Я (ben)	Ты (sen)	Мы (biz)	Вы (siz)
2. İsmi -in (tamlayan) hali Родительный падеж	меня	тебя	нас	вас
3. İsmi -e (yönelme) hali Дательный падеж	мне	тебе	нам	вам
4. İsmi -i (belirtme) hali Винительный падеж	Меня (beni)	Тебя (seni)	Нас (bizi)	Вас (sizi)
5. İsmi ile (araçlı) hali Творительный падеж	мною	тобой	нами	вами
6. İsmi -de (kalma, bulunma) hali Предложный падеж	(обо) мне	(о) тебе	(о) нас	(о) вас

Yalın hal Именительный падеж	он/оно (o-eril)	Она (o-dişi)	Они (onlar)
İsmi -in hali Родительный падеж	его (от него)	её (от неё)	их (от них)
İsmi -e hali Дательный падеж	ему (к нему)	ей (к ней)	им (к ним)
İsmi -i hali Винительный падеж	его (про него) (onu-eril)	её (про неё) (onu-dişi)	их (про них) (onları)
İsmi ile hali Творительный падеж	им (с ним)	ей (с ней)	ими (с ними)
İsmi -de hali Предложный падеж	(о) нём	(о) ней	(о) них

Aitlik Zamirlerinin -i Hali

Yalın Hal	Eril	Dişi
мой/моя	моёго	мою
твой/твоя	твоёго	твою
его	его	его
её	её	её
наш	нашего	нашу
ваш	вашего	вашу
их	их	их

Örnekler:

Yalın Hal	-i Hali
Мой брат	Моёго брата
Моя сестра	Мою сестру
Мой журнал	Мой журнал ¹⁸
Моя книга	Мою книгу

¹⁸ Kelimede (kural gereğince) değişiklik olmazsa, aitlik zamirinde de değişiklik olmaz. Bu durumdaki kelimelerin yanında eylem bulunur, buradan kelimenin yalın halde olmayıp -i halinde olduğu anlaşılır

Мой папа	Мо ^е ро папу ¹⁹
Моя мама	Мо ^ю маму

Sahiplik Zamirlerinin -in Hali – родительный падеж

** -in halindeki kelimelerle kullanılan aitlik zamirleri de **-in hali**ni alırlar. Bunun için zaminin yalın haldeki ekleri düşer, (E) eril ve (N) nötr cins zamirler “**ero**”, (D) dişi cins zamirler “**ей**” eki alır.

(E) ve (N)	(D)
мо ^е ро	мо ^е ей
тво ^е ро	тво ^е ей
его/её	-
наш ^е ро	наш ^е ей
ваш ^е ро	ваш ^е ей
их	-

Örnekler: Hem kelimenin hem aitlik zamininin -in hali getirilir:

Дети моя^{ей} сестра^ы
 Портфель твой^еро профессора
 Крас^ота наше^еро моря
 Успех ваша^{ей} подруга^и
 Школа его сестра^ы

kız kardeşimin çocukları
 profesörün çantası
 denizimizin güzelliği
 kız arkadaşınızın başarısı
 onun kız kardeşinin okulu

Kimin? - чей - чья - чьё - чьи

** Bu soruya cevap verirken kelime ve aitlik zamiri -in hali eklerini alır

Örnekler:

Чей это дом?
 Это дом мой^еро соседа

Bu kimin evi?
 Bu, komşumun evi

Чья эта комната?
 Эта комната ваш^еро папа^ы

Bu kimin odası?
 Bu babamızın odası

Yalın Hal (Padej-1)	-in hali (Padej-2)	-e Hali (Padej-3)
Я ben	меня	Мне
Ты sen	тебя	тебе
Он (eril) o	(h)*ero	ему
Она (dişi) o	(h)*eë	ей
Мы biz	нас	нам
Вы siz	вас	вам
Они onlar	(h)*их	им

* bu zaminin başına edat geldiğinde

>> Cümlede fiil varsa -in hali olarak gösterilen zamirler -i hali olarak anlam verir

¹⁹ “a” ile biten eril kelimelerin -i halini yaparken, sondaki “a” harfi düşer ve dişi kelimelere göre olan kural uygulanarak “y” eklenir. Ancak bu kelimedeki aitlik zamiri, eril kelimelere göre ek alır

İşaret Zamirlerinin -e Hali

** İşaret zamirlerinin, yalın haldeki son ekleri düştükten sonra:

(E), (N) Eril ve Nötr cins ise : **ому, ему** eklerini alır → **этому, такому**
(D) Dişi cins ise : **ой, ей** eklerini alır → **етой, такой**

Örnekler:

Какой **ому** результату?
Какая **ой** победа **е**?
Какое **ому** известие **ю**?

Hangi sonuç(a)?
Hangi zafer(e)?
Hangi haber(e)?

Этот **ому** результату
Эта **ой** победа **е**
Это **ому** известие **ю**

Bu sonuç(a)
Bu zafer(e)
Bu haber(e)

Такой **ому** результату
Такая **ой** победа **е**
Такое **ому** известие **ю**

Böyle sonuç(a)
Böyle zafer(e)
Böyle haber(e)

SORU CÜMLELERİ – вопросительные предложения и слова

- Rusça’ da cümle sonuna soru işareti konulması, cümleyi soru cümlesi haline getirir, ayrıca bir kelime ya da ek yapmaya gerek yoktur. Telaffuzda, soru cümlesi ise, tonlama ile desteklenmelidir.

Это роза Bu gül
 Это роза? Bu gül mü?

Cümleye şüphe veya şaşırma duygusunu katmak için **разве** ve **неужели** kelimeleri kullanılabilir:

Разве он адвокат? Acaba o bir avukat mı?
 Неужели он адвокат? Gerçekten avukat mı?
 Адвокат ли он? Avukat mı ki o?

Soru kelimeleri: (mavi renk ek alan sorular, cinse göre ek alıyor demektir)

кто	kim	когда	ne zaman	чей	kimin
что	ne	сколько	kaç, ne kadar	куда	nereye
где	nerede	какий	Nasıl, hangi, ne	зачем	neden (amaç)
откуда	nereden	который	Hangisi, kaç, kaçını	почему	neden (sebeб)
кем	ne olarak ²⁰	кому	kime	кого	kimi
чего	ne				

Örnekler:

Кто звонит?	Kim arıyor (çağırıyor)?
Что ты хочешь?	Sen ne istiyorsun?
Чей он отец?	O kimin babası?
Где ты живёшь?	Sen nerede yaşıyorsun?
Куда ты идёшь?	Sen nereye gidiyorsun?
Откуда вы приехали?	Siz nereden geldiniz? (nerelisiniz)
Когда ты женишься?	Ne zaman evleneceksin?
Сколько стоит?	Fiyatı nedir? (kaç para)
Как работает эта машина?	Bu araba nasıl çalışıyor?
Как вас зовут?	Adınız nedir?
Который из них ваш сын?	Onlardan hangisi sizin oğlunuz?
Который час?	Saat kaç?
Зачем пришли?	Neden geldiniz?
Почему плачете?	Neden ağlıyorsunuz?

** Soru kelimesini olumsuz yapmak için, kelimenin başına **ни** eki getirilir.

Örnekler:

Кто?	Kim?	Никто	hiç kimse
Чей?	Kimin?	Ничей	hiç kimsenin
Кому?	Kime?	Никому	hiç kimseye
Кого?	Kimi?	Никого	hiç kimseyi
Где?	Nerede?	Нигде	hiç bir yerde

²⁰ Mesleği kastetmez, “görevi ne, ne olarak çalışır” anlamındaki sorudur.

К ^о гда?	Ne zaman?	Ни ^к о ^г да	hiç bir zaman
Как?	Nasıl?	Ни ^к а ^к	hiç bir şekilde
Чего?	Ne?	Ни ^ч е ^г о	hiç bir şey
О ^т куда?	Nereden?	Ни ^о т ^к уда	hiç bir yerden
Куда?	Nereye?	Ни ^к уда	hiç bir yere

Fiiller - глаголы

** Rusça’ da fiiller yalın halde **-ТЬ, -ТИ, -ЧЬ** ile biterler. Ayrıca **СЯ** eki bunların yanına geldiğinde dönüşlü fiil oluşur.

Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller

** Rusça’ da fiiller 2 gruba ayrılır:

✚ **Tamamlanmamış** (halen devam eden eylemler) **fiiller** (НСВ - Несовершенный Вид²¹):

Eylemin adından, eylemin varlığından bahsedilecekse, bitip bitmediğine bakmadan sadece yapılmış olan eylem söylenecekse, eylem belli bir süreçten geçiyorsa (dün, bütün gün, her hafta, iki günde bir ...), eylem tekrar ediliyorsa (günde ... defa ... yaparım gibi), birden fazla eylem aynı anda gerçekleştiriliyorsa bu durumlarda **tamamlanmamış eylem** kullanılır.

Örnek: Что Вы делали вчера?

Siz dün ne yaptınız?

(Soruda sadece eylemin adı sorulmuştur, detaylar ya da eylemin bitip bitmediği merak edilmediği için tamamlanmamış fiil kullanılmıştır)

Мы гуляли, читали книгу, смотрели телевизор

Biz gezdik, kitap okuduk, TV seyrettik

Örnek: Как часто ты смотришь фильм?

Sen hangi sıklıkla film izliyorsun?

(Tekrar eden bir eylem sorulduğu için tamamlanmamış fiil kullanılmıştır)

Каждый день я смотрю фильм

Ben her gün bir film izliyorum

Örnek: Сколько времени Вы читали роман?

Romanı okumanız ne kadar sürdü?

(Bir süreçten bahsediliyor, eylemin uzun sürdüğü anlatılmak isteniyorsa tamamlanmamış fiil kullanılır. Romanın bitip bitmediği merak edilseydi tamamlanmış fiil ile -прочитать- sorulurdu)

Долго, я читала его месяц

Uzun zamandır, bir ay boyunca okudum

Düzenli ve Düzensiz Tekrar Eden Zaman İfadeleri

Один раз в неделю	haftada bir kez
Два раза в месяц	ayda iki kez
Каждый час	her saat
Каждый год	her yıl
По вторникам	Salı günleri
Весь	bütün gün
Целое утро	sabahın tamamı
Редко	nadiren
Иногда	bazen
Всегда	her zaman
Обычно	genellikle

Bunun gibi ifadeler için de tamamlanmamış fiil kullanılır

- **Şimdiki zaman:** halen devam etmekte olan eylemler
- **Belli olmayan gelecek zaman:** Ne zaman gerçekleşeceği, bitip bitmeyeceği belli olmayan eylemler
- **Geçmiş zaman:** “Geçmişte yapılmış ve halen devam eden” veya “kesintiye uğramış ve **tamamlanmamış**” eylemler

²¹ Глаголы несовершенного вида

- Belirli bir süreçte gerçekleşen veya **tekrarlanan** eylemler
- Birkaç eylem varsa, **aynı anda yapılan** eylemler
- ** Geniş veya şimdiki zaman cümlelerde HCB kullanılır
- ** Tamamlanmamış fiiller yalın halde olur

Tamamlanmış fiiller (CB / SV - Совершенный Вид²²):

Tamamlanmış fiiller eylemin sonucunu, eylemin geçmişte tamamlanıp tamamlanmadığını, gelecek zamanda sonlandırılıp sonlandırılmadığını, birden fazla eylemin peş peşe yapıldığını belirtir.

!! Tamamlanmış fiillerin şimdiki zaman çekimi yoktur. Şimdiki zaman ekiyle çekildiğinde “kesin gelecek” anlamı verir.

Örnek: Вчера я много сделала, посмотрела фильм, погуляла, прочитал книгу

(Sonuç bildirirken, art arda yapılan eylemlerden bahsederken tamamlanmış fiil kullanılır)

Dün çok şey yaptım, film izledim, dolaştım, kitap okudum

Örnek: Лена, Ты прочитала роман? Да, прочитала

(Yaptığımız işi sonlandırdığımızdan bahsetmek istersek, sonucu bildirmek istersek tamamlanmış fiil kullanılır)

Lena, sen romanı okudun -bitirdin- mi? Evet, okudum (bitirdim)

(sadece читала deseydi romanı okuduğunu ama bitirmediğini anlayacaktık)

Örnek: Вчера я позвонила маме и сказала, что я люблю тебя

(Eylem tek seferde yapıp bitirilmiş ise tamamlanmış fiil kullanılır)

Dün annemi aradım ve seni sevdiğimi söyledim.

- **Yakın gelecek zaman:** Gelecek zamanda kesin yapılacak ve tamamlanacak eylemler
- **Geçmiş zaman:** Geçmişte yapıp **tamamlanmış** eylemler
- **Tek seferde gerçekleşen,** belli bir sonucu olan eylemler
- Birkaç eylem varsa, **art arda yapılarak** tamamlanan eylemler

** Tamamlanmış fiiller birkaç farklı şekilde olabilir:

по, про, на, с, в, вы, у, при, за, о, ото, раз, рас, из, со ön ekleriyle²³:

Örnek:	делать	уарmak	: tamamlanmamış fiil
	сделать		: tamamlanmış fiil
	писать	уазmak	: tamamlanmamış fiil
	написать		: tamamlanmış fiil
	равать	çalışmak	: tamamlanmamış fiil
	поравать		: tamamlanmış fiil
	знать	біilmek	: tamamlanmamış fiil
	узнать		: tamamlanmış fiil
	читать	okumak	: tamamlanmamış fiil
	прочитать		: tamamlanmış fiil

Son ek değişimi ile:

Örnek:	приглащать	davet etmek	: tamamlanmamış fiil
	пригласить		: tamamlanmış fiil
	понимать	anlamak	: tamamlanmamış fiil
	понять		: tamamlanmış fiil

Tamamen farklı sözcükten oluşabilir:

Örnek:	брать	almak	: tamamlanmamış fiil
---------------	-------	-------	----------------------

²² Глаголы совершенного вида

²³ En çok “по” ön eki kullanılır ancak bu eklerin hangisinin hangi durumda kullanılacağına dair bir kural yoktur

взять		: tamamlanmış fiil
отдыхать	dinlenmek	: tamamlanmamış fiil
отдохнуть		: tamamlanmış fiil
Говорить	Konuşmak	: tamamlanmamış fiil
Сказать		: tamamlanmış fiil
Начинать	Başlamak	: tamamlanmamış fiil
Начать		: tamamlanmış fiil
✚ Tek harf değişimi ile:		
Örnek:	изучать	öğrenmek : tamamlanmamış fiil
	Изучить	: tamamlanmış fiil
	Решать	karar vermek : tamamlanmamış fiil
	Решить	: tamamlanmış fiil
	Говорить	konuşmak : tamamlanmamış fiil
	Сказать	: tamamlanmış fiil

Rusça Fiil Ön Ekleri ve Tamamlanmışlık (SV) Mantiğı

Rusçada fiilleri tamamlanmış (SV) hale getirmek için kullanılan ön ekler rastgele seçilmez. Bir fiile ön ek geldiğinde o fiil **neredeyse her zaman tamamlanmış (SV) olur**. Ancak asıl mesele, o fiilin "asıl partnerinin" hangisi olduğudur.

Mantığı temelde şu üç eşleşme yöntemi üzerinden anlayabiliriz:

Ön Ek ile Eşleşenler (En Yaygın Grup)

Çoğu fiil, başına bir ön ek alarak tamamlanmış olur.

- **Писать** (NSV) -> **Написать** (SV)
- **Читать** (NSV) -> **Прочитать** (SV)

Sonek (Suffix) Değişimi ile Eşleşenler (Kökten Tamamlanmış Fiiller)

Bazı fiiller tamamlanmış olmak için ön eke ihtiyaç duymazlar; çünkü zaten bir halleri tamamlanmış, diğer halleri ise ek alarak "bitmemiş" hale getirilmiştir. **Дать** bu grubun bir örneğidir.

- **Давать** (NSV - **Veriyor olmak**) -> **Дать** (SV - **Vermek/Verip bitirmek**)
- **Soru**: "Neden дам (**verecek**) derken ön ek almıyor?"
- **Cevap**: Çünkü **Дать** fiili **zaten kökten tamamlanmış (SV) bir fiildir**. Rusçada tamamlanmış bir fiili şahıslara göre çekimlediğinizde (дам, дашь, даст...) anlam otomatik olarak **gelecek zaman** olur. Ön ekler genellikle "bitmemiş" bir fiili "bitmiş" yapmak için takılır. **Дать** zaten bitmiş olduğu için ek almadan doğrudan gelecek zamanı karşılar.

Örnekler:

- **Дать** (SV): Gelecek zamanı -> **Я дам** (**Vereceğim**). Imperfective partneri: Давать.
- **Найти** (SV): Gelecek zamanı -> **Я найду** (**Bulacağım**). Imperfective partneri: Находить.
- **Купить** (SV): Gelecek zamanı -> **Я куплю** (**Satın alacağım**). Imperfective partneri: Покупать.
- **Сказать** (SV): Gelecek zamanı -> **Я скажу** (**Söyleyeceğim**). Imperfective partneri: Говорить.
- **Взять** (SV): Gelecek zamanı -> **Я возьму** (**Alacağım**). Imperfective partneri: Брать.

Anlam Değiştiren Eklerin "Дать" Üzerindeki Etkisi

Eğer **Дать** fiilinin başına başka ön ekler getirirseniz fiilin anlamı yine tamamen değişir (ve fiil yine tamamlanmış kalır):

- Продать (SV): **Satmak** (Про + дать) -> Gelecek: **Я продам**
- Передать (SV): **İletmek / Devretmek** (Пере + дать) -> Gelecek: **Я передам**
- Отдать (SV): **Geri vermek** (От + дать) -> Gelecek: **Я отдам**
- Подать (SV): **Sunmak / Servis etmek** (По + дать) -> Gelecek: **Я подам**

Tamamen Farklı Kelimeler (Suppletion)

Bazı fiillerin partnerleri tamamen farklı kelimelerdir.

- Говорить (NSV - Konuşmak) -> Сказать (SV - Söylemek/Söyleyip bitirmek)
- Брать (NSV - Almak) -> Взять (SV - Alıp bitirmek)

1. "Saf Partner" (Anlamsal Olarak Nötr Ekler)

Her bitmemiş (NSV) fiilin, anlamını hiç değiştirmeden onu sadece tamamlanmış (SV) yapan **bir adet** doğal ön ek ortağı vardır. Bu eki bilmenin tek yolu o fiili ortağıyla beraber ezberlemektir.

- Писать (NSV - **Yazmak**) -> Написать (SV - **Yazıp bitirmek**) [Burada ortak: **НА-**]
- Читать (NSV - **Okumak**) -> Прочитать (SV - **Okuyup bitirmek**) [Burada ortak: **ПРО-**]
- Делать (NSV - **Yapmak**) -> Сделать (SV - **Yapıp bitirmek**) [Burada ortak: **С-**]

2. Anlam Değiştiren Ekler

Eğer bir fiile, onun "resmi ortağı" dışındaki diğer eklerden birini getirirseniz, fiil yine tamamlanmış (SV) olur ama **anlamı değişir**.

Örnek: Писать (Yazmak) fiili üzerinden bakalım:

- Написать (SV): **Yazıp bitirmek** (Anlam değişmedi, sadece eylem bitti).
- Подписать (SV): **İmzalamak** (Anlam değişti).
- Переписать (SV): **Yeniden yazmak** (Anlam değişti).
- Вписать (SV): **İçine yazmak/kaydetmek** (Anlam değişti).

Ön Ekler (по, про, на, с, в, вы, у, при, за, о, ото, раз, рас, из, со) ve Taşıdıkları Anlamlar

ПО- (Bir süreliğine / Başlangıç)

- Kural: Eylemin kısa bir süre yapıldığını (delimitative) veya eylemin başladığını bildirir.
- Örnek: Погулять (**Biraz gezmek**), Пойти (**Yola çıkmak**).

ПРО- (Baştan sona / Boyunca)

- Kural: Eylemin bir sürecin içinden geçip bittiğini veya belirli bir sürenin tamamını kapsadığını bildirir.
- Örnek: Прочитать (**Okuyup bitirmek**), Прожить (**Yaşayıp geçirmek**).

НА- (Sonuç / Yüzeye üzerine)

- Kural: Eylemin bir yüzeye yöneldiğini veya bir birikim/sonuçla bittiğini gösterir.
- Örnek: Написать (**Yazmak**), Нарисовать (**Çizmek**).

С- (Aşağıya / Bir araya / tamamlanmışlık)

- Kural: Genellikle "aşağıya" veya "birleşme" anlamı katsa da, bir çok fiilin saf partneridir.
- Örnek: Сделать (**Yapmak**), Сходить (**Gidip gelmek**).

В- / ВО- (İçeriye)

- Kural: Hareketin bir sınırın veya mekanın içine doğru yapıldığını bildirir.
- Örnek: Войти (**İçeri girmek**), Внести (**İçeri taşımak**).

ВЫ- (Dışarıya)

- **Kural:** Hareketin bir yerin dışına doğru olduğunu veya bir şeyi dışarı çıkardığını gösterir.
- **Örnek:** Выйти (**Dışarı çıkmak**), Выучить (**Ezberlemek/Öğrenip dışarı vurmak**).

У- (Uzaklaşma)

- **Kural:** Bir yerden tamamen ayrılma veya uzaklaşma anlamı katar.
- **Örnek:** Уйти (**Ayrılmak/Gitmek**), Уехать (**Araçla ayrılıp gitmek**).

ПРИ- (Varış / Yakınlaşma)

- **Kural:** Bir yere ulaşma, bir şeye eklenme veya eylemin "azıcık" yapılması.
- **Örnek:** Прийти (**Gelmek/Varmak**), Приоткрыть (**Hafifçe aralamak**).

ЗА- (Uğramak / Başlatmak)

- **Kural:** Yol üstü uğramak veya eylemin aniden başlaması.
- **Örnek:** Зайти (**Uğramak**), Запеть (**Şarkı söylemeye başlamak**).

О- / ОБ- / ОБО- (Etrafında / Tamamen)

- **Kural:** Nesneyi çevreleme veya eylemin nesneyi her yönden etkilemesi.
- **Örnek:** Обойти (**Etrafindan dolanmak**), Описать (**Betimlemek/Her yönüyle yazmak**).

РАЗ- / РАС- / РОЗ- (Dağılma / Parçalara ayırma)

- **Kural:** Bir şeyi bütün halinden parçalara ayırma veya farklı yönlerde dağıtma.
- **Örnek:** Рассказать (**Anlatmak/Detaylandırmak**), Разбить (**Kırmak/Parçalamak**).

ИЗ- / ИЗ- (Dışarıya / Tamamen tüketme)

- **Kural:** Bir kaynağın sonuna kadar tüketilmesi veya içinden çıkarılması.
- **Örnek:** Использовать (**Kullanmak/Tüketmek**), Изменить (**Değiştirmek**).

ОТО- / ОТ- (Geriye / Uzaklaşma)

- **Kural:** Bir parçanın bütünden ayrılması veya bir sınırdan geri çekilme.
- **Örnek:** Отойти (**Kenara çekilmek/Uzaklaşmak**), Отдать (**Geri vermek**).

СО- / С- (Beraberlik / Ortaklık)

- **Kural:** "С-" ekinin bir varyasyonudur; genellikle birleşme veya birlikte yapma anlamı katar.
- **Örnek:** Соединить (**Birleştirmek**), Создать (**Yaratmak/Bir araya getirmek**).

>> Yani Türkçe’deki bir fiil, Rusça’da aynı anlamda 2 fiille gösterilir. Bu fiillerden birisi tamamlanmamış zamanı içeren cümlelerde, diğeri tamamlanmış zamandaki cümlelerde kullanılır.

>> Bu bölümde öğrendiğiniz çekimleri tamamlanmamış fiile uyguladığınızda (*şimdiki zaman vb. yukarıda sayılan zamanlar*) o zamana göre, tamamlanmış fiile uyguladığınızda onun için belirtilen zamana göre (*yakın gelecek zaman vb. yukarıda sayılan zamanlar*) çekim yapmış olursunuz.

Rusça’da bir fiilin zamana göre çekimi, tamamlanmış veya tamamlanmamış şekilleri kullanılarak yapılır.

Örnek: yapmak fiili için:

Şimdiki zamanda “**yapıyor**” demek için fiilin **tamamlanmamış** şekli kullanılır

Geçmiş zamanda “**yapıyordu**” (yapmış ama bitmemiş, halen devam eden eylem) demek için fiilin **tamamlanmamış** şekli kullanılır

Gelecek zamanda “**yapacak**” (kesin bitecek bir eylem) demek için fiilin **tamamlanmış** şekli kullanılır

Geçmiş zamanda “**yaptı**” (biten bir eylem) demek için fiilin **tamamlanmış** şekli kullanılır

Örnekler:

НСВ	СВ	
гов ^о рить	погов ^о рить	konuşmak
дел ^а ть	сдел ^а ть	yapmak
по ^о казывать	по ^о казать	göstermek
по ^о мо ^г ать	по ^о мочь	yardım etmek
пи ^с ать	на ^п и ^с ать	yazmak
чи ^т ать	про ^ч и ^т ать	okumak
отвеч ^а ть	отве ^т и ^т ь	cevap vermek
извини ^я ть	извини ^т ь	affetmek
меш ^а ть	помеш ^а ть	rahatsız etmek
плак ^а ть	зап ^л ак ^а ть	ağlamak
корм ^и ть	накорм ^и ть	yedirmek
готови ^т ься	приготови ^т ься	hazırlanmak
сле ^д ить	просле ^д ить	takip etmek
пи ^т ь	бы ^п и ^т ь	içmek
ви ^д еть	уви ^д еть	görmek
граб ^и ть	ограб ^и ть	soygun yapmak
мст ^и ть	отомст ^и ть	intikam almak
буд ^и ть	разбуд ^и ть	uyandırmak
чес ^а ться	расчес ^а ться	kaşınmak
балов ^а ть	избалов ^а ть	şımartmak
счи ^т ать	сосчи ^т ать	saymak
Готови ^т ь	Приготови ^т ь	pişirmek
Пад ^а ть	Упад ^а ть	düşmek
Ид ^и ти / Ход ^и ть	Пой ^и ти	gitmek
Учи ^т ь	Выучи ^т ь	öğrenmek
Покуп ^а ть	Купи ^т ь	satın almak
Говор ^и ть	Сказ ^а ть	konuşmak
Заказыв ^а ть	Заказ ^а ть	sipariş etmek
Бр ^а ть	Вз ^я ть	almak (para)
Получ ^а ть	Получи ^т ь	almak (cevap)
Поним ^а ть	Пон ^я ть	anlamak
Начин ^а ть	Нач ^а ть	başlamak
Рисов ^а ть	Нарисов ^а ть	çizmek
Находи ^т ь	Най ^т и	bulmak
Получ ^а ть	Получи ^т ь	teslim almak

Örnek: Fiillerin bitmiş ve Bitmemiş Halleri

Rusçada fiilleri öğrenirken onları her zaman "çift" (aspectual pair) olarak ezberlemek, eylemin bir süreç mi yoksa tamamlanmış bir sonuç mu olduğunu ayırt etmeyi sağlar.

Türkçe Anlamı	Bitmemiş (NSV)	Bitmiş (SV)	Gelecek Zaman (Я - SV)	Notlar / Kullanım
Pişirmek (Yemek)	Готовить	Приготовить	приготовлю	Yemek hazırlayıp bitirmek anlamında kullanılır.
Düşmek (Ağaçtan vb.)	Падать	Упасть	упаду	Kökten değişen bir çifttir.

Gitmek (Tiyatroya vb.)	Идти / Ходить	Пойти	пойду	Bir yere gitmek üzere yola çıkmak.
Öğrenmek	Учить / Учиться	Выучить / Научиться	выучу / научусь	Ezberlemek (Выучить), beceri kazanmak (Научиться).
Satın Almak	Покупать	Купить	куплю	Kökten değişen en yaygın fiil çiftlerinden biridir.
Söylemek	Говорить	Сказать	скажу	Tek seferlik bir şeyi söylemek/demek.
Almak (Para / El ile)	Брать	Взять	возьму	Fiziksel olarak bir şeyi eline almak.
Sipariş Etmek	Заказывать	Заказать	закажу	Restoran veya alışveriş siparişleri için.
Anlamak	Понимать	Понять	пойму	Bir şeyi tam olarak kavramak/anlamak.
Başlamak	Начинать	Начать	начну	Eylemin başlangıç anı.
Almak (Cevap / Mesaj)	Получать	Получить	получу	Bir şeyin size ulaşması (receive).
Çizmek (Resim)	Рисовать	Нарисовать	нарисую	Resmi tamamlayıp bitirmek.
Bulmak (Kalem vb.)	Находить	Найти	найду	Kayıp bir şeyi bulmak veya rastlamak.
Teslim Almak	Получать	Получить	получу	Mektup veya paket gibi şeyleri teslim almak.

Uygulamalı kullanımlar:

Иван пишет статью два часа **İvan bir makaleyi iki saatte yazar.**
(Eylem belli bir sürede gerçekleştiği için fiilin HCB hali kullanılır)
Иван уже написал статью. **İvan çoktan bir makale yazdı.**
(Eylem tamamlandığı için fiilin CB hali kullanılır)

Виктор всегда готовит обед. **Viktor her zaman akşam yemeğini pişirir.**
(Tekrarlanan ve belli sürede gerçekleşen eylem olduğundan HCB kullanılır)
Катя приготовила обед. **Katya akşam yemeğini pişirdi.**
(Kısa sürede yapılıp bitirildiği, tek seferde gerçekleştiği için CB hali alınır)

Cümle Yapısı ve Zamanlar

Rusça’ da cümle yapısı genel hatları ile şu şekildedir:

(Soru kelimesi) + özne + fiil + (aitlik zamiri) + kelime + yer bildiren kelime

** Cümlede fiil varsa, kelime ismin hali eklenmiş durumda bulunur

** Cümlede önce tema olan kelime gelir sonra onu tanımlayan kelimeler yer alır (Örnek “sütlü kahve” anlatan cümlede ana tema “kahve” dir sonra “с молоком” ile kahvenin süt ile olduğu anlatılır: “кофе с молоком” → “Ben sütlü kahve içiyorum (Ben kahveyi sütlü içerim)” : “Я пью кофе с молоком”

Fiillerde Zaman Çekimleri

Fiil Grupları

Rusça’ da üç grup zaman vardır:

1. Grup: Şimdiki zaman (ŞZ), geniş zaman (GNZ)
2. Grup: Gelecek zaman (GLZ)
3. Grup: Geçmiş zaman (GÇZ)

Fiilin bitişine göre, şu tanımlamalar çerçevesinde zaman çekimi yapılır:

Fiilin yalın hali:

- ать/-ять ile bitiyorsa : ŞZ ve GLZ ‘de **1. grup** kurallı, kuralsız, harf değişken çekim yapılır
- ить ile bitiyorsa : ŞZ ve GLZ ‘de (genellikle) **2. grup** kurallı, kuralsız, harf değişken, л harfi alan çekim yapılır
- еть ile bitiyorsa : **2. grup** (7 adet fiil) ve **1. grup** (diğer fiiller) kurallı, harf değişken çekim yapılır
- ти ile bitiyorsa : hareket bildiren fiillerdir, her zaman **1. grupta** çekim yapılır
- чь ile bitiyorsa : г – ж harf değişken fiillerdir, **1. grupta** çekim yapılır
- ся ile bitiyorsa : **1. ve 2. grup** dönüşlü fiillerdir

Fiilin sonunda bulunan **ть**’dan önce:

а veya я bulunuyorsa **ть** düşer ve bu fiile 1. grup çekimi yapılır.

и bulunuyorsa **ить** düşer ve bu fiile 2. grup çekimi yapılır.

**** İstisna:** Fiilin yalın halinden son 3 harfi düşüyorsa bu fiil 2. gruptur (Örnek: **стоять, лежать, ...**)

1. Grup Çekimler - Е(Ё)

Özneye göre şimdiki zaman 1. grup çekim ekleri şu şekildedir:

Özne	Ek ²⁴
Я	Ю / у
Ты	ЕШЬ
Он / Она	ЕТ
Мы	ЕМ
Вы	ЕТЕ
Они	ЮТ / УТ

**** Bir fiil kurallı ise я çekiminde ю (они için ют) eki kullanılır.**

**** Fiil:**

- kuralsız ise veya
- **ТИ** eki ile biten hareket bildiren fiil ise ya da
- **Ж, Ч, Ш, Щ** harflerinden birisi ile bitiyor ise

я çekiminde **у** (они için **ут**) eki kullanılır.

Kurallı fiil: Fiilin bitişini gösteren eki (**-ть, -ти, -чь**) attıktan sonra fiil kökünde bir harf değişimi olmuyorsa, bu fiil kurallı fiildir.

Örnek: **делать** **уармак** (1. grup , kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я делаю
Ты делаешь
Он/Она делает

²⁴ Bu ekler içinde şimdiki zaman eki (-yor) ve kişi eki vardır

Мы	дела ем
Вы	дела ете
Они	дела ют

	<u>kısa kısa...</u>	
	дел о	iş
	дела	işler
	дел ать	yapmak

Örnek: куша**ть** yemek yemek (1. grup , kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я	куша ю
Ты	куша ешь
Он/ О на	куша ет
Мы	куша ем
Вы	куша ете
О ни	куша ют

Uygulama Örneği:

Кто о на?	O kim?
О на моя знакомая	O benim arkadaşım
Что о на дела ет ?	O ne yapıyor?
О на куша ет	O yemek yiyor
Что о на куша ет ?	O ne yiyor?
О на куша ет хлеб и сыр	O ekmek ve peynir yiyor
Где хлеб и сыр?	Ekmek ve peynir nerede?
Хлеб и сыр на стол е	Ekmek ve peynir masada

Базы 1. Grup Kurallı Fiiller:

	играть	oynamak	о ткрывать	açmak
	о тдыбать	dinlenmek	закрывать	kapatmak
	гулять	yürümek	думать	düşünmek
	по о купать	satın almak	по н имать	anlamak
	по о казывать	göstermek	слушать	dinlemek
	завтракать	kahvaltı yapmak	читать	okumak
	о бедать	öğle yemeği yemek	плавать	yüzmek
	ужинать	akşam yemeği yemek	менять	değiştirmek
	работать	çalışmak	забывать	unutmak
	мечтать	hayal etmek	пов т орять	tekrarlamak
	встречать	karşılamak	поздравлять	kutlamak
	скучать	özlemek	желать	dilemek
	приглашать	davet etmek	угощ а ть	ısmarlamak
	мешать	rahatsız etmek	знать	bilmek

** приятного аппетита “*afiyet olsun, hoş iştah*”: yemekten önce veya yemek sırasında söylenir, içeceklerde söylenmez.

** Rusça’ da soru kelimelerinden sonra virgül gelir. Bu yüzden soru kelimesi içeren iki kelimelik parçalarda buna dikkat edilmelidir (Örnek: по**т**ому, что)

2. Grup Çekimler - И

Özneye göre şimdiki zaman 2. grup çekim ekleri şu şekildedir:

Özne	Ek ²⁵
Я	Ю / у
Ты	ИШЬ
ОН / ОНА	ИТ
Мы	ИМ
Вы	ИТЕ
ОНИ	ЯТ / АТ

Örnek: говорить konuşmak (2. grup, kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я	гов ^о рю
Ты	гов ^о ришь
Он/Она	гов ^о рит
Мы	гов ^о рим
Вы	гов ^о рите
Они	гов ^о рят

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто он?	О kim?
Он мой друг	О benim arkadaşım
Что он дела ^е т?	О ne yapıyor?
Он гов ^о рит	О konuşuyor
С кем он гов ^о рит?	О kiminle konuşuyor?
Он гов ^о рит со мной	О benimle konuşuyor
О ком Вы гов ^о рите?	Сиз kim hakkında konuşuyorsunuz?
Мы гов ^о рим о Диме	Биз Dima hakkında konuşuyoruz
О чём Вы гов ^о рите?	Сиз ne hakkında konuşuyorsunuz?
Мы гов ^о рим о Москве	Биз Moskova hakkında konuşuyoruz
Где Дима?	Dima nerede?
Дима в Москве	Dima Moskova'da

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто они?	Onlar kim?
Они мой друз ^я	Onlar benim arkadaşlarım
Что они дела ^ю т?	Onlar ne yapıyorlar?
Они стоя ^т	Onlar duruyorlar
Где они стоя ^т ?	Onlar nerede duruyorlar?
Они стоя ^т на остано ^в ке	Onlar durakta duruyorlar

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Что ты дела ^е шь?	Sen ne yapıyorsun?
Я леж ^у	Ben yatıyorum
Почему ты лежи ^{шь} ?	Neden yatıyorsun?
Потому, что я отдыха ^ю	Çünkü dinleniyorum
Где ты лежи ^{шь} ?	Sen nerede yatıyorsun?
Я леж ^у на кроват ^и	Ben yatakta yatıyorum

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто она?	О kim?
Она моя бывш ^{ая} подруг ^а	О benim eski kız arkadaşım

²⁵ Bu ekler içinde şimdiki zaman eki (-yor) ve kişi eki vardır

Ты ешё помнишь её?
Да, я до сих пор помню её
Нет, я уже не помню её
А, она помнит тебя?
К сожалению я не знаю
Сейчас она замужем?
Может быть

Sen onu hala hatırlıyor musun?
Evet, ben onu şu ana kadar hatırlıyorum
Hayır, ben onu artık hatırlamıyorum
Peki o seni hatırlıyor mu?
Maalesef bilmiyorum
Şimdi o evli mi?
Olabilir (belki)

Базı 2. Grup Kurallı Fiiller:

✚ говорить	konuşmak
✚ стоять	(ayakta) durmak
✚ лежать	yatmak, uzanmak

Л Alan Fiiller

** İkinci gruptaki bir fiilin yalın halinde son harfleri (3 harf) düştükten sonra, kalan son harf “Б, П, В, Ф, М” ise, bu fiile sadece я çekiminde önce “Л” harfi eklenir, sonra grubuna göre çekim eki ilave edilir.

Örnek: любить “sevmek” fiili 2. gruptur, dolayısıyla yalın halinden son 3 harf düştükten sonra “люб” kalır, bu durumda son harf, belirtilen harflerden birisi olduğundan, önce “л” harfi sonra 2. grubun çekim ekleri eklenir:

Я	люблю
Ты	любишь
Он/Она	любит
Мы	любим
Вы	любите
Они	любят

✚	киса киса...		
любить	sevmek		
любовь	aşk, sevgi		
любимый	sevgili, sevdiği	(E)	
любимая	“	(D)	
любимое	“	(N)	
любимые	“	(Ç)	

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто она?	О kim?
Она моя жена	О benim hanımım
Ты любишь её?	Sen onu seviyor musun?
Да, я очень люблю её	Evet, ben onu çok seviyorum
А, она дубит тебя?	Peki o seni seviyor mu?
Да, она тоже любит меня	Evet, o da beni seviyor
Мы очень любим друг-друга	Biz birbirimizi çok seviyoruz

** любить (sevmek) fiiline bağlanan kelimeler her zaman ismin -i halinde olur (...’i seviyorum gibi) ve кого (kimi) sorusunun cevabını sağlar.

Я	люблю	тебя
Ты	любишь	меня?
Он/Она	любит	её/его
Мы	любим	вас
Вы	любите	нас
Они	любят	их

Örnek: спать (uyumak) fiilinden çekim öncesi sondan 3 tane harf atılır yani bu fiil 2. gruptur. Sonrasında kalan son harf “п” olduğundan bu fiil **я** çekiminde önce “л” harfini alıp sonra çekim eklerini alır.

Я	сплю
Ты	спишь
Он/Она	спит
Мы	спим
Вы	спите
Они	спят

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто он?	О kim?
<u>Он</u> мой сын	О benim oğlum
Что он дела ет ?	О ne yapıyor?
<u>Он</u> спит	О uyuyor
Почему он спит?	О neden uyuyor?
П о тому, что <u>он</u> маленький ребёнок	Çünkü o küçük bir çocuk
<u>Мой сын</u> не спит без меня	Oğlum bensiz uyumuyor

Л harfi alan Fiil Örnekleri

г о вить	hazırlamak	tamamlanmamış fiil
ста в ить	koymak	tamamlanmamış fiil
ку п ить	satın almak	tamamlanmış fiil
отп рав ить	göndermek	tamamlanmış fiil
позд ра вить	kutlamak	tamamlanmış fiil

Kuralsız Fiiller – Неправильные глаголы

Kuralsız (düzensiz) fiillerin çekiminde sabit bir kural yoktur.

Ele alınan fiil: звать (çağırмак), çekimlerde 1. grup “ё” çekimine girer, çekime “з**ов**” kökü ile girer, kökte değişim olduğundan kuralsız bir fiildir.

Я	зову	(Kuralsız fiil olduğundan y eki gelir)
Ты	зовёшь	
Он/Она	зовёт	
Мы	зовём	
Вы	зовёте	
Они	зовут	

Örnekler:

К о го зовёт Света?	Sveta kimi çağırıyor?		
Света зовёт:			
тебя	seni	Марина у (D)	Marina’yı
Мустафа у (E) ²⁶	Mustafa’yı	Настя ю (D)	Nastya’yı
Владими ра (E)	Vladimir’i	ваш еро босса (E)	sizin patronunuzu
тво яю дочка у (D)	senin kızını	мо яю тётя ю (D)	benim teyzemi

²⁶ Biyolojik açıdan eril bir kelime olmasına rağmen “а” harfi ile bittiğinden dişi kelime kuralları uygulanır

(Örnek: читать – okumak, гулять - gezmek)

** Son **iki** harf (mastar) çıkarılarak köke ulaşılır (Örnek: читать → чита, гулять → гуля)

** Bu kök ile şimdiki zaman çekimleri yapılır:

Я читаю	Ben okuyorum
Ты читаешь	Sen okuyorsun
Он / она читает	O okuyor
Мы читаем	Biz okuyoruz
Вы читаете	Siz okuyorsunuz
Они читают	Onlar okuyorlar

- **ikinci tip fiiller** “ить” “еть” ile biten

(Örnek: говорить – konuşmak, смотреть - izlemek)

** Son **üç** harf (mastar) çıkarılarak köke ulaşılır (Örnek: говорить → говор)

** Bu kök ile şimdiki zaman çekimleri yapılır:

Я говорю	Ben konuşuyorum
Ты говоришь	Sen konuşuyorsun
Он / она говорит	O konuşuyor
Мы говорим	Biz konuşuyoruz
Вы говорите	Siz konuşuyorsunuz
Они говорят	Onlar konuşuyorlar

Kök bitişi: АТь veya ЯТь	Takılar	Kök bitişi: ИТь veya ЕТь	Takılar
Я	Ю (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra У)	Я	Ю (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra У)
Ты	ЕШЬ	Ты	ИШЬ
Он / она	ЕТ	Он / она	ИТ
Мы	ЕМ	Мы	ИМ
Вы	ЕТЕ	Вы	ИТЕ
Они	ЮТ (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra УТ)	Они	ЯТ (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra АТ)

!! “Я” zamiri için fiil kökünün son harfine göre fiildeki son harf değişebilir veya yanına 1 harf daha eklenebilir:

Son Harf	Dönüştüğü. Н	Örnek	Türkçesi
Г, Д, З	Ж	реза ^т ь – ре ^ж у	Kesmek
Т, СТ, СК	Щ	чист ^и ть – чи ^щ у	Temizlemek
С, Х	Ш	писа ^т ь – пи ^ш у	Yazmak
К, Т	Ч	плака ^т ь – пла ^ч у	Ağlamak
Б	БЛ	лю ^б ить – лю ^{бл} ю	Sevmek
В	ВЛ	гото ^в ить – гото ^{вл} ю	Hazırlamak
М	МЛ	корм ^и ть – кор ^{мл} ю	Pişirmek
П	ПЛ	терп ^е ть – тер ^{пл} ю	Sabretmek

Uygulama İstisnaları:

1. Rusçada fiilin kökü alındıktan sonra fiil **Ж,Ш,Ч** ve **Щ** harflerinden biri ile bitiyor ise, eklenecek ekler şu şekilde belirlenir (Diğer zamirlerde normal çekim yapılır):

Fiil Tipi	Takı	
	“Я” için	“Они” için

1	-У	-УТ
2	-У	-АТ

Örnek: “Учить” (öğrenmek) fiilinin kökü “Ч” ile biter. Bu durumda tablodaki kurallar uygulanmalıdır:

Я учу Ben öğreniyorum
Они учат Onlar öğreniyorlar

2. Rusça’da az miktarda bazı fiilde, fiilin sonu “-АТь” ile bitmesine rağmen 2. grup gibi çekilirler:
Örnek fiiller: слышать (duymak), дышать (nefes almak), держать (tutmak)

!! Düzensiz (kuralsız) fiillerin çekimlerinde sabit bir kural yoktur.

(Örnek: писать - yazmak)

Я пишу Ben yazıyorum
Ты пишешь Sen yazıyorsun
Он / она пишет O yazıyor
Мы пишем Biz yazıyoruz
Вы пишете Siz yazıyorsunuz
Они пишут Onlar yazıyorlar

(Örnek: жить - yaşamak)

Я живу Ben yaşıyorum
Ты живёшь Sen yaşıyorsun
Он / она живёт O yaşıyor
Мы живём Biz yaşıyoruz
Вы живёте Siz yaşıyorsunuz
Они живут Onlar yaşıyorlar

чь Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri

** чь ile biten fiillerin çekiminde bu ek düşer ve bu fiiller her zaman 1. grup çekime girer. Bunlara “г-ж harf değişken fiiller” denir. (я ve они için fiil köküne г, diğerlerine ж eklenir)

** Bu fiil zaman eklerini aldıktan sonra yanına gelen fiil her zaman yalın halde bulunur

** Yanına gelen fiil tamamlanmamış fiil ise şimdiki ve geniş zaman anlamını verir

Ele alınan fiil: мочь (-ebilmek) 1. grup г-ж harf değişken fiildir

Я могу (г harfi sert sessiz harf olduğundan ю değil у eki gelir)
Ты можешь
Он/Она может
Мы можем
Вы можете
Они могут

Örnekler:

Я могу читать Ben okuyabilirim (okuyabiliyorum)
Ты можешь работать Sen çalışabilirsin
Она не может рдавать O yüzemez
Вы можете ждать? Bekleyebilir misiniz?

Uygulama Örneği:

** “хочется” (canı istemek), “надо” (lazım), “нужно” (gerek, ihtiyaç), “можно” (mümkün, izin alma) fiilleri her zaman aitlik zamirinin -e hali ile kullanılır.

мне	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
тебе	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
ему/ей	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
нам	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
вам	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
им	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать

Örnek → мне хочется делать Ben (sürekli/şimdi/her zaman) yapmak istiyorum
 мне хочется сделать Ben (yakın gelecekte) yapmak (bitirmek) istiyorum

Örnekler:

Всегда делю	Her zaman yaparım
Сделаю вот так	İşte böyle yap
Дай мне делать	Yapayım
Разрешите делать	İzin verin yapayım
Мне необходимо сделать	Mutlaka yapmam lazım
Я обязательно должен это сделать	Bunu kesinlikle yapmalıyım
Попробую сделать	Yapmayı deneyeceğim (bunu yapmaya çalışacağım)
Постараюсь сделать	Bunu yapmaya çalışacağım
Не люблю это делать	Bunu yapmayı sevmiyorum
У меня есть желание сделать это	Bunu yapmak için bir arzum var
Делю всё, что хочу	Ne istersem onu yaparım
Делю только то, что хочу	Sadece istediğimi yaparım
Теперь могу делать, что хочу	Artık istediğimi yapabilirim
Ничего не хочется делать	Hiçbir şey yapmak istemiyorum
Пусть делает	Bırak yapsınlar
Даю делать	bunu yapmana izin vereceğim (yaptırıyorum)
Если делю	Eğer yapıyorsam
Если сделаю	Eğer yaparsam
Если делю что-то/это	Eğer bir şey/bunu yaparsam
Если бы сделал	Eğer yapsaydım
Давай сделаю	Haydi yapalım

сделать добро – iyilik yapmak	можно делать – yapmak mümkün mü?
сделать ошибку – hata yapmak	Что можно делать – ne yapılabilir?
Нечего не сделать – hiçbir şey yapmamak (yapacak bir şey yok)	Что я могу сделать? – ne yapabilirim?
Я не знаю, что мне делать – Ne yapacağımı bilmiyorum	

еть Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri

Bu fiiller 2 grupta toplanır:

- (1) Bu gruba giren fiillerin **еть** eki düşer ve 2. grup “**И**” çekimi alırlar
- (2) Bu ekle biten diğer fiillerin **ть** eki düşer ve 1. grup “**Е**” çekimi alırlar

Uygulama Örneği: “смот**р**еть” (bakmak, seyretmek, izlemek) 2. grup kurallı fiilinin çekimi (1)

Я	смотрю	(vurgulu harf olan “e” bu çekimde düştüğü için “o” vurguludur)
Ты	смотришь	(bu çekimlerde “o” vurgulu olmadığından “o” okunur)
Он/Она	смотрит	
Мы	смотрим	
Вы	смотрите	
Они	смотрят	

** Bu fiile bağlanan kelimeler ve zamirler ismin -i halinde bulunur

** Cümlede bu fiil “bakmak” anlamına geliyorsa kelimenin önüne “на” edatı gelir

** Bu fiil **кого** (kime), **что** (neye) sorularına cevap verir

Bu fiilin kullanıldığı örnekler:

Невозможно смотре ть на это	Buna bakmak imkansız
Я смотре ю , как ты танцуешь	Nasıl dans ettiğini izliyorum
Ты смотри шь в мои глаза	Gözlerime bakıyorsun
Он смотре ит на красивую девушку	O güzel bir kıza bakıyor
Мы смотре им друг на друга	Birbirimize bakıyoruz
Вы смотре ите на меня но не слушаете	Bana bakıyorsunuz ama dinlemiyorsunuz
Мои друз ья смотре ят телевизор	Arkadaşlarım televizyon(u) seyrediyorlar

Uygulama Örneği: “уметь” (yapabilmek) 1. grup kurallı fiilinin çekimi (2)

Я	умею
Ты	умеешь
Он/Она	умеет
Мы	умеем
Вы	умеете
Они	умеют

** “уметь” fiili öğrenilmiş işleri yapabilmeyi anlatmak için kullanılır. “мочь” fiili ise o işi yapma becerisi olduğunu anlatmak için kullanılır

** Vurgu ilk “e” harfinde olduğundan bu harf “e” olarak, sonraki “e” harfi “i” olarak okunur

** Bu fiil **что** (neyi) sorusuna cevap verir

** Cümlelerde bu fiilin yanına gelen 2. fiil her zaman yalın halde kalır

Bu fiilin kullanıldığı örnekler:

Я умею гово р ит по-русски	Rusça konuşmayı biliyorum
Ты не умеешь люб и ть	Sen sevmeyi bilmiyorsun
Она не умеет гото в ить	O yemek yapmayı bilmiyor
Мы умеем плава т ь	Yüzmeyi biliyoruz
Вы не умеете водо в одить машину	Araba kullanmayı bilmiyorsunuz

Örnek: Bu fiil ile “мочь” fiilinin farkları

Я умею гово р ит по-русски	Rusça konuşmayı biliyorum
Я могу гово р ит по-русски	Rusça konuşabiliyorum
Ты не умеешь люб и ть	Sen sevmeyi bilmiyorsun
Ты не можешь люб и ть	Sen sevemiyorsun
Она не умеет гото в ить	O yemek yapmayı bilmiyor
Она не может гото в ить	O yemek yapamıyor

Grup (1) Fiil Örnekleri - еть - 2. grup - “И” çekimi

См ^о тр ^е ть	bakmak
Терп ^е ть	sabretmek
Вид ^е ть	görmek
Ненавид ^е ть	nefret etmek
Сид ^е ть	Oturmak
Обид ^е ть	İncitmek
Лет ^е ть	Uçmak
Вер ^е ть	Çevirmek
Завис ^е ть	Bağlı olmak

Grup (2) Fiil Örnekleri - ть - 1. grup - “Е” çekimi

Ум ^е ть	yapabilmek
Бод ^е ть	hastalanmak
Жал ^е ть	acımak
Стар ^е ть	yaşlanmak
Мол ^о д ^е ть	gençleşmek
Красн ^е ть	kızarmak
Шум ^е ть	gürültü yapmak
Взр ^о сл ^е ть	büyümek
Глуп ^е ть	aptallaşmak

тиъ Eki ile Biten, Hareket Bildiren Fiillerin Çekimleri

** Bu fiiller, son eki düştükten sonra “ё” harfi ile 1. grup çekime girer. Я çekimi her zaman y harfi alır.

** Fiil:

> Cümlede **-i halinde** bulunan ve “на, в” edatlarıyla kullanılan kelimeler ile “куда” (nereye) sorusunu cevaplar. Kişi zamirlerinin/kelimenin önüne, istikamet gösteren “к, ко” edatları gelir.

> Cümledeki “из с, со” edatlarıyla birlikte olan ve **-in halinde** olan kelimeler ile “откуда” (nereden) sorusunu cevaplar. Bu durumda kişi zamirlerinin/kelimenin önüne -den -dan “от” edatları gelir.

Örnek fiil: идти (gitmek, gelmek)

Я	иду
Ты	идёшь
Он/Она	идёт
Мы	идём
Вы	идёте
Они	идут

Örnekler:

Я идти ^у в школу	Okula gidiyorum
Я идти ^у из школы	Okuldan geliyorum
Девочка идти ^{ёт} к бабушке	Kız ninesine gidiyor
Девочка идти ^{ёт} от бабушки	Kız ninesinden geliyor
Мы идти ^{ём} к вам	Size gidiyoruz
Мы идти ^{ём} от вас	Sizden geliyoruz
Вы идти ^{ёте} домой	Eve gidiyorsunuz

Вы идтиёте из дома

Evden geliyorsunuz

Они идтиут на работу

İşe gidiyorlar

Они идтиут с работы

İşten geliyorlar

** Rusça’ da “kış, sonbahar, zaman” kelimeleri ile birlikte “идти” fiili kullanılır

Örnekler:

Зимой идёт снег

Kışın kar yağıyor

Осеню идёт дождь

Sonbaharda yağmur yağar

Время идёт быстро

Zaman çabuk geçiyor

** “Yakışmak” fiiline karşılık ismin -e halindeki zamirlerle “идти” fiili kullanılır

Örnek:

Мне идёт это платье

Bu elbise bana yakışıyor

тиь Eki ile Biten Bazı Fiiller

нести

(yaya) taşımak

Tamamlanmamış fiil

везти

(araçla) taşımak

Tamamlanmamış fiil

ползти

emeklemek, sürünmek

Tamamlanmamış fiil

ся Eki ile Biten, Dönüşlü Fiillerin Çekimleri

** Dönüşlü fiilde:

> Eylemi yapan ve bu eylemden etkilenen aynı kişidir

> İki ya da daha çok kişi eylemden etkilenir (karşılıklı gerçekleşen eylem)

** “ать, ять, ить, еть” ekleri ile biten yalın haldeki (son eki düşmüş) fiiller **ся** eki olarak dönüşlü fiil oluşturur

Dönüşlü Fiilin Oluşması Örnekleri:

Собирать

toparlamak

1. grup kurallı fiil

Собирать**ся**

toparla**nmak**

ать+ся Dönüşlü

Менять

değiştirmek

1. grup kurallı fiil

Менять**ся**

değişmek

ять+ся Dönüşlü

Хвалить

övmek

2. grup kurallı fiil

Хвалить**ся**

övünmek

ить+ся Dönüşlü

Греть

ısıtmak

1. grup kurallı fiil

Греть**ся**

ısınmak

еть+ся Dönüşlü

Готовить

hazırlamak

2. grup “л” harfi alan fiil

Готовить**ся**

hazırlanmak

ить+ся Dönüşlü

Советовать

tavsiye etmek

1. grup “y” harfi alan fiil

Советовать**ся**

tavsiye almak

ать+ся Dönüşlü

Вертеть

döndürmek

2. grup “т-ч” harf değişen fiil

Вертеть**ся**

dönmek

еть+ся Dönüşlü

Мыть yıkamak 1. grup “o” harfi alan tek heceli fiil
Мыться yıkanmak ыть+ся Dönüşlü

Беречь korumak 1. grup “г-ж” harf değişen fiil
Беречься korunmak ечь+ся Dönüşlü

İstisnalar: “ся” eki olmadan anlamı olmayan bazı fiiller

Гордиться gurur duymak
Общаться iletişim kurmak
Нравиться hoşlanmak
Здороваться selamlaşmak

** Bu fiiller çekimlerde, **ся** ya da **сь** ekleri alırlar

** Fiilin yalın halinden **ся** ile birlikte son eki (örneğin **ить**) düşer. Şimdiki zaman ekleri getirilir. Fiilin en son harfi sesli ise **сь**, sessiz veya **ь** ise **ся** eklenir. [1. ve 2. grup çekim ekleri incelendiğinde **я** ve **вы** için **сь**, diğerlerinde **ся** gelmesi gerektiği görülebilir]

Ele alınan fiil: женить (evlendirmek) ve жениться (evlenmek) 2. grupta çekimlenen kurallı fiil

Я	женю	женюсь
Ты	женишь	женишься
Он/Она	жени́т	жени́тся
Мы	жени́м	жени́мся
Вы	жени́те	жени́тесь
Они	жени́т	жени́тся

Örnekler:

Я женю моего сына
Я женюсь на моей подруга

Oğlumu evlendiriyorum
Kız arkadaşım ile evleniyorum

İçinde ва Eki Bulunan Fiillerin Çekimleri

** Rusça’ da içinde **ва(ть)** eki bulunduran bir grup belirsiz fiil vardır. Bu ekten önce gelen “**А, О, Е, И, Ы**” harfleri, fiilin çekim şeklini gösterir.

“авать” ile biten fiiller

** Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin son ekleri birbirinden farklıdır.

** Bu fiillerde “**вать**” eki düşer ve fiil 1. grup “**е**” çekimine girer

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
давать	дать	Vermek
Продавать	продать	Satmak
Вставать	встать	Kalkmak
Узнавать	узнать	Öğrenmek
Уставать	устать	Yorulmak
Осознавать	осознать	Farkında olmak
Плавать	<yok>	Yüzmek

Örnek: “давать” fiilinin şimdiki zaman çekimi:

Я даю

Ты	даёшь
Он/Она	даёт
Мы	даём
Вы	даёте
Они	дают

Bu türdeki bir fiilin tamamlanmış şekli yoksa, “ва” eki düşmez (sadece “ть” eki düşer) ve fiil 1. grup “е” çekimine girer.

Örnek fiil: Плавать (yüzmek)

Я	Плаваю
Ты	Плаваешь
Он/Она	Плаваёт
Мы	Плаваем
Вы	Плаваете
Они	Плавают

“овать” ve “евать” ile biten fiiller

** Bu fiillerde, genellikle tamamlanmamış şekilleri ön ek olarak tamamlanmış şeklini oluşturur.

** Bu fiil grubunda da bazı örneklerde tamamlanmış şekli yoktur

Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerindeki son eklerinde bir değişiklik yoksa “овать / евать” eki düşer ve fiil 1. grup “у” çekimine girer (yalın hal + “у” + çekim eki)

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
ревновать	<yok>	kıskanmak
советовать	посоветовать	tavsiye etmek
воровать	своровать	hırsızlık yapmak
танцевать	потанцевать	dans etmek
ночевать	переночевать	gecelemek
одевать	одеть	giydirmek
нагревать	нагреть	ısıtmak

Örnek fiil: ревновать (kıskanmak)

Я	ревную
Ты	ревнуешь
Он/Она	ревнует
Мы	ревнуем
Вы	ревнуете
Они	ревнуют

Bu türdeki bir fiilin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin yalın haldeki son ekleri farklı ise “ва” eki düşmez (sadece “ть” eki düşer) ve fiil 1. grup “е” çekimine girer. (Örnek: одевать, нагревать)

Örnek fiil: одевать (giydirmek)

Я	одеваю
Ты	одеваешь
Он/Она	одевает
Мы	одеваем
Вы	одеваете
Они	одевают

“ивать” ve “ывать” ile biten fiiller

** Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin son ekleri birbirinden farklıdır.

** Bu fiiller 1. gruptur

Tamamlanmamış fiillerden “ва” eki düşmez

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
опаздывать	опоздать	geç kalmak
обманывать	обмануть	kandırmak
угадывать	угадать	tahmin etmek
убивать	убить	öldürmek
скачивать	скачать	indirmek (download)
наливать	налить	doldurmak

Örnek fiil: опаздывать (geç kalmak)

Я	опаздываю
Ты	опаздываешь
Он/Она	опаздывает
Мы	опаздываем
Вы	опаздываете
Они	опаздывают

Örnekler:

Я да ^{ва} ть ^ю тебе деньги в долг	Sana borç (para) veriyorum
Он да ^{ва} ть ^{ёт} мне хорошие со ^{ва} еты	Bana iyi tavsiyeler veriyor
Ты пло ^{ва} хо пла ^{ва} ть ^{ешь}	Kötü yüzüyorsun
(“ва” eki düşmez ve e çekimi alır çünkü bu fiilin tamamlanmış şekli yoktur)	
Я ревн ^{ва} ть ^{ую} мужа	Kocamı kıskanıyorum
Он ревн ^{ва} ть ^{ует} любимую девушку	Sevdiği kızı kıskanıyor
Вы танц ^{ва} ть ^{уете} от ^{ва} лично	Harika dans ediyorsunuz
Мама од ^{ва} ть ^{ет} сына	Anne oğlunu giydiriyor
(Bu fiilin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin son ekleri farklı olduğundan “ва” eki düşmez ve e çekimi alır)	
Я скач ^{ва} ть ^ю музыку	Müzik indiriyorum
Он об ^{ва} маныв ^{ет} меня	Beni kandırıyor

Harf Değişen Fiillerin Çekimleri

Fiilin yalın halindeki son ek’i düştükten sonra kalan son harf **Д, Т, З, С, СК** ise, şimdiki zaman **Я** çekiminde bu harf sırasıyla **Ж, Ч, Ж, Ш, Щ** ile yer değiştirir (Diğer zamirlerin çekimlerinde asıl harf yerinde kalır):

Я çekimi	Д	Р	Ж
	Т		Ч
	З		Ж
	С		Ш
	СК		Щ

** Bu harf değışikliği, bazı fiillerde diğer zamirlere de yansır

д-ж Değişimi

Örnek fiil: сидеть (oturmak) 2. grup, д-ж değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **еть** düştükten sonra **д** harfi kaldığından **д-ж** değişimi uygulanır. Yani, **я** zamirinde **д** harfi **ж** ile değişir ve çekim eki sonuna getirilir (Diğer zamir çekimlerinde böyle bir harf değişimi uygulanmaz)

Я	сид жу (ж harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kuralsız olduğundan dolayı, çekimde у harfi gelir)
Ты	сид шь
Он/ О на	сид ит
Мы	сид им
Вы	сид ите
О ни	сид ят

Örnekler:

Я сид**жу** и думаю
Ты сид**ишь** в машине
Валодя сид**ит** в парке и ждёт марину
Мы сид**им** за стол**ом**
Они сид**ят** вместе

Oturup düşünüyorum
Arabada oturuyorsun
Valodya parkta oturuyor ve Marina'yı bekliyor
Masa etrafında oturuyoruz
Birlikte oturuyorlar

“д-ж” Harf Değişikliği Alan Fiillerin Bazıları

Водить	Araba sürmek
Видеть	Görmek
Судить	Yargılamak
Следить	Takip etmek
Будить	Uyanmak
Ездить	Gitmek, gelmek
Ходить	Yürümek
Находить	Bulmak
Гладить	Ütülemek

т-ч(щ) Değişimi

Örnek fiil: шутиль (şaka yapmak) 2. grup, т-ч değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **т** harfi kaldığından **т-ч** değişimi uygulanır.

Я	шу чу (ч harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kuralsız olduğundan dolayı, çekimde у harfi gelir)
Ты	шу тишь
Он/ О на	шу тит
Мы	шу тим

Вы	шутите
Они	шутят

Örnek fiil: чистить (temizlemek) 2. grup, т-щ değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan ить düşükten sonra т harfi kalır. Ancak bu harfin bir öncesinde с harfi olduğundan я çekiminde ст düşер ve ст-щ değişimi uygulanır.

Я чищу (щ harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kuralsız olduğundan dolayı, çekimde у harfi gelir)

Ты	чиштишь
Он/Она	чистит
Мы	чистим
Вы	чистите
Они	чистят

“т-ч” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Плвтит	ödemek
Тратит	harcamak
Лететь	uçmak

“т- щ” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

грустит	üzgün olmak
свистеть	ıslık çalmak
мстит	intikam almak

Örnek fiil: хотеть (istemek) Hem 1. pem 2. grup, т-ч değişim fiili, kuralsız (düzensiz)

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan ить düşükten sonra т harfi kalır. Bu fiilde, diğerlerinden farklı olarak я ile birlikte ты ve он/она zamirlerinde de т-ч değişimi uygulanır.

Я	хочу	1. grup çekim
Ты	хочешь	1. grup çekim
Он/Она	хочет	1. grup çekim
Мы	хотим	2. grup çekim
Вы	хотите	2. grup çekim
Они	хотят	2. grup çekim

** Cümlelerde, bu fiilin yanına gelen ikinci fiil her zaman yalın halde kalır

Örnekler:

Я хотетьчу кушать	Ben yemek yemek istiyorum
Ты хотетьчешь спать?	Sen uyumak istiyor musun?
Она не хотетьчет жить с тобой	O seninle yaşamak istemiyor
Мы хотетьим гулять на берегу	Biz sahilde gezmek istiyoruz
Вы не хотетьите отдыхать?	Siz dinlenmek istemiyor musunuz?
Они хотетьят работать	Onlar çalışmak istiyorlar

Örnek:

Aşağıdaki cümlede, işaretli kelime(lere) işaret eden soruları hazırlayınız:

Я (1) хочу гулять (2) на берегу (3) с вами (4) завтра утром (5)
Ben sizinle yarın sabah sahilde gezmek istiyorum

Bu gruplara uygun soru kelimeleri şunlardır:

Grup No	Soru kelimesi	Soru cümlesi
1	Кто?	Кто хочет гулять? Kim gezmek istiyor?
2	Что делать?	Что хочешь делать? Ne yapmak istiyorsun?
3	Где?	Где хочешь гулять? Nerede gezmek istiyorsun?
4	С кем?	С кем хочешь гулять? Kiminle gezmek istiyorsun?

5	Когда?	Когда хочешь гулять? Ne zaman gezmek istiyorsun?
---	--------	--

3-ж Değişimi

Bu fiiller genellikle “ить” ekiyle biterler ve 2. grup çekimine girerler. Diğer harf değişen fiil çekimlerinde olduğu gibi, **я** çekimi için, son ek düştükten sonra, son harf olan **з** harfi **ж** ile değiştirilir ve çekim için **у** harfi ilave edilir. Diğer zamirler için sadece 2. grup çekim uygulanır. Bazı fiillerde ise **ж** harfi tüm zamirlerde uygulanır.

Örnek fiil: воз**ить** (araçla getirmek, götürmek, taşımak) 2. grup, 3-ж değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **з** harfi kaldığından **3-ж** değişimi uygulanır.

Bu fiile bağlanan kelimeler genellikle -i halinde bulunur.

Я	во жу
Ты	во ишь
Он/ О на	во зит
Мы	во зим
Вы	во зите
О ни	во зят

Örnekler:

Я воз итьжу товар в магазин	Dükkana mal taşıyorum
Ты воз итьишь мебель из Москвы	Moskova'dan mobilya getiriyorsun
Водитель воз итьит учеников в пикник	Sürücü öğrencileri pikniğe götürüyor
Мы воз итьим сына в школу на машина	Oğlumuzu araba ile okula götürüyoruz
Вы воз итьите что-то очень тяжелое	Çok ağır bir şey taşıyorsunuz
Эти автобусы воз итьят пассажиров в город	Bu otobüsler şehre yolcu taşıyorlar

“3-ж” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Сниз ить	indirmek	2. grup fiiller
Униз ить	aşağılamak	
Зараз ить	bulaştırmak	
Быраз ить	ifade etmek	
Возраз ить	itiraz etmek	

Сказ ать	söylemek	1. grup fiil + ж harfi tüm zamirlerde değişir
-----------------	----------	--

с-ш Değişimi

Bu fiiller genellikle “ить” ekiyle biterler ve 2. grup çekimine girerler. **я** çekimi için, sondaki ek düştükten sonra, kökteki son harf olan **с** harfi **ш** ile değiştirilir ve çekim için **у** harfi ilave edilir.

Bu fiile bağlanan kelimeler genellikle -de -da ekleri alır ve **от** yerine **у тебя** gibi kullanılır.

Bazı fiillerde ise **ш** harfi tüm zamirlerde uygulanır. Bu fiiller 1. grup çekimine girerler.

Örnek fiil: про**сить** (rica etmek) 2. grup, с-ш değişim fiili

Bu fiil Türkçe karşılığında rica etmek (istemek) anlamında kullanılır

Я	про шу
Ты	про сишь
Он/ О на	про сит
Мы	про сим
Вы	про сите
О ни	про сят

Örnekler:

Я проситьшу прощения у тебя
Ты проситьишь долг у друга
Она проситьит денег у мужа
Мы проситьим разрешения у директора

Senden özür diliyorum
Arkadaşımdan borç istiyorsun (rica ediyorsun)
O kocasından para (rica ediyor) istiyor
Müdürden izin istiyoruz

Örnek fiil: писать (yazmak) 1. grup, с-ш değişim fiili

Я пишу
Ты пишешь
Он/Она пишет
Мы пишем
Вы пишете
Они пишут

“с-ш” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Нести	taşımak	Tamamlanmamış fiil
Гасить	söndürmek	Tamamlanmamış fiil
Прино <u>с</u> ить	getirmek	Tamamlanmamış fiil
Про <u>и</u> зносить	telaffuz etmek	Tamamlanmamış fiil
Спр <u>о</u> сить	sormak	Tamamlanmış fiil
Бросить	atmak	Tamamlanmış fiil
Пригласить	davet etmek	Tamamlanmış fiil
Украсить	süslemek	Tamamlanmış fiil
Укусить	ısırmak	Tamamlanmış fiil

Ь,о Harfi Alan Tek Heceli Fiillerin Çekimleri

** Rusça’ da tek heceli fiiller genellikle ить, ыть, еть ekleriyle biterler ve 1. grup çekimine (genellikle ё harfi ile) girerler.

** Fiilin köküne **ь** işareti veya **о** harfi geldikten sonra zaman ekleri getirilir.

** ить eki ile biten fiillerde **ь** işareti, ыть veya еть ile biten fiillerde **о** harfi gelir.

** Bu fiillere bağlanan kelimeler genellikle **-и** halinde bulunur ve **что** (ne) ve **кого** (kimi) sorularına cevap verir.

Örnek: Fiiller пить (içmek) ve петь (şarkı söylemek)

Я	п <u>ью</u>	п <u>ою</u>
Ты	п <u>ьёшь</u>	п <u>оёшь</u>
Он/ <u>Она</u>	п <u>ьёт</u>	п <u>оёт</u>
Мы	п <u>ьём</u>	п <u>оём</u>
Вы	п <u>ьёте</u>	п <u>оёте</u>
<u>Они</u>	п <u>ьют</u>	п <u>оют</u>

Базı Tek Heceli Fiiller

Лить	Dökmek	мыть	Yıkamak
Бить	Dövmek	шить	Dikiş yapmak

Örnekler:

Я питьью холодную воду
Я питьью вино в бокал

Ben soğuk su içiyorum
Bardaktan şarap içiyorum

Я шитью брюки
Ты шитьёшь для нас
Мы не битьём без причин
Зачём вы битьёте детей?

Pantolon dikiyorum
Bizim için dikiyorsun
Sebepsiz yere dövüyoruz
Neden çocukları dövüyorsunuz?

Geniş Zaman - настоящее время

** Rusça’ da geniş zaman olmasa da, düzenli olarak gerçekleşen, tekrarlanan ya da sürekli yapılan eylemler “**basit şimdiki zaman**” (Türkçe’ deki karşılığı ile “**geniş zaman**”) olarak adlandırılır.

** Şimdiki zaman çekiminde bulunan fiiller, hem “şimdiki zaman”, hem de “**geniş zaman**” anlamı verir.

Örnekler:

Я берегу свою семью
Ты любишь шутить
Мы моемся холодной водой

Ailemi koruyorum – korurum
Şaka yapmayı seviyorsun - seversin
Soğuk suyla yıkanıyoruz - yıkanırız

** Geniş zamanı işaret eden kelimeler, cümleye doğrudan geniş zaman anlamı verirler:

Каждый	her
Всегда	her zaman
Часто	sık sık
Иногда	bazen
Обычно	genellikle
Редко	nadiren
Никогда	asla, hiçbir zaman
Регулярно	düzenli olarak
Время от времени	ara sıra

Örnekler:

Каждое утро я чищу зубы
Я часто отдыхаю
Муж иногда делает сюрпризы
Обычно мы встречаемся в парке

Her sabah dişlerimi fırçalarım
Sık sık tatil yaparım
Kocam bazen sürprizler yapar
Genellikle parkta buluşuruz

!! Bu örnek cümlelerden, altı çizili olarak gösterilen geniş zaman kelimelerini çıkarırsak, cümleler şimdiki zaman olur.

Gelecek Zaman

Rusça’da “**быть**” fiili gelecek zaman oluştururken yardımcı fiil olarak kullanılır (**буду, будешь, будет, будем, будете, будут**) ve genellikle başka bir fiilin mastar haliyle birleşir. Bu yapıdayken, özne ile “**быть**” arasında veya “**быть**” ile mastar arasında farklı kelimelerin gelebilmesi bağlama ve cümlelerin vurgusuna bağlıdır. Aşağıda bu durumlar detaylandırılmıştır:

Özne ile “быть” Fiili Arasına Gelebilecek Kelimeler

Özne ile “быть” arasına vurgu yapmayı veya ek bilgi vermeyi amaçlayan bazı kelimeler gelebilir. Bunlar genellikle zaman zarfları, bağlaçlar veya bazı modal kelimelerdir.

• Зaman zarfları (Когда? Ne zaman?)

Bu zarflar eylemin gerçekleşeceği zamanı belirtir.

Örnek:

○ Я <u>завтра</u> буду работать.	(Ben yarın çalışacağım.)
○ Мы <u>скоро</u> будем отдыхать.	(Biz yakında dinleneceğiz.)

- **Yer zarfları (Где? Nerede?)**

Yer zarfları öznenin nerede bulunacağını ya da eylemin nerede gerçekleşeceğini açıklar.

Örnek:

- Он **здесь** будет учиться. (O burada çalışacak.)
- Мы **дома** будем готовить. (Biz evde yemek yapacağız.)

- **Modal ifadeler ve bağlaçlar (Eylemin tonunu veya niyetini belirtir)**

Bu kelimeler öznenin eyleme yaklaşımını gösterir.

Örnek:

- Она **наверное** будет отдыхать. (O, muhtemelen dinlenecek.)
- Я **точно** буду там. (Kesinlikle orada olacağım.)

"Быть" Fiilinden Hemen Sonra Gelen Kelimeler

"Быть" fiilinden sonra genellikle eylemi gerçekleştiren fiilin **mastar** hali gelir, ancak bazı durumlarda başka kelimeler de gelebilir:

- **Mastar fiil (Ne yapacak? Neyi yapacak?)**

En yaygın kullanım budur.

Örnek:

- Мы будем **работать**. (Biz çalışacağız.)
- Он будет **отдыхать**. (O dinlenecek.)

- **Fiilin özelliğini belirten zarflar (Nasıl?)**

Fiilin nasıl yapılacağını gösteren zarflar "быть" ile mastar arasına gelebilir.

Örnek:

- Она будет **быстро** работать. (O hızlı çalışacak.)
- Они будут **аккуратно** писать. (Onlar dikkatlice yazacak.)

- **Zarf veya bağlaçlı yapılar (Eylemin bağlamını vurgular)**

Zarflar veya bağlaçlarla eylemin zamanlaması, nedeni veya sonucu açıklanabilir.

Örnek:

- Мы будем **уже** отдыхать, когда ты придёшь. (Biz dinleniyor olacağız, sen geldiğinde.)

Hangi Kelimeler Asla "Быть" Fiilinden Sonra Gelmez?

- **İsimler veya sıfatlar:**

"Быть" fiili geçmiş veya şimdiki zaman cümlelerinde isim/sıfat tamlaması kurmak için kullanılır; ancak gelecek zaman oluştururken mastar fiiliyle kullanılır.

Yanlış: Я буду врач. (Yanlış, bu kullanımda mastar fiil gerekirdi.)

Doğru: Я буду **работать** врачом (Ben doktor olarak çalışacağım)
Я стану **врачом** (Ben doktor olacağım)

- **Çekimli fiiller:**

"Быть" yardımcı fiil olduğunda mastar dışındaki çekimli fiillerle birlikte kullanılamaz.

Yanlış: Он будет работаю

Doğru: Он будет **работать**

Özet:

1. **Özne ile "быть" fiili arasına:**
Заман (завтра, скоро),
yer (здесь, дома),
modal kelimeler (наверное, точно).
2. **"Быть" fiilinden hemen sonra:**
Mastar fiil (работать, читать),
zarf (быстро, аккуратно).
3. **Asla kullanılmayanlar:**
Çekimli fiiller,

"Быть" ve "Всё"

"Всё" kelimesi Rusçada bağlama ve bağlam türüne göre farklı işlevlere sahip çok yönlü bir kelimedir. Dilbilgisi bakımından "всё", bağlamına göre farklı gramatik türlere ayrılır:

1. Затяжательное местоимение (İşaret Zamiri)

- Anlam: "Hepsi", "her şey".
- Bağlam: Genelde isim cümlelerinde veya tüm bir durumu ifade ederken kullanılır.

Örnek:

Всё будет хорошо. (Her şey iyi olacak.)

Bu kullanımda "всё", özne konumundadır ve "быть" fiilinden önce gelir.

2. Наречие (Zarf)

- Anlam: "Her", "tamamen", "her zaman".
- Bağlam: Eylemi veya durumu nitelendirmek için kullanılır.

Örnek:

Мы **всё** будем делать сами. (Biz her şeyi kendimiz yapacağız.)

Он **всё** будет объяснять. (O, her şeyi açıklayacak.)

Bu durumda "всё", "быть" fiilinden sonra ama mastar fiilinden önce gelir. Fiilin doğrudan nesnesi gibi davranır.

3. Усилительная частица (Vurgu Edatı)

- Anlam: "Her", "sürekli", "tamamen".
- Bağlam: Fiili pekiştirmek ve vurguyu güçlendirmek için kullanılır.

Örnek:

Он будет **всё** работать и работать. (O sürekli çalışıp duracak.)

Bu durumda "всё", fiil yapısının vurgulu bir bileşeni gibi hareket eder ve genellikle "быть" fiilinden sonra gelir.

"Всё" ve "Быть" Fiilinin Konum İlişkisi

"Всё" hangi durumda olduğuna göre şu şekilde yerleşir:

1. Özne olarak:

"Всё" her zaman "быть" fiilinden önce gelir.

Örnek: **Всё** будет понятно. (Her şey açık olacak.)

2. Nesne veya zarf olarak:

"Всё" genellikle "быть" fiilinden sonra ama mastar fiilinden önce gelir.

Örnek: Мы будем **всё** обсуждать. (Biz her şeyi tartışacağız.)

3. Pekiştirici edat olarak:

"Всё", bağlama göre "быть" fiilinden sonra ya da mastar fiilinden önce yer alabilir.

Örnek: Она будет **всё** повторять. (O sürekli tekrar edecek.)

Özet:

Kelimenin dilbilgisi türü: İşaret zamiri (затяжательное местоимение), zarf (наречие), vurgu edatı (усилительная частица)

"Быть" fiilinin neresinde yer alacağı:

- **Özne ise:** "Быть" fiilinden önce gelir.
- **Zarf/Nesne ise:** "Быть" fiilinden sonra ama mastar fiilinden önce gelir.

- **Vurgu edatı ise: "Быть" fiilinden sonra veya mastardan önce gelir.**

- ** "Belli Olmayan Gelecek Zaman" : Tamamlanmamış fiiller kullanılarak yapılır
 ** "Planlanmış Gelecek Zaman" : Tamamlanmış fiiller kullanılarak yapılır

Belli Olmayan (Bileşik) Gelecek Zaman [Будущее сложное]

Belli Olmayan Gelecek Zaman: Sürekli, tekrarlanan veya bahsedilen eylemin gelecek zamanda bitip bitmeyeceğinin belli olmadığı durumları anlatan, bu sebeple tamamlanmamış fiillerin kullanıldığı bir kiptir. Bu zaman cümleleri "быть" fiiliyle (tek heceli, tamamlanmamış, kuralsız fiil) yapılır. Bu fiil tek başına kullanıldığında "olmak, bulunmak" anlamı verir. "быть" fiili şimdiki zaman çekim eklerini alır. Yanına tamamlanmamış bir fiil geldiğinde "-ecek -acak" eki gibi davranır:

Я	буду
Ты	будешь
Он/Она	будет
Мы	будем
Вы	будете
Они	будут

Örnekler:

Я буду отдыхать	Dinleneceğim
Ты будешь делать	Yapacaksın
Он будет играть	Oynayacak
Я буду гулять весь день	Bütün gün yürüyeceğim (dolaşacağım)
Что ты будешь делать вечером?	Akşam ne yapacaksın?
Летом вы будете путешествовать	Yaz aylarında seyahat edeceksiniz
Как всегда буду смотреть фильм (tekrarlanan, alışkanlığı gösteren eylem)	Her zamanki gibi film izleyeceğim
Мы всегда будем любить маму и папу (süreklilik, devamlılık)	Annemizi ve babamızı her zaman seveceğiz
Завтра он будет звонить тебе (eylemin gerçekleşip biteceği belli/kesin değil)	Yarın seni arayacak

Planlanmış (Basit) Gelecek Zaman [Будущее простое]

Planlanmış gelecek zaman cümleleri, gelecekte yapılması planlanmış ve kesin olarak yapıp tamamlanacak eylemler içindir. Bu sebeple tamamlanmış fiilleri kullanarak yapılır. Tamamlanmış fiiller tamamlanmamış fiillerden üretilir²⁹.

Gelecek Zaman Kıyaslamalı Örnekler

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z.	Planlanmış Gelecek Z.
------------	--------------------------	-----------------------

²⁹ Bakınız: "Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller" Bölümü

	Tamamlanmamış Fiil (быть Ş.Z.) + T.F. (Yalın)	Tamamlanmış Fiil Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делаешь?	Что ты сделаешь?
Я играю oynuyorum	Я буду играть oynayacağım	Я по играю oynayacağım
Я пишу yazıyorum	Я буду писать yazacağım	Я на пишу yazacağım
Я пью içiyorum	Я буду пить içeceğim	Я вы пью içeceğim
Я читаю okuyorum	Я буду читать okuyacağım	Я пр очитаю okuyacağım

Örnek (Zamanlar ve İsmi Hali):

Arkadaşımı bekliyorum	Arkadaşımdan yardım istiyorum	Arkadaşıma telefon ediyorum
Я жду мой его друга	Я прошу у помощи у моего его друга	Я звоню мой ему другу
Arkadaşımı bekleyeceğim	Arkadaşımdan yardım isteyeceğim	Arkadaşıma telefon edeceğim
Я буду ждать моего его друга	Я буду просить помощи у моего друга	Я буду звонить мой ему другу
Я подожду моего его друга	Я по прошу у помощи у моего друга	Я по звоню мой ему другу
-i Hali	-in Hali	-e Hali

Farklı eke/köke Sahip Tamamlanmış Fiillerle “Gelecek Zaman”

Fiillerin büyük kısmında tamamlanmış ve tamamlanmamış şekilleri farklı son ek’e sahiptir:

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe Karşılığı
Повтор ять	повтор ить	tekrarlamak
Включ ать	включ ить	açmak (düğmeyi)
Позвол ять	позвр ить	izin vermek
Напоми нать	напомн ить	hatırlatmak
Огорч ать ся	огорч ить ся	üzülmek
Провер ять	провер ить	kontrol etmek
Реш ать	реш ить	karar vermek

!! Bu tablodaki son eklere bakıldığında, “a” veya “я” eki alan bu tamamlanmış fiillerin 1. grupta, “и” eki alan tamamlanmamış fiillerin 2. grupta çekimleneceği anlaşılır.

Örnek Fiil Çekimi: Реш**ать** -реш**ить** (karar vermek)

Я	Реша ю	Реш у
Ты	Реша ешь	Реш ешь
Он/ О на	Реша ет	Реш ет
Мы	Реша ем	Реш ем
Вы	Реша ете	Реш ете
О ни	Реша ют	Реш ат

Örnekler :

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z. Tamamlanmamış Fiil (быть Ş.Z.) + T.F. (Yalın)	Planlanmış Gelecek Z. Tamamlanmış Fiil Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делаешь?	Что ты сделаешь?

Я сообщаю bilgilendiriyorum	Я буду сообщать bilgilendireceğim	Я сообщать bilgilendireceğim
Я продолжаю devam ediyorum	Я буду продолжать devam edeceğim	Я продолж ить devam edeceğim
Я объясняю açıklıyorum	Я буду объяснять açıklayacağım	Я объясн ить Açıklayacağım

Örnekler :

Я извиняюсь перед тобой
Я буду извиняться перед тобой
Я извинюсь перед тобой

Senden özür dilerim
Senden özür dileyeceğim (belli olmayan)
Senden özür dileyeceğim (planlanmış)

Ты повторяешь ту же ошибку
Ты будешь повторять ту же ошибку
Ты повторить ту же ошибку

Aynı hatayı tekrarlıyorsun
Aynı hatayı tekrarlayacaksın (belli olmayan)
Aynı hatayı tekrarlayacaksın (planlanmış)

Мы никого не огорчаем
Мы никого не будем огорчать
Мы никого не огорчим

Kimseyi üzmiyoruz
Kimseyi üzmeyeceğiz (belli olmayan)
Kimseyi üzmeyeceğiz (planlanmış)

“л” Harfi Alan Tamamlanmış Fiillerle “Gelecek Zaman”

“л” Harfi Alan Fiillerin Çekimleri: Tamamlanmış fiilin yalın haldeki son eki düştükten sonra en sondaki harfi “Б, П, В, Ф, М” harflerinden birisi ise, sadece “Я” çekiminde “л” harfi eklenir, sonra şimdiki zaman ekleri ilave edilir. Bu fiillere 2. grup çekimi uygulanır.

“л” Harfi Alan Fiil Örnekleri ve Örnek Bir Çekim:

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe Karşılığı
Поздравлять	поздравить	tebrik etmek
Оскорблять	оскорбить	hakaret etmek
Влюбляться	влюбиться	aşık olmak
Оформлять	оформить	işlem yapmak
Укреплять	укрепить	sağlamlaştırmak
Покупать	купить	satın almak
Отправлять	отправить	göndermek

Отправлять (tamamlanmamış, 1. grup) – отправить (tamamlanmış, 2. grup) (“Göndermek”) fiilinin çekimi: (“л” harfi alan kurallı fiil)

Я	Отправляю	Отправлю
Ты	Отправляешь	Отправишь
Он/Она	Отправляет	Отправит
Мы	Отправляем	Отправим
Вы	Отправляете	Отправите
Они	Отправляют	Отправят

Örnekler :

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z. Tamamlanmamış Fiil	Planlanmış Gelecek Z. Tamamlanmış Fiil
------------	--	---

	(быть Ş.Z.) + T.F. (Yalın)	Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делаешь?	Что ты сделаешь?
Я оставляю Bırakıyorum	Я буду оставлять Bırakacağım	Я оставлю Bırakacağım
Я выступаю sahne alıyorum	Я буду выступать sahne alacağım	Я выступлю sahne alacağım
Я утомляюсь yoruluyorum	Я буду утомляться yorulacağım	Я утомлюсь yorulacağım

Örnekler :

Я исправляю свои ошибки
Я буду исправлять свои ошибки
Я исправлю свои ошибки

Hatalarımı düzeltiyorum
Hatalarımı düzelteceğim (belli olmayan)
Hatalarımı düzelteceğim (planlanmış)

Я заставляю друга жить здесь
Я буду заставлять друга жить здесь
Я заставлю друга жить здесь

Arkadaşımı burada yaşamak için zorluyorum
Arkadaşımı burada yaşamak için zorlayacağım
Arkadaşımı burada yaşamak için zorlayacağım

Я покупаю недвижимость
Я буду покупать недвижимость
Я куплю недвижимость

Gayrimenkul satın alıyorum
Gayrimenkul satın alacağım (belli olmayan)
Gayrimenkul satın alacağım (planlanmış)

Geçmiş Zaman - Прошедшее время

** “Geçmişte yapıp tamamlanmış” eylemler için “tamamlanmış fiiller”, “geçmişte yapılmış ve halen devam eden” veya “kesintiye uğramış ve tamamlanmamış” eylemler için “tamamlanmamış fiiller” kullanılır

Tamamlanmamış Fiiller ile Geçmiş Zaman

** Geçmiş zaman cümlelerde “быть (olmak)” fiilinde son 2 harf atılır ve cinslere göre -л, -ла, -ло, -ли ekleri gelir:

он	Был	Eril
она	Была	Dişi
оно	Было	Nötr
они	Были	Çoğul

Örnek:

Ben işteyim Я на работе
Ben işteydim Я была на работе (“Я” dişi ise)
Я был на работе (“Я” eril ise)

Сергей был в офисе Sergey ofisteydi
Ольга была в парке Olga parktaydı
Письмо было на столе Mektup masadaydı
Студенты были в школе Öğrenciler okuldaydılar

** Fiillerde mastar çıkarıldıktan sonra bu ekler eklenerek geçmiş zaman yapılır:

Örnek: говорить (konuşmak) fiilli

Он говорил O konuştu (eril)
Она говорила O konuştu (dişi)

Оно **говорило**
Они **говорили**

O konuştu (nötr)
Onlar konuştular (çoğul)

Örnekler:

Мы говори ли о тебе	Biz senin hakkında konuştuk
Я этого не говори л	Ben bunu konuşmadım / söylemedim
Она чита ла письмо	O mektubu okudu / okuyordu
Они чита ли газету	Onlar gazeteyi okudular
Вчера что Вы дела ли ?	Dün ne yaptınız / yapıyordunuz?
Мы гуля ли в парке	Biz parkta gezdik / geziyorduk
Я работа ла весь день	Ben bütün gün çalıştım / çalışıyordum
Антон , ты работа л на фабрике?	Anton, sen fabrikada çalıştın mı? / çalışıyor muydun?

Ayrıca bakınız: [Uygulama Örneği: “делать” fiilinin tüm zamanlarda kullanımı](#) ve [Zamanlarda Örnek Çalışma](#)

Zamanlarda Örnek Çalışma

** Bu kısımda, **бывать** – **быть** (var olmak, olmak, bulunmak) fiilinin tüm zamanlarda kullanımı örneklenmiştir.

Şimdiki ve geniş zamanda, **олур(олuyor)**, **будунур(будунuyor)**, **вар(vardır)** anlamlarında kullanılan **бывать** fiili, **tamamlanmamış** kurallı bir fiildir. Şimdiki zamanda 1. grupta çekimlenir ve düzenli olarak gerçekleşen eylemleri anlatır.

Fiilin yalın hali: **бывать**

1. grup şimdiki zaman çekimleri: **бываю(-ешь, -ет, -ем, -ете, -ют)**

Gelecek zamanda, **олакал, будунакал** anlamlarında kullanılan **быть** fiili, **tamamlanmamış** düzensiz bir fiildir. Şimdiki zamanda 1. grupta çekimlenir. İkinci bir fiille kullanıldığında **-ecek, -acak** anlamı sağlayarak gelecek zamanı belirtir.

Fiilin yalın hali: **быть**

1. grup şimdiki zaman çekimleri: **буду(-ешь, -ет, -ем, -ете, -уд)**

Geçmiş zamanda, **олду, будунду, vardı** anlamlarında kullanılan **быть** fiili, genellikle **где** sorusuna cevap verir. İkinci bir fiille kullanıldığında **-дл, -дл, -ду, -дү** anlamı sağlayarak geçmiş zamanı belirtir.

Fiilin yalın hali: **быть**

Cinslere göre aldığı ekler: (E) **был** (D) **была** (N) **было** (Ç) **были**

Örnekler:

По вечерам я бываю дома	Akşamları evde олурум(олуyorum)
Сегодня вечером я буду дома	Bu akşam evde олакағым
Вчера вечером я была дома (D)	Dün gece evde дүм
Зимой в Москве бывает очень холодно	Moskova'da kış çok soğuk олур(олуuyor)
Этой зимой в Москве будет очень холодно	Bu kış Moskova'da hava çok soğuk олакал
В прошлом году в Москве было очень холодно (N)	Geçen yıl Moskova'da hava çok soğuktu

Мои друзья часто **бывают** на пикнике
Через неделю мои друзья **будут** на пикнике
Неделя назад мои друзья **были** на пикнике (Ç)

Arkadaşlarım sık sık pikniğe gider(gidiyor)
Bir hafta sonra arkadaşlarım piknikte olacak
Bir hafta önce arkadaşlarım pikniğe gittiler

У нас никогда не **бывает** ссоры
У нас никогда не **будет** ссоры
У нас никогда не **было** ссоры (N)
(olumsuz cümlede kelimenin -in hali kullanılır)

Hiçbir zaman kavgamız olmaz
Asla kavga etmeyeceğiz
Hiç kavgamız olmadı

“Бывать” Fiilinin Geçmiş Zamanı

** Bu fiilin son eki düştükten sonra cinsiyete göre şu ekleri alır:

(E) Бывал (D) Бывала (N) Бывало (Ç) Бывали

Örnek:

Я ещё не бывал в России

Henüz Rusya’da bulunmadım

“Быть” Fiilinin Emir Kipi

** Bu fiilin emir kipi “будь” şeklindedir. Çoğul kişiden bahsediliyorsa veya nazik konuşuluyorsa bu fiilin tanına “те” eki gelir

Örnekler:

Утром будь(те) там
Будь(те) счастлив(ы)
Будь рядом друзей
Будь моей супругой
Будь умным

Sabah orada ol(un)
Mutlu ol(un)
Arkadaşların yanında ol
Eşim ol
Akıllı ol

“БЫВАЛ” ve “БЫЛ”

“БЫВАЛ” : Sık sık, düzenli olarak, birden fazla kez gerçekleştirilmiş eylemi anlatmak için kullanılır.

“БЫЛ” : Bir kez, belirli bir durumu (sık sık, düzenli olarak değil) gerçekleştirilmiş eylemi anlatmak için kullanılır.

Örnek:

Я бывала в Москве

Moskovada bulundum (oldum). (birçok kez)

Раньше я часто бывала в Москве

Eskiden Moskova'yı sık sık ziyaret ederdim

Я был в Москве

Moskovadaydım (bir kez, belirli bir eylemden bahsediliyor)

istikamet ve Yön – направление

** Bu kelimeler где (nerede), куда (nereye) ve откуда (nereden) sorularına cevap verir

** где (nerede) sorusuna cevap veren “в, на” ile **-de -da hali** ekleri [(E) e, (D) e, и, (N) e (I) -y] alırlar³⁰

Örnekler:

В Москваe Moskova	На берегуy sahil
В Анталияи Antalya	На полуy yer (zemin)
В отельe otel	На работаe iş

³⁰ Bakınız: “-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları” Bölümü

На почтае postane	доме ev
В магазине dükkan	

** куда (nereye) sorusuna cevap veren “в/во, на” ile **-i hali** ekleri [(E) а, я, (D) у, ю] alırlar³¹

Örnekler:

В Москвау Moskova	На берег sahil
В Анталияю Antalya	На пол yer (zemin)
В отель otel	На работау iş
На почтау postane	домой ev
В магазин dükkan	

** откуда (nereden) sorusuna cevap veren “из, с/со” ile **-in hali** ekleri [(E) а, я, (D) ы, и (N) а, я, ена] alırlar³²

(“со” ne zaman kullanılır: Örneğin masanın üstünden derken “стол” için 2 tane с harfi yan yana gelebileceğinden “со стола” olur)

Örnekler:

Из Москваы Moskova	с берега sahil
Из Анталияи Antalya	с пола yer (zemin)
Из отелья otel	с работаы iş
с почтаы postane	Из дома ev
Из магазина dükkan	

Özet:

	где (nerede) -de -da hali	куда (nereye) -i hali	откуда (nereden) -in hali
Moskova	В Москвае	В Москвау	Из Москваы
Antalya	В Анталияи	В Анталияю	Из Анталияи
otel	В отелее	В отель	Из отелья
postane	На почтае	На почтау	С почтаы
dükkan	В магазинее	В магазин	Из магазина
sahil	На берегу	На берег	С берега
yer (zemin)	На полу	На пол	С пола
iş	На работае	На работау	С работаы
ev	доме	домой	Из дома

** “из” ve “с” edatları kalkış, çıkış, ayrılış belirtir. Aradaki fark şöyle anlaşılabilir:

- “из” edatı içerden, kapalı yerden dışarı doğru hareketi belirtir.

- “с” edatı ise açık alandan, yukarıdan aşağıya doğru, üstten veya yan taraftan olan hareketleri belirtir.

Örnekler:

Где вы?	Neredesiniz?	Мы на пикнике	Piknikteyiz
Откуда вы едете?	Nereden geliyorsunuz?	Вы едем с пикника	Piknikten geliyoruz
Где козёл?	Keçi nerede?	Козёл на горе	Keçi dağda

³¹ Bakınız: “İsmi Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler – Padej 4” Bölümü

³² Bakınız: “İsmi Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler – Padej 2” Bölümü

Откуда спустился козёи? Keçi nereden indi? Козёл спустился с горы Keçi dağdan indi

Örnek: Referans kelime: Россия (Rusya)

Где жевёт Света?

Света жевёт в Россияи

Sveta neredede çalışıyor?

Sveta Rusya' da çalışıyor

Куда уезжает Света?

Света уезжает в Россияю

Sveta nereye gidiyor?

Sveta Rusya' ya gidiyor

Откуда приехала Света?

Света приехала из Россияи

Sveta nereden geldi?

Sveta Rusya' dan geldi.

Sayılar - числа 33

✚ Rusça'da sayılar 2'den itibaren (iki de dahil) -in haline göre (РОДИТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ) çekimlenir.

✚ Rusça'da:

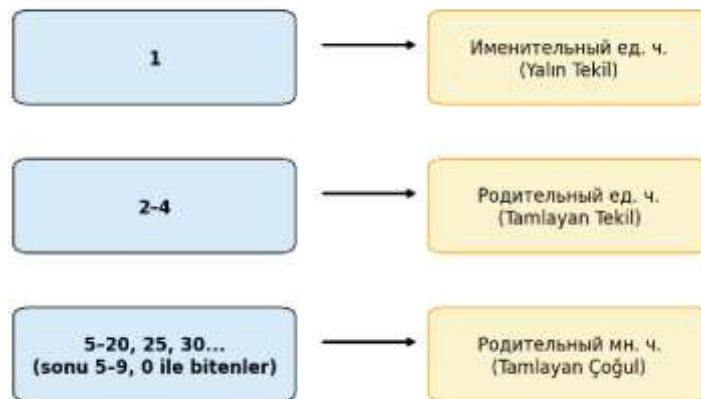
- "bir" derken kelime hiçbir ek almaz,
- 2, 3 ve 4... derken kelime sonuna -a, я eki gelir (kelime diş cins ise -и eki gelir)
- 5 ve daha üzeri bir şey söyleyeceksek -ов, -ей eki gelir.

1 sayısı ile biten isimler: **Yalın Tekil** yapısı kullanılır.

2, 3, 4 sayıları ile biten isimler: **Genitif Tekil** yapısı kullanılır.

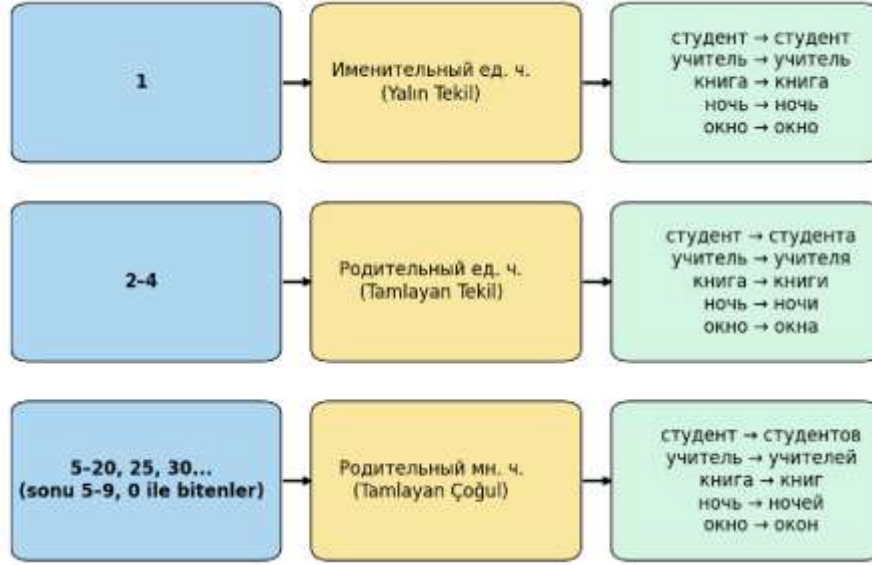
Rusçada 5 ve 5'ten büyük sayılarla (5-20 arası tüm sayılar ve sonu 5, 6, 7, 8, 9, 0 ile biten tüm bileşik sayılar) birlikte isimler her zaman **Genitif Çoğul** (ismin -in halinin çoğul formu) yapısında kullanılır. (Detaylar için bu bölüme bakınız)

Rusçada Sayılar ve İsim Çekimleri

³³ <https://www.youtube.com/watch?v=aMALc-UhAb0>

Rusçada Sayılar ve İsim Çekimleri (Uygulamalı Örneklerle)

Örnekler: один доллар
два/три/четыре доллара
пять, ... долларов

один час
два/три/четыре часа
пять, ... часов

✚ Eğer saat kelimesi başta söylenirse yaklaşık olarak, takriben anlamı verir.

Часов одиннадцать : Saat on bir gibi, takriben saat on bir

Одиннадцать часов : Saat on bir

✚ Sayı sıfatları ismin tüm çekim eklerini kabul ederek şeklini değiştir:

Örnek: Один стол Bir masa
Одногo стола Bir masanın
Одним столом Bir masayla
На однoм столе Bir masada

✚ 2, 3, ve 4 sayılarının ve 22, 23, 24 sayılarının arkasından tekil (-in) durumundaki bir ad gelir:

2 (два) брата iki kardeş
3(три) стула üç sandalye
4 (четыре) окна dört pencere

✚ 5'ten 20'ye kadar, 25'ten 30'a kadar olan sayılardan sonra çoğul isim kullanılır:

5 (пять) братьев beş kardeş
8 (восемь) стульев sekiz sandalye
10 (десять) студентов on kız öğrenci

0	Ноль [nol']	11	Одиннадцать	20	двадцать	100	сто
1	Один [ad'in]	12	двенадцать	30	тридцать	200	двести
2	два [dva]	13	Тринадцать	40	сорок	300	триста
3	три [tr'i]	14	четырнадцать	50	пятьдесят	400	четыреста
4	четыре [çitir'i]	15	пятнадцать	60	шестьдесят	500	пятьсот
5	пять [p'at']	16	шестнадцать	70	семьдесят	600	шестьсот
6	шесть [şest']	17	семнадцать	80	восемьдесят	700	семьсот

7	семь [s'em']	18	восемнадцать	90	девяносто	800	восемьсот
8	восемь [vos'im']	19	девятнадцать			900	девятьсот
9	девять [d'ev'it']					1000	тысяча
10	десять [d'es'it']						

21: Двадцать один (Divatsıt-adın)

- ... 1.000 → ... **одна** тысяча
- ... 2.000 → ... **две** **тысячи**
- 3.000, 4.000 ve 20.000'den sonra gelen sayılar **тысячи** olarak okunur
- 5.000 – 20.000 arasındaki sayılar ile 20.000'den sonra 0,5,6,7,8,9 ile biten binlik sayılar **тысяч** olarak okunur
- ... 1.000.000 → ... **один миллион**
- 2.000.000, 3.000.000, 4.000.000 ve 20 milyondan sonra 2 ,3, 4 ile biten milyonluk sayılar **миллиона** olarak okunur
- 5.000.000 – 20.000.000 arasındaki sayılar ve 20 milyondan sonra 0, 5, 6, 7, 8, 9 ile biten milyonluk sayılar **миллионов** olarak okunur

Renkler - цвета

Какой цвет?

Hangi renk?

** Renkler de kelimenin yanına geldiğinde cinse uygun çift harfli sıfat ekini alırlar

бел ый снег (E)	beyaz kar
красн ая роза (D)	kırmızı gül
розог ое платье (N)	pembe elbise
зелён ые глаза (Ç)	yeşil gözler
чёрн ый свитер (E)	siyah kazak
син яя рубашка (D)	lacivert gömlek
голуб ое небо (N)	mavi gökyüzü
сер ые брюки (Ç)	gri pantolon
разн о цветн ый/ая/ое/ые	rengarenk, renkli
бесцветн ый/ая/ое/ые	renksiz
светл+ cins_eki цвет	açık renk
тёмн цвет+ cins_eki	koyu renk

** Açık ve koyu sözcükleri renklerin yanında kullanıldıklarında “yalın” halde kalırlar, kelime yanında kullanıldıklarında uygun cins ekini alırlar

Örnekler:

Тёмно-коричнев ый/ая/ое/ые	koyu kahverengi
светло-коричнев ый/ая/ое/ые	açık kahverengi

** İki renk birlikte kullanılırsa ilk renk kelimesi yalın halde kalır, ikinci renk cins eki alır.

Örnek:

чёрно-красн ая кухня	siyah-kırmızı mutfak
-----------------------------	----------------------

Genel Örnek:

Как^{ой} тво^й любим^{ый} цвет?
Мо^й любим^{ый} цвет красн^{ый}

Senin sevdiğin renk hangisi?
Benim sevdiğim renk kırmızı

Emir Kipi

Rusça'da emir kipi oluştururken temel adım, fiilin şimdiki zaman "Onlar" (Они) çekimini bulup sondaki şahıs ekini atmaktır. Geriye kalan kısma (fiil köküne) belirli kurallara göre ekler getirilir.

Emir Kipi Formları

Emir kipi iki farklı kişi için kullanılır:

1. **Sen (Ты):** Samimi, gayriresmi veya tekil durumlar.
2. **Siz (Вы):** Resmi, saygılı veya çoğul durumlar. (Sen formuna -te eklenerek yapılır).

Emir Kipi Nasıl Oluşturulur?

Adım 1: Fiili "Onlar" (Они) formunda çekimleyin ve eki atın.

- **Читать (Okumak)** → Они чита-ют → Kök: чита- (Sesli harfle bitti)
- **Писать (Yazmak)** → Они пиш-ут → Kök: пиш- (Sessiz harfle bitti)
- **Готовить (Hazırlamak)** → Они готов-ят → Kök: готов- (Sessiz harfle bitti)

Adım 2: Kökün son harfine göre eki belirleyin.

A) Kök Sesli Harfle Bitiyorsa:

Eğer kök sesli harf ile bitiyorsa, vurgu nerede olursa olsun şu ekler gelir:

- **Sen: -й**
- **Siz: -йте**

Fiil	Kök	Sen (Ты)	Siz (Вы)	Türkçe Anlamı
Читать	Чита-	Читай!	Читайте!	Oku! / Okuyun!
Слушать	Слуша-	Слушай!	Слушайте!	Dinle! / Dinleyin!
Пить	Пь-	Пей!*	Пейте!*	İç! / İçin!

*(Not: Пь- gibi tek harfli köklerde kural biraz değişir ama mantık aynıdır).

B) Kök Sessiz Harfle Bitiyorsa (Vurgu Kuralı):

Burada "Ben" (Я) çekimindeki vurguya bakılır:

1. **Vurgu şahıs ekindeyse (Sondaysa): -и ve -идите** ekleri gelir.
 - Писать (Я пишу́ - vurgu sonda) → Пиши! / Пишите! (Yaz! / Yazın!)
 - Идти (Я идё - vurgu sonda) → Иди! / Идите! (Git! / Gidin!)
2. **Vurgu kökteyse (Baştaysa): -ь ve -ьте** ekleri gelir.
 - Готовить (Я гото́влю - vurgu kökte) → Готовь! / Готовьте! (Hazırla! / Hazırlayın!)
 - Быть (Olmak) → Будь! / Будьте! (Ol! / Olun!)

Dönüşlü Fiillerde Emir Kipi (-ся / -сь)

Eğer fiil -ся ekiyle bitiyorsa, emir ekinden sonra bu ek korunur. Sesli harften sonra -сь, sessizden sonra -ся gelir.

- **Умываться (Yüzünü yıkamak):**
 - Sen: Умывай + ся = Умывайся!
 - Siz: Умывай + те + сь = Умывайтесь!

Özel Durumlar ve İstisnalar

- авать ile biten fiiller:** Bu fiillerde şimdiki zamanda düşen **-ва-** hecesi emir kipinde geri gelir.
 - Давать -> **Давай!** / **Давайте!** (**Ver!** / **Verin!** - Ayrıca 'Hadi' anlamında kullanılır)
 - Вставать -> **Вставай!** / **Вставайте!** (**Kalk!** / **Kalkın!**)
- есть (Yemek) fiili:**
 - Ешь!** / **Ешьте!** (**Ye!** / **Yeyin!**)
- лечь (Yatmak) fiili:**
 - Ляг!** / **Лягте!** (**Yat!** / **Yatın!**)

Özet Tablo ve Örnek Cümleler

Emir Tipi	Ek (Sen)	Ek (Siz)	Örnek
Sesli harf sonrası	-й	-йте	Играй! (Oyna!)
Sessiz + Vurgu sonda	-и	-ите	Помоги! (Yardım et!)
Sessiz + Vurgu kökte	-ь	-ьте	Ответь! (Cevap ver!)

Adım Adım Örnekte Uygulama

Cümle: "İstediğin yere otur"

1. Adım: Fiili Belirleme ve "Onlar" Çekimi

Cümledeki ana eylemimiz "oturmak" (oturma eylemine geçmek) anlamındaki **Садиться** fiilidir.

- Onlar çekimi:** Они сад-ятся.
- Kök:** сад- (Kök sessiz harfle bitiyor).

2. Adım: Vurgu Kontrolü ve Ek Seçimi

Rehberindeki **Adım 2 / В (Kök Sessiz Harfle Bitiyorsa)** kuralına bakıyoruz:

- Ben çekimi:** Я сажусь. (Vurgu şahıs ekindedir, yani sondadır).
- Kural:** Vurgu sondayken **-и** eki gelir.
- Uygulama:** сад + и = **сади**

3. Adım: Dönüştürme Ek (-ся / -сь) Uygulaması

Fiilimiz **садиться** (dönüştürme) olduğu için rehberindeki **3. Kuralı** uyguluyoruz:

- Kural:** Sesli harften sonra **-сь** eki gelir.
- Uygulama:** сади (sesliyle bitti) + сь = **Садись!** (**Sen otur**). (Eğer "**Siz oturun**" deseydik: сади + те + сь = **Садитесь!** olurdu).

4. Adım: Cümlelerin Devamını Kurma (İstediğin yere)

Cümlelerin geri kalanı kalıplaşmış bir yapıdır:

- Где:** Nerede.
- Хочешь:** İstiyorsun (Хотеть fiilinin "sen" çekimi).
- Birleştirme:** Садись, где хочешь. (**Nerede istiyorsan [oraya] otur**).

Özet:

- Fiil Kökü:** сад- (Sessizle bitti).
- Vurgu:** Sonda olduğu için **-и** eklendi (**сади**).
- Dönüştürme Ek:** Sesli harften sonra geldiği için **-сь** oldu (**садись**).
- Sonuç:** **Садись, где хочешь**

Adım Adım Örnekte Uygulama

Cümle: "Yıka!"

"Yıkamak" anlamına gelen **Помыть** fiili, Rusça'da tamamlanmış (perfective) bir fiildir. Bu fiilin "Yıka!" (Помой!) şekline nasıl dönüştüğünü rehberimizdeki adımlarla inceleyelim:

1. Adım: "Onlar" (Они) Formunu Bulma ve Eki Atma

Kural gereği, fiilin emir kipini oluşturmak için önce "Onlar" çekimine bakılır. **Помыть** fiili gelecek zamanda (tamamlanmış fiil olduğu için şimdiki zamanı yoktur) şöyle çekimlenir:

- **Они помó-ют** (Onlar yıkayacaklar)

Bu formdan sondaki **-ют** şahıs ekini attığımızda elimizde fiil kökü kalır:

- **Kök: помо-**

2. Adım: Köke Uygun Emir Ekini Seçme

Rehberimizdeki **Bölüm 2/A** kuralına bakıyoruz: "Eğer kök sesli harf ile bitiyorsa..."

- **Analiz:** Fiil kökümüz olan **"помо-"**, sesli bir harf olan **"о"** ile bitmektedir.
- **Kural:** Kök sesli harfle bittiğinde, vurgu nerede olursa olsun **-й** (Sen) veya **-йте** (Siz) ekleri getirilir.

3. Adım: Emir Formlarını Oluşturma

Seçtiğimiz ekleri köke ekleyerek emir cümlelerimizi tamamlıyoruz:

- **Sen (Ты) Formu:** Kök (помо-) + **-й** = **Помой!** (Yıka!)
- **Siz (Вы) Formu:** Kök (помо-) + **-йте** = **Помойте!** (Yıkayın!)

Önemli Not: "Мой" ve "Помой"

Rusça'da "Yıkamak" eylemi için iki farklı fiil kullanılır ve her ikisinin de emir kipi farklı nüanslar taşır:

1. **Мой! (Мыть fiilinden):** Sürece vurgu yapar. "Yıkama işini yap" veya "Her zaman yıka" gibi genel bir tavsiye veya devam eden bir eylem için kullanılır.
2. **Помой! (Помыть fiilinden):** Sonuca vurgu yapar. "Yıka ve bitir", "Tertemiz yap" anlamındadır. Genellikle bulaşık yıkamak veya elleri yıkamak gibi belirli bir işin bitirilmesi istendiğinde **Помой** tercih edilir.

Örnek Kullanımlar:

- **Помой** руки перед едой! (Yemekten önce ellerini yıka! - Temizle ve bitir.)
- **Помойте** посуду, пожалуйста. (Lütfen bulaşıkları yıkayın.)

Örnek Cümleler:

1. **Слушайте** внимательно! (Dikkatli dinleyin!)
2. **Дай** мне твою ручку. (Bana kalemini ver.)
3. **Повторите**, пожалуйста. (Lütfen tekrar edin.)
4. **Не забудь** про встречу. (Buluşmayı unutma.)
5. **Ешь** яблоко, оно вкусное. (Elmayı ye, o lezzetli.)

Dönüşlü Fiiller (Возвратные Глаголы)

Rusça'da bir fiilin sonuna **-ся** veya **-сь** eki geldiğinde, bu fiil "dönüşlü" hale gelir. Bu ekler aslında **"kendini"** (себя) zamirinin kısaltmış formlarıdır.

Eklerin Seçimi (-ся ve -сь)

Dönüşlü eklerin seçimi, fiilin çekimlenmiş halinin hangi harfle bittiğine bağlıdır:

1. **-ся**: Eğer fiil çekimi bir **sessiz harf** veya "й", "ь" ile bitiyorsa kullanılır.
2. **-сь**: Eğer fiil çekimi bir **sesli harf** ile bitiyorsa kullanılır.

Örnek: Умываться (Yüzünü yıkamak) Fiil Çekimi

Şahıs	Çekim (Fiil Kısmı)	Ek	Tam Hali
Я (Ben)	умыва-ю	-сь	я умываюсь
Ты (Sen)	умыва-ешь	-ся	ты умываешься
Он/Она (O)	умыва-ет	-ся	он умывается
Мы (Biz)	умыва-ем	-ся	мы умываемся
Вы (Siz)	умыва-ете	-сь	вы умываетесь
Они (Onlar)	умыва-ются	-ся	они умываются

Dönüşlü Fiillerin Kullanım Alanları

Dönüşlü fiiller sadece "kendine yapmak" anlamına gelmez, birkaç farklı kategoride kullanılırlar:

A) Gerçek Dönüşlü (Eylemin özneye yapılması)

Eylem doğrudan özne üzerinde gerçekleşir.

- **Одеваться (Giyinmek)** - Я одеваюсь. (Giyiniyorum.)
- **Причёсываться (Taranmak)** - Она причёсывается. (O taranıyor.)

B) Karşılıklı Eylemler

Eylemin iki veya daha fazla kişi arasında karşılıklı yapıldığını ifade eder.

- **Встречаться (Buluşmak/Görüşmek)** - Мы часто встречаемся. (Biz sık sık buluşuyoruz.)
- **Целоваться (Öpüşmek)** - Они целуются. (Öpüşüyorlar.)

C) Durum veya Duygu Değişimi

Öznenin içsel durumunu veya bir duyguya kapılmasını ifade eder.

- **Радоваться (Sevinmek)** - Я радуюсь лету. (Yaza seviniyorum.)
- **Сердиться (Kızmak)** - Не сердись на меня. (Bana kızma.)

D) Edilgen Yapı (Pasif)

Cansız öznelerle kullanıldığında eylemin yapıldığını bildirir.

- **Строиться (İnşa edilmek)** - Дом строится. (Ev inşa ediliyor.)
- **Закрывается (Kapanmak)** - Магазин закрывается. (Mağaza kapanıyor.)

Standart Fiil ve Dönüşlü Fiil

Bir fiilin dönüşlü olup olmaması anlamı tamamen değiştirir:

Standart Fiil	Anlamı	Dönüşlü Fiil	Anlamı
Одевать	(Birini) Giydirmek	Одеваться	Giyinmek
Мыть	(Bir şeyi) Yıkamak	Мыться	Yıkanmak
Учить	(Birine/Bir şeyi) Öğretmek	Учиться	Öğrenim görmek/Okumak
Беспокоить	Rahatsız etmek	Беспокоиться	Endişelenmek

Emir Kipinde Dönüşlü Fiiller

Emir kipi rehberinde gösterildiği gibi, dönüşlü ekler emir ekinden sonra gelir:

- **Sen: Верни (Emir) + ся = Вернись! (Geri dön!)**
- **Siz: Верните (Emir) + сь = Вернитесь! (Geri dönün!)**

Cümle Örnekleri

1. Я **умываюсь** каждое утро. (Her sabah yüzümü yıkarım.)
2. Где **ты учишься**? (Nerede okuyorsun/öğrenim görüyorsun?)
3. Мои друзья **встречаются** в парке. (Arkadaşlarım parkta buluşuyorlar.)
4. Малыш **одевается** сам. (Küçük çocuk kendi başına giyiniyor.)
5. Не **беспокойся**, всё будет хорошо. (Endişelenme, her şey iyi olacak.)

sözlük

Тетрадь	not defteri
Рюкзак	sırt çantası
Город	şehir
Хлеб	ekmek
Кофе	kahve
Кафе	kafe
Пицца	pizza
Борщ	borş
Яблоко	elma
Медик	doktor
Проблема	problem
Жизнь	hayat
Фильм	film
Машина	araba
Человек	insan
Женщина	kadın
Мужчина	erkek, adam
Девочка	kız
Мальчик	oğlan, çocuk
Горподин горпожа	Sayın

Америка	Amerika
Украина	Ukrayna
Канада	Kanada
Россия	Rusya
Германия	Almanya
Москва	Moskova

Сестра	kız kardeş
Брат	erkek kardeş
Кот	erkek kedi
Кошка	dişi kedi
Ребёнок	bebek, çocuk
Вода	su
Молоко	süt
Дети	çocuklar
Пьёт	içmek
Офис	ofis
Стол	masa
Яйцо	yumurta
Тарелка	tabak
План	plan
Телефон	telefon
Лошадь	at
Так	öyle
Имя	isim

Скажи	söyle
Скажите	söyleyin
Сказать	söylemek (как сказать спасибо? Teşekkürler nasıl denir?)
Отлично	mükemmel / harika

Всё	her şey
Ничего	hiçbir şey

Привет	selam, merhaba
Здравствуйте	merhaba
Спасибо	teşekkürler
Извините	affedersiniz / pardon
Извини	üzgünüm
Пока	hoşça kalın / güle güle / bay bay
Пожалуйста	lütfen
Площадь	şehir meydanı
День	gün
Ночь	gece
Добрый	iyi
Доброе утро	günaydın
Вечер	akşam
Неделя	hafta

Прошлая неделя	geçen (önceki) hafta
Прошлый вечер	geçen akşam
Сракойной ночи	iyi geceler
Сладких снов	tatlı rüyalar
Уже	zaten
как дела?	nasılsın
Как у тебя дела?	nasıl gidiyor / naber
Не твоё дело	sana ne (senin işin değil)
У тебя всё хорошо?	İyi misin
Моё дело	benim işim
Всё хорошо	her şey yolunda
Надо	gerekli

Озеро	göl
Полотенце	havlu
Работе	iş
Дверь	kapı
Дерево	ağaç
месте	yer

Кровать	yatak
камень камня	taş
Туалет	tuvalet

Сок	meyve suyu
Рис	pilav
Масло	tereyağı
Чай	çay
Карандаш	kurşun kalem
Книга	kitap

Меню	menü
Далеко	uzak / uzakta
Возле	yanında
Тоже	zaten
Путь	yol
Кровь	kan
Школа	okul
Весна	İlkbahar
Лето	Yaz (mevsim)
Зато	ancak
Думаешь	Sence
Завтрак	Kahvaltı
Понимаю	Anlamak
Едите	Yemek
Обедать	Öğle yemeği yemek

Diğer Kurallar

- ✚ Bir cümlelin öznesi hangi cins ise onu takip eden ve aynı öznenen bahsedene cümlede buna uygun cinsteki "O" zamiri kullanılır.

Örnekler:

- Книга лежит на столе. Она чёрная (Masada kitap bulunur. O siyahtır)
- Это мой дом. Он находится близко к центру города (Bu benim evim. O şehir merkezine yakındır)

❖ Olumsuz cümlede ismin -in hali gelir : ребёнок > ребёнка

- Is it your blood? – Yes, it's mine. (– Это твоя кровь? – Да, моя.)
 – Is it your blood? – Yes, it's ours. (– Это ваша кровь? – Да, наша.)

Это herhangi bir şey

Я не ем яблоки

elma yemem

Я не ем яблоко

elma yemiyorum

Этом > burada

Этого > bunun

его нет O yok

-i HALİ

Вода	-	воды
Сок	-	сока
Модоко	-	модока

RUSÇA'DA SÖZDİZİM KURALLARI

✚ ile, -le, -la, -li, -lü, birlikte anlamı taşıyan “c” den sonra gelen kelime, ismin –ile halinde olmalıdır:

- Чашка c молоком (sütlü fincan)
- Девушка c чувством юмора (esprili kız)
- Кофе c сахаром (şekerli kahve)

✚ -siz, -siz, -suz, -süz, olmadan anlamında kullanılan “Без” den sonra gelen kelime, ismin –in halinde olmalıdır:

- Чай без сахара (şekersiz çay)
- Любовь была без любви (Aşk sevgisizdi)

Cümlelerde Vurgular

Rusçada cümlede vurgunun nerede olduğunu anlamak, **sözdizimi (kelime sırası)**, **tonlama (konuşma sırasında vurgu)** ve **bağlam** gibi faktörlere dayanır. Rusça esnek bir kelime sırasına sahip olduğundan, kelimenin cümledeki yeri vurgunun anlaşılmasında kritik rol oynar. İşte vurguyu anlamanıza yardımcı olacak kurallar ve örneklerle açıklamalar:

1. Kelime Sırası (Порядок слов)

Rusçada kelime sırası genelde esnektir, ancak hangi kelimenin vurgulandığını belirtmek için kullanılır:

- **Varsayılan sıralama: SVO/ÖFN (Özne-Fiil-Nesne)**
- **Vurguyu değiştirmek:** Vurgulanmak istenen kelime genellikle **cümlelerin sonunda** yer alır.

Örnekler:

1. Я читаю книгу. (Ben bir kitap okuyorum.)
 - Burada vurgu "kitap" (книгу) üzerindedir, çünkü nesne cümlelerin sonunda yer alır.
2. Книгу читаю я. (Kitabı ben okuyorum.)
 - Burada vurgu "ben" (я) üzerindedir, çünkü özne cümlelerin sonunda yer alır.

2. Vurgu İçin Kelime Sırası Değişiklikleri

Sözdizimi esnek olduğu için bir cümlede kelimelerin sırasını değiştirerek farklı unsurlar vurgulanabilir.

Örnekler:

1. Она будет работать дома. (O evde çalışacak.)
 - Vurgu "doma" (evde) üzerindedir.
2. Дома она будет работать. (Evde o çalışacak.)
 - Vurgu "она" (o) üzerindedir.
3. Она дома будет работать. (O evde çalışacak.)
 - Vurgu "работать" (çalışmak) üzerindedir.

3. Tonlama (Интонация)

Konuşma sırasında, vurgulanan kelime daha yüksek bir tonla veya daha belirgin bir şekilde söylenir. Bu genellikle yazıda belirtilmez, ancak cümle bağlamından çıkarılabilir.

Örnekler:

Он будет читать книгу.

- Eğer "читать" fiiline vurgu yapılırsa, eylem önemli hale gelir:
 - "O okuyacak." (Yani başka bir şey yapmayacak.)
- Eğer "книгу" kelimesine vurgu yapılırsa, nesne önemli hale gelir:
 - "O kitabı okuyacak." (Başka bir şey değil, kitabı.)

4. Bağlam ve Zarf Kullanımı (Контекст и наречия)

Bağlamdaki belirli kelimeler vurguyu destekleyebilir. Zarflar, bağlaçlar ve modal ifadeler vurgunun nereye kaydığını açıklar.

Örnekler:

1. **Он будет всегда работать.** (O her zaman çalışacak.)
 - o Vurgu "всегда" (**her zaman**) üzerindedir.
2. **Он всегда будет работать.** (O hep çalışacak.)
 - o Burada vurgu "будет" (**olacak**) üzerindedir.

5. Vurgu İçin Yardımcı Kelimeler ve Zarflar

Bazı bağlaçlar veya zarflar vurguyu netleştirmek için kullanılır:

- **Именно** (tam olarak, özellikle)
- **Только** (sadece)
- **Всегда** (her zaman)
- **Уже** (zaten)

Örnekler:

1. **Он будет именно работать.** (O özellikle çalışacak.)
 - o Vurgu "работать" (**çalışmak**) üzerindedir.
2. **Он будет только работать.** (O sadece çalışacak.)
 - o Vurgu "только" (**sadece**) ile desteklenmiştir.

6. Sorularla Vurguyu Belirleme (Вопросы)

Rusçada soru cümlelerinde vurguyu soru kelimesi belirler:

- **Кто?** (Kim?)
- **Что?** (Ne?)
- **Где?** (Nerede?)

Örnekler:

Где он будет работать?

Cevap: **Он будет работать дома.** (Vurgu "evde" kelimesinde.)

Что он будет делать?

Cevap: **Он будет работать.** (Vurgu "çalışmak" kelimesinde.)

Cümlede vurgulama üzerine bir örnek:

Rusça'da vurgu genellikle sözdizimi, tonlama ve bağlamla ifade edilir. Bir cümledeki vurgu farkını şu şekilde aktarabiliriz:

"O aralık ayına kadar **burada** çalışacak."

- o Bu cümlede "**burada**" kelimesi öne çıkar; yani vurgunun **mekan** üzerinde olduğu anlaşılır.

"**Он будет работать здесь до декабря.**"

(Burada "здесь" kelimesi vurguludur.)

"O burada **aralık ayına kadar** çalışacak."

- o Bu cümlede ise vurgu **süre** üzerindedir, yani "**aralık ayına kadar**" ifadesi öne çıkar.

"Он здесь будет работать до декабря."

(Burada "здесь" kelimesi başa alınarak "до декабря" kısmının daha önemli olduğu ima edilir.)

- Rusça'da vurguyu netleştirmek için cümlelerin kelime sırası değiştirilir.
- İlk cümlede vurgu yer üzerine (здесь), ikinci cümlede ise zaman üzerine (до декабря) kaydırılmıştır.
- Ek olarak, konuşma sırasında tonlama ve vurgulu kelimenin daha belirgin bir şekilde söylenmesi, bu farkı daha açık hale getirir.

Buna göre:

- İlk cümlede "здесь" daha kuvvetli bir şekilde telaffuz edilir.
- İkinci cümlede ise "до декабря" vurgulanır.

Eşanlamlılarda Kullanım Farklılıkları

Rusça'da **тут** ve **здесь** kelimelerindeki gibi eşanlamlı kelimeler arasında kullanım farklılıkları sıklıkla bulunur. Bu farklılıklar genellikle bağlama, tonlama (resmi/gayriresmi dil) veya anlamdaki ince nüanslardan kaynaklanır. Benzer kullanım farklılıklarına sahip bazı eşanlamlı kelimeler ve örneklerle açıklamaları şöyledir:

1. Смотреть – Видеть (Bakmak – Görmek)

Bu iki fiil, Türkçede bazen birbirinin yerine kullanılabilir gibi görünse de, Rusça'da anlam ve kullanım açısından net farklar taşır:

Смотреть (Bakmak):

- Eylemi yapma niyetini ifade eder.
- Aktif bir şekilde "bakma" eylemini gerçekleştirir.
- Kime/nereye bakıldığını belirtmek için genellikle yönelme hâli (**на кого/что**) ile kullanılır.

Örnekler:

Я смотрю на тебя. (Sana bakıyorum.)

Она смотрела фильм. (O film izliyordu.)

Видеть (Görmek):

- Gözün algılayabildiği bir şeyi ifade eder.
- Daha pasif ve istemsiz bir eylemi anlatır.

Örnekler:

Я вижу тебя. (Seni görüyorum.)

Он видел это вчера. (O bunu dün gördü.)

2. Говорить – Сказать (Konuşmak – Söylemek)

Bu fiiller de anlam olarak benzerdir, ancak bağlam ve kullanım amacı farklıdır:

Говорить (Konuşmak):

- Genel bir konuşma eylemini ifade eder.
- Süreç odaklıdır ve genellikle geniş veya geçmiş zamanlarda kullanılır.

Örnekler:

Я говорю по-русски. (Rusça konuşuyorum.)

Он говорил с ней. (O onunla konuştu.)

Сказать (Söylemek):

- Belli bir şeyin söylenmesine odaklanır.
- Sonuç odaklıdır ve genellikle belirli bir mesajın iletilmesi anlamında kullanılır.

Örnekler:

Я скажу тебе завтра. (Sana yarın söyleyeceğim.)
Что он сказал? (O ne dedi?)

3. Маленький – Небольшой (Küçük – Çok büyük olmayan)

Маленький (Küçük):

- Fiziksel boyutu belirtmek için daha yaygın olarak kullanılır.
- Genellikle daha somut ve belirgin bir küçüklüğü ifade eder.

Örnekler:

У меня маленький дом. (Benim küçük bir evim var.)
Это маленькая проблема. (Bu küçük bir problem.)

Небольшой (Çok büyük olmayan):

- Daha nötr ve resmi bir tondadır.
- "Göreceli olarak küçük" anlamı taşır ve genellikle daha resmi bir bağlamda tercih edilir.

Örnekler:

У нас небольшая квартира. (Bizim çok büyük olmayan bir dairemiz var.)
Это была небольшая ошибка. (Bu çok büyük olmayan bir hataydı.)

4. Работать – Трудиться (Çalışmak – Emek Vermek)

Работать (Çalışmak):

- Genel olarak bir iş yapmayı ifade eder.
- Hem resmi hem gayriresmi bağlamlarda yaygınca kullanılır.

Örnekler:

Он работает врачом. (O doktor olarak çalışıyor.)
Я буду работать дома. (Evde çalışacağım.)

Трудиться (Emek vermek):

- Daha resmi ve eski moda bir ifade olarak görülür.
- Fiziksel veya zihinsel çaba gerektiren yoğun bir çalışmayı vurgular.

Örnekler:

Он трудится день и ночь. (O gece gündüz emek veriyor.)
Мы трудились над этим проектом. (Bu proje üzerinde emek verdik.)

5. Счастливый – Радостный (Mutlu – Neşeli)

Счастливый (Mutlu):

- Daha derin, genellikle hayatın genelinde hissedilen mutluluğu ifade eder.

Örnekler:

Я счастливый человек. (Ben mutlu bir insanım.)
Она была очень счастлива. (O çok mutluydu.)

Радостный (Neşeli):

- Daha geçici, belirli bir olaydan kaynaklanan mutluluğu ifade eder.

Örnekler:

Это был радостный момент. (Bu neşeli bir andı.)
Он выглядел радостным. (O neşeli görünüyordu.)

6. Потому что – Так как (Çünkü – Zira)

Потому что (Çünkü):

- Daha yaygın bir bağlaçtır ve günlük konuşmada tercih edilir.

Örnek:

Я не пришёл, потому что был занят. (Gelmedim, çünkü meşguldüm.)

Так как (Zira):

- Daha resmi ve yazı dilinde tercih edilir.
- Genellikle cümlelerin başında yer alır.

Örnek:

Так как он был занят, я не стал его беспокоить. (Zira meşguldü, onu rahatsız etmedim.)

7. Идти – Ходить (Gitmek – Gidip gelmek)

Идти (Gitmek):

- Tek yönlü bir hareketi ifade eder (bir yere doğru gidiyor olmak).
- Şu anda olan veya yakın gelecekte gerçekleşecek eylem.

Örnekler:

Я иду в магазин. (Mağazaya gidiyorum.)

Он идёт в школу. (O okula gidiyor.)

Ходить (Gidip gelmek):

- Dönüşümlü veya tekrarlı hareketi ifade eder (bir yere düzenli olarak gitmek).
- Genelde geniş zamanda kullanılır.

Örnekler:

Я хожу в магазин каждый день. (Her gün mağazaya giderim.)

Она ходила в школу пешком. (O okula yürüyerek giderdi.)

8. Любить – Нравиться (Sevmek – Hoşlanmak)

Любить (Sevmek):

- Daha derin, yoğun bir sevgi ya da duygusal bağlılığı ifade eder.
- İnsanlar, nesneler, eylemler için kullanılabilir.

Örnekler:

Я люблю тебя. (Seni seviyorum.)

Он любит читать книги. (O kitap okumayı sever.)

Нравиться (Hoşlanmak):

- Daha hafif bir beğeni veya hoşlanma ifade eder.
- Sadece nesneler veya durumlar için kullanılır.

Örnekler:

Мне нравится эта песня. (Bu şarkıyı beğeniyorum/hoşuma gidiyor.)

Ей нравится её работа. (İşi hoşuna gidiyor.)

9. Слышать – Слушать (Duymak – Dinlemek)

Слышать (Duymak):

- Duyma algısını (pasif bir şekilde ses algılamak) ifade eder.
- Genelde istemsiz bir şekilde gerçekleşir.

Örnekler:

Я слышу шум.

(Bir ses duyuyorum.)

Ты слышал, что он сказал?

(Onun ne dediğini duydun mu?)

Слушать (Dinlemek):

- Bir şeyi dikkatle dinleme niyetini ifade eder.
- Daha aktif bir eylemdir.

Örnekler:

Я слушаю музыку.

(Müzik dinliyorum.)

Он слушал лекцию.

(O dersi dinledi.)

10. Встречаться – Видеться (Buluşmak – Görüşmek)

Встречаться (Buluşmak):

- Daha planlı bir buluşmayı ifade eder.
- Genellikle fiziksel olarak bir araya gelmeyi ifade eder.

Örnekler:

Мы встречались вчера.

(Dün buluştuk.)

Они часто встречаются в кафе.

(Onlar sık sık kafede buluşuyor.)

Видеться (Görüşmek):

- Daha genel bir "birbirini görme" eylemi ifade eder.
- Fiziksel buluşmadan ziyade görüşmenin bir sonucu olarak algılanır.

Örnekler:

Мы не виделись уже год.

(Bir yıldır görüşmüyoruz.)

Они редко видятся.

(Onlar nadiren görüşüyor.)

11. Быстрый – Скорый (Hızlı – Çabuk)

Быстрый (Hızlı):

- Fiziksel hız veya zaman açısından hızlı bir hareketi ifade eder.

Örnekler:

У него быстрый автомобиль.

(Onun hızlı bir arabası var.)

Это была быстрая реакция.

(Bu hızlı bir tepkiydi.)

Скорый (Çabuk):

- Daha çok yakın gelecekte bir olayın hızlıca gerçekleşeceğini ifade eder.
- Genelde soyut kavramlar için kullanılır.

Örnekler:

Скоро он придёт.

(O yakında gelecek.)

Это было скорое решение.

(Bu çabuk bir karardı.)

12. Спрашивать – Задавать (Sormak)

Спрашивать (Sormak):

- Genel olarak bir bilgi talep etmek.
- Kime sorulduğunu ifade etmek için yönelme hâli (у кого) kullanılır.

Örnekler:

Я спрашиваю учителя.

(Öğretmene soruyorum.)

Он спросил меня о книге.

(O bana kitap hakkında sordu.)

Задавать (Sormak):

- Daha resmi ve belirli bir soru sormak anlamına gelir.
- Genelde akademik veya iş ortamında tercih edilir.

Örnekler:

Учитель задаёт вопрос.

(Öğretmen bir soru soruyor.)

Он задал трудный вопрос.

(O zor bir soru sordu.)

13. Знать – Узнавать (Bilmek – Öğrenmek/Tanımak)

Знать (Bilmek):

- Genel bir bilgiye veya duruma aşina olmayı ifade eder.

Örnekler:

Я знаю это.

(Bunu biliyorum.)

Он знает её много лет.

(O, onu yıllardır tanıyor.)

Узнавать (Öğrenmek/Tanımak):

- Yeni bir bilgiyi öğrenmek veya bir şeyi tanımak anlamına gelir.
- Genellikle bir sürecin sonucunu ifade eder.

Örnekler:

Я узнал много нового.

(Çok şey öğrendim.)

Она узнала его сразу.

(O, onu hemen tanıdı.)

14. Думать – Размышлять (Düşünmek – Düşünmek/Değerlendirmek)

Думать (Düşünmek):

- Genel anlamda bir şeyi zihinde değerlendirme eylemini ifade eder.

Örnekler:

Я думаю о тебе.

(Seni düşünüyorum.)

Он думает, что это правда.

(O, bunun doğru olduğunu düşünüyor.)

Размышлять (Düşünmek/Değerlendirmek):

- Daha derin, detaylı bir düşünme sürecini ifade eder.
- Genellikle daha resmi bağlamlarda kullanılır.

Örnekler:

Он размышляет над этой проблемой. (O, bu sorun üzerinde düşünüyor.)

Я долго размышлял, прежде чем ответить. (Cevap vermeden önce uzun uzun düşündüm.)

Özet:

Rusçada eşanlamlı kelimelerin farklı kullanım alanları şu unsurlara bağlıdır:

- Resmi mi, gayriresmi mi?**
Örneğin, **работать** gayriresmi, **трудиться** resmi bağlamlarda tercih edilir.
- Anlamın derinliği veya geçiciliği?**
Örneğin, **счастливый** genel bir mutluluğu, **радостный** geçici bir sevinç ifade eder.
- Süreç odaklı mı, sonuç odaklı mı?**
Örneğin, **говорить** süreç odaklıyken, **сказать** sonuç odaklıdır.

Bir Örnek Üzerinde Detaylı İnceleme:

"тут" ve "здесь"

Rusça'da "тут" ve "здесь" kelimelerinin her ikisi de "burada" anlamına gelir, ancak kullanımda ince farklar vardır:

1. Kullanım Bağlamı

- **"тут":**
 - Daha konuşma diline (günlük dil) özgüdür.
 - Daha samimi, doğal bir tonda kullanılır.
 - Bazen "tam burada" veya "hemen burada" gibi bir anlam vurgusu yapabilir.

Örnek:

 - Тут так красиво! (Burası ne kadar güzel!)
 - Он тут работает. (O, burada çalışıyor.)
- **"здесь":**
 - Daha resmi ve nötr bir tondadır.
 - Yazı dilinde, resmi konuşmalarda ve daha ciddi durumlarda tercih edilir.

Örnek:

 - Здесь вы можете увидеть таблицу. (Burada tabloyu görebilirsiniz.)
 - Я работаю здесь. (Ben burada çalışıyorum.)

2. Duygusal veya Vurgu Farkı

- **"тут"** genellikle daha sıcak, samimi bir his yaratır.
- **"здесь"** daha mesafeli ve resmi bir etki bırakır.

3. Bazı İfadelerde Tercih

Bazı kalıplaşmış ifadelerde genellikle biri diğerine tercih edilir:

- **Тут же:** (Hemen, derhal)
Örnek: Он тут же ушёл. (O hemen çıktı.)
- **Здесь и сейчас:** (Burada ve şimdi, şu an)
Örnek: Живите здесь и сейчас. (Burada ve şimdi yaşayın.)

4. Fiziksel Yakınlık

- **"тут":** Fiziksel olarak daha yakın yerler için kullanılır (kişinin tam yanında gibi).
- **"здесь":** Daha geniş bir alanı ifade edebilir (bulunduğunuz ortam genelinde).

KISA KISA...

Kelimenin İsim Hali ve Zaman Zarfı

Örnek:

Осенью иногда было грязно	Sonbahar ara sıra çamurluydu
Осень была холодная	Sonbahar soğuktu

Soru: Neden iki cümlede de özne (sonbahar) aynı iken Rusça karşılıklarında birinde "Осенью" diğerinde "Осень" kullanıldı?

Açıklama: Bu farkın temel nedeni, Rusçadaki **ismin halleri (cases)** ve **kişisiz cümle (impersonal sentences)** yapılarının kullanım farkıdır.

Rusçada bir mevsim **isminin** enstrümantal (vasıta) hali olan **"-ю"** ekiyle kullanılması, o ismin **"sonbaharda"** anlamı taşıyan bir **zaman zarfına dönüştüğünü** gösterir. İlk cümlede **"Осенью"** ifadesi eylemin geçtiği zaman dilimini belirlerken, ikinci cümledeki yalın haldeki **"Осень"** kelimesi doğrudan cümlelerin nitelenen öznesi görevindedir. Bu kullanım farkı, Rusçadaki öznesi olmayan kişisiz yapılar ile öznesi belirli olan kişisel cümle yapıları arasındaki ayrımı yansıtır.

Cümle	Rusça Yapı	Türkçe Mantık	Dilbilgisi Rolü
1. Cümle	Осенью bazen çamurluydu.	Sonbaharda (zaman) çamur vardı.	Zaman Zarfı
2. Cümle	Осень soğuktu.	Sonbahar (o mevsim) soğuktu.	Özne / isim

1. Cümlede (Осенью иногда было грязно): Burada çamur/kirli olan şey sonbaharın kendisi değildir; sonbahar mevsimi içinde bulunduğumuz **zamanı** ifade eder. "Было грязно" (**Çamurluydu/Çamur vardı**) ifadesi kişisiz bir yapıdır. Yani cümlelerin gerçek bir öznesi yoktur, sadece ortamın durumu anlatılır.

2. Cümlede (Осень была холодная): Burada ise "Sonbahar" kelimesi doğrudan cümlelerin **öznesidir**. Mevsimin bir özelliğini (soğuk olduğunu) bir sıfatla ("холодная") niteliyoruz. Tıpkı "Bu masa eski" derken masayı nitelediğimiz gibi, burada da sonbaharı niteliyoruz.

Uygulama:

1. **Sabah güzeldi:** Утро было прекрасным
2. **Sabahleyin spor yaptım:** Утром я занимался спортом

Buradaki temel fark, kelimenin aldığı ekte gizlidir. İlk cümlede **Утро** (**Sabah**) kelimesi cümlelerin öznesidir ve yalın haldedir. İkinci cümlede ise **Утром** (**Sabahleyin**) ifadesi, eylemin ne zaman yapıldığını belirten bir zaman zarfına dönüşmüştür.

Rusçada mevsimler ve günün bölümleri "ne zaman?" sorusuna yanıt verirken **Vasıta Haline** (Instrumental Case) girerek bu ekleri alırlar.

Eklerin Mantığı:

Rusçadaki eklerin mantığı, kelimenin **cinsiyetine** (eril, dişil, nötr) ve cümlede hangi **görevde** (özne mi, zaman zarfı mı?) kullanıldığına dayanır. Zaman bildiren kelimelerin "ne zaman?" sorusuna yanıt vermesi için kullanılan bu yapıya **Vasıta Hali** (Instrumental Case) denir.

Eklerin değişim mantığını gösteren temel kurallar şöyledir:

Kelime Cinsiyetine Göre Ek Değişimi

Rusçada kelimeler son harflerine göre üç gruba ayrılır. "Ne zaman?" sorusuna yanıt verirken aldıkları ekler şöyledir:

Kelime Türü	Yalın Hal (Özne)	Vasıta Hali (Zaman)	Örnek Dönüşüm
Nötr (-o ile biten)	-o	-ом eklenir	Утро (Sabah) → Утром (Sabahleyin)
Nötr (-o ile biten)	-o	-ом eklenir	Лето (Yaz) → Летом (Yazın)
Eril (Sessiz harf)	Sessiz harf	-ом eklenir	Вечер (Akşam) → Вечером (Akşamleyin)
Eril (-ь ile biten)	-ь	-ем / -ём gelir	День (Gün/Gündüz) → Днём (Gündüzleyin)
Dişil (-a ile biten)	-a	-ой gelir	Зима (Kış) → Зимой (Kışın)
Dişil (ь - yumuşak işaret)	-ь	-ю gelir	Осень (Sonbahar) → Осенью (Sonbaharda)

Bu ekler, kelimeye "ile/aracılığıyla" anlamı katar. Zaman ifadelerinde ise o zaman diliminin "içinde/aracılığıyla" hareket edildiğini hissettirir.

- **Özne Durumu:** "Зима была холодная." (Kış soğuktu.)
Burada Kış kelimesi cümlelerin kahramanıdır.
- **Zaman Durumu:** "Зимой часто идёт снег." (Kışın sık sık kar yağar.)
Burada Kışın ifadesi, karın ne zaman yağdığını belirten bir zarftır.

Mini örnek – “Весна”: Bu kelimenin zaman durumu nedir?

“Весна” kelimesi **-a** ile bittiği için dişil bir kelimedir. Verilen kurala göre zaman bildirmek için **-a** harfini atıp yerine **-ой** ekini getirilir:

Весна (İlkbahar) → Весной (İlkbaharda)

"День" (Gün) → "Днём" (Gündüzleyin)

Uçucu Ünlüler

Rusçada bazı kelimeler ek aldıklarında, telaffuzu kolaylaştırmak ve dilin ritmini korumak amacıyla kökteki "е" veya "о" harfleri tamamen düşer. "День" örneğinde olduğu gibi, kelimeye bir ek geldiğinde kökteki "е" harfi düşerek kelime gövdesi "Дн-" halini alır ve ardından ilgili hal eki eklenir. Ayrıca vurgu eke kaydığı için kalan sesler yumuşayarak "ё" sesine dönüşür ve ortaya "Днём" (Gündüzleyin) formu çıkar.

Uçucu Ünlülerin Temel Kuralları

Bu harfler genellikle sadece **о**, **е** ve **ё** harfleridir. Bir kelimenin son hecesinde yer alırlar ve kelimeye bir ek geldiğinde (kelime uzadığında) yerlerini sessiz harflerin birleşmesine bırakarak kaybolurlar.

Ek/Sonses	Örnek (Yalın)	Örnek (Çekimli)	Mantık
-ок (Eril son ek)	Замок (Kilit)	Замка	-ок ile biten eril kelimelerin %99'unda о uçar.
-ец (Eril son ek)	Отец (Baba)	Отца	-ец ile biten insan/nesne isimlerinde е uçar.
-ень (Eril son ek)	День (Gün)	Дня	Sonu -ень ile biten kısa kelimelerde е genellikle uçucudur.

Uçucu ünlülerde kelime sonuna gelen ekler:

Cinsiyet	Kullanılan Hal	Ek	Örnek (Yalın → Çekimli)	Örnek Cümle
Eril	Vasita	-ом / -ем	День → Днём	Мы гуляем в парке днём. (Gündüzleyin parkta yürüyoruz.)
Eril	Belirtme	-а / -я	Отец → Отца	Я очень люблю своего отца. (Babamı çok seviyorum.)
Dişil	İlgi	-и	Любовь → Любви	В мире не хватает любви. (Dünyada aşk eksik.)
Dişil	Vasita	-ью	Осень → Осенью	Осенью часто идёт дождь. (Sonbaharda sık sık yağmur yağar.)
Nötr	İlgi Çoğul	-(Ek yok)	Письмо → Писем	Я написал много писем. (Birçok mektup yazdım.)

*Eril canlı varlıklarda belirtme hali, ilgi hali (-in hali) ile aynı ekleri alır.

****Nötr kelimelerde durum biraz farklıdır: Çoğul yapıldığında sessiz harflerin arasına bir ünlü harf "girer" (türeyen ünlü).**

Bir Kelimenin "Uçucu" Olduğu Nasıl Belirlenir?

1. **Kelimenin sonuna bakılır:** Eğer -ок, -ец, -ел, -ен gibi bitiyorsa bu kelime uçucu ünlü olabilir
2. **Sözlük kontrolü:** Başlangıç seviyesinde, bir ismi öğrenirken onun ismin -i halini veya vasıta halini de kontrol etmek en güvenli yoldur. Sözlüklerde bu durum genelde день (-ня) şeklinde, yani parantez içinde kökün nasıl değiştiği belirtilerek gösterilir.

Bazı örnek kelimeler:

Kelime (Yalın)	Anlamı	Zaman/Vasıta Hali	Cümle İçinde Örnek	Anlamı
Д ^е нь	Gün/Gündüz	Д ^н ём	Я работаю д ^н ём.	Gündüzleyin çalışıyorum.
С ^о н	Uyku/Rüya	С ^н ом	Он говорит во с ^н ом.	O, uykusunda (uyku ile) konuşuyor.
Ог ^о нь	Ateş	Ог ^н ём	Мы греемся перед ог ^н ём.	Ateşle (ateş önünde) ısınıyoruz.
Л ^ё д	Buz	Л ^ь дом	Вода покрылась л ^ь дом.	Su buzla kaplandı.
Вет ^е р	Rüzgar	Вет ^р ом	Листья летят за вет ^р ом.	Yapraklar rüzgarla uçuyor.
Уз ^е л	Düğüm	Уз ^л ом	Верёвка завязана уз ^л ом.	İp düğümle bağlanmış.
Кор ^е нь	Kök	Кор ^н ем	Дерево держится кор ^н ем.	Ağaç köküyle tutunuyor.
Кам ^е нь	Taş	Кам ^н ем	Стену строят кам ^н ем.	Duvarı taşla örüyorlar.
От ^е ц	Baba	От ^ц ом	Я гуляю с от ^ц ом.	Babamla yürüyorum.
Подар ^о к	Hediye	Подар ^к ом	Он пришёл ile подар ^к ом.	Bir hediyeyle geldi.
Ры ^н ок	Pazar	Ры ^н ком	За ры ^н ком есть аптека.	Pazarın arkasında eczane var.
Зам ^о к	Kilit	Зам ^к ом	Дверь закрыта зам ^к ом.	Kapı kilitle kapatılmış.
Люб ^о вь	Aşk	Люб ^в ью	Она готовит с люб ^в ью.	Aşkla (sevgiyle) yemek yapıyor.
Лож ^ь	Yalan	Лож ^ь ю	Нельзя жить во лжи.	Yalanla (yalan içinde) yaşanmaz.
Рож ^ь	Çavdar	Рож ^ь ю	Поле засажено рож ^ь ю.	Tarla çavdarla ekili.

Tablodaki son 3 örnekteki kelimeler uçucu olduğu halde, kelime sonuna “ю” geldiğinde telaffuz zor olacağı için harf düşmemiştir. Ancak aynı kelimelerin -in halinde harf düştüğü görülecektir.

Yalın Hali (Nominative)	Ekli Hali (Genitif)	Cümle İçinde Kullanım Örneği	Anlamı
Люб ^о вь (Aşk)	Люб ^в и	Миру нужно больше люб ^в и.	Dünyanın daha fazla aşka (aşkın) ihtiyacı var.
Лож ^ь (Yalan)	Лжи	В его словах нет лжи.	Onun sözlerinde yalan (yalanın bir izi) yok.
Рож ^ь (Çavdar)	Ржи	У нас много ржи.	Bizde çok çavdar (çavdarın miktarı) var.

Sıfatlarda Harf Düşmesi

Rusça sıfatlarda harf düşmesi (veya teknik olarak ünlü türemesi), genellikle **kısa sıfatların** (краткие прилагательные) eril formunda karşımıza çıkar.

Normal (tam) sıfatlarda kök harfleri genellikle sabit kalırken, kısa formda kelimenin sonundaki ek düştüğü için yan yana gelen iki sessiz harfi birbirinden ayırmak ve telaffuzu kolaylaştırmak amacıyla araya bir "uçucu ünlü" (o, e veya ë) girer.

Sıfatların kısa hallerinde (eril formda) ortaya çıkan bu harfler, kelimenin sonundaki ek düştüğünde yan yana gelen iki sessiz harfin telaffuzunu kolaylaştırmak için araya girer. Hangi harfin (O mu yoksa E/Ë mi) geleceği genellikle kök sonundaki sessiz harfe bağlıdır.

1. "O" Harfinin Ortaya Çıkışı

Genellikle kök sonunda "k" (к) harfi varsa ve ondan önce sert bir sessiz harf geliyorsa, araya "o" harfi girer.

- Близкий** (Blizkiy - Yakın): Kısa eril hali yapılırken sonundaki "-ий" düşer. "з" ve "к" yan yana kalır. Telaffuzu kolaylaştırmak için araya "o" girer: **Близок** (Blizok).
- Крепкий** (Krepkiy - Sert/Sağlam): Eril kısa hali: **Крепок** (Krepok).
- Низкий** (Nizkiy - Alçak/Kısa): Eril kısa hali: **Низок** (Nizok).
- Тонкий** (Tonkiy - İnce): Eril kısa hali: **Тонок** (Tonok).

2. "E" veya "Ë" Harfinin Ortaya Çıkışı

Genellikle kök sonunda "n" (н) harfi varsa veya kök yumuşak bir sessizle/tıslayan bir sesle (ж, ч, ш, щ) bitiyorsa araya "e" (vurgu üzerindeyse bazen "ë") harfi girer.

- Умный** (Umnyy - Akıllı): "-ый" düşer, "м" ve "н" arasına "e" girer: **Умен** (Umen).
- Холодный** (Kholodnyy - Soğuk): Eril kısa hali: **Холоден** (Kholoden).
- Нужный** (Nuzhnyy - Gerekli): Eril kısa hali: **Нужен** (Nuzhen).
- Смешной** (Smeshnoy - Komik): Eril kısa hali: **Смешен** (Smeshen).
- Сильный** (Sil'nyy - Güçlü): Eril kısa hali: **Силен** (Silen).

KISA ERİL FORM

Rusçada sıfatların kısa hali (**краткое прилагательное**), tam sıfatların sonundaki eklerin atılmasıyla elde edilen ve yalnızca yüklem pozisyonunda kullanılan dilbilgisi formudur. Bu formlar, tam sıfatların aksine ismin hallerine göre çekimlenmezler; sadece eril, dişil, nötr ve çoğul olarak cinsiyet ve sayı uyumu gösterirler. Genellikle kalıcı bir nitelikten ziyade geçici bir durumu veya bir öznenin o anki spesifik halini tanımlamak amacıyla tercih edilirler.

Bir sıfatın **eril (maskulin)** kısa hali, o sıfatın tam halindeki son ekin (örneğin -ый veya -ий) tamamen atılmasıyla oluşur. Ek atıldıktan sonra kelime bir **sessiz harf** ile biter. Eğer bu işlem sonucunda kelimenin sonunda iki sessiz harf yan yana gelirse, telaffuzu kolaylaştırmak için araya daha önce bahsettiğimiz o, e veya ë harfleri girer.

Örnek:

- Tam form: Умный (Akıllı)
- Ek atılır: УМН-

- Eril kısa form: **Умен** (iki sessiz arasına "e" girdi)

Tam Sıfat	Kısa Eril Form	Örnek Cümle	Cümlelerin Anlamı
Бликий	Близок	Этот час уже близок .	O saat artık yakındır.
Крекий	Крепок	Твой чай очень крепок .	Senin çayın çok sert/demli.
Низкий	Низок	Этот забор слишком низок .	Bu çit çok alçak.
Тонкий	Тонок	Лёд на реке ещё тонок .	Nehirdeki buz henüz incedir.
Умный	Умен	Этот мальчик очень умен .	Bu çocuk çok akıllıdır.
Холодный	Холоден	Сегодня вечер холоден .	Bugün akşam soğuktur.
Нужный	Нужен	Мне нужен этот словарь.	Bana bu sözlük lazım.
Смешной	Смешон	Твой рассказ был смешон .	Senin hikayen komikti.
Сильный	Силен	Он очень силен в математике.	O, matematikte çok güçlüdür.
Редкий	Редок	Этот цветок очень редок .	Bu çiçek çok nadirdir.

-по- Ön Eki: Anlamı, İşlevi ve Kullanımı

Rusça'da fiillerin başına gelen ön ekler (prefix), fiilin anlamını değiştirir veya eylemin tamamlanma durumunu (aspect) belirtir. **-по** ön eki bu ekler arasında en çok yönlü olanıdır. Bu prefix, kelimenin anlamını köklü biçimde değiştirmez ancak eylemin tamamlanmışlık durumunu ortaya koyar.

Temel İşlev: Tamamlanmışlık (Perfective Aspect)

Rusça'da fiiller ikiye ayrılır:

- **NSV (imperfective)**: Eylemin süreci, akışkanlığı veya devamlılığı (*Okuyordum, oynuyordum*). Genelde şimdiki zaman eylemlerinde kullanılır.
- **SV (Perfective)**: Eylemin tamamlanması, sonucu veya bir kez yapıp bitmesi (*Okudum, oynadım*). Genelde geçmiş zaman ve gelecek zaman eylemlerinde kullanılır.

Birçok fiilin başına **-по** geldiğinde, fiil NSV'den SV'ye dönüşür.

Örnek: Играл ve Поиграл

- **Играл (NSV)** - "Oynuyordu" veya "Oynadı": Burada odak noktası eylemin kendisidir. Ne kadar sürdüğü veya bitip bitmediği önemli değildir.
 - Вчера я весь день **играл** в футбол
Dün bütün gün futbol **oynadım** (eylem süreci)
- **Поиграл (SV)** - "Biraz oynadı" veya "Oynayıp bitirdi": Burada eylemin tamamlandığı ve genellikle kısa bir süre yapıldığı anlatılır.
 - Вчера я немного **поиграл** в компьютерные игры
Dün biraz bilgisayar **oynadım** (oynadım, bitti ve kısa sürdü)

-по Ön Ekinin Temel Kullanım Durumları

A) Bir Süreliğine Yapmak (Delimitative)

Bu, **-по** ekinin en yaygın kullanımıdır. Eylemin sınırlı bir süre için yapıldığını ve bittiğini belirtir. Türkçeye genellikle "biraz ..., bir süreliğine ..." olarak çevrilir.

- **Почитать:** Biraz okumak
Я **почитаю** книгу перед сном - Uyumadan önce biraz kitap okuyacağım
- **Посидеть:** Biraz oturmak
Давай **посидим** здесь - Hadi burada biraz oturalım
- **Поспать:** Biraz uyumak
Мне нужно **поспать** - Biraz uyumam lazım

B) Eylemi Başlatmak (Inchoative)

Hareket bildiren fiillerin (gitmek, koşmak, yüzmek vb.) başına geldiğinde eylemin **başladığını** ifade eder.

- **Пойти:** Gitmeye başlamak / Yola çıkmak
Я **пошёл** в школу - Ben okula [gitmek üzere yola] çıktım
- **Поехать:** (Araçla) gitmeye başlamak
- **Побежать:** Koşmaya başlamak

C) Kesin Sonuç ve Tamamlanma

Bazı fiillerde **-по** eki eylemin tamamen bittiğini ve bir sonuca ulaşıldığını gösterir.

- **Позвонить:** Telefon etmek (Eylem bitti, arama yapıldı)
- **Пообедать:** Öğle yemeğini yiyip bitirmek
- **Поздравить:** Tebrik etmek

Zamanlara Göre Kullanım

-по- ön eki alan fiiller (SV formları) Şimdiki Zaman'da kullanılamazlar. Diğer zamanlardaki kullanımları şöyledir:

Zaman / Kip	Örnek (İgra- fiili ile)	Türkçe Anlamı
Geçmiş Zaman	Я поиграл	Biraz oynadım (ve bitti).
Gelecek Zaman	Я поиграю	Biraz oynayacağım.
Emir Kipi	Поиграй!	Biraz oyna!
Şimdiki Zaman	<i>Mevcut Değil</i>	SV fiillerin şimdiki zamanı yoktur.

Örnek Karşılaştırma Tablosu

Fiil (NSV)	Anlamı	Fiil + ПО (SV)	Anlamı (Nüans)
Гулять	Gezmek (Süreç)	Погулять	Biraz gezmek ve bitirmek
Слушать	Dinlemek	Послушать	Bir süreliğine dinlemek
Смотреть	Bakmak / İzlemek	Посмотреть	Bakıvermek / İzleyip bitirmek
Работать	Çalışmak	Поработать	Biraz çalışmak
Думать	Düşünmek	Подумать	Biraz düşünmek / Bir karara varmak

Ne Zaman Hangisini Kullanmalıyız?

1. **Süreçten veya alışkanlıktan bahsediyorsanız:** Ön eksiz (NSV) hali kullanın.
 - Я долго **играл**. (Uzun süre oynadım - Süreç vurgusu)
2. **Eylemin bittiğini veya "biraz" yapıldığını vurguluyorsanız:** **-по-** ön ekli (SV) hali kullanın.
 - Я **поиграл** и пошёл домой. (Biraz oynadım [bitti] ve eve gittim)

Sıfat ve Zarflarda -по- Ön Eki

Rusça'da karşılaştırma yapan kelimelerin (daha iyi, daha hızlı, daha büyük vb.) başına gelen **-по-** ön eki, ifadeye "birazcık daha" veya "mümkün olduğunca" anlamı katar. Bu yapı günlük konuşma dilinde (разговорный стиль) çok yaygındır.

Temel İşlev: "Birazcık Daha" (Softening)

Karşılaştırma bildiren kelimenin başına -по- geldiğinde, o farkın çok büyük olmadığını, "bir nebze daha" olduğunu ifade eder.

- Больше (Daha büyük/fazla) -> Побольше (Biraz daha büyük/fazla)
- Меньше (Daha küçük/az) -> Поменьше (Biraz daha küçük/az)
- Быстрее (Daha hızlı) -> побыстрее (Biraz daha hızlı)

Örnek:

- Дай мне коробку побольше. (Bana biraz daha büyük bir kutu ver.)
- Иди побыстрее, мы опаздываем. (Biraz daha hızlı yürü, geç kalıyoruz.)

Kullanım Alanı: İstekleri Yumuşatma

Bir mağazada veya restoranda bir şey isterken doğrudan "daha ucuz" veya "daha büyük" demek kaba kaçabilir. -по- eki burada isteği daha nazik ve "uygun bir seçenek" arıyor gibi gösterir.

- Дешевле (Daha ucuz) -> Подешевле (Biraz daha hesaplı / Daha ucuzca)
 - У вас есть номер подешевле? (Sizde biraz daha uygun fiyatlı bir oda var mı?)
- Лучше (Daha iyi) -> Получше (Biraz daha iyi)
 - Я ищу работу получше. (Biraz daha iyi bir iş arıyorum.)

"Mümkün Olduğunca" Anlamı

Bazı durumlarda bu ek, eylemin sınırlarını zorlamayı, "olabildiğince" anlamını taşır.

- Пораньше (Mümkün olduğunca erken / Oldukça erken)
 - Приходи пораньше. (Mümkün olduğunca erken gel.)
- Почаще (Daha sıkça / Olabildiğince sık)
 - Пиши мне почаще. (Bana daha sık yaz.)

Örnek Karşılaştırma Tablosu

Kelime	Anlamı	Kelime	Anlamı	-по- ile Hali	Anlamı (Nüans)
дорогой	Pahalı	Дороже	Daha pahalı	Подороже	Biraz daha pahalıca
тихий	Sessiz	Тише	Daha sessiz	Потише	Biraz daha sessiz(ce)
громкий	Sesli	Громче	Daha sesli	Погромче	Biraz daha sesli(ce)
близко	Yakın	Ближе	Daha yakın	Поближе	Biraz daha yakına
далеко	Uzak	Дальше	Daha uzağa	Подальше	Biraz daha uzağa

Grammer Kuralı ve Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. **Sadece Karşılaştırma Derecesine Eklenir:** Bu ek sıfatın yalın haline eklenmez. Her zaman karşılaştırma derecesine (komparatif) eklenir.
 - Yanlış: Побольшой
 - Doğru: Побольше
2. **Zarflarla da Çalışır:** Sadece sıfatlarla değil, eylemi niteleyen zarflarla da kullanılır.
 - Говори погромче, я не слышу. (Biraz daha yüksek sesle konuş, duymuyorum.)
3. **Resmî Yazışmalarda Az Kullanılır:** Bu yapı daha çok samimi konuşmalarda, alışverişte ve günlük diyaloglarda tercih edilir. Akademik veya resmî belgelerde genellikle ön ekli hali kullanılır.

-при- Ön Eki: Anlamı, İşlevi ve Kullanımı

-при ön eki, Rusça'da fiillere yön, yakınlık ve yoğunluk katan güçlü bir ektir. Temel fiile eklendiğinde eylemin sonucunu veya hedefini belirginleştirir.

Temel İşlev: Varış ve Yaklaşma (Approach/Arrival)

Bu, en yaygın kullanımdır. Bir yere ulaşmayı, varmayı veya bir şeye yaklaşmayı ifade eder.

- **Прийти:** (Yürüyerek) Varmak / Gelmek (Идти: Gitmek/Yürümek)
 - Он **пришёл** домой. (O eve geldi/vardı)
- **Приехать:** (Araçla) Varmak / Gelmek (Ехать: Gitmek)
 - Поезд **приехал** вовремя. (Tren zamanında vardı)
- **Прилететь:** (Uçarak) Varmak
 - Птица **прилетела** в гнездо. (Kuş yuvaya [uçarak] vardı)

Birleştirme ve Bağlama (Attachment/Joining)

Bir nesneyi başka bir nesneye eklemek, yapıştırmak veya bağlamak anlamı katar.

- **Приклеить:** Yapıştırmak (Клеить: Tutkalamak)
- **Пришить:** Dikerek tutturmak (Шить: Dikmek)
 - Я **пришил** пуговицу к рубашке. (Gömleğe düğme diktim [tutturdum])
- **Прибить:** Çivilemek (Бить: Vurmak)

Tamamlanmamış veya Hafif Eylem (Incomplete Action)

Eylemin tam olarak değil, "azıcık", "hafifçe" veya "bir süreliğine" yapıldığını belirtir. Bu kullanım, konuşmaya doğal bir ton katar.

- **Приоткрыть:** Hafifçe aralamak (Открыть: Açmak)
 - Я **приоткрыл** окно. (Pencereyi hafifçe aradım)
- **Присесть:** (Kısa süreliğine veya eğilerek) Oturuvermek (Сесть: Oturmak)
 - Давай **присядем** перед дорогой. (Yola çıkmadan önce [adet gereği] biraz oturalım)
- **Прилечь:** Şöyle bir uzanivermek (Лечь: Uzanmak/Yatmak)

Yakınlık ve İlave (Proximity/Addition)

Bir şeyin yanında olmak veya bir şeye bir şey eklemek anlamında kullanılır.

- **Прибавить:** Eklemek / Artırmak (Баğлам: Sayı veya hız eklemek)
- **Присутствовать:** Hazır bulunmak / Orada olmak

Örnek Karşılaştırma Tablosu

Temel Fiil	Anlamı	Fiil + ПРИ	Anlamı (Nüans)
Идти	Gitmek (Yürüyerek)	Прийти	Varmak / Gelmek
Нести	Taşımak	Принести	Getirmek (Taşıyarak varmak)
Слатъ	Göndermek	Прислатъ	(Bize/Buraya) Göndermek
Смотреть	Bakmak	Присмотреться	Dikkatlice bakmak / Göz gezdirmek
Готовить	Hazırlamak	Приготовить	Hazırlayıp bitirmek (Yemek yapmak)

-по ve -при Arasındaki Fark

Daha önce ele aldığımız **-по** ile karşılaştırsak:

- **По-** genellikle eylemin **süresine** odaklanır (biraz yapmak).
- **При-** genellikle eylemin **yönüne ve sonucuna** odaklanır (varmak, eklemek, hafifçe yapmak).

Örnek:

- **Постоять:** Biraz ayakta durmak.

- **Присстоять:** Bir şeyin yanında durmak.

Diğer Önemli Ön Ekler: -у-, -вы-, -в-, -пере-, -за-

Yukarıda ele aldığımız -по- (bir süreliğine) ve -при- (varış/yaklaşma) eklerinden sonra, Rusça'daki yön ve eylem sınırlarını belirleyen diğer hayati ön ekler aşağıdadır.

1. -у- Ön Ek: Uzaklaşma ve Ayrılma (Away / Leaving)

Bu ön ek, -при- ekinin tam zıttıdır. Bir yerden ayrılmayı veya bir yerden uzaklaşmayı ifade eder.

- **Уйти:** (Yürüyerek) Ayrılmak / Gitmek.
 - Он уже **ушёл** с работы. (O çoktan işten ayrıldı/çıktı).
- **Уехать:** (Araçla) Ayrılmak / Gitmek.
 - Мы **уезжаем** завтра в семь утра. (Yarın sabah yedide [araçla] ayrılıyor/uzaklaşıyoruz).
- **Улететь:** (Uçarak) Uzaklaşmak.
 - Самолет **улетел** в Лондон. (Uçak Londra'ya uçtu/gitti).

2. -вы- ve -в- (Dışarı ve İçeri)

A) -вы- (Out / Exit): Dışarı çıkma eylemi.

- **Выйти:** Dışarı çıkmak (Идти: Yürümek).
 - Я **вышел** из магазина. (Mağazadan çıktım).
- **Вывести:** Dışarı çıkarmak/taşımak.
 - Пожалуйста, **вывести** мусор. (Lütfen çöpü dışarı çıkar).

B) -в- (In / Entry): İçeri girme eylemi.

- **Войти:** İçeri girmek.
 - Можно **войти**? (Girebilir miyim?)
- **Внести:** İçeri taşımak / Getirmek.
 - Они **внесли** мебель в дом. (Mobilyaları eve taşıdılar).

3. -пере- Ön Eki: Geçiş ve Tekrar (Across / Over / Re-)

Bu ek iki temel anlam taşır: Bir yerden karşıya geçmek veya bir eylemi yeniden (farklı şekilde) yapmak.

- **Перейти:** (Karşıya) Geçmek.
 - Нам нужно **перейти** дорогу. (Yolu geçmemiz/karşıya varmamız lazım).
- **Переехать:** Taşınmak veya (Araçla) karşıya geçmek.
 - Мой друг **переехал** в новую квартиру. (Arkadaşım yeni bir daireye taşındı).
- **Переделать:** Yeniden yapmak (Baştan/Farklı şekilde).
 - Нужно **переделать** это задание. (Bu ödevi yeniden yapman gerekiyor).

4. -за- Ön Eki: Uğramak ve Başlamak (Dropping by / Start)

Bu ekin iki farklı anlamı vardır:

A) Yolu üzerindeyken uğramak (Drop by):

- **Зайти:** (Yol üstünde) Uğramak.
 - Я **зайду** к тебе вечером. (Akşam sana uğrayacağım).
- **Заехать:** (Araçla giderken) Uğramak.

B) Bir eyleme başlamak (Sudden Start):

Özellikle ses ve süreç bildiren fiillerde eylemin başladığını gösterir.

- **Запеть:** Şarkı söylemeye başlamak.
- **Засмеяться:** Gülmeye başlamak.

5. -до- Ön Eki: Sınıra Ulaşma (To the end / Reaching)

Eylemin belirli bir noktaya kadar yapıldığını veya bir sınırı ulaşıldığını belirtir.

- **Дойти:** (Yürüyerek bir noktaya) Varmak / Erişmek.

- Мы наконец **дошли** до вершины. (Nihayet zirveye ulaştık/vardık).
- **Дочитать:** (Kitabı) **Sonuna kadar okuyup bitirmek.**
- Я **дочитал** эту книгу сегодня. (Bu kitabı bugün bitirdim).

Özet Karşılaştırma Tablosu

Ön Ek	Temel Anlam	Örnek Fiil	Anlamı
При-	Varış / Yaklaşma	Прийти	Gelmek / Varmak
У-	Uzaklaşma / Ayrılma	Уйти	Gitmek / Ayrılmak
Вы-	Dışarı çıkış	Выйти	Dışarı çıkmak
В-	İçeri giriş	Войти	İçeri girmek
За-	Uğramak / Başlamak	Зайти	Uğramak
Пере-	Karşıya geçiş / Tekrar	Перейти	Karşıya geçmek
До-	Sonuna kadar / Varış	Дочитать	Bitirmek (Okumayı)

Günlük Konuşma ve Edebi Dil

Örnek Cümleler:

Он работает со **мною**
Он говорит со **мною**

O benimle birlikte çalışıyor
O benimle konuşuyor

Rusçadaki "мною" ve "мною" arasındaki fark, dilbilgisi kurallarından ziyade **üslup ve kullanım alanı** ile ilgilidir. Her iki kelime de "ben" (я) zamininin Vasita Hali çekimidir ve aynı anlamı ("benimle" veya "tarafımdan") taşır. Modern Rusçada "-ой" ekiyle biten form (мною) standart ve yaygın kullanımken, "-ю" ekiyle biten form (мною) daha çok edebiyat, şiir veya eski metinlerde karşımıza çıkan arkaik bir varyanttır.

Rusçada -ой ve -ю şeklindeki ikili kullanım sadece dişil isimlere ve belirli şahıs zamirlerine özgü bir üslup özelliğidir. Eril ve nötr isimlerin vasita hali ekleri tektir ve bu isimlerde dişil isimlerdeki gibi uzun bir varyasyon bulunmaz. Bu durum dilin tarihsel gelişimiyle ilgili olup, uzun formlar (-ю, -ю) günümüzde sadece şiirsel ritmi sağlamak veya yüksek edebi bir dil kurmak için tercih edilir.

Cinsiyetlere Göre Vasita Hali Ekleri ve Varyasyonlar

Rusçada vasita hali (-le/-la eki) için kelime cinsiyetlerine göre durum şöyledir:

Cinsiyet / Tür	Standart Form (Modern)	Edebi Form (Arkaik)	Örnek Cümle
Dişil	-ой / -ей	-ю / -ю	Она любит водой / водою . (O suyu hayranlıkla izliyor.)
Zamir	Мной / Тобой	Мною / Тобою	Со мною / Со мною всё в порядке. (Benimle her şey yolunda.)
Zamir (Dişi)	Ей	Ею	Я горжусь ею . (Onunla gurur duyuyorum.)
Eril	-ом / -ем	Yok	Он пишет карандашом . (O kalemle yazıyor.)
Nötr	-ом / -ем	Yok	Мы дорожим твоим мнением . (Senin fikrine değer veriyoruz.)

1. Dişil İsimlerdeki Değişim: Dişil isimlerin sonu **-a** veya **-я** ile bitiyorsa, bu üslup farkı ortaya çıkar. Örneğin "Страна" (Ülke) kelimesi günlük dilde **страной** olurken, Puşkin gibi şairlerin eserlerinde **страною** olarak karşınıza çıkabilir.

2. Eril ve Nötr İsimlerdeki Durum: Eril (örneğin: **стол**) ve nötr (örneğin: **окно**) isimlerde asla **-ою** gibi bir ek **gelmez**. Bu kelimeler her zaman **столом** ve **окном** olarak kalır. Dolayısıyla **"мною/мною"** arasındaki o estetik tercih hakkı eril kelimelerde mevcut değildir.

3. "Co" Edatı ve Ses Uyumu: Zamir ister **мною** ister **мною** olsun, kelime "мн-" çift sessiziyle başladığı için başına mutlaka **co** edatı gelir. Eril kelimelerde de benzer bir durum vardır:

- **С братом** (Erkek kardeşle) - Tek sessizle başladığı için "с" yeterlidir.
- **Со студентом** (Öğrenciyle) - İki sessizle (st-) başladığı için "со" olur.

"неделя" (hafta) kelimesi "через неделю" (bir hafta içinde) cümlesinde neden "ю" harfini ek olarak alır?

"Неделя" kelimesinin "неделю" formuna dönüşmesi Rusça dilbilgisinde ismin halleri sistemine, spesifik olarak ise **Belirtme Hali** (**Винительный падеж** - Akkuzatif) kuralına dayanmaktadır. Rusçada "через" edatı, bir eylemin belirli bir süre sonra gerçekleşeceğini ifade ederken her zaman ismin belirtme halini talep eder ve bu doğrultuda kelime sonundaki harf morfolojik bir değişime uğrar. Bu sürecin genel adı "ismin hallerine göre çekimi" (**склонение** - çekim) olup, dişil kelimelerde "-я" bitişinin "-ю" harfine evrilmesi bu halin en temel kurallarından biridir.

Morfolojik Kurallar ve Uygulama

Rusçada ismin belirtme hali (Akkuzatif), cümlelerin doğrudan nesnesini belirtmenin yanı sıra belirli edatlarla (**через, в, на**) kullanılarak zaman ve yön bildirme işlevini de üstlenir. Dişil isimler bu hale girerken son harflerinde şu değişiklikler meydana gelir:

1. **-а ile biten kelimeler:** Son harf düşer ve yerine **-у** eki gelir (Örneğin: **газета** -> **газету**).
2. **-я ile biten kelimeler:** Son harf düşer ve yerine **-ю** eki gelir (Örneğin: **неделя** -> **неделю**).
3. **Yumuşak işaret (-ь) ile biten dişil kelimeler:** Belirtme halinde herhangi bir değişikliğe uğramazlar (Örneğin: **ночь** -> **ночь**).

(Detaylar için **"İsmin -i (belirtme) hali"** bölümüne bakınız.)

"Через неделю" yapısında "через" edatı "içinde/sonra" anlamı katar ve dilbilgisel olarak kendisinden sonra gelen ismi Akkuzatif halde kullanmaya zorlar. Bu kural uyarınca, dişil bir isim olan **"неделя"** kelimesi, kuralın ikinci maddesine uygun olarak **"неделю"** şeklini alır.

Bu çekimin uygulanması için kelimenin cümlede ya bir **geçişli fiilin doğrudan nesnesi** konumunda olması ya da belirli anlam özellikleri taşıyan **edatlarla** birlikte kullanılması gerekir. Bu çekimin uygulandığı 3 temel durum vardır:

1. Doğrudan Nesne Durumu (Edatsız Kullanım)

Bir fiil, eylemden doğrudan etkilenen bir varlığa ihtiyaç duyuyorsa (geçişli fiiller), bu varlık Akkuzatif halde kullanılır. Bu durumda **"Kimi?"** (**Кого?**) veya **"Neyi?"** (**Что?**) sorularına cevap aranır.

- **Читать книгу** (Kitap okumak): "Книга" (Kitap) kelimesi nesne olduğu için "Книгу" olmuştur.
- **Видеть маму** (Anneyi görmek): "Мама" kelimesi "Маму" olmuştur.

2. Yön ve Hareket Bildiren Edatlar

Bir yere doğru hareket (**Nereye?** - **Куда?**) söz konusu olduğunda kullanılan edatlar Akkuzatif halini gerektirir. Bu, ismin -de/-da haliyle (Lokatif) en çok karıştırılan noktadır; çünkü aynı edatlar durağanlık bildirdiğinde farklı bir çekim alırlar.

Edat	Anlamı (Akkuzatif ile)	Örnek	Açıklama
В	İçine doğru	Я иду в школу .	Okula gidiyorum (Hareket var).
НА	Üstüne/Yüzeyine doğru	Кот прыгнул на стол .	Kedi masanın üzerine atladı.
ПОД	Altına doğru	Мяч закатился под кровать .	Top yatağın altına yuvarlandı.
ЗА	Arkasına doğru	Солнце зашло за тучу .	Güneş bulutun arkasına geçti.

3. Zaman ve Mesafe Bildiren Edatlar

"Через" örneğinde olduğu gibi, zaman dilimleri veya mekansal geçişler söz konusu olduğunda bu hal devreye girer.

- **Через** (İçinden/Sonra/Karşıya): "**Через дорогу**" (Yolun **karşısına**), "**Через час**" (Bir saat sonra).
- **За** (Süre içinde): "**За неделю**" (Bir hafta içinde/boyunca bir işi tamamlamak).
- **В** (Belirli bir günde/saatte): "**В пятницу**" (Cuma günü).
- **Про** (Hakkında/Dair): "**Рассказ про войну**" (Savaş hakkında bir hikaye).

Dilbilgisi Kuralları ve Değişim Tablosu

Akkuzatif haldeki değişim, kelimenin canlı (insan/hayvan) veya cansız (nesne) olmasına göre de farklılık gösterir (özellikle eril kelimelerde).

Kelime Cinsi	Kural	Örnek (Yalın -> Akkuzatif)
Dişil (-a / -я)	-a -> -у / -я -> -ю	Газета -> Газету / Неделя -> Неделю
Eril (Cansız)	Değişim olmaz	Журнал -> Журнал / Город -> Город
Eril (Canlı)	İsmin -in hali gibi (-a / -я)	Друг -> Друга / Папа -> Папу
Nötr (-o / -e)	Değişim olmaz	Окно -> Окно / Море -> Море

Zarf ve Edatlı Çekim: "на русском" ile "по-русский"

usça dilbilgisinde **на русском** ve **по-русски** ifadeleri arasındaki temel fark, ilkinin bir ismin edatlı hal çekimi (Prepositional Case), ikincisinin ise bir zarf (Adverb) yapısı olmasıdır. **На русском** ifadesi genellikle bir içeriğin hangi dilde mevcut olduğunu veya bir eylemin hangi dil ortamında gerçekleştiğini belirtmek için kullanılırken; **по-русски** ifadesi doğrudan iletişim kurma eyleminin tarzını ve yeteneğini tanımlar. Günlük konuşmada birbirlerinin yerine geçebilseler de, **по-русски** daha çok konuşma, anlama ve yazma gibi fiillerle, **на русском** ise daha çok kitap, film veya resmî belgeler gibi nesne odaklı bağlamlarda tercih edilir.

İfade	Dilbilgisel Tür	Yaygın Kullanılan Fiiller	Odak Noktası
По-русски	Zarf (Adverb)	говорить, понимать, читать	Eylemin nasıl yapıldığı (beceri)
На русском	İsim Çekimi (+языке)	писать, смотреть, читать	Dilin bir araç/ortam olması

1. По-русски (Zarf)

Bu yapı bir eylemin "Rus tarzında" veya "Rusça olarak" nasıl yapıldığını anlatır. Genellikle kişinin o dile hakimiyetini ve iletişim kurma şeklini ifade eder.

- Я хорошо говорю по-русски.
- Ты понимаешь по-русски?

2. На русском (Edatlı Hal)

Bu ifade aslında **на русском языке** (Rus dilinde) tamlamasının kısaltılmış halidir. Genellikle bir metnin, filmin veya bilgi kaynağının hangi dilde olduğunu belirtirken kullanılır.

- Этот фильм на русском.
- Я пишу письмо на русском.

Önemli Bir Nüans

Читать (okumak) fiili her iki yapıyla da kullanılabilir ancak vurgu değişir:

- Я читаю по-русски. (Rusça okuyorum / okuma eylemini gerçekleştiriyorum.)
- Я читаю книгу на русском. (Rusça yazılmış bir kitap okuyorum.)

Писать (yazmak) fiili için ise durum şöyledir:

- **Писать по-русски** demek, Rusça karakterlerle ve Rusça gramerle yazmak demektir (beceri vurgusu).
- **Писать на русском** demek, belgenin veya metnin dilinin Rusça olması demektir (ortam vurgusu).

"Тот" (O) Zamiri, "Вон" ve Kullanım Kuralları

Rusçada uzaktaki bir nesneyi işaret ederken kullanılan **Тот** (O) zamiri, nitelediği ismin cinsiyetine, sayısına ve ismin haline (Padej) göre şekil değiştirir. Başına gelen **Вон** (İşte orada/Oradaki/Şu) kelimesi ise işaretin vurgusunu artırır.

Temel Çekim Tablosu (Yalın ve Yükleme Hali)

İşaret ettiğiniz nesne bir cümlede öznesiyse **Yalın Hal**, bir eylemin nesnesiyse (yükleme hali) aşağıdaki tabloda görülen değişimleri yaşar.

Cinsiyet / Sayı	Yalın Hal (Kim? Ne?)	Yükleme Hali (-i Hali)	Örnek (Вон ile)
Eril (Maskülen)	Тот	<i>Cansız ise: Тот</i> <i>Canlı ise: Того</i>	Вон тот дом (Şu [uzaktaki] ev)
Dişil (Feminen)	Та	Ты	Вон та книга (Şu [uzaktaki] kitabı)
Nötr (Neuter)	То	То	Вон то окно (Şu [uzaktaki] pencere)
Çoğul (Plural)	Те	<i>Cansız ise: Те</i> <i>Canlı ise: Тех</i>	Вон те люди (Şu [uzaktaki] insanlar)

Değişim Kuralları

A) Cinsiyet Uyumu (Тот, Та, То)

İşaret ettiğiniz kelimenin cinsiyeti neyse, "O" zamiri de ona uyar:

- **Тот** мальчик (O çocuk) - Eril
- **Та** девушка (O genç kız) - Dişil
- **То** здание (O bina) - Nötr

B) İsmi Hali (Padej) Uyumu (Ty farkı)

"Ty" farkı, ismin -i hali (Yükleme hali) kuralından gelir. Eğer işaret edilen nesneyi bir eylemin hedefi olarak kullanılıyorsa bu form kullanılır:

Örnek: Я вижу **вон ты** девушку. (Şu [uzaktaki] kızı görüyorum.)

"Девушка" dişil bir kelimedir ve nesne konumunda olduğu için "Ta" kelimesi "Ty" haline dönüşür.

C) Sayı Uyumu (Te)

Eğer birden fazla nesneyi işaret ediyorsanız cinsiyet fark etmeksizin **Te** kullanılır.

Örnek: **Вон те** машины. (Şu [uzaktaki] arabalar.)

"Вон" Kelimesinin Rolü Nedir?

"Вон" kelimesi tek başına bir çekime girmez. Sadece işaretin **uzaklığını** ve **görünürlüğünü** vurgular.

- **Тот** дом: **O** ev.
- **Вон тот** дом: **Bak şu** (orada duran / şuradaki) ev.

Örnek Karşılaştırmalar

1. **Вон тот** стол очень старый. (Şu masa çok eski.) -> Eril, Yalın Hal.
2. Дай мне **вон ты** сумку. (Bana şu çantayı ver.) -> Dişil, Yüklem Hali.
3. **Вон то** дерево высокое. (Şu ağaç yüksek.) -> Nötr, Yalın Hal.
4. Я знаю **вон тех** студентов. (Şu öğrencileri tanıyorum.) -> Çoğul, Canlı Yüklem Hali.

Özet

- Nesne eril ise: **Тот**
- Nesne dişil ise: **Та** (Eğer cümlede nesne ise **Ты**)
- Nesne nötr ise: **То**
- Nesne çoğul ise: **Те**

"Тот, кто..." Kalıbı ve "Тому" Kelimesi

Bu yapı, Rusçada belirli bir özelliği veya eylemi gerçekleştiren kişiyi nitelemek için kullanılan en yaygın "bağlayıcı" (korelatif) kalıplardan biridir. Türkçe karşılığı genellikle "-an/-en kişi" veya "-anlar/-enler" şeklindedir.

"Тому" Kelimesinin Analizi

Тому, işaret zamiri olan **Тот** (O) kelimesinin **Дательный падеж** (Dative / Yönelme hali) çekimidir.

- **Тот**: O (Yalın)
- **Тому**: Ona / O kişiye (-e hali)

Neden "Тому" kullanılır? Eğer cümlelerin ana fiili "birine bir şey vermek", "birine bir şey anlatmak" veya "birinin hoşuna gitmek" (нравиться) gibi yönelme hali gerektiren bir eylemse, cümlelerin başındaki işaret zamiri de **Тому** olur.

Örnek: **Тому**, кто любит кофе, понравится наше кафе. (Kahve seven [o] kişiye, kafemiz hoşuna gidecek / beğenecek.)

"Тот, кто..." Yapısının Mantığı

Bu yapı iki parçadan oluşur:

1. **Тот (Ana zamir):** Ana cümlenin yüklemine bağlıdır. Cümlenin öznesi mi, nesnesi mi yoksa dolaylı tümleci mi olduğuna göre hali değişir.
2. **Кто (Bağlayıcı):** Yan cümleyi başlatır. Genellikle yalın haldedir çünkü yan cümlenin öznesidir.

İsmin Hallerine Göre Genişletilmiş Örnekler

Bu kalıbı daha iyi anlamak için işaret zamirinin (Тот) nasıl değiştiğine bakalım:

A. Yalın Hal (Именительный падеж) - "Тот, кто..."

Ana cümlenin öznesi olduğunda kullanılır.

- **Тот, кто** много читает, много знает. (Çok okuyan [kişi], çok bilir.)
- **Тот, кто** ищет, всегда найдёт. (Arayan [kişi], her zaman bulur.)

B. -i Hali (Винительный падеж) - "Того, кто..."

Eğer birini sevmek, görmek veya beklemekten bahsediyorsak kullanılır.

- Я люблю **того, кто** меня понимает. (Beni anlayan [kişi]yi seviyorum.)
- Мы ждём **того, кто** принесёт нам новости. (Bize haber getirecek [kişi]yi bekliyoruz.)

C. -e Hali (Дательный падеж) - "Тому, кто..."

İnanmak, yardım etmek veya hoşuna gitmek gibi fiillerle kullanılır.

- Я верю **тому, кто** не лжёт. (Yalan söylemeyen [kişi]ye inanıyorum.)
- Нужно помочь **тому, кто** в беде. (Başında dert olan [kişi]ye yardım etmek gerek.)

D. -le Hali (Творительный падеж) - "Тем, кто..."

Biriyle gurur duymak veya arkadaşlık etmek gibi fiillerle kullanılır.

- Я горжусь **тем, кто** никогда не сдаётся. (Asla pes etmeyen [kişi]yle gurur duyuyorum.)

Özet Çeviri Tablosu

Rusça Kalıp	Türkçe Mantığı	Örnek Anlamı
Тот, кто...	...yapan kişi (özne)	Gelen kişi...
Того, кто...	...yapan kişi <i>yi</i>	Gelen kişi <i>yi</i> ...
Тому, кто...	...yapan kişi <i>ye</i>	Gelen kişi <i>ye</i> ...
Тем, кто...	...yapan kişi <i>yle</i>	Gelen kişi <i>yle</i> ...
О том, кто...	...yapan kişi hakkında	Gelen kişi hakkında...

Dikkat Edilmesi Gerekenler

- **Virgül:** Rusçada "Тот" ve "кто" arasında **her zaman** virgül bulunur.
- **Tekillik-Çoğulluk:** "Тот, кто" her zaman tekil çekimlenir. Eğer "O kişiler ki..." (Çoğul) demek isterseniz **"Те, кто..."** kalıbı kullanılır (Örnek: Те, кто любят...).

Rusça Kelime Analizi: "Обувь" ve "Туфли" Farkı

Rusçada ayakkabıdan bahsederken bu iki kelime sıkça karıştırılır. Ancak aralarında "kategori" ve "ürün" ilişkisi vardır.

Обувь (Ayakkabı / Ayakkabı Grubu)

Обувь, Türkçedeki "ayakkabı" kelimesinin en genel karşılığıdır ancak Rusçada "ayak giyeceklerinin tamamı" anlamına gelen **topluluk ismidir**.

- **Kapsam:** Botlar, spor ayakkabılar, terlikler, sandaletler ve topuklu ayakkabıların hepsi birer **обувь**'dir.
- **Grammer:** Rusçada her zaman **tekil (dişil)** olarak kullanılır. "Ayakkabılar" demek için çoğul yapılmaz.
- **Kullanım:** "**Ayakkabı mağazası**" (Обувной магазин), "**Kışlık ayakkabı**" (Зимняя обувь).

Örnek:

В этом магазине продаётся хорошая **обувь**. (Bu mağazada güzel ayakkabılar [ayakkabı çeşitleri] satılıyor.)

Түфли (Ayakkabı / Kundura / Pabuç)

Түфли, genellikle daha spesifik, klasik veya şık ayakkabıları ifade etmek için kullanılır.

- **Kapsam:** Genellikle topuklu ayakkabılar, klasik erkek kunduraları veya babet tarzı ayakkabılar için tercih edilir. Botlar (сапоги) veya spor ayakkabılar (кроссовки) için **түфли** kelimesi kullanılmaz.
- **Grammer:** Kelime genellikle **çoğul** kullanılır. Tekili **түфля**'dir (**dişil**).
- **Kullanım:** "**Yüksek topuklu ayakkabılar**" (Түфли на высоком каблуке).

Örnek:

Мне нравятся эти чёрные **түфли**. (Bu siyah ayakkabıları [kunduraları/pabuçları] beğendim.)

Akılda Kalıcı Örnek: Bir mağazaya girdiğinizde tabelada "**Обувь**" yazar. Reyonlara baktığınızda gördüğün topuklu ayakkabılar ise "**Түфли**" dir. Yada ayakkabıların genelinden bahsediyorsanız (örneğin "ayakkabılarını çıkar" derken) **обувь** kelimesini kullanabilirsiniz, ancak giydiğiniz şık bir ayakkabıdan veya kunduradan bahsediyorsanız **түфли** demek daha doğru olur.

Diğer Ayakkabı Türleri

Rusçada diğer yaygın ayakkabı kelimeleri şunlardır:

- **Кроссовки:** Spor ayakkabı
- **Сапоги:** Çizme / Bot
- **Ботинки:** Yarım bot / Bot
- **Тапочки:** Ev terliği
- **Сандалии:** Sandalet

Rusça Kelime Analizi: Комната vs. Кабинет

Rusça'da bir mekanın "oda" olduğunu belirtmek için kullanılan bu iki kelime arasındaki temel fark, odanın **genel/evsel** mi yoksa **çalışma/profesyonel** amaçlı mı olduğudur.

Комната (Oda / Genel Terim)

Комната, bir binanın (genellikle bir evin veya dairenin) bölmelerinden her birini ifade eden en genel ve nötr terimdir.

- **Kapsam:** Yatak odası, oturma odası, çocuk odası gibi evin içindeki her türlü oda birer **комната**'dır.
- **Karakter:** Özel hayatı, dinlenmeyi ve genel yaşam alanını temsil eder.
- **Yaygın Tamlamalar:**
 - **Жилая комната** : Yaşam odası / Oturma odası
 - **Ванная комната** : Banyo (Banyo odası)

- **Детская комната** : Çocuk odası
- **Смежные комнаты** : Bitişik/bağlantılı odalar

Örnek:

- В нашей квартире три **комнаты**. (Bizim dairemizde üç oda var.)
- Это моя **комната**. (Bu benim odam.)

Кабинет (Çalışma Odası / Ofis / Muayenehane)

Кабинет, belirli bir işin yapıldığı, profesyonel faaliyetlerin yürütüldüğü veya özel bir çalışma alanı olarak ayrılmış odayı ifade eder.

- **Kapsam:** Bir profesörün evindeki çalışma odası, bir doktorun muayenehanesi, bir müdürün ofisi veya okullardaki özel derslikler (laboratuvarlar).
- **Karakter:** İş, resmiyet ve profesyonellik temsil eder. Genellikle içinde bir çalışma masası, kitaplık veya tıbbi ekipman bulunur.
- **Yaygın Tamlamalar:**
 - **Рабочий кабинет** : Çalışma odası
 - **Зубной кабинет** : Diş muayenehanesi (Diş hekimi odası)
 - **Кабинет физики** : Fizik laboratuvarı/dersliği
 - **Кабинет директора** : Müdürün odası/ofisi

Örnek:

- Отец сейчас в своём **кабинете**. (Babam şu an [çalışma] odasında.)
- Пройдите в десятый **кабинет**. (On numaralı odaya [muayenehaneye/ofise] geçiniz.)

Karşılaştırma Özeti

Özellik	Комната	Кабинет
Temel Anlam	Oda (Genel)	Çalışma odası / Ofis / Muayenehane
Atmosfer	Evsel, sıcak, özel	Resmi, profesyonel, ciddi
Ekipman	Yatak, koltuk, TV vb.	Masa, bilgisayar, kitaplık, tıbbi araçlar
Kullanım Yeri	Evler, oteller	İş yerleri, hastaneler, okullar, büyük evlerin çalışma kısımları

Diğer "Oda" Benzeri Terimler

- **Зал** : Salon (Genellikle evin en büyük odası)
- **Гостиная** : Misafir odası / Salon
- **Спальня** : Yatak odası
- **Кухня** : Mutfak (Rusya'da genellikle bir oda gibi değerlendirilir)
- **Помещение** : Mekan / Bölme (Daha teknik veya ticari bir terim)

Rusça Öneri ve Teklif Cümleleri (Предложения)

Rusça'da birine bir şey yapmayı teklif ederken (Hadi yapalım, yapalım mı?) kullanılan birkaç temel yapı vardır. Bu yapıların başında **Давай** (tekil/samimi) ve **Давайте** (çoğul/resmi) gelir.

"Давай(те)" + Mastar Halindeki Fiil (NSV)

Bu yapı, bir eylemi yapmaya başlamayı veya bir süreci teklif etmek için kullanılır. Burada kullanılan fiil her zaman **Тамamlanmamış (NSV)** mastar formundadır.

- **Давай танцевать!** (Haydi dans edelim!)
- **Давайте пить чай.** (Haydi çay içelim.)
- **Давай смотреть фильм.** (Haydi film izleyelim.)

Kural: "Давай" + Fiilin sözlük hali (Mastar). Eylemin süreci veya o anki aktivite vurgulanır.

"Давай(те)" + 1. Çoğul Şahıs Gelecek Zaman (SV)

Bir eylemi bitirmeyi, belirli bir sonucu hedeflemeyi veya bir yere gitmeyi teklif ederken kullanılır. Burada fiilin **Tamamlanmış (SV)** "Biz" (Мы) çekimi kullanılır.

- **Давай пойдём в кино.** (Haydi sinemaya gidelim.)
 - Fiil: Пойти (SV) -> Мы пойдём.
- **Давайте прочитаем это.** (Haydi bunu okuyup bitirelim.)
 - Fiil: Прочитать (SV) -> Мы прочитаем.
- **Давай купим это вино.** (Haydi bu şarabı satın alalım.)
 - Fiil: Купить (SV) -> Мы купим.

Kural: "Давай" + Fiilin -ем / -им ile biten "Biz" çekimi. Genellikle daha net, hedefli teklifler için kullanılır.

Sadece 1. Çoğul Şahıs Gelecek Zaman (SV) Kullanımı

Rusça'da bazen "Давай" kelimesini hiç kullanmadan, sadece fiili "Biz" formunda çekimleyerek de öneri yapabilirsiniz. Bu durumda cümle soru tonlamasıyla "Yapalım mı?" anlamına gelir.

- **Побеждаем?** (Öğle yemeği yiyelim mi?)
- **Посмотрим этот фильм?** (Bu filmi izleyelim mi?)
- **Погуляем?** (Gezelim mi / Biraz dolaşalım mı?)

"Хочешь / Хотите" (İster misin?) Yapısı

Daha nazik bir teklif sunmak için kullanılır.

- **Хочешь пойти в парк?** (Parka gitmek ister misin?)
- **Хотите чаю?** (Çay ister misiniz?)
- **Хочешь, я помогу тебе?** (İstersen sana yardım edeyim mi?)

Örnek Karşılaştırma

- **Давай читать:** Hadi okuma eylemini yapalım (Süreç).
- **Давай прочитаем:** Hadi şu kitabı/yazıyı bitirelim (Sonuç/Hedef).

"Давай" Kelimesinin Diğer Anlamları

1. **Telefonu Kapatırken:** "Hadi görüşürüz / Haydi bay bay" anlamında çok sık kullanılır.
2. **Teşvik Ederken:** Birine "Yapabilirsin, haydi!" derken kullanılır.
3. **Vedalaşırken:** "Görüşmek üzere" anlamında kısa bir "Давай!" denilebilir.

Rusça Sıra Sayıları (Порядковые числительные)

Rusça'da sıra sayıları (birinci, ikinci vb.), isimleri nitelerken birer **sıfat** gibi davranırlar. Bu yüzden her sıra sayısı; eril, dişil, nötr veya çoğul formda olabilir ve bulundukları padeje göre çekimlenirler.

Temel Sıra Sayıları (1 - 20)

Sıra sayıları genellikle asıl sayıların (bir, iki...) sonuna sıfat ekleri getirilerek oluşturulur. Ancak ilk üç sayı istisnadır.

Sayı	Asıl Sayı	Sıra Sayısı (Eril - Yalın)	Türkçe Karşılığı
1	Один	Первый	Birinci
2	Два	Второй	İkinci
3	Три	Третий	Üçüncü
4	Четыре	Четвёртый	Dördüncü

5	Пять	Пятый	Beşinci
6	Шесть	Шестой	Altıncı
7	Семь	Седьмой	Yedinci
8	Восемь	Восьмой	Sekizinci
9	Девять	Девятый	Dokuzuncu
10	Десять	Десятый	Onuncu

Not: 11-20 arası sayılarda, asıl sayının sonundaki yumuşatma işareti (ь) atılır ve yerine **-ый** eki getirilir (Örn: Одиннадцать -> Одиннадцатый).

Cinsiyet ve Sayı Uyumu

Sıra sayıları niteledikleri isme göre şu ekleri alırlar:

- **Eril (-ый / -ой)** : Первый этаж (Birinci kat)
- **Dişil (-ая)** : Первая школа (Birinci okul)
- **Nötr (-ое)** : Первое место (Birinci yer/sıra)
- **Çoğul (-ые)** : Первые дни (İlk günler)

Bileşik Sayılarda Sıra Bildirme

Türkçe'de "yirmi birinci" derken her iki sayı da etkilenmiş gibi görünse de Rusça'da kural çok nettir: **Sadece en sondaki sayı sıra sayısına dönüştürülür, diğerleri asıl sayı olarak kalır.**

- **21.** : Двадцать **первый**
- **155.** : Сто пятьдесят **пятый**
- **2024.** : Две тысячи двадцать **четвёртый**

Padejlere Göre Çekim

Sıra sayıları, sıfatlarla aynı çekim tablosuna tabidir. En sık kullanılan durum olan "**Kalma Hali (-de hali)**" üzerinden bir örnek inceleyelim:

- **Yalın:** Первый этаж (Birinci kat)
- **Kalma Hali (-de):** На **первом** этаже (Birinci katta)
Eril/Nötr sıfat çekimi olan **-ом** eki gelir.
- **Yalın:** Первая группа (Birinci grup)
- **Kalma Hali (-de):** В **первой** группе (Birinci grupta)
Dişil sıfat çekimi olan **-ой** eki gelir.

Tarih Yazımı

Rusça'da tarihlerden bahsederken (örneğin "5 Mayıs") her zaman sıra sayısı kullanılır ve bu sayı **Tamlayan Hali (Genitive)** ekini alır.

- **Сегодня пятое мая.** (Bugün Mayıs'ın beşincisi / 5 Mayıs.) -> Nötr Yalın (Число - gün kelimesi gizli olduğu için).
- **Я родился пятого мая.** (Mayıs'ın beşinde doğdum.) -> Eril Tamlayan Çekimi (-oro).

Rusça Vurgu ve Vurgu Parçasığı: -то

Rusçada isimlerin sonuna tire ile eklenen "**-то**", bir hal eki veya zaman eki değildir. Bu parçacık, eklendiği kelimeyi cümlede odak noktası haline getiren, ona vurgu yapan veya "söz konusu olan kişi/nesneye" dikkat çeken bir yapıdır.

Temel İşlevi: Vurgu ve Öne Çıkarma

Bu parçacık eklendiği kelimeye "asıl bahsi geçen...", "...ise", "...gelince" gibi bir anlam katar. Genellikle dinleyicinin zaten bildiği bir kişiyi veya nesneyi tekrar hatırlatırken veya onu diğerlerinden ayırırken kullanılır.

- **Бабушка-то:** "Söz konusu olan büyükanne...", "Büyükanneye gelince..." veya "**Büyükanne var ya (işte o)...**"
- **Волк-то:** "**Şu bizim kurt...**", "**Kurt ise...**"

Örnek:

- Бабушка-то добрая, а волк хитрый. (**Büyükanne [aslında] iyi biri ama kurt kurnazdır.**)
 - Burada büyükanneye yapılan vurgu, onun bilinen bir karakter olduğunu ve o karakter üzerinde odaklandığımızı gösterir.

Hikaye ve Masallardaki Rolü (Folklorik Kullanım)

Özellikle Rus halk masallarında (Русские народные сказки) bu ek anlatıma bir samimiyet ve masalsı bir hava katmak için çok sık kullanılır. Anlatıcı, karakterlerin isimlerine bu eki ekleyerek dinleyiciyle karakter arasında bir bağ kurar.

- **Дом-то старый.** (Ev [zaten/bildiğiniz üzere] eski.)
- **Пирожки-то вкусные!** (Poğaçalar [gerçekten de] lezzetli!)

"Konu" ve "Yüklem" Ayrımı

Rusça dil bilgisinde bir cümlemin "konusu" (bilinen bilgi) ile "haberi" (yeni bilgi) arasındaki sınırı çizmek için kullanılır.

- **Сын-то мой приехал.** (Oğlum [gelince, o] geldi.)
 - Burada "oğlum" bilinen biridir, yeni haber onun gelmiş olmasıdır.

Karıştırılmaması Gereken Önemli Bir Nokta

Bu vurgu parçacığı olan **-то**, belgisiz zamirler oluştururken kullanılan (**Кто-то**, **Что-то**) ekiyle şekil olarak aynıdır ancak işlev olarak tamamen farklıdır:

1. **Кто-то / Что-то:** Biri / Bir şey (Bilinmezlik bildirir).
2. **Бабушка-то:** Büyükanne (Bilinen birine vurgu yapar).

Özet Tablo

Kullanım	Anlam Nüansı	Türkçe Yaklaşık Karşılığı
Vurgu	Kelimeyi odakta tutar.	"...ise", "...var ya", "...aslında"
Hatırlatma	Bilinen bir nesneye döner.	"Hani o...", "Şu..."
Duygu	Cümleye samimiyet katar.	(Anlatım tonuyla verilir)

Eğer bir kelimenin sonunda tire ile ayrılmış bir **-то** görürsen, bil ki yazar o kelimeye "spot ışığını" çeviriyordur. "Asıl önemli olan budur" veya "Şimdi bu karakterden bahsediyorum" demek istiyordur.

Belgisiz Zamirler ve -то ile -нибудь Farkı

Rusçada "bir şey", "biri", "bir yerde" gibi ifadeleri kurarken kelimenin sonuna gelen ekler, o şeyin ne kadar "bilindiğini" veya "belirli" olduğunu gösterir.

Temel Anlamlar

Kelime	Anlamı	Not
Что-то	Bir şey	(Belli bir şey ama ne olduğu bilinmiyor)
Что-нибудь	Herhangi bir şey	(Fark etmez, herhangi biri)
Кто-то	Biri / Birisi	(Belli biri ama kim olduğu bilinmiyor)
Кто-нибудь	Herhangi biri	(Kim olursa olsun)
Какой-то	Bir (nasıl olduğu bilinmeyen)	Sıfat gibi çekimlenir
Какой-нибудь	Herhangi bir (nasıl olduğu fark etmez)	Sıfat gibi çekimlenir
Где-то	Bir yerde	(Belli bir yer ama neresi bilinmiyor)
Где-нибудь	Herhangi bir yerde	(Neresi olduğu fark etmez)

Çekimlenmiş Haller

Rusçada bu zamirler, tıpkı кто (kim) ve что (ne) kelimeleri gibi ismin hallerine (case) göre çekimlenirler. Buradaki en önemli kural; **eklerin (-то, -нибудь) asla değişmemesi**, sadece kök kelimenin çekimlenmesidir.

- **Чем-нибудь / Чем-то:** "Bir şeyle" (Araç durumu / Instrumental case)
- **Кого-нибудь / Кого-то:** "Birini" (İsmin -i hali / Accusative veya Genitive)
- **Какого-нибудь:** "Herhangi bir (nasıl bir)" (Sıfat tamlaması gibi çekimlenmiş hali)

"Biri / Herhangi Biri" Çekimi (кто)

İsmin Hali	Kök + Ek (-то)	Kök + Ek (-нибудь)
Yalın (Nom)	Кто-то	Кто-нибудь
-in Hali (Gen)	Кого-то	Кого-нибудь
-e Hali (Dat)	Кому-то	Кому-нибудь
-i Hali (Acc)	Кого-то	Кого-нибудь
-le Hali (Ins)	Кем-то	Кем-нибудь
-de Hali (Pre)	(О) ком-то	(О) ком-нибудь

"Bir Şey / Herhangi Bir Şey" Çekimi (что)

İsmin Hali	Kök + Ek (-то)	Kök + Ek (-нибудь)
Yalın (Nom)	Что-то	Что-нибудь
-in Hali (Gen)	Чего-то	Чего-нибудь
-e Hali (Dat)	Чему-то	Чему-нибудь
-i Hali (Acc)	Что-то	Что-нибудь
-le Hali (Ins)	Чем-то	Чем-нибудь
-de Hali (Pre)	(О) чём-то	(О) чём-нибудь

Какой-то ve Какой-нибудь Çekimleri

Bu kelimeler, niteledikleri isme göre tıpkı sıfatlar gibi çekimlenirler. Ekler (-то ve -нибудь) sabit kalır, çekim sadece **Какой** kısmı üzerinde yapılır.

Erkek Cins - какой-нибудь Çekimleri

İsmin Hali	Çekim	Örnek Anlam
Yalın (Nom)	Какой-нибудь (erkek/cansız)	Herhangi bir
-in Hali (Gen)	Какого-нибудь	Herhangi birinin / birinden

-e Hali (Dat)	Какому-нибудь	Herhangi birine
-i Hali (Acc)	Какой-нибудь (cansız) Какого-нибудь (canlı)	Herhangi birini
-le Hali (Ins)	Каким-нибудь	Herhangi biriyle
-de Hali (Pre)	О каком-нибудь	Herhangi biri hakkında

Dişi ve Çoğul hallerde de sıfat çekim kuralları geçerlidir (Örn: какая-нибудь, какие-нибудь).

Edatlarla Kullanım Kuralı

Olumsuz zamirlerin (никто, ничто) aksine, -то ve -нибудь ekleri edatlarla kullanıldığında kelime bölünmez. Edat her zaman en başa gelir.

- **С кем-то** (Biriyle)
- **У кого-нибудь** (Herhangi birinde)
- **В каком-то** городе (Bir şehirde - hangi şehir olduğu bilinmiyor)
- **О чём-то** (Bir şey hakkında)
- **Doğru:** Я говорю **с кем-то**. (Biriyle konuşuyorum.)
- **Doğru:** Расскажи мне **о чём-нибудь**. (Bana herhangi bir şey hakkında anlat.)

Aralarındaki Fark Nedir?

Bu konunun genel kuralı şöyle ele alınabilir:

-TO (Biliyorum ama Tanımlayamıyorum)

Konuşan kişi, o şeyin veya kişinin **var olduğunu kesin olarak bilir**, ancak adını, kimliğini veya detayını tam olarak bilmez veya söylemez.

- **Ne zaman kullanılır?** Genellikle **Geçmiş Zaman** ve **Şimdiki Zaman** cümlelerinde.
- **Örnek:** Кто-то пришёл. (Biri geldi. - Birinin geldiği kesin, ama kim olduğunu görmedim/bilmiyorum.)
- **Örnek:** Я что-то купил. (Bir şey satın aldım. - Ne aldığım belli ama şu an adını söylemiyorum veya unuttum.)

-НИБУДЬ (Herhangi Biri / Fark Etmez)

Konuşan kişi için o şeyin kimliği önemli değildir. "Herhangi biri" veya "hiç fark etmez" anlamı taşır. Henüz gerçekleşmemiş veya seçilmemiş durumlar için kullanılır.

- **Ne zaman kullanılır?** Genellikle **Soru** cümlelerinde, **Gelecek Zaman** cümlelerinde ve **Emir** cümlelerinde.
- **Örnek:** Кто-нибудь пришёл? (Birileri geldi mi? / Kimse geldi mi? - Herhangi birinin gelip gelmediğini soruyorum.)
- **Örnek:** Купи что-нибудь. (Bir şeyler al. - Ne olduğu fark etmez, herhangi bir şey al.)

Karşılaştırmalı Örnekler

Durum	Cümle	Anlamı
Geçmiş (-то)	Я где-то видел этот фильм.	Bu filmi bir yerde izledim. (İzlediğim kesin ama nerede olduğunu hatırlamıyorum.)

Soru нибудь)	(-	Ты видел этот фильм где-нибудь?	Bu filmi herhangi bir yerde gördün mü?
Gelecek нибудь)	(-	Я когда-нибудь поеду в Россию.	Günün birinde (herhangi bir zaman) Rusya'ya gideceğim.
Belirsizlik (-то)		Кто-то стучит в дверь.	Kapı birisi çalıyor. (Biri olduğu kesin ama kim olduğunu bilmiyorum.)

Özet

Durum	Kullanılacak Ek
Geçmiş Zaman / Kesin varlık / Şimdiki an	-то
Soru / Gelecek Zaman / Emir / İstek	-нибудь

ÖRNEK SORULAR

Genel Konular

Soru: Умный (Akıllı) sıfatının kısa eril formunda ortaya çıkan uçucu ünlü hangisidir?

Cevap: Умён

Açıklama: Kök 'N' harfiyle bitiyorsa ve telaffuz zorluğu varsa araya 'e' veya 'ë' girer.

Soru: Aşağıdaki cümlelerin hangisinde 'мно́й' ve 'мно́ю' kullanımı arasındaki fark doğru açıklanmıştır?

Cevap: Мно́й günlük dilde, мно́ю ise daha çok şiirsel ve edebi dilde tercih edilir.

Açıklama: Her iki form da aynı anlama gelir ancak '-о́ю' eki daha arkaik ve şiirsel bir tınıya sahiptir.

Soru: Neden 'С мно́й' yerine 'Со мно́й' ifadesi kullanılır?

Cevap: Ses uyumu (öfoni) sağlamak ve üç sessizin yan yana gelmesini önlemek için.

Açıklama: 's', 'm' ve 'n' harflerinin ardışık telaffuzu zor olduğu için araya 'o' girer.

Soru: 'Через неделю' (Bir hafta içinde) ifadesinde 'неделя' kelimesinin 'неделю' olmasına neden olan dilbilgisi hali hangisidir?

Cevap: Винительный падеж (Belirtme Hali)

Açıklama: 'Через' edatı zaman veya yön bildirirken ismin belirtme halini talep eder.

Soru: 'Я вижу отца' (Babamı görüyorum) cümlesinde 'отец' kelimesindeki 'e' harfinin düşme nedeni nedir?

Cevap: Uçucu ünlü (fleeting vowel) kuralı gereği ek aldığı kök ünlüsü düşer.

Açıklama: '-ец' ile biten kelimelerde ek geldiğinde kökteki 'e' harfi genellikle düşer.

Soru: Rusçada '3 kitap' demek için kullanılan doğru ifade aşağıdakilerden hangisidir? (7 harf kuralını (r, к, х, ж, ч, ш, щ) hatırlayın.)

Cevap: Три книги

Açıklama: 2, 3, 4 sayılarından sonra dişil isim Genitif Tekil olur; 'r' harfinden sonra 'ы' yazılamadığı için 'и' gelir.

Soru: Rusçada '5 masa' demek için 'пять столов' kullanılır. Buradaki '-ов' ekinin kuralı nedir?

Cevap: Eril ve sert sessizle biten kelimelerin Genitif Çoğul ekidir.

Açıklama: 5 ve üzeri sayılarla kullanılan sert sessiz bitişli eril isimler '-ов' alır.

Soru: 'Чей' ve 'Чья' zamirleri arasındaki fark hangi seçenekte doğru verilmiştir?

Cevap: Чей eril, Чья dişil isimlerle kullanılır.

Açıklama: Soru zamiri nitelediği ismin cinsiyetine uyum sağlar.

Soru: 'Чьего словаря нет?' (Kimin sözlüğü yok?) cümlesinde 'Чьего' kullanılmasının nedeni nedir?

Cevap: 'Нет' kelimesi Genitif hali gerektirir ve 'словарь' erildir.

Açıklama: Eril isimlerin Genitif halinde iyelik zamiri 'Чьего' olur.

Soru: Birinci tekil şahıs iyelik zamiri 'Мой' kelimesinin Eril/Nötr Dative (istikamet/Yön) hali hangisidir?

Cevap: Моему

Açıklama: Eril ve nötr isimlerin yönelme halinde 'Мой' zamiri 'Моему' olur.

Soru: 'Daha zor' demek için kullanılan 'Более трудный' ve 'Труднее' arasındaki temel fark nedir?

Cevap: Более трудный resmi/akademik; Труднее ise günlük konuşma/yüklem ağırlıklıdır.

Açıklama: Bileşik formlar resmiyet taşıırken, basit formlar günlük dilde yüklem olarak kullanılır.

Soru: 'Bu film Rusça' (Rus dilinde) demek için en uygun ifade hangisidir?

Cevap: Этот фильм на русском.

Açıklama: Bir içeriğin hangi dilde olduğunu belirtirken 'на + Prepositional' yapısı kullanılır.

Soru: 'Çay içiyorum' cümlesinde 'чай' kelimesinin değişmeme sebebi nedir?

Cevap: Eril ve cansız nesneler Akkuzatif (Belirtme) halinde değişmezler.

Açıklama: Cansız eril isimler belirtme halinde yalın halleriyle aynı kalırlar.

Soru: Aşağıdaki kelimelerden hangisi 'sıfır takı' (zero ending) kuralı ile Genitif Çoğul olur?

Cevap: Окно

Açıklama: Sonu '-o' ile biten nötr kelimeler çoğul ilgi halinde son ünlüsünü kaybeder.

Soru: 'Любовь' (Aşk) kelimesinin Genitif (İlgi) hali çekiminde hangi harf düşer?

Cevap: O harfi

Açıklama: Uçucu ünlü kuralı gereği 'Любовь' kelimesi 'Любви' olur; 'o' harfi düşer.

Soru: 'Врач' (Doktor) kelimesinin çoğul belirtme (-i hali) eki hangisidir?

Cevap: Врачей

Açıklama: Canlı eril ve kökü tıslayan harfle (ч) biten isimler '-ей' eki alırlar.

Soru: 'Человек' (İnsan) kelimesinin çoğul belirtme (-i hali) çekimi aşağıdakilerden hangisidir?

Cevap: Людей

Açıklama: 'Человек' kelimesi çoğulda kök değişimine uğrayarak 'Люди' olur, belirtme halinde ise 'Людей' formunu alır.

Soru: Dişil bir kelime olan 'Ложка' (Kaşık) kelimesinin Genitif Çoğul hali neden 'Ложек' olur?

Cevap: Son ünlü düşünce 'ж-к' arasına telaffuz için 'e' harfi girdiği için.

Açıklama: İki sessiz harfin yan yana kalması durumunda araya uçucu ünlü girer.

Soru: Aşağıdaki kelimelerden hangisinin sonu Akkuzatif (Belirtme) halinde değişmez?

Cevap: Город

Açıklama: Eril ve cansız isimler belirtme halinde yalın halleriyle aynı kalırlar.

Soru: Aşağıdaki sayılardan hangisinden sonra isim 'Genitif Tekil' halinde kullanılır?

Cevap: Три

Açıklama: 2, 3 ve 4 sayılarından sonra gelen isim her zaman Genitif Tekil formda olur.

Soru: 8 Harf Kuralı'na göre 'ж, ч, ш, щ' harflerinden sonra asla hangi harf yazılamaz?

Cevap: Ы

Açıklama: 8 harf kuralı uyarınca bu harflerden sonra asla 'ы' yazılamaz.

Soru: 'Чьему' soru zamiri hangi cinsiyet ve hal için kullanılır?

Cevap: Eril/Nötr - Dative (Yönelme)

Açıklama: 'Чей' zamiri eril ve nötr isimlerle yönelme halinde 'Чьему' olur.

Soru: 'Друг' (Arkadaş) kelimesi çoğul olurken (Друзья) kökte meydana gelen değişim nedir?

Cevap: Harf nöbetleşmesi (г / з)

Açıklama: Bazı kelimelerde kök sessizi çekim sırasında değişime uğrayabilir.

Soru: Aşağıdaki nötr isimlerden hangisi ismin hallerine göre hiç çekimlenmez?

Cevap: Такси

Açıklama: Yabancı dilden geçen ve sonu -и, -у, -ю gibi harflerle biten kelimeler değişmez.

Soru: Холодный (Soğuk) sıfatının kısa eril formu aşağıdakilerden hangisidir?

Cevap: Холоден

Açıklama: Kökü 'n' ile biten sıfatlarda ek düştüğünde araya 'e' uçucu ünlüsü girer.

Soru: День (Gün) kelimesi Genitif (İlgi) halde (örneğin 'Günün' derken) nasıl çekimlenir?

Cevap: Дня

Açıklama: Kökündeki 'e' uçucu ünlüdür ve ek aldığına düşerek kelimeyi bu forma sokar.

Soru: Я вижу ... (Öğrencileri görüyorum) cümlesinde boşluğa hangi canlı çoğul form gelmelidir?

Cevap: Студентов

Açıklama: Canlı eril isimler çoğul belirtme halinde Genitif Çoğul ekini (-ов) alırlar.

Две ... (iki el) ifadesinde 'рука' kelimesi hangi formda yazılmalıdır?

Руки

2, 3, 4 sayılarından sonra gelen dişil isim Genitif Tekil olur ve 'к' harfi nedeniyle 'и' gelir.

Десять ... (On kız) ifadesinde 'девушка' kelimesinin doğru çoğul formu hangisidir?

Девушек

Sıfır takı sonrası 'ш' ve 'к' arasına 'e' uçucu ünlüsü girer.

Padejler Hakkında Örnek Sorular - 1

Soru 1: Я читаю ____ (книга).

İpucu: "Okumak" fiili doğrudan bir nesne gerektirir ve dişil kelimenin sonu buna göre değişir.

Cevap: книгу, (Kitabı okuyorum.) - "книга - kitap" - "книгу - kitabı"

Açıklama: (книгу) Cümlede eylemin doğrudan etkilendiği nesne olduğu için isim yükleme hali kurallarına göre çekimlenmiştir. Dişil isimler bu durumda son harflerini değiştirerek nesne görevini üstlenirler.

Soru 2: У ____ (брат) есть машина.

İpucu: Sahiplik bildiren edatın ismin hangi halini zorunlu kıldığını düşünün.

Cevap: брата, (Erkek kardeşin arabası var.) - "брат - erkek kardeş" - "брата - erkek kardeşin"

Açıklama: (брата) Sahiplik yapısı kuran edat kendisinden sonra gelen ismi tamlayan halinde istemektedir. Eril isimler tamlayan halinde sonlarına ek alarak sahiplik veya aidiyet belirtirler.

Soru 3: Мы идём к ____ (бабушка).

İpucu: Kişiyeye yönelik yönelme bildiren edatın hangi eki gerektirdiğini hatırlayın.

Cevap: бабушке, (Büyükanemize gidiyoruz.) - "бабушка - büyükanne" - "бабушке - büyükanneye"

Açıklama: (бабушке) Yönelme bildiren edat her zaman ismin yönelme hali ile birlikte kullanılır. Dişil isimler bu çekimde son harflerini değiştirerek kime gidildiğini ifade ederler.

Soru 4: Я интересуюсь ____ (музыка).

İpucu: "İlgilenmek" fiilinin nesnesini hangi halde aldığını düşünün.

Cevap: музыкой, (Müzikle ilgileniyorum.) - "музыка - müzik" - "музыкой - müzikle"

Açıklama: (музыкой) Bir konuyla ilgilenmeyi belirten fiil nesnesini vasıta halinde almaktadır. Dişil kelimeler bu çekimde araç veya ilgi odağı belirtmek için özel ekler alırlar.

Soru 5: Вчера мы были в ____ (театр).

İpucu: Bir yerin içinde bulunma durumunda hangi halin kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: театре, (Dün tiyatroydaydık.) - "театр - tiyatro" - "театре - tiyatroyda"

Açıklama: (театре) Bir mekanda sabit konum belirtilirken isim kalma hali kurallarına göre çekimlenir. Eril isimler konum bildirirken genellikle kelime sonuna belirleyici bir takı alırlar.

Soru 6: Дай мне ____ (ручка).

İpucu: "Vermek" fiilinin nesnesini (neyi verdiğini) hangi halde istediğini düşünün.

Cevap: ручку, (Bana tükenmez kalem ver.) - "ручка - tükenmez kalem" - "ручку - tükenmez kalem"

Açıklama: (ручку) Cümledeki nesne doğrudan eylemden etkilendiği için yükleme hali kurallarına tabi olmuştur. Dişil isimlerin yükleme halindeki değişimi nesnenin ne olduğunu netleştirmektedir.

Soru 7: Он живёт в ____ (Россия).

İpucu: "İçinde yaşamak" eyleminin özel çekimli dişil ülke isimlerindeki etkisini düşünün.

Cevap: России, (O Rusya'da yaşıyor.) - "Россия - Rusya" - "России - Rusya'da"

Açıklama: (России) Yer bildiren edat ile birlikte ülke ismi kalma hali kuralına göre değişime uğramıştır. Son harfleri özel biten dişil kelimeler bu halde farklı bir takı alarak konumu belirtirler.

Soru 8: Я пью чай без ____ (сахар).

İpucu: Eksiklik veya yokluk bildiren edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: сахара, (Şekersiz çay içiyorum.) - "сахар - şeker" - "сахара - şekerin/şekersiz"

Açıklama: (сахара) Yokluk veya olumsuzluk ifade eden edat ismi tamlayan hali çekimine girmeye zorlar. Eril isimler bu eksikliği ifade etmek için kelime köküne ek alırlar.

Soru 9: Студент пишет ____ (карандаш).

İpucu: Eylemin hangi araçla yapıldığını belirten halin ekini düşünün.

Cevap: карандашом, (Öğrenci kurşun kalemle yazıyor.) - "карандаш - kurşun kalem" - "карандашом - kurşun kalemle"

Açıklama: (карандашом) Bir aracın vasıta olarak kullanıldığı durumlarda ismin vasıta hali çekimi kullanılır. Eril kelimeler bu görevde kullanıldıklarında araç olduklarını belirten bir ekle bitmek zorundadır.

Soru 10: Я иду в ____ (парк).

İpucu: Hareket bildiren fiille yönelme olduğunda cansız eril isimlerin durumunu hatırlayın.

Cevap: парк, (Parka gidiyorum.) - "парк - park" - "парк - parka"

Açıklama: (парк) Hareket bildiren edat ile yönelme anlamı kurulurken cansız nesneler yükleme halinde çekimlenir. Cansız eril isimlerin bu hali yalın halleriyle birebir aynı kalmaktadır.

Soru 11: Помоги ____ (друг).

İpucu: "Yardım etmek" fiilinin kime yöneldiğini belirten hali düşünün.

Cevap: **другу**, (Arkadaşına yardım et.) - "друг - arkadaş" - "другу - arkadaş'a"

Açıklama: (другу) Yardım eylemi birine yöneldiği için cümlede yönelme hali kuralları geçerli olmuştur. Eril canlı isimler bu eylemin hedefi olduklarında sonlarına yönelme eki alırlar.

Soru 12: Я гуляю с ____ (собака).

İpucu: Beraberlik bildiren edatın ismin hangi halini gerektirdiğini hatırlayın.

Cevap: **собакой**, (Köpeklerle geziyorum.) - "собака - köpek" - "собакой - köpeklerle"

Açıklama: (собакой) Beraberlik veya eşlik etme durumunu bildiren edat vasıta hali kullanımını zorunlu kılar. Dişil isimler bu birlikteliği ifade etmek için kelime sonunda belirgin bir değişim yaşarlar.

Soru 13: Здесь нет ____ (телефон).

İpucu: Yokluk belirten kelimenin ardından gelen ismin durumunu düşünün.

Cevap: **телефона**, (Burada telefon yok.) - "телефон - telefon" - "телефона - telefonun/telefon"

Açıklama: (телефона) Yokluk veya mevcudiyetin olmadığını bildiren yapılar her zaman tamlayan hali çekimini ister. Eril cansız isimler bu yokluğu vurgulamak için tamlayan hali ekini alırlar.

Soru 14: Она думает о ____ (работа).

İpucu: Bir konu hakkında düşünürken kullanılan edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: **работе**, (O iş hakkında düşünüyor.) - "работа - iş" - "работе - iş hakkında"

Açıklama: (работе) Hakkında konuşulan veya düşünülen konu kalma hali kurallarına göre ifade edilmektedir. Dişil isimler bu düşüncenin nesnesi olduklarında kalma hali ekini alarak çekimlenirler.

Soru 15: Мама купила подарок ____ (дочь).

İpucu: Hediye kime yöneldiğini belirten özel çekimli ismi düşünün.

Cevap: **дочери**, (Anne kızına hediye aldı.) - "дочь - kız evlat" - "дочери - kız evlada"

Açıklama: (дочери) Birine yönelik yapılan eylemlerde yönelme hali çekimi yapılması dil bilgisi kuralıdır. Bazı dişil kelimeler yönelme halinde köklerinde genişleme yaparak özel bir ek eklenmektedir.

Soru 16: После ____ (урок) мы пошли домой.

İpucu: Zaman bildiren "sonra" edatının hangi hali istediğini hatırlayın.

Cevap: **урока**, (Dersten sonra eve gittik.) - "урок - ders" - "урока - dersten/dersin"

Açıklama: (урока) Belirli zaman edatlarından sonra gelen isimler tamlayan hali kuralına göre değişmelidir. Eril isimler bu zaman diliminden sonrasını ifade etmek için tamlayan hali ekini alırlar.

Soru 17: Антон приехал из ____ (Лондон).

İpucu: Bir yerden ayrılma veya gelme bildiren edatın kuralını düşünün.

Cevap: **Лондона**, (Anton Londra'dan geldi.) - "Лондон - Londra" - "Лондона - Londra'dan"

Açıklama: (Лондона) Çıkış noktası veya ayrılma bildiren edatlar her zaman tamlayan hali ile çalışmaktadır. Şehir isimleri bu ayrılmayı belirtmek için tamlayan hali eklerini kullanarak çekimlenirler.

Soru 18: Я люблю ____ (Москва).

İpucu: "Sevmek" fiilinin doğrudan nesnesi olan dişil ismin değişimini hatırlayın.

Cevap: **Москву**, (Moskova'yı seviyorum.) - "Москва - Moskova" - "Москву - Moskova'yı"

Açıklama: (Москву) Sevgi eyleminin hedefi olan isim yükleme hali kurallarına göre değişime uğramıştır. Dişil yer isimleri nesne konumunda olduklarında son harflerini dönüştürerek bu hali alırlar.

Soru 19: Кот сидит под ____ (стол).

İpucu: "Altında" olma durumunun hangi hali gerektirdiğini düşünün.

Cevap: **столом**, (Kedi masanın altında oturuyor.) - "стол - masa" - "столом - masanın altında"

Açıklama: (столом) Konum bildiren yer edatları nesnenin yerini tarif ederken vasıta hali çekimini kullanırlar. Eril isimler bir şeyin altında olduklarını belirtmek için vasıta hali ekini alırlar.

Soru 20: Он пишет письмо ____ (отец).

İpucu: Mektubun kime gönderildiğini belirten yönelme ekini düşünün.

Cevap: отцу, (O babasına mektup yazıyor.) - "отец - baba" - "отцу - babaya"

Açıklama: (отцу) Yazma eylemi birine yönelik olduğu için cümlede yönelme hali kullanılması zorunludur. Eril canlı varlıklar bu yönelimi ifade etmek için yönelme hali eklerini alarak çekimlenirler.

Soru 21: Я жду ____ (автобус).

İpucu: Cansız eril nesnelerin bekleme eylemi sırasındaki durumunu hatırlayın.

Cevap: автобус, (Otobüsü bekliyorum.) - "автобус - otobüs" - "автобус - otobüsü"

Açıklama: (автобус) Beklemek fiili nesnesini yükleme halinde olsa da cansız eril isimler bu çekimde değişmezler. Kelime yalın haliyle kalarak cümlede nesne görevini yerine getirmeye devam eder.

Soru 22: Много ____ (вода) утекло.

İpucu: Miktar belirten kelimelerden sonra ismin hangi halinin geldiğini düşünün.

Cevap: воды, (Çok su aktı.) - "вода - su" - "воды - suyun/su"

Açıklama: (воды) Miktar veya ölçü bildiren kelimelerin ardından gelen isimler tamlayan halinde çekimlenmelidir. Dişil isimler bu miktar ifadesinde son harflerini tamlayan haline uygun şekilde değiştirirler.

Soru 23: Мы говорим о ____ (фильм).

İpucu: Bir şey hakkında konuşurken kullanılan edatın eril isme etkisini hatırlayın.

Cevap: фильме, (Film hakkında konuşuyoruz.) - "фильм - film" - "фильме - film hakkında"

Açıklama: (фильме) Hakkında konuşulan konuyu belirtmek için kalma hali çekimi yapılması gerekmektedir. Eril isimler bu edatla birleştiklerinde sonlarına kalma hali ekini alarak konuyu belirtirler.

Soru 24: Отец гордится ____ (сын).

İpucu: "Gurur duymak" fiilinin gerektirdiği özel hali düşünün.

Cevap: сыном, (Baba oğluyla gurur duyuyor.) - "сын - oğul" - "сыном - oğluyla"

Açıklama: (сыном) Gurur duyma eylemi Rusçada her zaman vasıta hali çekimi ile ifade edilmektedir. Eril canlı varlıklar bu fiilin etkisiyle sonlarına vasıta hali ekini alırlar.

Soru 25: Магазин находится рядом с ____ (дом).

İpucu: "Yanında" kalıbındaki edatın hangi hali istediğini hatırlayın.

Cevap: домом, (Mağaza evin yanında bulunuyor.) - "дом - ev" - "домом - evin yanında"

Açıklama: (домом) Yakınlık veya birliktelik bildiren edat yapısı vasıta hali kullanımını zorunlu kılmaktadır. Eril isimler konumlarını bu yapıya göre belirtmek için vasıta hali ekiyle çekimlenirler.

Soru 26: Для ____ (мама) это важно.

İpucu: "İçin" anlamına gelen edatın dişil isimlerdeki etkisini düşünün.

Cevap: мамы, (Annem için bu önemli.) - "мама - anne" - "мамы - annenin/anne için"

Açıklama: (мамы) Belirli bir amaca veya kişiye yönelik olan edat tamlayan hali çekimini gerektirir. Dişil isimler bu önemi veya aidiyeti belirtmek için tamlayan hali ekini alırlar.

Soru 27: Я иду к ____ (врач).

İpucu: Doktora yönelme bildiren edatın eril isme etkisini hatırlayın.

Cevap: врачу, (Doktora gidiyorum.) - "врач - doktor" - "врачу - doktora"

Açıklama: (врачу) Bir kişiye doğru yönelmeyi ifade eden edat ismin yönelme hali ile birlikte kullanılır. Eril meslek isimleri bu çekimde sonlarına yönelme hali ekini alarak hedefi belirtirler.

Soru 28: У ____ (сестра) длинные волосы.

İpucu: Sahiplik bildiren edatın dişil isimlerdeki değişimini düşünün.

Cevap: сестры, (Kız kardeşin uzun saçları var.) - "сестра - kız kardeş" - "сестры - kız kardeşin"
Açıklama: (сестры) Sahiplik bildiren yapı kendisinden sonra gelen ismi tamlayan hali formunda çekimler. Dişil isimler bu sahipliği ifade etmek için son harflerini tamlayan haline dönüştürürler.

Soru 29: В ____ (окно) светит солнце.

İpucu: Güneşin bir yerden içeri süzülme (hareket) durumunu düşünün.

Cevap: окно, (Pencereden güneş parlıyor.) - "окно - pencere" - "окно - pencereye/pencereden"

Açıklama: (окно) Cümlede ışığın bir yere yönelmesi söz konusu olduğu için yükleme hali kuralları geçerlidir. Nötr isimler yükleme hali çekiminde yalın formlarını aynen koruyarak kullanılırlar.

Soru 30: Машина едет по ____ (дорога).

İpucu: Bir güzergah boyunca hareket bildiren edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: дороге, (Araba yolda gidiyor.) - "дорога - yol" - "дороге - yolda/yol boyunca"

Açıklama: (дороге) Bir yüzey üzerinden hareketi bildiren edat her zaman yönelme hali çekimi ile kullanılır. Dişil isimler bu güzergahı belirtmek için yönelme hali ekiyle çekimlenirler.

Soru 31: Я не вижу ____ (машина).

İpucu: Olumsuz bir fiilden sonra gelen nesnenin durumunu düşünün.

Cevap: машины, (Arabayı görmüyorum.) - "машина - araba" - "машины - arabanın/arabayı"

Açıklama: (машины) Rusçada olumsuz fiillerin ardından gelen nesneler genellikle tamlayan hali kurallarına göre çekimlenir. Dişil isimler bu eksikliği ifade etmek için tamlayan hali ekini alırlar.

Soru 32: Мы мечтаем о ____ (отпуск).

İpucu: Bir hayal konusu hakkında konuşurken kullanılan edatı düşünün.

Cevap: отпуске, (Tatil hakkında hayal kuruyoruz.) - "отпуск - tatil" - "отпуске - tatil hakkında"

Açıklama: (отпуске) Hakkında hayal kurulan veya düşünülen konular kalma hali kurallarıyla ifade edilmelidir. Eril isimler bu beklentiyi belirtmek için kalma hali ekini alarak çekimlenirler.

Soru 33: Он работает ____ (инженер).

İpucu: "Olarak çalışmak" fiilinin meslek isimlerindeki etkisini hatırlayın.

Cevap: инженером, (O mühendis olarak çalışıyor.) - "инженер - mühendis" - "инженером - mühendis olarak"

Açıklama: (инженером) Meslek veya statü bildiren fiiller nesnelerini vasıta hali çekiminde almayı zorunlu kılarlar. Eril isimler icra ettikleri mesleği belirtmek için vasıta hali ekini kullanırlar.

Soru 34: Книга лежит на ____ (стол).

İpucu: Bir yüzey üzerinde sabit bulunma durumunu düşünün.

Cevap: столе, (Kitap masanın üzerinde duruyor.) - "стол - masa" - "столе - masada"

Açıklama: (столе) Sabit bir konum bildiren yer edatları ismi kalma hali kuralına göre çekimlemeyi gerektirir. Eril isimler bulundukları yeri belirtmek için kalma hali ekini alarak değiştirirler.

Soru 35: Я купил хлеб в ____ (магазин).

İpucu: Mekan içinde bulunmayı belirten edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: магазине, (Mağazada ekmek aldım.) - "магазин - mağaza" - "магазине - mağazada"

Açıklama: (магазине) İçeride bulunma veya eylemin gerçekleştiği yeri bildirme durumunda kalma hali kullanılır. Eril isimler bu mekan bildirimini kalma hali ekini alarak tamamlarlar.

Soru 36: Подойди к ____ (окно).

İpucu: Cansız bir nesneye yönelme bildiren edatın nötr isimlerdeki etkisini düşünün.

Cevap: окну, (Pencereye yaklaş.) - "окно - pencere" - "окну - pencereye"

Açıklama: (окну) Belirli bir yöne veya nesneye yaklaşmayı bildiren edat yönelme hali ile çalışır. Nötr isimler bu yönelimi ifade etmek için son harflerini yönelme haline uygun değiştirirler.

Soru 37: Мы едим ложкой и ____ (вилка).

İpucu: Aracılık bildiren halin dişil isimlerdeki değişimini düşünün.

Cevap: вилкой, (Kaşık ve çatala yiyoruz.) - "вилка - çatal" - "вилкой - çatala"

Açıklama: (вилкой) Eylemin gerçekleştirilmesinde kullanılan araçlar vasıta hali kurallarına göre çekimlenir. Dişil isimler araç olarak kullanıldıklarını belirtmek için vasıta hali ekini alırlar.

Soru 38: Сколько ____ (время) у тебя есть?

İpucu: "Zaman" kelimesinin miktar belirten kelimeyle özel çekimini hatırlayın.

Cevap: времени, (Ne kadar vaktin var?) - "время - zaman" - "времени - zamanın/vakit"

Açıklama: (времени) Miktar sorularından sonra gelen isimler tamlayan hali formunda olmak zorundadır. Özel bir çekime sahip olan bu nötr kelime tamlayan halinde belirgin bir değişim yaşar.

Soru 39: Он пришёл с ____ (работа).

İpucu: Bir yerden (işten) ayrılma bildiren edatın kuralını düşünün.

Cevap: работы, (O işten geldi.) - "работа - iş" - "работы - işten/işin"

Açıklama: (работы) Çıkış noktası veya ayrılma bildiren edat ismi tamlayan hali çekimine girmeye zorlar. Dişil isimler bu ayrılışı belirtmek için tamlayan hali ekini alarak çekimlenirler.

Soru 40: Я вижу ____ (врач).

İpucu: Canlı eril isimlerin nesne konumundaki özel kuralını hatırlayın.

Cevap: врача, (Doktoru görüyorum.) - "врач - doktor" - "врача - doktoru"

Açıklama: (врача) Canlı eril varlıklar nesne konumunda olduklarında tamlayan hali eklerini alarak çekimlenirler. Bu kural canlı ve cansız ayrımını dil bilgisinde netleştirmek için kullanılır.

Soru 41: Цветы стоят в ____ (ваза).

İpucu: Çiçeklerin vazo içindeki (sabit) konumunu düşünün.

Cevap: вазе, (Çiçekler vazoda duruyor.) - "ваза - vazo" - "вазе - vazoda"

Açıklama: (вазе) Bir kabın veya mekanın içindeki sabit durumu belirtmek için kalma hali çekimi kullanılır. Dişil isimler yer bildiriminde bulunurken kalma hali ekini alarak bu hali tamamlarlar.

Soru 42: Я пишу ____ (ручка).

İpucu: Yazma eyleminin aracı olan dişil ismin değişimini hatırlayın.

Cevap: ручкой, (Tükenmez kalemle yazıyorum.) - "ручка - tükenmez kalem" - "ручкой - tükenmez kalemle"

Açıklama: (ручкой) Cümlede aracılık bildiren bir nesne söz konusu olduğu için vasıta hali kuralları uygulanmıştır. Dişil isimler bir araç olduklarını vasıta hali ekiyle çekimlenerek ifade ederler.

Soru 43: Дай это ____ (мальчик).

İpucu: Bir şeyi birine (erkek çocuğuna) yönelme ile verme durumunu düşünün.

Cevap: мальчику, (Bunu çocuğa ver.) - "мальчик - erkek çocuk" - "мальчику - çocuğa"

Açıklama: (мальчику) Verme eylemi birine yönelik gerçekleştiği için yönelme hali çekimi gerekmektedir. Eril canlı isimler bu yönelimi belirtmek için yönelme hali ekini alarak çekimlenirler.

Soru 44: Мало ____ (деньги) - это проблема.

İpucu: Para kelimesinin miktar bildiren kelimeyle çoğul çekimini düşünün.

Cevap: денег, (Az para bir problemdir.) - "деньги - para" - "денег - paranın/para"

Açıklama: (денег) Azlık veya çokluk bildiren ifadelerden sonra isimler tamlayan hali formunda gelir. Çoğul yapıda olan bu kelime miktar bildiriminde özel bir tamlayan hali çekimi alır.

Soru 45: Она гуляет перед ____ (дом).

İpucu: "Önünde" olma durumunun yer bildirimindeki etkisini hatırlayın.

Cevap: **домом**, (Evin önünde geziyor.) - "дом - ev" - "домом - evin önünde"

Açıklama: (домом) Konum bildiren yer edatları nesnenin yerini tarif ederken vasıta hali çekimini gerektirir. Eril isimler bir yapının önünde olduklarını belirtmek için vasıta hali ekini alırlar.

Soru 46: Я пью сок из ____ (стакан).

İpucu: Bir kabin (bardağın) içinden çıkış bildiren edatı düşünün.

Cevap: **стакана**, (Bardaktan meyve suyu içiyorum.) - "стакан - bardak" - "стакана - bardaktan/bardağın"

Açıklama: (стакана) Bir şeyin içinden gelme veya çıkma durumunu bildiren edatlar tamlayan hali ile çalışır. Eril isimler bu çıkış noktasını belirtmek için tamlayan hali ekini alarak çekimlenirler.

Soru 47: Я рад ____ (встреча).

İpucu: Bir durumdan (buluşmadan) memnuniyeti belirten yönelme ekini düşünün.

Cevap: **встрече**, (Buluşmadan dolayı mutluyum.) - "встреча - buluşma" - "встрече - buluşmaya/buluşmadan"

Açıklama: (встрече) Belirli duygu durumlarını ifade eden kelimeler nesnelerini yönelme halinde alırlar. Dişil isimler bu memnuniyetin kaynağını belirtmek için yönelme hali ekiyle çekimlenirler.

Soru 48: Мы живём на ____ (этаж).

İpucu: Kat gibi yüzeylerde bulunma durumunun eril isme etkisini düşünün.

Cevap: **этаже**, (Bir katta yaşıyoruz.) - "этаж - kat" - "этаже - katta"

Açıklama: (этаже) Bulunulan konumu veya seviyeyi tarif eden edatlar kalma hali çekimini zorunlu kılar. Eril isimler konumlarını netleştirmek için kalma hali ekini alarak bu görevi yerine getirirler.

Soru 49: Я не люблю ____ (зима).

İpucu: "Sevmemek" fiilinin doğrudan nesnesi olan dişil ismin değişimini hatırlayın.

Cevap: **зимы**, (Kışı sevmiyorum.) - "зима - kış" - "зимы - kışı"

Açıklama: (зимы) Sevgi veya nefret eyleminin hedefi olan isim yükleme hali kurallarına göre değişir. Dişil isimler nesne konumunda olduklarında son harflerini yükleme haline uygun olarak dönüştürürler.

Soru 50: Это письмо для ____ (папа).

İpucu: Biyolojik eril olup dişil çekimine tabi olan ismin edatla çekimini düşünün.

Cevap: **папы**, (Bu mektup baba için.) - "папа - baba" - "папы - babanın/baba için"

Açıklama: (папы) Belirli edatlar ismi tamlayan hali çekimine girmeye zorlar ve bu kural ismin çekim grubuna göre uygulanır. Dişil çekimli bu kelime tamlayan halinde son harfini değiştirerek aidiyeti belirtir.

Padejler Hakkında Örnek Sorular - 2

Soru 1: Я купил цветы для ____ (подруга).

İpucu: 'İçin' anlamına gelen edatın hangi hali gerektirdiğini hatırlayın.

Cevap: **подруги**, (Kız arkadaşım için çiçekler aldım.) - "Kız arkadaş" - "Kız arkadaşın"

Açıklama: 'Для' (için) edatı her zaman **ismin -in halini** (Tamlayan hali) gerektirmektedir. Dişil isimler bu halde sonlarındaki '-a' harfini '-и' harfine dönüştürerek çekimlenir.

Soru 2: Мы пьем кофе с ____ (молоко).

İpucu: 'Birlikte/ile' anlamı katan edatın gerektirdiği hali düşünün.

Cevap: **молоком**, (Süt ile kahve içiyoruz.) - "Süt" - "Süt ile"

Açıklama: Birliktelik bildiren 'с' (ile) edatı her zaman **ismin -ile halini** (vasıta halini) gerektirmektedir. Nötr olan 'молоко' kelimesi bu halde sonuna '-ом' takısını alır.

Soru 3: Анна работает в ____ (школа).

İpucu: Bir yerin 'içinde' olma durumunda hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: школе , (Anna okulda çalışıyor.) - "Okul" - "Okulda"

Açıklama: Bir yerin içinde bulunmayı belirten 'в' edatı ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Dişil isimler bu çekimde sonlarındaki '-a' harfini '-e' harfine çevirirler.

Soru 4: Я даю книгу ____ (подруга).

İpucu: Vermek fiiliyle birlikte 'kime' sorusunun cevabını hangi halin verdiğini hatırlayın.

Cevap: подруге , (Kitabı kız arkadaşına veriyorum.) - "Kız arkadaş" - "Kız arkadaşına"

Açıklama: Bir şeyi birine verme eylemi yönelme bildirdiği için ismin -e hali (Yönelme hali) kullanılır. Dişil isimler bu durumda sonlarına '-e' takısını alarak çekimlenir.

Soru 5: Вы видите этот ____ (дом)?

İpucu: Cansız eril isimlerin nesne konumundaki durumunu hatırlayın.

Cevap: дом , (Bu evi görüyor musunuz?) - "Ev" - "Evi"

Açıklama: Görmek fiilinin nesnesi cansız bir eril isim olduğunda ismin -i hali (Yükleme hali) yalın hal ile aynı kalır. 'Дом' kelimesi cansız olduğu için herhangi bir ek almadan kullanılır.

Soru 6: Мы говорим о ____ (погода).

İpucu: 'Hakkında' anlamına gelen edatın kuralını düşünün.

Cevap: погоде , (Hava durumu hakkında konuşuyoruz.) - "Hava durumu" - "Hava durumu hakkında"

Açıklama: Bir konu hakkında konuşmayı belirten 'о' edatı her zaman ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Dişil olan 'погода' kelimesi bu çekimde sonuna '-e' harfini alır.

Soru 7: У ____ (Анна) есть кошка.

İpucu: 'Sahiplik' bildiren edatın hangi hal ile kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: Анны , (Anna'nın bir kedisi var.) - "Anna" - "Anna'nın"

Açıklama: Sahiplik bildiren 'у' edatından sonra isim mutlaka tamlayan halinde (ismin -in hali) çekimlenmelidir. Dişil olan 'Анна' kelimesi bu halde sonundaki '-a' yerine '-ы' ekini alır.

Soru 8: Я рисую ____ (краски) - (Çoğul).

İpucu: Bir eylemi 'ne ile' yaptığımızı belirten halin çoğul çekimini düşünün.

Cevap: красками , (Boyalarla resim yapıyorum.) - "Boyalar" - "Boyalarla"

Açıklama: Bir eylemin hangi araçla yapıldığını belirtmek için ismin vasıta hali kullanılır. Çoğul isimler vasıta halinde genellikle '-ами' ekini alarak çekimlenirler.

Soru 9: Она идёт к ____ (врач).

İpucu: 'Kime' doğru gidildiğini belirten edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: врачу , (O doktora gidiyor.) - "Doktor" - "Doktora"

Açıklama: Birine doğru yönelmeyi belirten 'к' edatı her zaman ismin -e halini (Yönelme hali) ister. Eril olan 'врач' kelimesi bu çekimde sonuna '-y' takısını alır.

Soru 10: Он читает ____ (газета).

İpucu: Cümledeki eylemin nesnesi olan dişil kelimenin değişimini düşünün.

Cevap: газету , (O gazete okuyor.) - "Gazete" - "Gazeteyi"

Açıklama: Okumak fiilinin doğrudan nesnesi olduğu için kelime ismin -i halinde (Yükleme hali) olmalıdır. Dişil bir kelime olan 'газета' bu çekimde sonundaki '-a' harfini '-y' harfine dönüştürür.

Soru 11: Мы живём без ____ (телевизор).

İpucu: 'Olmadan' anlamına gelen edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: телевизора , (Televizyonsuz yaşıyoruz.) - "Televizyon" - "Televizyonun"

Açıklama: 'Без' (sız/siz) edatı her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) gerektirmektedir. Eril olan 'телевизор' kelimesi bu çekimde sonuna '-a' harfini alır.

Soru 12: Кот прыгнул на ____ (диван).

İpucu: Hareket bildiren fiille kullanılan edatın cansız nesne üzerindeki etkisini düşünün.

Cevap: диван , (Kedi kanepenin üzerine zıpladı.) - "Kanep" - "Kanepenin üzerine"

Açıklama: Hareket bildiren bir fiille kullanılan 'на' edatı ismin -i halini (Yükleme hali) ister. Cansız eril isimler bu halde yalın formlarını korurlar.

Soru 13: Мальчик пишет ____ (ручка).

İpucu: Bir aracın eylem sırasında kullanımını belirten hali hatırlayın.

Cevap: ручкой , (Çocuk tükenmez kalemle yazıyor.) - "Tükenmez kalem" - "Tükenmez kalemle"

Açıklama: Bir eylemin hangi araçla yapıldığını bildirmek için ismin vasıta hali kullanılır. Dişil olan 'ручка' kelimesi bu halde sonuna '-ой' takısını alır.

Soru 14: Расскажи мне о ____ (город).

İpucu: 'Hakkında' edatının eril isimle olan çekimini düşünün.

Cevap: городе , (Bana şehir hakkında anlat.) - "Şehir" - "Şehir hakkında"

Açıklama: Hakkında konuşmayı belirten 'о' edatı ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Eril olan 'город' kelimesi bu çekimde sonuna '-e' takısını alır.

Soru 15: Я купил цветы ____ (мама).

İpucu: Kime çiçek alındığını belirtirken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: маме , (Anneme çiçekler aldım.) - "Anne" - "Anneme"

Açıklama: Bir şeyi birine yönelik yapmak ismin -e halini (Yönelme hali) gerektirir. Dişil olan 'мама' kelimesi bu çekimde sonundaki '-a' yerine '-e' harfini alır.

Soru 16: Он не пьёт ____ (вино).

İpucu: Olumsuz bir fiilin nesnesi üzerindeki etkisini hatırlayın.

Cevap: вина , (O şarap içmiyor.) - "Şarap" - "Şarabı"

Açıklama: Olumsuz cümlelerde eylemin nesnesi genellikle ismin -in halinde (Tamlayan hali) çekimlenir. Nötr olan 'вино' kelimesi bu halde sonundaki '-o' harfini '-a' harfine dönüştürür.

Soru 17: Мы гуляем по ____ (лес).

İpucu: Yol/yüzey üzerinde hareket bildiren edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: лесу , (Orman boyunca geziyoruz.) - "Orman" - "Orman boyunca"

Açıklama: Bir yer boyunca gezmeyi belirten 'по' edatı her zaman ismin -e halini (Yönelme hali) ister. Eril olan 'лес' kelimesi bu çekimde sonuna '-y' takısını alır.

Soru 18: Она интересуется ____ (история).

İpucu: İlgi duyulan konunun hangi halde çekimlendiğini düşünün.

Cevap: историей , (O tarihle ilgileniyor.) - "Tarih" - "Tarihle"

Açıklama: İlgilenmek fiili nesnesini her zaman ismin vasıta halinde almaktadır. 'Ия' ile biten dişil kelimeler bu çekimde '-ией' ekini alarak değişirler.

Soru 19: Я вижу ____ (птица).

İpucu: Canlı bir dişil varlığın nesne konumundaki halini düşünün.

Cevap: птицу , (Bir kuş görüyorum.) - "Kuş" - "Kuşu"

Açıklama: Görmek fiilinin nesnesi canlı dişil bir isim olduğunda ismin -i hali (Yükleme hali) kullanılır. Dişil kelimeler bu çekimde sonlarındaki '-a' harfini '-y' harfine dönüştürür.

Soru 20: Вчера мы были у ____ (друзья) - (Çoğul).

İpucu: Çoğul bir grubun yanında bulunmayı belirten edatın kuralını hatırlayın.

Cevap: **друзей** , (Dün arkadaşlardaydık.) - "Arkadaşlar" - "Arkadaşların"

Açıklama: Sahiplik veya birinin yanında olma bildiren 'у' edatı ismin -in halini (Tamlayan hali) ister. Çoğul olan 'друзья' kelimesi bu çekimde '-ей' ekini alır.

Soru 21: Положи книгу на ____ (полка).

İpucu: Kitabı bir yere koyma hareketinin hedefini düşünün.

Cevap: **полку** , (Kitabı rafa koy.) - "Raf" - "Rafa"

Açıklama: Bir yere doğru hareket bildiren fiillerle kullanılan 'на' edatı ismin -i halini (Yükleme hali) gerektirir. Dişil olan 'полка' kelimesi bu halde sonuna '-y' ekini alır.

Soru 22: Мы встретились перед ____ (кино).

İpucu: Bazı Rusça kelimelerin hiçbir halde değişmediğini hatırlayın.

Cevap: **кино** , (Sinemanın önünde buluştuk.) - "Sinema" - "Sinemanın"

Açıklama: 'Кино' kelimesi Rusçada çekimlenmeyen (değişmeyen) yabancı kökenli bir kelimedir. Önünde olma bildiren 'перед' edatı normalde vasıta hali istese de bu kelime her durumda aynı kalır.

Soru 23: Она скучает по ____ (дом).

İpucu: Özlemek fiilinin hangi edat ve hal ile kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: **дому** , (O evi özleyiyor.) - "Ev" - "Evi"

Açıklama: Özlemek fiili 'no' edatı ile birlikte ismin -e halini (Yönelme hali) gerektirmektedir. Eril olan 'дом' kelimesi bu çekimde sonuna '-y' takısını alır.

Soru 24: Я пью чай с ____ (лимон).

İpucu: Limon 'ile' derken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: **лимоном** , (Limonlu çay içiyorum.) - "Limon" - "Limonlu"

Açıklama: Birliktelik bildiren 'с' edatı her zaman ismin vasıta halini gerektirir. Eril bir kelime olan 'лимон' bu çekimde sonuna '-ом' ekini alır.

Soru 25: У нас нет ____ (время).

İpucu: Yokluk bildiren ifade ve 'zaman' kelimesinin özel çekimini düşünün.

Cevap: **времени** , (Vaktimiz yok.) - "Zaman" - "Zamanın"

Açıklama: Yokluk belirten 'нет' kelimesi her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) ister. 'Время' kelimesi düzensiz bir nötr kelime olup bu halde '-ени' ekini alır.

Soru 26: Позвони ____ (брат).

İpucu: Birini ararken eylemin kime yöneldiğini düşünün.

Cevap: **брату** , (Erkek kardeşini ara.) - "Erkek kardeş" - "Erkek kardeşine"

Açıklama: Telefon etmek fiili kime sorusuna cevap verdiği için ismin -e halini (Yönelme hali) gerektirir. Eril bir isim olan 'брат' bu çekimde sonuna '-y' takısını alır.

Soru 27: Мы едем в ____ (Китай).

İpucu: Cansız bir ülkeye gidiş hareketindeki değişimi düşünün.

Cevap: **Китай** , (Çin'e gidiyoruz.) - "Çin" - "Çin'e"

Açıklama: Hareket bildiren fiillerle bir ülkeye gitmek ismin -i halini (Yükleme hali) gerektirir. Cansız eril ülke isimleri bu çekimde yalın hallerini korurlar.

Soru 28: Мама довольна ____ (сын).

İpucu: Memnuniyet bildiren fiilin gerektirdiği hali hatırlayın.

Cevap: **сыном** , (Anne oğlundan memnun.) - "Oğul" - "Oğlundan"

Açıklama: Memnun olmak (довольна) fiili her zaman ismin vasıta halini gerektirmektedir. Eril olan 'сын' kelimesi bu çekimde sonuna '-ом' ekini alır.

Soru 29: Я живу в ____ (гостиница).

İpucu: Otelin 'içinde' yaşama durumunu düşünün.

Cevap: гостинице , (Otelde yaşıyorum.) - "Otel" - "Otelde"

Açıklama: Bir yerde ikamet etmeyi belirten 'в' edatı ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Dişil olan 'гостиница' kelimesi bu halde sonundaki '-a' yerine '-e' takısını alır.

Soru 30: Для ____ (праздник) нужно много еды.

İpucu: Bayram 'için' derken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: праздника , (Bayram için çok yiyecek lazım.) - "Bayram" - "Bayramın"

Açıklama: 'Для' (için) edatı her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) gerektirir. Eril bir isim olan 'праздник' bu çekimde sonuna '-a' harfini alır.

Soru 31: Я иду за ____ (хлеб).

İpucu: Ekmek 'almaya' giderken kullanılan edatın kuralını düşünün.

Cevap: хлебом , (Ekmek almaya gidiyorum.) - "Ekmek" - "Ekmek"

Açıklama: Bir şeyi almaya gitmek için kullanılan 'за' edatı ismin vasıta halini gerektirir. Eril olan 'хлеб' kelimesi bu çekimde sonuna '-ом' ekini alır.

Soru 32: Окно выходит на ____ (улица).

İpucu: Pencerenin 'sokağa' bakması durumunda hangi halin kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: улицу , (Pencere sokağa bakıyor.) - "Sokak" - "Sokağa"

Açıklama: Pencerenin bir yere bakması bir yönelim bildirdiği için 'на' edatı ile ismin -i hali (Yükleme hali) kullanılır. Dişil olan 'улица' kelimesi bu halde '-y' ekini alır.

Soru 33: Он мечтает о ____ (машина).

İpucu: Araba 'hakkında' hayal kurarken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: машине , (O bir araba hayal ediyor.) - "Araba" - "Araba hakkında"

Açıklama: Bir şey hakkında hayal kurmayı belirten 'о' edatı ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Dişil olan 'машина' kelimesi bu çekimde sonuna '-e' takısını alır.

Soru 34: Дай игрушку ____ (ребёнок).

İpucu: Oyuncağın 'kime' verildiğini belirten hali düşünün.

Cevap: ребёнку , (Oyuncağı çocuğa ver.) - "Çocuk" - "Çocuğa"

Açıklama: Verme eylemi kime yapılıyorsa o isim -e halinde (Yönelme hali) olmalıdır. Eril olan 'ребёнок' kelimesi bu çekimde sonuna '-y' takısını alır.

Soru 35: Мы не купили ____ (билеты) - (Çoğul).

İpucu: Olumsuz bir fiilden sonra çoğul nesnenin nasıl değiştiğini düşünün.

Cevap: билетов , (Bilet almadık.) - "Biletler" - "Biletleri"

Açıklama: Olumsuz cümlelerde nesne genellikle tamlayan halinde (ismin -in hali) çekimlenir. Eril çoğul isimler tamlayan halinde sonlarına '-ов' takısını alırlar.

Soru 36: Я встретил ____ (Иван).

İpucu: Canlı bir eril ismin nesne konumundaki çekimini hatırlayın.

Cevap: Ивана , (İvan'ı gördüm.) - "İvan" - "İvan'ı"

Açıklama: Canlı eril isimler nesne konumuna (Yükleme hali) geçtiklerinde tamlayan hali gibi çekimlenirler. Bu sebeple 'Иван' kelimesi sonuna '-a' harfini alır.

Soru 37: Птица летит над ____ (море).

İpucu: Denizin 'üzerinde' uçarken kullanılan edatın kuralını düşünün.

Cevap: морем , (Kuş denizin üzerinde uçuyor.) - "Deniz" - "Denizin üzerinde"

Açıklama: Üzerinde/üstünde olma bildiren 'над' edatı her zaman ismin vasıta halini gerektirir. Nötr olan 'море' kelimesi bu çekimde sonuna '-em' takısını alır.

Soru 38: Ключ лежит в ____ (сумка).

İpucu: Anahtarın çantanın 'içinde' olma durumunu düşünün.

Cevap: сумке , (Anahtar çantanın içinde duruyor.) - "Çanta" - "Çantada"

Açıklama: İçinde olmayı belirten 'в' edatı yer bildirdiğinde ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. Dişil olan 'сумка' kelimesi bu halde sonuna '-e' takısını alır.

Soru 39: Он приехал из ____ (Германия).

İpucu: Almanya'dan 'gelirken' hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: Германии , (O Almanya'dan geldi.) - "Almanya" - "Almanya'dan"

Açıklama: Bir yerden gelmeyi belirten 'из' edatı her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) gerektirir. 'Ия' ile biten ülke isimleri bu halde '-ии' ekini alırlar.

Soru 40: Мы гуляем с ____ (дети) - (Çoğul).

İpucu: Çocuklarla 'beraber' derken ismin düzensiz çoğul çekimini düşünün.

Cevap: детьми , (Çocuklarla geziyoruz.) - "Çocuklar" - "Çocuklarla"

Açıklama: Birliktelik bildiren 'с' edatı her zaman ismin vasıta halini gerektirir. 'Дети' kelimesi vasıta hali çoğul çekiminde düzensiz olarak 'детьми' formunu alır.

Soru 41: Поднимись по ____ (лестница).

İpucu: Merdiven 'boyunca' çıkarken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: лестнице , (Merdivenden çık.) - "Merdiven" - "Merdivenden"

Açıklama: Bir yüzey üzerinden hareket bildiren 'по' edatı her zaman ismin -e halini (Yönelme hali) ister. Dişil olan 'лестница' kelimesi bu çekimde sonuna '-e' takısını alır.

Soru 42: Я люблю ____ (лето).

İpucu: Cansız nötr bir ismin nesne konumundaki durumunu düşünün.

Cevap: лето , (Yazı seviyorum.) - "Yaz" - "Yazı"

Açıklama: Sevmek fiilinin nesnesi olan cansız nötr isimler ismin -i halinde (Yükleme hali) yalın hallerini korurlar. Bu sebeple 'лето' kelimesi değişmeden kalır.

Soru 43: Он ждёт ____ (подруга).

İpucu: Canlı bir dişil arkadaşın nesne halindeki değişimini düşünün.

Cevap: подругу , (Kız arkadaşını bekliyor.) - "Kız arkadaş" - "Kız arkadaşını"

Açıklama: Beklemek fiilinin nesnesi canlı dişil bir isim olduğunda ismin -i hali (Yükleme hali) kullanılır. Dişil isimler bu çekimde sonlarındaki '-а' harfini '-у' harfine dönüştürür.

Soru 44: Мы говорили о ____ (путешествие).

İpucu: Seyahat 'hakkında' konuşurken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: путешествии , (Seyahat hakkında konuştuk.) - "Seyahat" - "Seyahat hakkında"

Açıklama: Hakkında konuşmayı belirten 'о' edatı ismin -de halini (Kalma hali) gerektirir. 'Ие' ile biten nötr kelimeler bu çekimde sonlarına '-ии' ekini alırlar.

Soru 45: Мой брат стал ____ (врач).

İpucu: Bir meslek 'olmak' fiilinin hangi halle kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: врачом , (Erkek kardeşim doktor oldu.) - "Doktor" - "Doktor"

Açıklama: Olmak (стать) fiili Rusçada meslek veya statü isimlerini her zaman ismin vasıta halinde almaktadır. Eril olan 'врач' kelimesi bu çekimde sonuna '-ом' takısını alır.

Soru 46: Около ____ (школа) есть парк.

İpucu: Okulun 'yakınında' derken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: школы , (Okulun yakınında bir park var.) - "Okul" - "Okulun"

Açıklama: 'Около' (yakınında) edatı her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) gerektirmektedir. Dişil olan 'школа' kelimesi bu çekimde sonundaki '-a' yerine '-ы' ekini alır.

Soru 47: Помоги ____ (бабушка).

İpucu: Büyükanneye 'yardım' ederken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: бабушке , (Бüyükanneye yardım et.) - "Büyükanne" - "Büyükanneye"

Açıklama: Yardım etmek fiili kime sorusuna cevap verdiği için ismin -e halini (Yönelme hali) gerektirir. Dişil olan 'бабушка' kelimesi bu çekimde sonuna '-e' takısını alır.

Soru 48: Мы вошли в ____ (комната).

İpucu: Odaya 'giriş' hareketi yaparken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: комнату , (Odaya girdik.) - "Oda" - "Odaya"

Açıklama: İçeri girmek bir hareket bildirdiği için 'в' edatı ismin -i halini (Yükleme hali) gerektirir. Dişil olan 'комната' kelimesi bu çekimde sonuna '-y' ekini alır.

Soru 49: Чай без ____ (сахар).

İpucu: Şeker 'olmadan' derken hangi halin kullanıldığını hatırlayın.

Cevap: сахара , (Şekersiz çay.) - "Şeker" - "Şekerin" центром , (Merkezin yanında yaşıyorum.) - "Merkez" - "Merkezin yanında"

Açıklama: 'Без' (sız/siz) edatı her zaman ismin -in halini (Tamlayan hali) gerektirmektedir. Eril olan 'сахар' kelimesi bu çekimde sonuna '-a' harfini alır.

Soru 50: Я живу рядом с ____ (центр).

İpucu: Merkezin 'yanında' derken hangi halin kullanıldığını düşünün.

Cevap: центром , (Merkezin yanında yaşıyorum.) - "Merkez" - "Merkezin yanında"

Açıklama: 'Рядом с' (yanında/ile bitişik) kalıbı ismin vasıta halini gerektirmektedir. Eril bir kelime olan 'центр' bu çekimde sonuna '-ом' takısını alır.

RUSÇA PADEJ KURALLARI HATIRLATMA CETVELİ (Cheatsheet)

Bu cetvel, yukarıda verilen "Padejler" konulu deneme sınavlarında kullanılan dil bilgisi kuralları ile ilgili hatırlatma dokümanıdır.

Padej-2: Tamlayan Hali (Genitive / -in Hali)

Ne zaman kullanılır? Sahiplik, yokluk, miktar ve belirli edatlardan sonra.

• Temel Edatlar:

- У (Yanında/Sahip) : У Анны есть...
- Без (-sız/-siz) : Без сахара, Без телевизора
- Для (İçin) : Для подруги, Для праздника
- Из (-den/-dan çıkış) : Из Германии, Из стакана
- Около (Yakınında) : Около школы
- Нет (Yokluk) : Нет времени, Нет билетов

• Miktar Bildirenler: Много, Мало, Сколько kelimelerinden sonra kullanılır.

• Ekler:

- Eril/Nötr : ünsüzle biterse → "а", "ь" veya "й" → "я"
- Dişil : "а" → "ы", "я" veya "ь" → "и"
- Nötr : "о" → "а", "е" → "я", "мя" → "ени"
- Çoğul : -ов / -ей / -Ø (boşluk)

Padej-3: Yönelme Hali (Dative / -e Hali)

Ne zaman kullanılır? Birine bir şey verirken, birine doğru giderken veya belirli fiillerle.

- **Temel Edatlar:**
 - **К** (-e doğru/kişiye): **К врачу, К бабушке**
 - **По** (Boyunca/Yüzeyde/Yolla): **По лестнице, По лесу, По дороге**
- **Sık Kullanılan Fiiller:**
 - **Давать** (Vermek) : **Дай ребёнку**
 - **Помогать** (Yardım etmek) : **Помоги бабушке**
 - **Звонить** (Telefon etmek) : **Позвони брату**
 - **Рад** (Memnun olmak) : **Рад встрече**
- **Ekler:**
 - Eril/Nötr : ünsüzle biterse → “**у**”, “**ь**” veya “**й**” → “**ю**”
 - Dişil : “**а**” veya “**я**” → “**е**”, “**ь**” → “**и**”, “**ия**” → “**ени**”
 - Nötr : “**о**” → “**у**”, “**е**” → “**ю**”, “**мя**” → “**ени**”

Padej-4: Yükleme Hali (Accusative / -i Hali)

Ne zaman kullanılır? Eylemin doğrudan etkilendiği nesne durumunda ve hareket bildiren yer-yön ifadelerinde.

- **Temel Edatlar (Hareket Varsa):**
 - **В** (İçine) : **Вошли в комнату**
 - **На** (Üstüne) : **Положи на полку**
- **Önemli Kural (Canlı/Cansız Ayrımı):**
 - **Eril Cansız/Nötr:** Değişmez (Yalın hal). **Вижу дом.**
 - **Eril Canlı:** Tamlayan hali gibi çekimlenir. **Вижу Ивана.**
 - **Dişil:** Her zaman değişir. **-а** harfi **-у** olur. **Читаю книгу.**
- **Ekler:**
 - Canlı Eril : ünsüzle biterse → “**а**”, “**ь**” veya “**й**” → “**я**”
 - Dişil : “**а**” → “**у**”, “**я**” → “**ю**”, “**ь**” → yalın hal
 - Nötr : Yalın hal

Padej-5: Vasıta Hali (Instrumental / -le Hali)

Ne zaman kullanılır? Bir araçla iş yaparken, biriyle beraberken veya statü/meslek bildirirken.

- **Temel Edatlar:**
 - **С** (İle/Beraber) : **С молоком, С детьми**
 - **Перед** (Önünde) : **Перед кино**
 - **Над** (Üzerinde - temas olmadan): **Над морем**
 - **Под** (Altında) : **Под столом**
 - **Рядом с** (Yanında) : **Рядом с центром**
- **Meslek/Durum Fiilleri:**
 - **Стать** (Olmak) : **Стал врачом**
 - **Работать** (...olarak çalışmak): **Работает инженером**
 - **Интересоваться** (İlgilenmek): **Интересуется историей**
- **Ekler:**
 - Eril/Nötr : -ом / -ем
 - Dişil : -ой / -ей
 - Nötr : “**о**” → “**ом**”, “**е**” → “**ем**”
 - Çoğul : -ами / -ями

Padej-6: Kalma Hali (Prepositional / -de Hali)

Ne zaman kullanılır? Bir konumda bulunurken veya bir konu "hakkında" konuşurken.

- **Temel Edatlar:**

- **B** (İçinde - konum) : В школе, В гостинице
- **Ha** (Üzerinde/Açık alanda) : На этаже, На улице
- **O / Об** (Hakkında) : О погоде, О путешествии
- **Ekler:**
 - Eril: sessiz harf veya “ь” veya “й” → “е”, “ий” → “и”
 - Dişi: “а” veya “я” → “е”, “ия” veya “ь” → “и”
 - Nötr: “о” veya “е” → “е”
 - İstisna: --ий, -ие, -ия ile bitiyorsa → “-ии”: В России, О путешествии

Özel Durumlar ve Hatırlatmalar

- **Değişmeyen Kelimeler:** Yabancı kökenli Кино, Метро, Кофе, Такси gibi kelimeler hiçbir padejde ek almaz.
- **Düzensiz Kelimeler:** Время (Zaman) kelimesi Tamlayan ve Kalma halinde Времени olur. Дети (Çocuklar) kelimesinin Vasıta hali Детьми şeklindedir.
- **Olumsuzluk Etkisi:** Bir fiil olumsuzsa (не купил, нет), nesne genellikle Tamlayan (Genitive) halinde çekimlenir.

Padej (Hâl)	Sorular	Edatlar	Eril / Nötr Ekler (Tekil)	Dişil Ekler (Tekil)
Yalın Hâl (Именительный)	Кто? (Kim?) Что? (Ne?)	— (Edat kullanılmaz)	Eril: -Ø, -й, -ь Nötr: -о, -е	-а, -я, -ь
Tamlayan (-in) Genitive (Родительный)	Кого? (Kimin?) Чего? (Neyin?)	для (için), без (-siz, olmadan), до (-e kadar, -den önce), вместо (yerine), возле (yakın), из (-den), кроме (başka), около (yakın), от (-den), после (sonra), с (ile/beraber), у (yanında/sahip), вокруг (etrafında)	Eril: sessiz ɔ +а, “ь” / “й” ɔ -я Nötr: “о” ɔ -а, “е” ɔ -я	“а” ɔ -ы / -и, “я” / “ь” ɔ -и
Yönelme (-e) Dative (Дательный)	Кому? (Kime?) Чему? (Neye?)	к (-e doğru/kişiye), по (boyunca / göre / yüzeyde), благодаря (sayesinde)	Eril: sessiz ɔ +у, “ь” / “й” ɔ -ю Nötr: “о” ɔ -у, “е” ɔ -ю	“а” / “я” ɔ -е, “ь” ɔ -и “ия” ɔ -ии
Yükleme (-i) Accusative (Винительный)	Кого? (Kimi?) Что? (Neyi?)	в / на (içine / üstüne - hareket), через (arasından/sonra), за (arkasına), под (altına), по (tarafından), про (hakkında)	Cansız Eril: Değişmez Canlı Eril: sessiz ɔ +а, “ь” / “й” ɔ -я Nötr: Değişmez	“а” ɔ -у, “я” ɔ -ю, “ь” ɔ Değişmez
Vasıta (-le) Instrumental (Творительный)	Кем? (Kimle?) Чем? (Neyle?)	с (ile/beraber), за (arkasında), под (altında), над (üstünde), перед (önünde), между (arasında)	Eril: 7-harf ɔ -ом / -ем, Diğer ünsüz ɔ -ом “ь” / “й” ɔ -ем Nötr: “о” ɔ -ом, “е” ɔ -ем	“а” ɔ -ой, “я” ɔ -ей, “ь” ɔ -ю
Kalma (-de) Prepositional (Предложный)	О ком? (Kimin hakkında?) О чём? (Neyin hakkında?)	о / об (hakkında), в / на (içinde/üstünde - konum), при (huzurunda / sırasında)	Eril: Sessiz ɔ +е, “ь” / “й” ɔ -е, “ий” ɔ -ии Nötr: “о”, “е” ɔ -е	“а”, “я” ɔ -е, “ия” / “ь” ɔ -и,

“иe” ɓ -и

Tablonun uygulanacağı kelimenin son harfi, **kırmızı** renk ile gösterilen harfle bitiyor ise, bunu yerine **yeşil** renk ile gösterilen harf gelir. (Yeşil renkli ekin başında + işareti varsa, eklenecek demektir)

ÖRNEK PRATİK CÜMLELER³⁴

Я не говорю по_русски	Rusça konuşamıyorum
Я не понимаю по_русски	Rusça anlamıyorum
Вы говорите по_английски?	İngilizce konuşuyor musunuz?
Я не немного говорю по_русски	Rusça biraz konuşabiliyorum
Говорите медленнее пожалуйста?	Daha yavaş konuşabilir misiniz?
Повторите пожалуйста?	Tekrar söyleyebilir misiniz?
Повторите медленнее пожалуйста?	Daha yavaş tekrar söyleyebilir misiniz?
Я вас не понимаю	Sizi anlamıyorum
Вы меня понимаете?	Beni anlıyor musunuz?
Простите, что вы сказали?	Efendim, ne söylediniz?
Как это называется по_русски?	Bunun Rusça adı ne?
Что значит это слово?	Bu kelimenin anlamı nedir?
ты можешь прийти сюда?	Buraya gelebilir misin?

Tanışma ve Selamlaşma

привет	Merhaba (samimi)
здравствуйте	Merhaba (resmi)
Как тебя зовут	Adın ne
Меня зовут ...	Benim ismim ...
Приятно познакомиться	Tanıştığımıza memnun oldum
Как твои дела	Nasılsın
Хорошо спасибо	Tamam (iyi) teşekkürler
До свидания	Güle güle

Nezaket Cümleleri³⁵

Не за что	Bir şey değil
Будьте здоровы	Çok yaşa!
На здоровье	Rica ederim (Sağlık olsun)
Простите	Affedersiniz, özür dilerim
Прошу Прощения	Affedersiniz, üzgünüm
Приятного аппетита	Afiyet olsun
Присаживайтесь	Lütfen oturun

Rica ve İhtiyaç Cümleleri

Разрешите пройти	Müsaade eder misiniz?
Подождите пожалуйста	Bekler misiniz? – Lütfen bekleyin
Посмотрите пожалуйста	Bakar mısınız? – Lütfen bir göz atın
Подойдите пожалуйста	Lütfen yaklaşın

³⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=kn-tysQGk0w>

³⁵ https://www.youtube.com/watch?v=uEFhN5_Fs1A

Покажите вот это пожалуйста	Bunu gösterebilir misiniz?
Дайте вот это пожалуйста	Lütfen bunu verir misiniz?
Принесите вот это пожалуйста	Lütfen bunu getirir misiniz?
Закройте окно пожалуйста	Pencereyi/arabadaki camı kapatır mısınız?
Откройте окно пожалуйста	Pencereyi/arabadaki camı açar mısınız?
Включите свет пожалуйста	Işığı açar mısınız?
Можно это взять?	Bunu alabilir miyim?
Можно это посмотреть?	Bakabilir miyim?
Можно войти?	Girebilir miyim?
Можно мне воды?	Su alabilir miyim?
Я могу идти?	Gidebilir miyim?
Я устал	Yorulдум (erkek için)
Я голоден	Acıktım (erkek için)
Я замёрз	Üşüdüm (erkek için)
Мне жарко	Sıcak hissediyorum

İfadeler

До свидания	Güle güle / hoşça kalın
До скорого	Görüşmek üzere / yakında görüşürüz
До скорого свидания	Sonra görüşürüz
Или	yoksa/ya da
И	ve
Ни ... ни ...	ne ... ne ...
Меня зовут	benim adım ...
У меня есть	benimm var
У нас есть ..	bizimmiz var
У тебя есть ..	seninn var
У вас есть ...	sizinniz var
У неё/него есть ..	(dişi/eril) onunı var
У них есть ..	onlarını var
Как у тебя дела	nasıl gidiyor / sen nasılsın?
У меня уже есть планы	benim zaten planlarım var
Благодарю	teşekkürler / minnettarım
Я ем и хлеб, и яблоко	Ben hem ekmek hem de elma yiyorum
У меня всё Отлично	Bende her şey harika
Что не так?	Sorun ne?
Не твоё дело?	Sana ne?
Как тебя зовут?	Senin adın ne?
Моё имя не так	Benim adım bu değil
Это не твоё имя / тебя не так зовут	bu senin adın değil
Всё не так хорошо	Her şey o kadar da iyi değil
Можете -ebilmek	(можете сказать? söyleyebilir misiniz?)
Можете сказать это ещё раз	Bunu bir kere daha söyleyebilir misiniz?
Алло это мустафа	Alo ben Mustafa

Ещё раз
еще раз спасибо

bir kere daha
bir kere daha teşekkürler

Эти озёра
Это озёра
Его мать

Bu göller
Bunlar göllerdir
Onun annesi

Где она ест?
Что она пьёт?
Что ты пьёшь?
Ты не у него?
Я пью всё

O nerede yiyor?
O ne içiyor?
Sen ne içiyorsun?
Sen onda değil misin?
Ben her şeyi içerim

здесь
Вот
Вот здесь
Там

burada
işte
tam burada
orada

Nerede

На, В -de / -da

В > içinde
На > üstünde

На столе : masada
В парке : parkta
Дома : evde
На работе : işte, iş yerinde
В Америке : Amerika'da
В России : Rusya'da
В городе : şehirde

Что это на тарелке?
Что едят девочки?
Моё место
Моя мама тоже дома

Tabaktaki ne?
Kızlar ne yiyorlar?
benim yerim
Annem de evde

➤ Далеко	Uzak
➤ Живёт	Yaşamak
➤ Прошлая	Önceki
➤ Сейчас	Şu an
В этом парке есть всё	Bu parkta her şey var
В этом месте есть всё	Bu yerde her şey var
Здесь есть столы	Burada masalar var
Здесь есть кровать	Burada bir yatak var
Здесь есть туалет?	Burada tuvalet var mı?
Здесь нет камня	Burada taş yok
Здесь нет яблока	Burada elma yok
Здесь нет хлеба?	Burada ekmek yok mu?

У меня нет яблока	Benim elmam yok
У тебя есть карандаш?	Senin kurşun kalemin var mı?
У нас нет ребёнка	Bizim çocuğumuz yok
У них нет хдеба	Onların ekmeği yok
У них нет воды	Onların suyu yok
У мальчика есть мама?	Oğlanın annesi var mı?
У мальчика нет сестры	Oğlanın kız kardeşi yok
У этого мальчика нет молока	Bu oğlanın sütü yok
У мамы дома есть стол	Annenin evde bir masası var
У мамы нет собаки	Annenin köpeği yok
У ребёнка нет мамы	Çocuğun annesi yok
У лошади нет воды	Atın suyu yok
У девочки нет ни мамы ни папы	Kızın ne annesi ne babası var
У этого ребёнка есть кошка	Bu çocuğun kedisi var
У сестры уже ребёнок	Kız kardeşin zaten çocuğu var
У брата есть кошка	Erkek kardeşin kedisi var
В тарелке вода	Tabakta su var
На тарелке ничего нет	Tabakta hiçbir şey yok
Его нет	O yok
Её (его) здесь нет	O burada değil
На этом столе уже есть тарелка	Bu masada zaten tabak var
это место здесь	O yer burada
Это лошадь тоже в парке	Bu at da parkta
борщ в тарелке, а тарелка - на этом столе	Borş tabakta ve tabak bu masada
Здесь и наша книга и ваша	Hem bizim kitabımız burada hem de sizinki
Твоё пюре там	Senin püren orada
Моё молоко у мужчины	Benim sütüm adamda
Возле этого яблока ничего нет	Bu elmanın yakınında hiçbir şey yok
Анна возле этого такси	Anna bu taksinin yanında
Мой дом возле кафе	Benim evim kafenin yanında
Оно возле меня	O benim yanımda
Этот человек у двери	Bu kişi kapının yanında
Хлеб на тарелке	Ekmek tabakta
Молоко и хлеб уже на столе	Süt ve ekmeğin zaten masada
В этом парке есть туалет?	Bu parkta tuvalet var mı?

-in Hali

➤ Какие	Hangi
Собака девочки	Kızın köpeği
Где её ребёнок?	Onun çocuğu nerede?
Где твоя мама?	Senin annen nerede?
Его рис	Onun pilavı
Эти кошки	Bu kediler
Это не мухи	Bunlar sinek değil
Моя птица ест яблоки	Benim kuşum elma yer
Её кот ест всё	Onun kedisi her şeyi yer / yiyor
В городе есть змеи	Şehirde yılanlar var

Моё масло у кошки	Benim tereyağım kedide
Ты ешь рис?	Pilav mı yiyorsun?
Ни у девочки ни у меня нет собаки	Ne kızın ne de benim köpeğim var
Это масло не здесь	Bu tereyağı burada değil
Кошки здесь нет	Kedi burada değil
Эта кровать - моя	Bu yatak benim
Ты дома или уже на работе	Evde misin yoksa çoktan (zaten) işte misin?
Я сейчас не в Москве	Ben şu an Moskova'da değilim
Что это на тарелке	Tabaktaki ne?
Вы в городе или нет?	Siz şehirde misiniz yoksa değil misiniz?
Где моё место?	Benim yerim neresi?
Я тоже	Ben de
Ты дома?	Evde misin?
Мой дом далеко	Evim uzak
Он твой брат	O senin erkek kardeşin
Ты ешь яблоко и хлеб	Sen elma ve ekmek yiyorsun
У мамы его сейчас нет	O şu an anneye (birlikte) değil
Ночь в кафе	Kafede bir gece
Я не пью ни чай ни молоко	Ben ne çay ne süt içiyorum
ты ешь яблоки?	(Sen) elma yer misin?
Ни у девочки ни у мальчика нет карандаша	Ne kızların ne de oğlanların bir kurşun kalemi var
Мой пёс	Benim köpeğim
У меня нет ни кошки ни собаки	Benim ne kedim ne de köpeğim var
У неё что нет масла?	Ne, onun tereyağı yok mu?
Кошка ваша?	Kedi sizin mi?
Это ваше яблоко?	Bu sizin elmanız mı?
Это не твоя проблема	Bu senin problemin değil
Это твоя машина	Bu senin araban
Твоё пюре там	Senin püren orada
Этот стол мой не ваш	Bu masa benim sizin değil
Моё масло у кошки	Benim tereyağım kedide
Где мой карандаш?	Benim kurşun kalemim nerede?
Мне не нравится весна, зато я люблю лето	Ben ilkbahardan hoşlanmıyorum ama en azından yazı seviyorum
Какие языки ты знаешь?	Sen hangi dilleri biliyorsun?
Кошка ваша?	Kedi sizin mi?
Мама идёт домой	Anne eve gidiyor
Мой брат сейчас идёт домой	Erkek kardeşim şu an eve gidiyor
Я уже иду	Ben zaten gidiyorum
Я иду домой	Ben eve gidiyorum
Я иду в школу	Ben okula gidiyorum
Ты читаешь на работе?	Sen işte okur musun?
Ты тоже читаешь эту книгу	Sen de bu kitabı okuyorsun
Его собака уже идёт домой	Onun köpeği zaten eve gidiyor
Папа стоит у школы?	Baba okulun yanında mı duruyor?
Кошки здесь нет	Kedi burada değil
Нет, у него нет брата	Hayır onun abisi yok
Оно возле меня	O benim yanımda

➤ Чашка	Fincan
➤ Читаеть	Okumak
➤ Писать	Yazmak
➤ Дайте	Vermek
➤ Делаеть	Yapmak
➤ Хочу	İstemek
➤ Ложка	Kaşık
➤ Вилка	Çatal
➤ Нож	Bıçak
➤ видеть	Görmek
➤ Знать	Bilmek, Tanımak
Дайте мне велосипед	Bana bir bisiklet verin
Дайте мне вашу тарелку	Sizin tabağınızı bana verin
Дайте мне эту тарелку	Bana bu tabağı verin
Дайте мне пожалуйста хлеб	Lütfen bana ekmek verin
Дайте мне яблоко пожалуйста	Bana elma verin lütfen
Я хочу сок	Ben meyve suyu istiyorum
Я хочу утку и рис	Ben ördeği ve pirinci istiyorum
Я не хочу эту курицу	Ben bu tavuğu istemiyorum
У меня собака, я не хочу кошку	Benim köpeğim var, kediye istemiyorum
(Ты) Хочешь кошку?	Sen kediye istiyor musun?
Ты Хочешь супа?	Çorba ister misin?
(Ты) Хочешь тарелку супа?	Bir tabak çorba ister misin?
(Ты) Хочешь яблоко?	Elma ister misin?
(Ты) Хочешь курицу?	Sen tavuğu mu istiyorsun ?
Ты хочешь курицу?	Sen tavuğu istiyor musun?
Это девочка хочет собаку	Bu kız köpek istiyor
Я вижу нашу маму	Ben bizim annemizi görüyorum
Я вижу наш стол	Ben bizim masamızı görüyorum
Я не вижу ни маму ни папу	Ben anneyi de babayı da görmüyorum
Я не вижу собаку	Ben köpek görmüyorum
Я вижу её папу	Ben onun babasını görüyorum
Она видит вашу кошку?	O bizim kedimizi görüyor mu?
Где она видит утку	O ördeği nerede görüyor
Ребёнок видит маму и папу	Çocuk anneyi ve babayı görüyor
Девочка не видит змею	Kız yılanı görmüyor
Иван читает нашу книгу	İvan bizim kitabımızı okuyor
Мой брат уже читает эту книгу	Benim abim zaten bu kitabı okuyor
Я знаю этот фильм	Ben bu filmi biliyorum
Я не знаю эту змею	Ben bu yılanı bilmiyorum
Что она знает?	O neyi biliyor ?
Тим знает вашу книгу	Tim sizin kitabınızı biliyor
Я вас не знаю	Ben sizi tanımıyorum
Он знает эту девочку	O bu kızı tanıyor
Где ваши ложки?	Sizin kaşıklarınız nerede?
Как зовут вашу собаку?	Sizin köpeğinizin adı ne?
У мамы и папы есть лошади	Anne ve babanın atları var

Где моё место?	Benim yerim neresi?
Наша лошадь пьёт воду	Bizim atımız suyu içiyor
Это их тарелку?	Bu onların tabağı mı?

Geniş Zaman Fiiller-1

➤ Думаешь	Sence
➤ Думать	Düşünmek
➤ Готовить	Yemek yapmak / pişirmek
➤ Идти	Gitmek (yürüyerek)
➤ Жить	Yaşamak
➤ Кажется	Görünmek
➤ Много	Birçok
➤ Работать	Çalışmak
➤ Стоит	Durmak
➤ Всегда	Her zaman
➤ Завтрак	Kahvaltı
Я иду обедать	Ben öğle yemeği yemeye gidiyorum
Я всегда иду в школу	Ben her zaman okula gidiyorum
Ты идёшь или нет?	Sen yürüyerek gidiyor musun yoksa gitmiyor musun?
Ты идёшь домой, да?	Sen eve yürüyerek gidiyorsun değil mi?
Его собока Уже идёт домой	Onun köpeği zaten eve gidiyor
Мы идём или нет?	(Biz) Gidiyor muyuz yoksa gitmiyor muyuz?
Я не понимаю, мы идём?	Ben anlamıyorum, biz gidiyor muyuz?
Уже утро, мы идём в школу	Çoktan sabah oldu, biz okula gidiyoruz
Мы идём в цирк	Biz sirke gidiyoruz
Вы идёте домой или в школу?	Siz eve mi gidiyorsunuz yoksa okula mı?
Вы идёте в это место?	Siz bu yere mi gidiyorsunuz?
Они идут обедать?	Onlar öğle yemeği yemeye mi gidiyorlar?
Мальчик идёт в школу	Oğlan okula gidiyor
Лошади идут домой	Atlar eve gidiyorlar
Я читаю сам	Ben kendim okuyorum
Я читаю дома	Ben evde okuyorum
Ты тоже читаешь Эту книгу	Sen de bu kitabı okuyorsun
Ты читаешь на работе?	Sen işte okur musun?
Как вы думаете, этот мальчик читает?	Siz ne düşünüyorsunuz, bu oğlan okuyor mu?
Я живу далеко	Ben uzakta yaşıyorum
Я здесь живу	Ben burada yaşıyorum
Где ты живёшь?	Sen nerede yaşıyorsun?
Ты живёшь возле школы	Sen okulun yanında yaşıyorsun
Где они живут?	Onlar nerede yaşarlar?
Они здесь живут	Onlar burada yaşıyorlar
Наши сёстры живут в Германии	Bizim ablalarımız Almanya'da yaşıyorlar
Я не понимаю	Ben anlamıyorum
Ты понимаешь меня?	Sen beni anlıyor musun?
Ты хорошо всё понимаешь	Sen her şeyi iyi anlıyorsun
Ты понимаешь эту книгу?	Sen bu kitabı anlıyor musun?
Девочка ничего не понимает	Kız hiçbir şey anlamıyor

Девочка понимает эту книгу	Kız bu kitabı anlıyor
Этот человек понимает что это значит	Bu kişi bunun ne demek olduğunu anlar
Я всегда всё вижу	Ben her zaman her şeyi görürüm
Я знаю все правила	Ben bütün kuralları biliyorum.
Что ты видишь ?	Sen ne görürsün? / görüyorsun ?
Ты видишь тарелки?	Sen tabakları görüyor musun?
Ты видишь его книги?	Sen onun kitaplarını görüyor musun?
Мы видим дверь	Biz kapıyı görüyoruz
Мы видим школу	Biz okulu görüyoruz
Что вы здесь видите ?	Siz burada ne görüyorsunuz ?
Вы её видите ?	Siz onu görüyor musunuz?
Они видят дверь	Onlar kapıyı görüyorlar
Дети вас видят	Çocuklar sizi görüyorlar
Мне так не кажется	Bana öyle görünmüyor
Я готовлю суп	Ben çorba pişiriyorum
Сейчас я готовлю курицу	Ben şu anda tavuğu pişiriyorum
Мои дети не готовят	Benim çocuklarım yemek hazırlamıyorlar
Мой брат хорошо готовит	Benim erkek kardeşim iyi yemek yapar
Ты готовишь завтрак?	Sen kahvaltı mı hazırlıyorsun ?
Ты хорошо готовишь ?	Sen iyi yemek yapar mısın?
Твой папа готовит так хорошо	Senin baban öyle güzel yemek yapıyor ki
Он готовит сам	O kendi yemek yapar
Мы готовим суп	Biz çorba yaparız / pişiririz
Мы не готовим	Biz yemek yapmayız
Вы готовите завтрак	Siz kahvaltı hazırlıyorsunuz
Что вы готовите ?	Siz ne yemek yapıyorsunuz?
Вы готовите хорошо?	Siz iyi yemek yapar mısınız?
Они хорошо готовят ?	Onlar iyi yemek yaparlar mı?
Мы не любим школу	Biz okulu sevmiyoruz
Мы любим чай и молоко	Biz çayı ve sütü seviyoruz
Мы любим чай и молоко	Biz çayı ve sütü seviyoruz
Мы не любим рис и сок	Biz pilavı ve meyve suyunu sevmiyoruz
Вы любите яблоки	Siz elmaları seversiniz
Вы любите рис?	Siz pilavı seviyor musunuz?
Я вижу , вы любите завтрак	Görüyorum ki siz kahvaltıyı seviyorsunuz
Я уже работаю	Ben zaten çalışıyorum
Она здесь работает	O burada çalışıyor
Думаешь я всё знаю ?	Sence ben her şeyi biliyor muyum?
Ты её не знаешь	Sen onu tanımıyorsun
Я думаю , ты их знаешь	Sanırım sen onları tanıyorsun
Ты знаешь что он думает ?	Sen onun ne düşündüğünü biliyor musun?
Ты умеешь писать?	Sen yazmayı biliyor musun?
Ты знаешь где наш багаж?	Sen bizim valizimizin nerede olduğunu biliyor musun?
Что это значит ты знаешь ?	Bu ne demek (sen) biliyor musun?
Вы знаете её книгу?	Siz onun kitabını biliyor musunuz?
Вы не знаете , где здесь школа ?	Acaba burada nerede bir okul var (siz) biliyor musunuz?
Тим знает вашу книгу	Tim sizin kitabınızı biliyor
Кого ты здесь знаешь ?	Sen burada kimi tanıyorsun ?
Я так не думаю	Ben öyle düşünmüyorum

Я думаю они плохие родители.	Ben onların kötü ebeveynler olduğunu düşünüyorum
Как ты думаешь , это хорошо?	Sen ne düşünüyorsun bu iyi mi?
Он дума ет ты змаешь её брата	O senin, erkek kardeşini tanıdığını düşünüyor
Вы думаете это тарелки?	Siz bunların tabak olduğunu mu düşünüyorsunuz ?
Как думаете , здесь ест школа?	(Siz) Ne düşünüyorsunuz , burada okul var mıdır?
Что думает твоя лошадь?	Senin atın ne düşünüyor ?
Мой брат думаете сам	Benim erkek kardeşim kendi kendine düşünüyor
Мне кажется она хочет воды	Bana öyle görünüyor ki o su istiyor
Её дети хотят сока	Onun çocukları meyve suyu istiyorlar
Вы Хотите курицу ил тку?	Siz tavuğu mu yoksa ördeği mi istiyorsunuz ?
Вы хотите тку?	Siz örдеği istiyor musunuz?
Вы хотите обедать?	Siz öğle yemeği yemek ister misiniz?
Что они хотят ?	Onlar ne istiyorlar ?
Чай стоит далеко от сока	Çay meyve suyundan uzakta duruyor
Тарелка стоит далеко от меня	Tabak benden uzakta duruyor
Ложка далеко от тарелки	Kaşık tabaktan uzakta
Я ем много хлеба	Ben birçok ekmek yıyorum
Что вы едите ?	Siz ne yıyorsunuz ?
Они всегда едят много	Onlar her zaman çok yıyorlar
Что он делает ?	O ne yapıyor ?
Что она делает на кровати?	O, yatağın üstünde ne yapıyor ?
Что твоя кошка делает на столе?	Senin kedin masada ne yapıyor ?
Мама делает сок	Anne meyve suyu yapıyor
Кажется, нет воды	Öyle görüyor ki, su yok
Думаю, у него нет кровати	Sanırım (bence) onun yatağı yok
Думаю моя сестра у мамы	Sanırım benim kız kardeşim anneye birlikte
Папа стоит у школы	Baba okulun yanında duruyor
Я прихожу из школы в пять часов	Ben okuldan saat beşte geliyorum
Как зовут вашу собаку?	Sizin köpeğinizin adı ne?
Что это значит?	Bu ne demek?
Мне так не кажется	Bana öyle görünmüyor
Трудно сказать	Söylemesi zor
Мой младший брат никогда не разговаривает	Benim küçük erkek kardeşim hiç konuşmaz
Мой младший брат <u>совсем</u> не говорит	
Обедать хорошо	Öğle yemeği yemek güzeldir

Geniş Zaman, Zaman (Saat, tarih), Sayılar

➤ Всегда	Her zaman
➤ Часто	Sık sık
➤ Иногда	Arada sırada, bazen
➤ Редко	Nadiren
➤ Никогда	Hiçbir zaman
➤ Скоро	Yakında
➤ Газета	Gazete
➤ Скрипка	Keman

➤ Пианино	Piyano
➤ Отвечать	Cevaplamak
➤ Журнал	Dergi
➤ Расти	Büyümek
➤ Снова	Yeniden, yine
➤ Спрашивать	Sormak
➤ Играть	(müzik, enstrüman) çalmak, Oynamak
➤ Открывать	Açmak
➤ Танцевать	Dans etmek
➤ Отдыхать	Dinlenmek
➤ Днём	Gündüz, gün boyunca
➤ Опаздывать	Geç kalmak
➤ Просить	Rica etmek, sormak
➤ Спрашивать	Sormak
➤ Возможность	İmkân, fırsat
➤ Мыть	Yıkamak
➤ Тут	Burada
➤ Туда	Oraya
➤ Записывает	Not almak, kaydetmek
➤ Смотреть	İzlemek
➤ Вместе	Birlikte
➤ Помощь	Yardım etmek
➤ Забывать	Unutmak
➤ Переводить	Çevirmek
➤ Терять	Kaybetmek
➤ Статья	Makale
➤ Быстрый	Hızlı
➤ Сидеть	Oturmak
➤ Ходить	(yürüyerek) Gitmek
➤ Петь	Şarkı söylemek
➤ Окно	Pencere
➤ Отпуск	Tatil
➤ Мало	Birkaç, az
➤ Ухолить	Uzaklaşmak, ayrılmak
➤ Кошек	Kediler
➤ Собак	Köpekler
➤ Девочек	Kız çocukları
➤ Время	Zaman
➤ Вчера	Dün
➤ Завтра	Yarın
➤ Год	Yıl
➤ Месяц	Ay
➤ Час, Часа, Часов	Saat (20'den sonra son rakama göre bu üçünden biri kullanılır) ...0 часов ...1 час ...2-4 часа ...5-9 часов ...11, ...12, ...13, ...14 часов (19'a kadar)

	Örnekler: 10 часов, 21 час, 22 часа, 33 часа, 45 часов, 80 часов, 100 часов, 101 час, 113 часов, 10000 часов, 5555555 часов *** Aynı durum " день/дня/дней " (gün) ve " год/года/лет " (yıl) için de uygulanır		
➤ Минута / Минут	Dakika / dakikalar		
➤ Сколько	Kaç tane		
➤ Начало	Başlangıç, başı		
➤ Конец	Son, bitiş		
➤ средний	Ortalama		
➤ число	Sayı		
➤ дешёвый	Ucuz		
➤ женится	Evlenmek		
➤ дешевле	Daha ucuz		
➤ сдача	Para üstü		
➤ рубль	Ruble		
➤ доллар	Dolar		
➤ цена	Fiyat		
➤ платить	Ödemek		
Sayılar			
➤ Один / одна / одно	Bir (eril / dişi / nötr durumlar) ³⁶	➤ Шесть	Altı
➤ Два	İki	➤ Семь	Yedi
➤ Три	Üç	➤ Восемь	Sekiz
➤ Четыре	Dört	➤ Девять	Dokuz
➤ Пять	Beş	➤ Десять	On
➤ Двадцать	20	➤ Шестьдесят	60
➤ Тридцать	30	➤ Семьдесят	70
➤ Сорок	40	➤ Восемьдесят	80
➤ Пятьдесят	50	➤ Девяносто	90
➤ сто	100	➤ шестьсот	600
➤ двести	200	➤ семьсот	700
➤ триста	300	➤ восемьсот	800
➤ четыреста	400	➤ девятьсот	900
➤ пятьсот	500	➤	
➤ тысяча	1.000	➤ миллиона	1.000.000
Aylar			
➤ Январь	Ocak Ayı	➤ Июль	Temmuz Ayı
➤ Февраль	Şubat ayı	➤ Месяц август	Ağustos Ayı
➤ Марта	Mart ayı	➤ Сентябрь месяц	Eylül Ayı
➤ Апрель	Nisan Ayı	➤ Октябрь	Ekim Ayı
➤ Может	Mayıs Ayı	➤ Ноябрь	Kasım Ayı
➤ Июнь	Haziran Ayı	➤ Декабрь	Aralık ayı
с утра до вечера		Sabahtan akşama kadar	
Я люблю и работать, и отдыхать		Ben hem çalışmayı hem de dinlenmeyi seviyorum	
Мы вместе играем в баскетбол		Birlikte basketbol oynuyoruz	

³⁶ **Один карандаш:** bir kurşun kalem (eril), **Одна ручка:** bir dolmakalem (dişi), **Одно перо:** bir kalem ucu (nötr)

Тут моя улица	Burası benim sokağım
Что вы записываете?	Siz neyi not alıyorsunuz?
Мы смотрим, как девушка играет на скрипке	Kızın keman çalışını izliyoruz
Я перевожу эту книгу на английский язык	Ben bu kitabı İngilizce diline çeviriyorum
Моя мама хочет синюю или белую машину	Benim annem mavi veya beyaz bir araba istiyor
Я бросаю яблоки в коробку	Ben elmaları kutuya atıyorum
Мальчик просто бросает мяч	Bir oğlan sadece topu fırlatıyor
Команда тренируется около школы	Takım okulun yanında antrenman yapıyor
Он снова спрашивает, где мяч	O topun nerede olduğunu yeniden soruyor
Его сыновья любят прыгать	Onun oğulları zıplamayı seviyorlar.
Ты туда ходите?	Siz oraya mı gidiyorsunuz?
Мама сейчас отдыхает	Şu an anne dinleniyor
Мой ребенок не ходит	Benim çocuğum gitmiyor (yürümüyor)
Мы ходим возле двери	Biz kapının yanından gideriz (yürüyoruz)
Я хожу и думаю	Ben yürüyorum ve düşünüyorum
Я люблю и работать, и отдыхать	Ben hem çalışmayı hem de dinlenmeyi seviyorum
Почему вы спрашиваете?	Neden soruyorsunuz?
Кто моет чашки?	Fincanları kim yıkıyor?
я смотрю футбол	Ben futbol izliyorum
Мы смотрим фильм вместе	Filmi birlikte izliyoruz
я мою посуду	Ben sofra takımını yıkıyorum
Он так хорошо пишет	O, o kadar iyi yazıyor ki
я не играю на скрипке	Ben keman çalmıyorum
Мы смотрим, как девушка играет на скрипке	Kızın keman çalışını izliyoruz
Вы играете в футбол?	Siz futbol oynar mısınız?
Мы вместе играем в баскетбол	Birlikte basketbol oynuyoruz
Дети быстро растут	Çocuklar hızlı büyüyorlar
Почему Вера не отвечает?	Vera neden cevap vermiyor?
Я все помню	Ben her şeyi hatırlıyorum
Кто меня помнит?	Kim beni hatırlıyor?
Я отвечаю на вопрос	Ben soruyu cevaplıyorum
Моя сестра сидит и читает журнал	Kız kardeşim oturuyor ve dergiyi okuyor
Они дают мне коробку	Onlar bana kutuyu veriyorlar
Он пишет статьи за деньги	O makaleleri para için yazıyor
Моя сестра помогает мне готовить обед	Kız kardeşim öğle yemeğini yapmama yardım ediyor
Я перевожу эту статью, и вы мне помогаете	Ben bu makaleyi çeviriyorum siz ise bana yardım ediyorsunuz
Вы запишите это в книге	Siz bunu kitaba not ediyorsunuz
Вера танцует и поёт	Vera dans ediyor ve şarkı söylüyor
Моя сестра сидит и читает журнал	Kız kardeşim oturuyor ve dergiyi okuyor
Вера бежит в школу	Vera okula koşuyor
Он любит тихую музыку Ему нравится тихая музыка	O sessiz müzikten hoşlanır
До завтра	Yarın görüşürüz
Композитор приходит завтра в десять	Besteci yarın onda geliyor
Есть короткий путь	Kısa bir yol var

На ком женится Иван?	İvan kiminle evleniyor?
На ком хочет жениться твой брат?	Senin erkek kardeşin kiminle evlenmek istiyor?
Сергей в прошлом году женился на Анне	Sergey geçen yıl Annna ile evlendi
Я всегда хотела жить в большом городе	Ben her zaman büyük bir şehirde yaşamak istedim
Ты знаешь цену этой куртки?	Sen bu ceketin fiyatını biliyor musun?
Нет я не знаю цену билета	Hayır ben biletin ücretini bilmiyorum
Сколько ты заплатил за этот свитер?	Sen bu kazak için ne kadar ödedin?
Zaman Sıklık	
Мы редко танцуем вместе	Biz nadiren beraber dans ederiz
Ваня иногда ходит в это кафе	Vanya bazen bu kafeye gider
Тим всегда отдыхает дома	Tim her zaman evde dinleniyor
Ваня иногда ходит в это кафе	Vanya bazen bu kafeye gidiyor
Он всегда быстро отвечает на вопросы учителя	O, öğretmenin sorularına her zaman hızlı cevap veriyor
Он редко читает журналы	O nadiren dergi okur
Он редко дает мне деньги	O bana nadiren para veriyor
Я редко пишу статьи	Ben nadiren makaleler yazarım
Он Иногда дарит нам гитару	O bazen bize gitarı veriyor
Иногда я вспоминаю школу	Bazen ben okulu hatırlıyorum
Он часто меня вспоминает	O sık sık beni hatırlıyor
Я часто хожу в это кафе	Ben sık sık bu kafeye giderim
У меня мало времени	Benim pek zamanım yok (az zamanım var)
Раз в год	Yılda bir kez
до трёх часов	Saat üçe kadar
Жди до двух часов	Saat ikiye kadar bekle
Подожди до шести вечера	Akşam altıya kadar bekle
Мы работали до двух или трёх ночи	Biz gece iki veya üçe kadar çalıştık
Sayılar	
Две чашки и одна ложка	İki fincan ve bir kaşık
У папы семь собак	Babanın yedi köpeği var
Сколько у вас собак?	Sizin kaç tane köpeğiniz var?
Тебе надо помыть три тарелки	Senin üç tabak yıkaman gerek
Два человека	İki kişi
Пять людей / человек	Beş kişi
последние три года	Son üç yıl
Здесь два старика	Burada iki ihtiyar var
Его бабушке семьдесят восемь лет	Onun babaannesi yetmiş sekiz yaşında
В этом году бабушке будет шестьдесят семь лет	Bu yıl babaanne altmış yedi yaşında olacak
Это было девяносто лет назад	Bu doksan yıl önceydi
Иван знает Анну с двухтысячного года	İvan Anna'yı iki bin yılından beri tanıyor
Сергей женится через двести дней	Sergey iki yüz gün içinde evleniyor
Анна родилась в двухтысячном году	Anna 2000 yılında (iki bininci yılda) doğdu
Сергей в прошлом году женился на Анне	Sergey geçen yıl Anna'yla evlendi
На столе два красных яблока	Masada iki kırmızı elma var
У меня три красных свитера, потому что я люблю этот цвет	Benim üç kırmızı kazağım var çünkü ben bu rengi seviyorum

У американца пятьсот долларов	Amerikalının 500 doları var
Я заплатил пятьсот долларов за этот телевизор	Ben bu televizyon için beş yüz dolar ödedim
Ваша сдача сорок два рубля	Sizin para üstünüz kırk iki ruble
одиннадцатая минута	On birinci dakika
тринадцатая страница книги	Kitabın on üçüncü sayfası
Ноябрь — одиннадцатый месяц года	Kasım, yılın on birinci ayıdır
Он едет в Москву четвёртый раз	O Moskova'ya dördüncü kez gidiyor
Пятая ложка из дерева	Beşinci kaşık ağaçtandır
тринадцатое января	13 Ocak
Завтра десятое февраля	Yarın Şubat'ın onu (Yarın 10 Şubat)
Цена пятьсот тридцать два рубля	Ücret 532 ruble
Нашей компании девяносто лет	Bizim şirketimiz doksan yaşında
В этой комнате двести человек	Bu odada iki yüz kişi var
Как сказать это число по русски ?	Bu sayı Rusça nasıl söylenir?
Через тысячу лет не будет ни русского ни английского	Bin yıl içinde ne Rusça ne de İngilizce olacak
Saat	
Я уйду в час	Ben saat birde ayrılıyorum
Он уходит в час ночи	O gece saat birde ayrılıyor
Где они будут в час ночи?	Onlar gece saat birde nerede olacaklar?
В пять часов	Saat beşte
В три часа ночи	Gecenin saat üçünde
Два часа ночи	Geceleyin saat iki
Он приходит домой в час	O eve saat birde geliyor
Сейчас два часа	Şu an saat iki
Скоро будет десять часов	Yakında saat on olacak
Девять часов пятнадцать минут	Saat dokuzu on beş geçe
Пять минут четвертого	(Saat) üçü beş dakika geçe Rusça' da bizim dilimizden farklı olarak yelkovan saat on iki'yi gösterdiğinde akrebin gösterdiği saat bitmiş, bir sonraki saat başlamış kabul edilmektedir. Bu kurala göre bu örnekte, saat üç bitmiş ve dördüncü saat başlamıştır. Bu yüzden dördün vs. dakikası olarak söylenir.
Без двадцати три	(Saat) Üçe yirmi dakika var
Без четверти девять	(Saat) Dokuza çeyrek var
Четверть восьмого	(Saat) Yediyi çeyrek geçiyor
Половина шестого	(Saat) beş buçuk
Три двадцать	3:20
Начало будет завтра в два часа	Başlangıç yarın saat ikide olacak (yarın saat ikide başlıyor)
Я прихожу из школы в пять часов	Ben okuldan saat beşte gelirim
Я прихожу домой в восемь	Ben eve sekizde geliyorum
Композитор приходит завтра в десять	Besteci yarın onda geliyor
У тебя одна минута	Senin bir dakikan var
Пять минут	Beş dakika
Один час	bir saat
Сейчас час	saat bir
Yaş / Yıl	

Ему уже три года	O zaten üç yaşında
Сколько ей лет ?	O kaç yaşında ?
Ей восемь или девять лет	O sekiz veya dokuz yaşında
Завтра ему будет четырнадцать лет	O yarın on dört yaşında olacak
В августе ему исполнится двадцать лет Ей будет двадцать в августе	O ağustos ayında yirmi yaşında olacak
Мне скоро будет девятнадцать лет	Ben yakında on dokuz yaşında olacağım
Мне шестнадцать лет а тебе Сколько ?	Ben on altı yaşındayım ya sen kaç yaşındasın?
Я работаю здесь двадцать лет	Ben burada yirmi yıldır çalışıyorum
Я живу в Москве уже семнадцать лет	Ben zaten on yedi yıldır Moskova'da yaşıyorum
Нет, ему семнадцать	Hayır, o on yedi yaşında
Тебе есть двадцать один ?	Sen yirmi bir yaş var mısın?
Моя мама живет здесь тринадцать лет	Benim annem on üç yıldır burada yaşıyor
Aylar	
В начале января	Ocak ayının başında
В феврале четыре недели	Şubat ayında dört hafta var
Скоро будет май	Yakında Mayıs olacak
Завтра будет седьмое мая	Yarın mayısın yedisi olacak
Папа был в Америке в октябре В октябре папа был в Америке	Baba Ekim 'de Amerika'daydı
Вчера был еще март	Dün hâlâ Mart ayıydı
Он будет работать тут до декабря	O Aralık ayına kadar burada çalışacak
В сентябре он будет в отпуске	O Eylül 'de tatilde olacak
конец марта	Mart ayının sonu
начало мая	Mayısın başlangıcı
Моя мама была у нас в августе	Benim annem Ağustos 'ta bizdeydi
У меня отпуск в июле	Temmuz 'da tatilim var
Этот писатель был здесь в июне	Bu yazar Haziran 'da buradaydı
Я был в России и в октябре и в ноябре	Hem ekimde hem de kasım da ben Rusya'daydım
Февраль последний месяц зимы	Şubat kışın son ayıdır
Вчера было девятое июля	Dün temmuzun dokuzuydu
Завтра десятое февраля	Yarın şubatın onu
Gelecek Zaman	
Он будет работать тут до декабря	O aralık ayına kadar burada çalışacak
Скоро будет десять часов	Yakında saat on olacak
В сентябре он будет в отпуске	O eylülde tatilde olacak
Начало завтра в два часа	Başlangıç yarın saat ikide olacak
Где они будут в час ночи?	Onlar gece saat birde nerede olacaklar?
Они будут здесь завтра	Onlar yarın burada olacaklar
Ей будет двадцать в августе	O ağustos ayında yirmi yaşında olacak

Tarihler

➤ холодный	Soğuk
➤ Осенью, осень	Sonbahar
➤ в зиме	Kışın
➤ дня	Gün
➤ через	İçinde
➤ назад	Evvel, Önce

➤ позавчера	Evvelki gün
➤ следующий	Sonraki
➤ послезавтра	Yarından sonraki gün, öbür gün
➤ юг	Güney
➤ Теперь	Artık, bundan sonra
➤ понедельник	Pazartesi
➤ вторник	Salı
➤ среда	Çarşamba
➤ четверг	Perşembe
➤ пятница	Cuma
➤ суббота	Cumartesi
➤ Воскресенье	Pazar
➤ полгода	Altı ay, yarım yıl
➤ выходной	Hafta sonu
➤ следующий	Sonraki / ertesi
➤ поздно	Geç
➤ рано	Erken
➤ лечь	Yatmak
➤ встать	Uyanmak, kalkmak
➤ строитель	inşaatçı
➤ последние	Son
До лета он работает со мною	O yaza kadar benimle birlikte çalışacak/çalışıyor
Подожди до лета	Yaza kadar bekle
Зима холодное время года	Kış yılın soğuk zamanıdır
Старик - хороший человек, он живёт тут с начала лета	İhtiyar iyi bir insan, o yazın başından beri burada yaşıyor
Мне не нравится весна, зато я люблю лето	Ben ilkbahardan hoşlanmıyorum ama en azından yazı seviyorum
У меня день рождения через неделю	Benim doğum günüm bir hafta içinde
Мои родители будут дома через три дня	Benim ebeveynlerim üç gün içinde evde olacaklar
Теперь скажи это слово по-русски	Artık bu kelimeyi Rusça söyle
Теперь она живёт далеко от нас	Artık o bizden uzakta yaşıyor
Теперь я знаю гораздо больше чем раньше	Artık ben eskiye göre daha çok biliyorum
По понедельникам я работаю	Pazartesi günleri ben çalışırım
По понедельникам я не работаю	Pazartesi ben çalışmıyorum
Я хожу в школу во вторник	Ben salı günleri okula giderim
По средам моя бабушка работает гораздо больше чем я	Çarşambaları (günleri) benim büyükannem benden çok daha fazla çalışıyor
По четвергам он ест рыбу	Perşembe günleri o balık yer
По пятницам наша компания не работает	Cumaları (günleri) bizim şirketimiz çalışmıyor
Он работает по субботам?	O cumartesi günleri çalışıyor mu?
Он работает по воскресеньям?	O Pazarları (günleri) çalışıyor mu?
По воскресеньям банк не работал	Pazarları banka çalışmıyordu
Я готовлюсь к этому с понедельника	Ben pazartesi den beri buna hazırlanıyorum
В понедельник её здесь не будет	Pazartesi günü o burada olmayacak
во вторник	Salı gününde
Во вторник было больше учеников чем в понедельник	Salı günü pazartesiye göre daha fazla öğrenci vardı

До следующей среды директор будет в России	Gelecek çarşambaya kadar yönetici Rusya'da olacak
В среду ей не надо идти в школу	Çarşamba günü onun okula gitmesine gerek yok
Среда — третий день недели	Çarşamba haftanın üçüncü günüdür
Что ты делал в четверг?	Sen perşembe günü ne yapıyordun?
В четверг у меня нет свободного времени	Perşembe günü benim boş zamanım yok
Следующий день — пятница	Ertesi gün Cuma
Позавчера была пятница	Evvelki gün Cuma'ydı
В пятницу тут гораздо меньше людей	Cuma günü burada çok daha az insan var
Я хочу закончить эту работу к субботе	Ben bu işi cumartesiye kadar bitirmek istiyorum
В последнее время я поздно завтракаю	Cumartesi ve Pazar hafta sonu günleridir
К воскресенью всё будет готово	Pazara kadar her şey hazır olacak
Воскресенье последний день недели	Pazar günü haftanın son günüdür
Послезавтра будет воскресенье	Öbür gün Pazar günü olacak
Не завтра, а послезавтра	Yarın değil ama öbür gün
По выходным я много читаю	Hafta sonları ben çok okurum
День матери будет в следующем месяце	Anneler günü gelecek ay
Я завтракал два часа назад	Ben iki saat önce kahvaltı ettim
Зачем ложиться так поздно?	Neden o kadar geç yatılır?
Да, я рано ложусь и рано встаю	Evet ben erkenden yatarım ve erkenden kalkarım
Я тебя не видел полгода	Ben seni altı aydır görmedim
Анна работает из дома, поэтому встаёт когда хочет	Anna evden çalışıyor bu yüzden istediği zaman kalkıyor
В следующие выходные, он будет готовить борщ	Gelecek hafta sonu o borş pişirecek
Это было два года назад	Bu iki yıl önceydi
Три дня назад было холодно	Üç gün önce soğuktu
Я два года ходил в школу	Ben iki yıl okulla gittim
В неделе семь дней	Bir haftada yedi gün vardır
Зимой я ждала весны	Kışın ben ilkbaharı bekliyordum
Мои братья любят зиму	Benim erkek kardeşlerim kışı severler
Осенью иногда было грязно	Sonbahar ara sıra çamurluydu
Осень была холодная	Sonbahar soğuktu
Мой сосед работал в Петербурге всю осень и всю зиму	Benim komşum bütün sonbahar ve bütün kış Petersburg'da çalıştı
Ещё рано но мне пора идти на работу	Halen erken ama benim için işe gitme vakti
Я говорил об этой книге позавчера	Ben evvelki gün bu kitabın hakkında konuştum
Вы можете встать поздно?	Siz geç kalkabilir misiniz?
Мы собираемся постирать всю одежду вечером	Biz akşamleyin bütün kıyafetleri yıkamayı planlıyoruz

Geçmiş Zaman

➤ Служать	Duymak
➤ Усталость	Yorulmak
➤ Усталый	Yorgun
➤ Стоять	Durmak
➤ Говорить	Konuşmak
➤ Ходить	Gitmek

➤ Все	Herkes, Hepsi, Bütün, Tüm
➤ Хотеть	İstemek
➤ Ждать	Beklemek
➤ лежать	Uzanmak
➤ пробовать	Denemek
➤ должен	Mutlaka (-meli, -malı)
В магазине не было чая	Mağazada çay yoktu
Твоя мама была в Москве?	Annen Moskova'da mıydı?
Вчера был еще февраль	Dün hala Şubat ayıydı
Эта девочка не была в школе вчера	Dün bu kız okulda değildi
Моя дочь вчера играла на скрипке	Dün kızım keman çaldı
Вчера у него было много работы	Dün onun çok işi vardı
Когда было начало месяца?	Ayın başı ne zamandı?
Иван не работал в этой стране	İvan bu ülkede çalışmadı
Иван думал о своей семье	İvan kendi ailesi hakkında düşünüyordu
Дженни всегда работала хорошо	Jenny her zaman iyi çalışıyordu
Вера уже говорила об этом	Vera zaten bunun hakkında konuştu
Раньше Ваня так много не говорил	Önceden/eskiden Vanya bu kadar çok konuşmazdı
Раньше всё было не так	Eskiden her şey böyle değildi
Уже вечер и я устал	Şimdiden akşam oldu ve ben yorgunum
Девушка вчера не ходила обедать	Kız çocuğu dün öğle yemeği yemeye gitmedi
Девушка стояла у двери дома	Kız çocuğu evin kapısında duruyordu
Тётя всегда много читала	Teyze her zaman çok okuyordu
Кот смотрел на дом	Kedi eve bakıyordu
Кот лежал на двери	Kedi kapıda uzanıyordu
Собаки лежали, потому что они устали	Köpekler uzanıyorlardı çünkü onlar yorgunlardı
Там стоял стол	Orada bir masa duruyordu
Там не было телевидения	Orada televizyon yoktu
Стол стоял около окна	Masa pencerenin yanında duruyordu
у двери стояла Женщина	Kadın kapıda duruyordu
Люди слышали обо мне	İnsanların benden haberleri vardı
Мой брат всегда умел готовить	Benim erkek kardeşim her zaman yemek yapabildi
Мой брат много раз читал эту книгу	Benim erkek kardeşim birçok kez bu kitabı okudu
Мой брат уже говорил об этом	Benim erkek kardeşim bunun hakkında zaten konuştu
Мой сын всегда много читал	Benim oğlum her zaman çok okuyordu
Моя собака смотрела на тарелку рис	Benim köpeğim pilav tabağına bakıyordu
Мой кот хотел молока	Benim kedim süt istedi
Я думал о жизни	Ben hayat hakkında düşünüyordum
Я думал, ты много читаешь	Ben senin çok okuduğunu düşünüyordum
Меня вчера тут не было	Ben dün burada değildim
Меня здесь не было вчера	
Я не знал, где школа	Ben okulun nerede olduğunu bilmiyordum
Я должен был больше спать	Ben daha fazla uyumalıydim
Я работал день и ночь	Ben gece gündüz çalıştım
Я лежал в кровати	Ben yatakta uzanıyordum
Я ходил в школу два года	Ben iki yıl okula gittim
Я всё видел	Ben her şeyi gördüm
Я здесь раньше не была	Ben eskiden burada değildim
я ждал тебя	Ben seni bekliyordum

Я уже видел учителя	Ben öğretmeni zaten gördüm
Я много где жил	Ben birçok yerde yaşadım
Я часто это говорил Я много раз это говорил	Ben bunu çoğu zaman söylüyordum
Думаю, что у меня ещё нет этого проруска	Sanırım hala bu iznim yok
Я был в России и в октябре и в ноябре	Hem ekimde hem de kasımda ben Rusya'daydım
Я был / была в школе в то время	Ben o zamanlar okuldaydım
Нет, я не ходил домой	Hayır, ben eve gitmedim
я этого не говорил	Ben bunu söylemedim
Ты это слышал?	Sen bunu duydu mu?
Скажи, куда ты ходила?	Sen nereye gittin söyler misin?
Ты пробовал готовить ши?	Sen şii pişirmeyi dene din mi?
Ты не видел моего папу?	Sen benim babamı görmedin mi?
Где ты был в это время?	Sen o sıralarda neredeydin?
Когда ты там была?	Sen ne zaman oradaydın?
Когда ты был/ была там?	
Она раньше не умела готовить щи	O önceden şii pişiremezdi
Он хотел работать в Германии	O Almanya'da çalışmak istedi
Он здесь говорил о России	O burada Rusya hakkında konuştu
Она пробовала приготовить картошку	O patates pişirmeyi dene di
Что он читал?	O ne okuyordu?
Куда он смотрел?	O nereye bakıyordu?
Мы работали в Германии пять лет	Biz Almanya'da beş yıl çalıştık
Мы устали на работе	Biz işte yorulduk
Мы ждали ночи	Biz geceyi bekledik
Мы стояли на улице и говорили	Biz dışarıda duruyorduk ve konuşuyorduk
Мы уже смотрели его фильм	Biz zaten onun filmini izledik
Мы раньше жили в Москве	Biz eskiden Moskova'da yaşırdık
Мы стояли на улице и говорили	Biz dışarıda duruyorduk ve konuşuyorduk
Мы думали о музыке	Biz müzik hakkında düşünüyorduk
Мы думали, Петербург — город в Германии	Biz Petersburg'un Almanya'da bir şehir olduğunu düşünüyorduk
Вы пробовали играть в баскетбол?	Siz basketbol oynamayı dene diniz mi?
Они стояли возле нас	Onlar bizim yanımızda duruyorlardı
Где они жили?	Onlar nerede yaşıyorlardı?
Все хотели знать его имя	Herkes onun adını bilmek istedi
все устали	Herkes yoruldu
Мать видела меня у моста	Anne beni köprünün yanında gördü
Мама стояла у двери и читала	Anne kapının yanında durdu ve okudu
Мама ходила на работу мама пошла на работу	Anne işe gitti
Автобус стоял там	Otobüs orada durdu
Зимой я ждал весны	Kışın ben ilkbaharı bekliyordum
Кот лежал на двери	Kedi kapıda uzanıyordu
Девушка устала готовить	Kız çocuğu yemek yapmaktan yoruldu
В комнате стояло две кровати	Odada iki yatak duruyordu
Папа много работал	Baba çok çalıştı
У нас нет времени ждать	Beklemeye zamanımız yok
Я люблю смотреть на звезды	Ben yıldızlara bakmayı seviyorum

Я сейчас лежу в кровати, потому что устала и хочу спать	Ben şu an yatakta uzanıyorum çünkü yorulдум ve uyumak istiyorum
Я вижу здесь ошибку	Ben burada bir hata görüyorum
Дженни не хочет ходить в магазин	Jenny mağazaya gitmek istemez
Я не хочу тут стоять	Ben burada durmak istemiyorum
Я не вижу нашего ученика	Ben bizim öğrencimizi görmüyorum
Мой сын учится играть в футбол	Benim oğlum futbol oynamayı öğreniyor
Моя сестра учится, пока я на работе	Benim ablam ben işteyken ders çalışıyor
Думаю, у меня еще нет этого проруска	Sanırım hala bu iznim yok
Не надо тут стоять	Burada durmaya gerek yok
Мне надо стоять у школы	Benim okulun yanında durmam gerek
У нашего отца есть друзья в Москве	Bizim babamızın Moskova'da arkadaşları var
Ты можешь идти	Gidebilirsin
Можете идти	Gidebilirsiniz
У вашей матери/мамы есть братья?	Sizin annenizin erkek kardeşleri var mı?
Подожди маму	Anneyi bekle
Подожди пять минут	Beş dakika bekle
Подожди меня	Beni bekle
Подожди до шести вечера	Akşam altıya kadar bekle
Я лежу один и читаю	Ben kendi başıma uzanıyorum ve okuyorum
Я тебя люблю, потому что ты очень умный и красивый	Ben seni seviyorum çünkü çok akıllı ve güzelsin.
Да, я учусь здесь	Evet, ben burada ders çalışırım
Наши братья зовут нас	Bizim abilerimiz bizi arıyorlar
Какая фамилия у врача?	Hangi soy isim doktorun?
Что ты знаешь о её имени?	Sen onun ismi hakkında ne biliyorsun?
Что ты о нём знаешь?	Sen onun hakkında ne biliyorsun?
Он ученик моего друга Она ученица моего друга	O benim arkadaşımın öğrencisi
Кто автор этой книги?	Bu kitabın yazarı kim?
Но у нашей мамы нет лошади	Ama bizim annemizin atı yok
“Отцы и дети” — известная книга	“Babalar ve Oğullar” - ünlü bir kitaptır
Дети не хотят идти домой	Çocuklar eve gitmek istemiyorlar
Том ходил по улице и смотрел на дома	Tom sokak boyunca yürüyordu ve evleri izliyordu
У нас нет времени ждать	Bizim beklemeye zamanımız yok
Раньше у нас было много учеников	Eskiden çok öğrencimiz vardı
Моя бабушка умерла в больнице	Benim ninem hastanede öldü

Gelecek Zaman

➤ если	Eğer
➤ упасть	Düşmek
➤ выпить	İçmek
➤ купить	Satın almak
➤ продать	Satmak
➤ получить	Almak, edinmek
➤ искать	Aramak
➤ дать	Vermek

➤ найти	Bulmak
➤ начать	Başlamak
➤ понимать	Anlamak
➤ объяснить	Açıklamak
➤ только что	Az önce
➤ заказать	Sipariş etmek
➤ варить	Pişirmek, haşlamak, kaynatmak
➤ ставить	Koymak, yerleştirmek
➤ танцевать	Dans etmek
➤ ехать	Gitmek
➤ мыть	Yıkamak
➤ сидеть	Oturmak
➤ болеть	Ağrımak, hastalanmak
➤ чувствовать	Hissetmek
➤ стоять	Mal olmak, tutmak
➤ выступать	Sahne almak
➤ висеть	Asılı durmak
➤ учить	Öğrenmek
➤ ужинать	Akşam yemeği yemek
➤ рисовать	Çizmek, boyamak
➤ помогать	Yardım etmek
➤ обсуждать	Tartışmak
➤ фотографировать	Fotoğraf çekmek
➤ Конечно	Elbette
BASİT GELECEK ZAMAN	
Завтра вы увидите горы	Yarın siz dağları göreceksiniz
Директор напишет нам завтра	Yönetici yarın bize yazacak
Пожалуйста, садитесь, а я приготовлю чай	Lütfen oturun ve ben çay yapacağım
Что, если он упадёт с дерева?	Eğer o, ağaçtan düşerse ne olur?
Там темно поэтому я думаю что он упадёт	Orası karanlık, bu yüzden sanırım o düşecek
Если ты увидишь Дженни, скажи мне	Eğer sen Jenny'i göreceksen bana söyle
Если Вера знает ответ она его напишет	Eğer Vera cevabı biliyorsa, o onu yazacak
Если они хотят, я пойду в лес с ними	Eğer onlar istiyorlarsa, ben onlarla birlikte ormana gideceğim
Я научусь этому	Ben bunu öğreneceğim
Ты упадёшь!	Sen düşeceksin!
Нашёл!	Buldum!
Мы поговорим	Biz konuşacağız
Я не знаю, что мама приготовит завтра на обед	Annenin yarın öğle yemeğine ne pişireceğini bilmiyorum
Том увидит свою маму завтра	Tom yarın kendi annesini görecektir
Что мама приготовит завтра на обед?	Yarın anne öğle yemeğine ne pişirecek?
Завтра мы пойдём в театр, а через неделю - в парк	Yarın biz tiyatroya gideceğiz ve bir hafta içinde de parka
Если Том не пойдёт в театр, позвони мне, пожалуйста	Eğer Tom tiyatroya gitmezse, beni ara lütfen
Дима не сделает работу	Dima işi yapmayacak
Завтра мы узнаем как это делать	Yarın biz bunun nasıl yapıldığını öğreneceğiz
Я узнаю где продают такие шкафы и куплю	Ben böyle gardıropların nerede satıldığını öğreneceğim ve satın alacağım

Я скажу вам всё что знаю об этом	Ben size bunun hakkında bildiğim her şeyi söyleyeceğim
Анна сделает работу и получит деньги	Anna işi yapacak ve parayı alacak
Я не выпью сок	Ben meyve suyunu içmeyeceğim
Лучше я куплю карандаши завтра	Ben kurşun kalemleri yarın satın alsam daha iyi
Дима получит письмо очень скоро	Dima çok yakında bir mektup teslim alacak
Я не дам это тебе	Ben bunu sana vermeyeceğim
Я найду эту книгу и дам тебе	Ben bu kitabı bulacağım ve sana vereceğim
Моя дочь нашла наш город на карте	Benim kızım haritada bizim şehrimizi buldu
Я найду карандаши и нарисую картину	Ben kalemleri bulacağım ve tabloyu çizeceğim
Мы найдём дорогу домой	Biz eve giden yolu bulacağız
Я нашёл тихое место	Ben sessiz bir yer buldum
Как это тебе объяснить?	Bu sana nasıl açıklanır? (Bunu sana nasıl açıklarım?)
Что он заказал?	O ne sipariş etti?
Я тоже научусь читать по-французски	Ben de Fransızca okumayı öğreneceğim
Мы только что продали нашу квартиру в Москве	Biz bizim Moskova'daki apartman dairemizi az önce sattık
Ваня ещё не умеет читать, но он скоро научится	Vanya halen okuyamıyor ama o yakında öğrenecek
Пожалуйста объясните это ещё раз	Lütfen bunu bir kere daha açıklayın
Когданибудь ты всё поймёшь	Günün birinde sen her şeyi anlayacaksın
По-моему, они всё поняли	Bence onlar her şeyi anladılar
На обед я закажу рыбу и салат	Öğle yemeğinde ben balık ve salata sipariş edeceğim
Я начну работать	Ben çalışmaya başlayacağım
Я продам машину и куплю велосипед	Ben araba satacağım ve bisiklet satın alacağım
Я получу ответ и скажу его вам	Ben cevabı alacağım ve onu size söyleyeceğim
Завтра я куплю здорового кота	Yarın ben sağlıklı kediye satın alacağım
Он нарисует несколько людей	O birkaç insan çizecek
Моя сестра всё нарисовала	Benim kız kardeşim her şeyi çizdi
Завтра я начну читать новую книгу	Yarın ben yeni bir kitap okumaya başlayacağım
Я жду вас около ресторана	Ben sizi restoranın yanında bekliyorum
Мы далеко от центра	Biz merkezden uzaktayız
BİLEŞİK GELECEK ZAMAN	
Она мыла пол	O zemini yıkadı
Куда ты будешь ставить этот стул?	Sen bu sandalyeyi nereye koyacaksın?
Когда ты будешь варить такой суп в следующий раз?	Sen bir dahaki sefere ne zaman böyle bir çorba pişireceksin?
Скоро нам надо будет ехать домой	Yakında bizim eve gitmemiz gerekecek
Завтра Вера будет петь и танцевать	Yarın Vera şarkı söyleyecek ve dans edecek
Мы не будем ехать	Biz gitmeyeceğiz
Я буду сидеть на этом диване	Ben bu divanın üzerinde oturacağım
Я буду мыть чашки, а ты - ставить их на место	Ben fincanları yıkayacağım ve sense onları yerine koyacaksın
Через несколько дней он будет чувствовать себя хорошо	Birkaç gün içinde o kendini iyi hissedecek
Картина будет висеть вон там	Tablo tam orada asılı duracak
Где будет висеть эта новая картина?	Bu yeni tablo nerede asılı duracak?

Он не выступал, потому что у него болела голова	O sahne almadı çünkü başı ağrıyordu
Сколько будет стоить билет на концерт пианиста?	Piyanistin konserine bilet ne kadar tutacak?
Сколько это будет стоить?	Bu ne kadara mal olacak?
Когда будет выступать пианист?	Piyanist ne zaman sahne alacak?
Да она мне будет помогать	Evet, o bana yardım edecek
Когда вы будете обсуждать эту проблему?	Siz bu problemi ne zaman tartışacaksınız?
Кто будет учить его фотографировать?	Ona fotoğraf çekmeyi kim öğretecek?
Что мы будем обсуждать завтра?	Biz yarın neyi tartışacağız?
Я буду фотографировать тебя	Ben senin fotoğrafını çekeceğim
Ты меня будешь учить рисовать	Sen bana çizmeyi öğreteceksin
Ты завтра будешь лучше себя чувствовать	Sen kendini yarın daha iyi hissedeceksin
Зеркало будет висеть на этой стене	Ayna bu duvarın üstünde asılı duracak
Конечно они будут обедать вместе	Elbette onlar öğle yemeğini birlikte yiyecekler
У него завтра будет болеть голова	Onunu yarın başı ağrıyacak
Я не хочу тут сидеть	Ben burada oturmak istemiyorum
Через год всё будет стоить больше	Bir yıl içinde her şey daha fazla tutacak
Вы будете мне помогать?	Siz bana yardım edecek misiniz?
Вы будете ужинать?	Siz akşam yemeği mi yiyeceksiniz?
Ты когда-нибудь была в Казахстане или России?	Sen hiç Kazakistan'da veya rusya'da bulundun mu?

Sıfat Çekim

➤ Английский	İngilizce
➤ Немецкий	Almanca
➤ Ярусский	Rusça
➤ Детская	Çocuk, çocuksu
➤ Голос	Ses
➤ Композитор	Besteci
➤ Новость	Haber
➤ Любимый	Favori
➤ Детский дом	Yetimhane
➤ Музыка	Müzik
➤ Язык	Dil
➤ Горячий	Sıcak
➤ Громкий	Gürültülü
➤ Хорошая Хороший	Güzel
➤ Известный	Bilindik, ünlü
➤ Какая Какой Какие	Hangi, hangisi
➤ Младшая Младший	Küçük (yaşça)
➤ Старшая Старший	Büyük (yaşça)
➤ Такая такой	Öyle, böyle
➤ Тихая Тихий	Sessiz
➤ Вкусная Вкусный Вкусное	Lezzetli
Хороший и тихий ден	Güzel ve sessiz bir gün
Хорошая неделя	İyi bir hafta
Это известная проблема	Bu bilindik bir problem

Это очень вкусный салат	Bu çok lezzetli bir salata
Вкусный суп	Lezzetli bir çorba
Детская книга	Çocuk kitabı
Горячее молоко	Sıcak süt
Горячий/горячая кофе/вода	Sıcak kahve/su
Очень известный фильм	Çok ünlü bir film
Очень громкая музыка	Çok gürültülü bir müzik
Хорошая жизнь	İyi bir hayat
Она хороший человек	O iyi bir kişi
Она известный композитор	O ünlü bir besteci
Он тихий человек	O sessiz birisi
Она очень тихая девочка	O çok sessiz bir kız
Это девочка детский композитор	Bu kız bir çocuk bestecisi
У меня (есть) хорошая новость	Benim iyi bir haberim var
У меня уже есть такой стол	Benim zaten öyle bir masam var
У тебя тихий голос	Senin sessiz bir sesin var
У него есть старшая сестра?	Onun ablası var mı?
У неё (есть) громкий голос	Onun gürültülü bir sesi var
Какая музыка у вас есть?	Sizde hangi müzik var?
У тебя есть младший брат?	Senin küçük erkek kardeşin var mı?
Мне тоже нравится тихая музыка	Sessiz müzikleri ben de beğenirim
Мне не нравится такая музыка	Ben böyle müziklerden hoşlanmıyorum
Я знаю Английский	Ben İngilizce biliyorum
Какие языки ты знаешь?	Sen hangi dilleri biliyorsun?
Вы знаете немецкий или английский?	Siz Almanca mı İngilizce mi biliyorsunuz?
Мой любимый кот	Benim favori kedim
Иван – мой любимый учитель	Ivan benim favori öğretmenim
Немецкий мой любимый язык	Almanca benim favori dilimdir
Какой твой любимый язык?	Senin favori dilin hangisi?
Моя старшая сестра так хорошо готовит	Benim ablam öyle iyi yemek yapar ki
Тим собака, он не понимает Русский язык	Tim bir köpektir, o Rusça anlamaz
Его младшая сестра любит спать	Onun küçük kız kardeşi uyumayı seviyor
Мой старший брат уже дома	Benim abim zaten evde
Твоя музыка такая громкая	Senin müziğin öyle gürültülü ki

İyelik Sıfatları

➤ Дело	İş
➤ Жизнь	Hayat
➤ Кровь	Kan
➤ Машина	Araba
➤ Слово	Kelime
➤ Учитель	Öğretmen
Там и мой учитель и моя мама	Hem benim öğretmenim hem de benim annem orada
Не твоё дело	Sana ne?
Прошлый вечер	Geçen akşam
Прошлая жизнь	Önceki hayat
Прошлая ночь	Geçen gece
Прошдая неделя	Geçen hafta

Этот стол мой не ваш	Bu masa benim, sizin değil
Девочки, это ваш брат	Kızlar, bu sizin abiniz
И тим и том мои гости	Hem Tim hem de Tom benim misafirlerimdir
Вот моя лошадь а вот твоя	İşte benim atım ve işte seninki
Этот парень Том	Bu (erkek) arkadaş Tom
И Дима и Вера их дети	Hem Dima hem de Vera onların çocukları
И меню и тарелка на столе	Hem menü hem de tabak masada
Ваши дети уже здесь?	Sizin çocuklarınız zaten burada mı?

Kısa Sıfatlar

➤ Рад	Memnun
➤ Прохладно	Serin
➤ Стыдно	Utanmış
➤ Страшно	Korkutucu / (korkmak)
➤ Жарко	Sıcak
➤ Ничего	Fena değil/kötü değil/hiçbiri
➤ Непонятно	Net değil
➤ Понятно	Net
➤ Костюм	Takım elbise
➤ Мал	Küçük
➤ Велик	Büyük
➤ Надеть	Giymek, giyinmek
➤ Похоже	Görünüşe göre
➤ Похожа	Benzer
➤ Великий	Büyük, harika
➤ Больна / Болен	Hasta
➤ Здоров	Sağlıklı
➤ Шапка	Şapka
➤ Туфли	Ayakkabı
➤ Жена	Eş
➤ Немного	Biraz
➤ Кофточке	Bluz
➤ Правильно	Doğru
➤ Неправильно	Yanlış
➤ Поэтому	Bu yüzden
➤ Занят	Meşgul
➤ Известно	Bilindik, bilinen
➤ Согласен	Hemfikir
На улице не прохладно	Dışarısı serin değil
Мне было очень стыдно	Ben çok utanıyorum
Тут очень жарко	Burası çok sıcak
Тут тепло и даже жарко	Burası ılık ve hatta sıcak
В мае было жарко	Mayısta hava sıcaktı
Мне непонятно, где все	Benim için herkesin nerede olduğu açık değil
Мы рады что вы здесь	Biz sizin burada olmanıza sevindik
Я рада, что всё хорошо	Ben her şeyin yolunda olmasına sevindim
Он рад, что вы здесь	O sizin burada olmanıza sevindi
Рад тебя видеть	Seni gördüğüme sevindim

чёрный костюм	Siyah takım elbise
Я готов ко всему!	Ben her şeye hazırlıklıyım!
Я готов надеть костюм и идти на работу	Ben takım elbise giyip işe gitmeye hazırım
Вы все должны идти	Siz hepiniz gitmelisiniz
Я должна была приготовить суп	Ben çorba pişirmek zorundaydım
Готово!	Hazır!
Похоже, пора домой	Görünüşe göre eve gitme vakti
Это великий композитор, ты его знаешь	Bu büyük bir bestecidir, sen onu tanırsın
Мы с другом здоровы	Arkadaşla biz sağlıklıyız
А что с Дженни, она больна?	Peki ya Jenny'nin nesi var, o hasta mı?
Я не уверен, что Анна знает ответ на этот вопрос	Ben Anna'nın bu soruya cevabı bildiğinden emin değilim
Я хочу быть похожа на неё	Ben ona benzemek istiyorum
Я была уверена что он ваш внук	Ben onun sizin erkek torununuz olduğuna emindim
Они братья и должны быть похожи	Onlar erkek kardeşler ve benzer olmalılar
Они похожи, как сёстры	Onlar (kız) kardeş gibi benzerler
Костюм тебе немного велик, но ты должна надеть его	Takım elbise sana biraz büyük ama sen onu giymelisin
Мне нравится чёрный костюм но синий тоже ничего	Siyah takım elbise benim hoşuma gider ama mavi de kötü değil
Сам ресторан ничего, но музыка там мне не нравится	Kendi başına restoran fena değil ama oradaki müzik benim hoşuma gitmez
Ты видишь женщину в синей кофточке?	Sen mavi bluzlu bir kadın görüyor musun?
Туфли ему как раз	Ayakkabılar ona tam oldu
Здесь очень тихо поэтому Я тут сплю	Burası çok sessiz o yüzden ben burada uyuyorum
Ясно, что он ничего не знает	Onun hiçbir şey bilmediği net
Непонятно, где она учится	Onun nerede okuduğu net değil
это ясно без слов	Bu su götürmez bir gerçek (sözlere gerek kalmadan açık, net)
Я согласен с тобой	Ben seninle hemfikirim
Почему ваши родители всегда заняты?	Neden sizin ebeveynleriniz her zaman meşguller?
Я должна была приготовить суп	Ben çorba pişirmek zorundayım
Вы согласны что было интересно	Siz onun ilginç olduğuna hemfikir misiniz?
В мае было жарко	Mayısta hava sıcaktı
Мне больше нравится красная кофточка	Ben kırmızı bluzu daha çok beğeniyorum
Я готов ко всему!	Ben her şeye hazırlıklıyım
Мне страшно	Ben korkuyorum
Нам всем страшно	Biz hepimiz korkuyoruz
Мне было очень стыдно	Ben çok utanıyorum
Нам с другом стыдно	Arkadaşla biz utandık
Это великий русский писатель	Bu büyük bir Rus yazardır
Похоже пора домой	Görünüşe göre eve gitme vakti
Нам было интересно	Bize ilginç geldi
Ты похожа на Дженни	Sen Jenny'e benziyorsun
Она похожа на твою маму	O senin annene benziyor
Мне непонятно где все	Benim için herkesin nerede olduğu açık değil

Я согласен, всё плохо и лучше не будет	Ben her şeyin kötü olduğuna ve daha iyi olmayacağına hemfikirim
С Дженни интересно, поэтому я с ней	Jenny ile olmak enteresan bu yüzden ben onunla birlikteyim
Это всем известно	Bunu herkes bilir
Здесь много туфель, и все малы	Burada çok sayıda ayakkabı var ve hepsi küçük
Хотя они все и великие писатели, ваша ученица их не знает	Onların hepsi de büyük yazarlar olmasına rağmen öğrenciniz onları tanımıyor
Том дома, потому что он болен	Tom evde çünkü o hasta
Согласна, но вчера я был занят, и завтра у меня тоже нет времени	Kabul ediyorum ama ben dün meşguldüm ve yarın da zamanım yok
Наш гость у меня в комнате	Bizim misafirimiz benim odamda
Вера, ты неправильно надела костюм	Vera, takım elbiseni yanlış giymişsin
На ней была большая шапка	Büyük bir şapka takıyordu (Onda büyük bir şapka vardı)

Bağlaçlar

➤ А	Ve, peki, ama
➤ Хотя и	-e rağmen, her ne kadar
➤ Как лошадь	Köpek gibi
➤ Но	Ama
➤ Пока	... iken
➤ Потому что	Çünkü
➤ Зато	Ama en azından, fakat
Как вы знаете, мама умеет всё	Bildiğiniz gibi anne her şeyi yapabilir
Я работаю как лошадь	Ben köpek gibi çalışıyorum
Как вы знаете, мой брат не умеет читать	Bildiğiniz gibi benim abim okuyamıyor
Мама любит готовить, пока я на работе	Ben isteyken anne yemek yapmayı seviyor
Мой брат работает пока я готовлю	Ben yemek yaparken erkek kardeşim çalışır
Пока брат читает, я работаю	Abi okurken ben çalışırım
Он работает потому что хочет есть	O çalışıyor çünkü yemek istiyor
Я здесь, потому что здесь моё место	Ben buradayım çünkü burası benim yerim
Я читаю потому что книги есть	Ben okurum çünkü kitaplar var
Папа любит чай но не любит сок	Baba çayı sever ama meyve suyu sevmez
Извините, но у меня есть планы	Pardon ama benim planlarım var
Извините, у нас нет супа но есть рис и хдеб	Pardon bizim çorbamız yok ancak pilavımız ve ekmeğimiz var
Я ем суп, хотя я не хочу его	Ben istemesem bile çorbayı içiyorum
Девочка идёт в школу, хотя и хочет спать	Kız uyumak istemesine rağmen okula gidiyor
Моя сестра читает эту книгу, хотя и не понимает её	Benim kız kardeşim anlamasa da bu kitabı okuyor
Я Вера, а тебя как зовут?	Ben Vera, peki senin adın ne?
А где вилка?	Ama çatal nerede?
Ты здесь, а она уже дома	Sen buradasın ama o çoktan evde
Я люблю спать, зато хорошо работаю	Ben uyumayı seviyorum ama en azından iyi iş çıkartıyorum

Моя сестра не любит курицу, **зато**
очень хорошо её готовит

Benim kız kardeşim tavuğu sevmez **ama en azından**
onu çok güzel pişirir

Emir Kipi

➤ прямо	Dümdüz, doğrudan
➤ направо	Sağa doğru
➤ налево	Sola doğru
➤ Положи	Bırak
➤ Поставь	Koymak (Поставь на место: yerine koy)
➤ надень	Giymek
➤ закрой	Kapat, kilitle
➤ страница	Sayfa
➤ Помой	Yıka
➤ Садись	Otur
➤ Сделайте	Yap
➤ нарисуйте	Çiz
➤ плавайте	Yüz
➤ Объясни	Açıkla
➤ Лягте	Uzan, yat
➤ встаньте	(ayağa) Kalk
➤ Раздевайтесь	Soyun
➤ Позвони	Ara
➤ плавать	Yüzmek
➤ Конечно!	Tabii ki, elbette, kesinlikle
➤ внимателен	Dikkatli
➤ чистый	Saf, temiz
➤ повторить	Tekrar etmek
➤ Прости	Affedersin, üzgünüm, bağışla
Пишите это	Bunu yazın
Пожалуйста пишите карандашом	Lütfen kurşun kalem ile yazın
Пожалуйста, пиши ручкой	Lütfen kalemle yaz
Лучше не пишите здесь	Buraya yazmasanız iyi olur
Свари на обед суп	Öğle yemeğinde çorba pişir
Возьми, пожалуйста, чашку	Bir fincan al lütfen
Возьми, пожалуйста, эту книгу	Bu kitabı al lütfen
Говорите, пожалуйста, медленно	Yavaş bir şekilde konuşun lütfen
Пиши медленно, я ничего не понимаю	Yavaş yaz ben hiçbir şey anlamıyorum
Я ни слова не понимаю, говорите медленно	Ben hiçbir kelimeyi anlamıyorum, yavaş konuşun
Не говорите по-английски	İngilizce konuşmayın
Иди за ним	Onu takip et
Возьми кошку и иди направо	Kediyi al ve sağa doğru git
Идите, пожалуйста, налево	Lütfen sola doğru gidin
Положи ручку	Kalemi bırak
Смотрите только немецкие фильмы	Sadece Alman filmleri izleyin
Положи газету на стул, пожалуйста	Gazeteyi sandalyenin üzerine bırak lütfen

Возьми молоко и быстро иди налево к мосту	Sütü al ve çabucak (hızla) sola doğru git, köprüye doğru
Идите налево, в этот коридор	Sola doğru gidin, bu koridora
Наденьте шапку, тут холодно	Bir şapka giyin, burası soğuk
Смотри, что у меня есть!	Bak bende ne var?
Ваня возьми ручку и быстро пиши ответ	Vanya, kalemi al ve hızlı bir şekilde cevabı yaz
Лучше не пишите здесь	Burada yazmasanız iyi olur
Лучше надеть синюю кофточку	Mavi bluzu giysen iyi edersin
Ты слабая	Sen zayıfsın
Иди за ним	Onu takip et
Думай лучше	Daha iyi düşün
Не думай о еде	Yemeği aklına getirme (yemek hakkında düşünme)
Ни о чём не думай	Hiçbir şey hakkında düşünme
Не пей эту воду	Bu suyu içme
Лучше закройте окно	Pencereyi kapatsanız iyi olur
Ваня, нарисуй свою маму	Vanya, kendi anneni çiz
Оба мальчика похожи на маму	Her iki oğlan da anneye benziyor
Нарисуй пожалуйста оба дома	Her iki evi de çiz lütfen
Возьми оба карандаша, пожалуйста	Her iki kurşun kalemi de al lütfen
Закрой окно	Pencereyi kapat
Пейте больше сока, и всё будет хорошо	Daha fazla meyve suyu için ve her şey iyi olacak
А теперь нарисуйте собаку	Ve ardından bir köpek çizin
Плавайте вместе!	Birlikte yüzün!
Не плавайте в реке!	Nehirde yüzmeyin!
Не ешьте эту еду	Bu yemeği yemeyin
Да, читайте медленно	Evet yavaşça okuyun
Читайте больше интересных книг	Daha çok ilginç kitap okuyun
Сколько страниц в этой книге?	Bu kitapta kaç sayfa var?
Далеко не плавай	Uzakta yüzme
Пожалуйста, помойте лук и сварите его	Lütfen soğanı yıkayın ve onu kaynatın
Читайте с начала страницы	Sayfanın başından okuyun
Пожалуйста объясни мне как это делать	Lütfen bana bunun nasıl yapıldığını açıkla
А теперь объясни это маме	Ve ardından bunu anneye açıkla
А теперь нарисуйте собаку	Ve ardından bir köpek çizin
Садись и ешь	Otur ve ye
Не садись на этот стул	Bu sandalyeye oturma
Я повторила это	Ben bunu tekrar ettim
Садись, где хочешь	İstediğin yere otur
Дети, играйте вместе!	Çocuklar birlikte oynayın!
Дима, играй тихо, мама спит	Dima, sessiz oyna, anne uyuyor
Дима, помой посуду	Dima, sofra takımını yıka
Иди и играй с этим мальчиком	Git ve bu oğlanla oyun oyna
Завтра сделай всё, как хочешь	Yarın her şeyi nasıl istiyorsan öyle yap
Можете повторить?	Tekrar edebilir misiniz?
Сделайте это	Bunu yapın
Я сделал всё	Ben her şeyi yaptım
Ваня, встань с пола	Vanya, zeminden (yerden) kalk
Встань завтра в шесть, пожалуйста	Yarın altıda kalk, lütfen
Будьте послезавтра дома	Öbür gün evde olun

Я пью чистый чёрный кофе	Ben sade (saf siyah) kahve içerim
Смотри, один стол чистый	Bak, bir masa temiz
Мы поставили вазу на стол	Biz vazoyu masanın üzerine koyduk
Простите, можете повторить ещё раз, медленно?	Affedersiniz, yavaş bir şekilde bir kere daha tekrar edebilir misiniz?
Поставь коробку на место	Kutuyu yerine koy
Будь здоров!	Çok yaşa!
Прости	Affedersin
Поставьте стул возле окна, пожалуйста	Sandalyeyi pencerenin yanına koyun lütfen
Прости, что чистых чашек нет	Temiz bardak yok, üzgünüm
Позвони мне из Москвы	Beni Moskova'dan ara
Позвони маме через час	Bir saat içinde anneyi ara
Из Москвы позвонить быстро	Moskova'dan aramak hızlıdır
Вы можете позвонить Дженни и сказать, что мы тут?	Siz jenny'i arayıp bizim burada olduğumuzu diyebilir misiniz?
Они мне уже вчера позвонили	Onlar beni zaten dün aradılar
Позвоните мне	Beni arayın
Дай ему сесть	Ona oturmasına (oturması için) izin ver
Ты устала, ляг отдохнуть	Sen yorgunsun, dinlenmek için uzan
Раздевайся! Пора мыться!	Soyun! Yıkanma zamanı!
Лучше закройте окно	Pencereyi kapatsanız iyi olur (Pencereyi daha iyi kapat)
Открой маленькое окно, пожалуйста	Küçük pencereyi aç lütfen
Не пей так много!	O kadar çok içme!
Конечно я это знаю	Elbette ben bunu biliyorum
Поставьте стул возле окна пожалуйста	Sandalyeyi pencerenin yanına koyun, lütfen
Тебе нравится эта песня? Конечно	Sen bu şarkıyı beğeniyor musun? Elbette
Лошади быстрее и сильнее людей	Atlar, insanlardan daha hızlı ve daha güçlüler
Мост слева от зоопарка	Köprü, hayvanat bahçesinin solunda

Mevcudiyet

➤ Дворец	Saray
➤ Деревне	Köy
➤ Мяч	Top
➤ Трава	Çimen
➤ Коробке	Kutu
➤ Лежить	Bulunmak
➤ Мыло	Sabun
➤ Очки очков	Gözlük
➤ Подарок	Hediye
➤ Продукты	Ürünler
➤ Стул	Sandalye
➤ Сумка	Çanta
➤ Во	İçinde, -de, -da
➤ Земле	Yer, zemin
Возле дварца трава	Sarayın yanında ot var
В коробке мяч	Kutuda bir top var
В коробке падарки	Kutuda hediyeler var

На земле трава	Yerde çim var
В деревне медведи	Köyde ayılar var
Там деревня	Orada bir köy var
Здесь дворец	Burada bir saray var
Во дворце гости	Sarayın içinde misafirler var
На траве мяч и коробка	Çimenin üstünde bir top ve bir kutu var
Что в коробке?	Kutuda ne var?
В деревне волк	Köyde kurt var
Мой подарок лежит в сумке	Benim hediyem çantanın içinde bulunur
На кровати лежит мяч	Yatağın üstünde top bulunur
На земле лежит собака	Yerde köpek bulunur
Где лежат продукты?	Ürünler nerede bulunuyorlar?
Мыло и тетрадь лежат в сумке	Sabun ve not defteri çantanın içinde bulunuyor
Очки лежат на стуле	Gözlükler sandalyenin üstünde bulunuyor
Тетрадь лежит на столе	Not defteri sandalyenin üstünde bulunuyor
На столе лежит яблоко	Masanın üstünde bir elma bulunuyor
У меня нет очков	Benim gözlüğüm yok
Здесь нет мыла	Burada sabun yok
В сумке продукты	Ürünler çantada
Мыло в коробке	Sabun kutuda
Это мои очки	Bu benim gözlüğüm
Стул стоит на траве	Sandalye çimenin üstünde duruyor
Мне очень нравится твой подарок	Senin hediyen çok hoşuma gitti
Где мои очки?	Benim gözlüğüm nerede?
Мне очень нравится твой подарок	Senin hediyen benim çok hoşuma gitti

Sorular - вопросы

➤ Что	Ne
➤ Кто	Kim
➤ Откуда	Nereli
➤ Кого	Kimi
➤ Когда	Ne zaman
➤ Где	Nerede
➤ Почему	Neden / Niçin
➤ Как	Nasıl
➤ Какой / Какая	Hangisi
➤ Который	Hangi
➤ Куда	Nereye
➤ Чей / Чья	Kimin
➤ Чего	Ne

➤ Вопрос	Soru
➤ Ответ	Cevap
➤ О	Hakkında
➤ О ней / о нём	Onun hakkında
➤ Ящик	Kutu (коробка)
Почему он не работает?	O neden çalışmıyor?

Почему дети не в школе?	Neden çocuklar okulda değiller?
Откуда твоя мама?	Senin annen nereli?
Ты знаешь как играть в эту игру?	Sen bu oyunun nasıl oynadığını biliyor musun?
Откуда вы?	Siz nerelisiniz?
Чей чай она пьёт?	O kimin çayını içiyor?
Чья это сестра?	Bu kimin kız kardeşi?
Это чья девушка, твоя?	Bu kimin kız arkadaşı, senin mi?
Чей чай она пьёт?	O kimin çayını içiyor?
Я не знаю чья это мама	Bu kimin annesi, bilmiyorum.
Чей это дом там стоит?	Şurada kuran ev kimin?
Когда ты готовишь завтрак?	Sen kahvaltıyı ne zaman hazırlıyorsun?
Кто здесь живёт?	Burada kim yaşıyor?
Куда ты идёшь?	Sen nereye gidiyorsun?
Кого вы видите?	Siz kimi görüyorsunuz?
О чём она думает?	O ne hakkında düşünür?
О чём ты думаешь?	Sen ne hakkında düşünüyorsun?
Я не знаю ответа	Ben cevabı bilmiyorum
Что вы о ней думаете?	Siz onun hakkında ne düşünüyorsunuz?
Что ты о нём думаешь?	Sen onun hakkında ne düşünüyorsun?
ты Знаешь, о чем он думает?	Sen onun ne hakkında düşündüğünü biliyor musun?
Для чего этот ящик?	Bu kutu ne için?
Чего у нас нет?	Bizim neyimiz yok?
Какой это язык?	Bu hangi dil?

Meslekler - профессии

➤ (По) Профессия	Meslek (olarak)
➤ Актриса, Актёр	Aktris, aktör
➤ Журналист(Ка)	(kadın) gazeteci
➤ Учитель	Öğretmen (üniversite öncesi)
➤ Преподаватель	Öğretmen, hoca (üniversite)
➤ Писатель	Yazar
➤ Программист	Programcı
➤ Президент	Başkan
➤ Спорт+Смен(Ка)	Spor+cu (kadın)
➤ Доктор, Врач	Doktor
➤ Секретарь	Sekreter
➤ Музыка(Нт)	Müzisyen
➤ Политис	Siyaset
➤ Инженер	Mühendis
➤ Студент(Ка)	Öğrenci (kadın)
➤ Бизнесмен	İş adamı
➤ Юрист, Адвокат	Hukukçu, avukat
➤ Пилот	Pilot
➤ Менеджер	Müdür
➤ Повар	Aşçı
➤ Банкир	bankacı
Кто вы по профессии?	Mesleğiniz nedir? (Meslek olarak kimsiniz)
Сколько вам лет?	Kaç yaşındasınız?

Çevre ve Edatlar

➤ Слева	Solda
➤ Справа	Sağda
➤ Возле	Yanında
➤ Впереди	İleride
➤ Блиско	Yakın
➤ Пол	Kat, Zemin
➤ Река	Nehir
➤ Мост	Köprü
➤ Заказывать	Sipariş Etmek
➤ Лес	Orman
➤ Экскурсия	Tur, Gezi
➤ Выставка	Sergi
➤ Международный	Uluslararası
➤ Аэропорт	Havaalanı
➤ Совсем	Gerçekten
➤ Киоск	Büfe
➤ Большой	Büyük
➤ Зоопарк	Hayvanat Bahçesi
➤ Домашнее	Evcil
➤ Животное	Hayvan
➤ Страна	Ülke
➤ Поэт	Şair
➤ Улица	Sokak
➤ Комната	Oda
➤ США	ABD
➤ Около	Yanında
➤ Люди	İnsanlar
➤ Трава	Çim
➤ Дворец	Saray
➤ Деревня	Köy
➤ Земля	Yer
В какой город он едет?	O hangi şehre gidiyor?
Ребенок ходит в школу без мамы	Çocuk anne olmadan okula gidiyor
Я читаю об этой улице	Ben bu sokak hakkında okuyorum
В какой стране ты живешь?	Sen hangi ülkede yaşıyorsun?
Они уже на мосту	Onlar zaten köprü de
Он читает книгу об Америке	O Amerika hakkında bir kitap okuyor
На траве мяч	Çimenin üzerinde top var
Во дворце гости	Sarayın içinde misafirler var
Эти люди живут в городе	Bu insanlar şehir de yaşıyor
Я живу на этой улице	Ben bu sokakta yaşıyorum
Я пью из чашки	Ben fincandan içiyorum
Она читает в её комнате	O onun odasında okuyor
Как вы там без меня?	Siz ben siz nasıl oradasınız?
Около кровати кошка ест мышь	Yatağın yanında bir kedi fare yiyor.

Parça, tanım

➤ Миска	Kase
➤ Пиво	Bira
➤ Стакан	Bardak
➤ Суп	Çorba
Я не пью пиво	Ben bira içmem
Здесь нет чая	Burada çay yok
Тарелка риса	Bir tabak pilav
Стакан сока	Bir bardak meyve suyu
Стакан воды	Bir bardak su
Миска воды	Bir kase su
У вас пиво есть?	Sizin biranız var mı?
На столе стакан воды	Masada bir bardak su var
Ещё чая	Biraz daha çay
Этот стакан сока его	Bu bir bardak meyve suyu onun
Скажи это слово ещё раз	Bu kelimeyi bir kere daha söyle
Он пьёт наш чай	O bizim çayımızı içer
Ты ешь рис?	Pilav mı yiyorsun?

Yemek

➤ Что это за	Ne tür, ne çeşit
➤ Десерт	Tatlı
➤ Для	İçin
➤ Грибы	Mantarlar
➤ Картошка	Patates
➤ Конфет	Şeker
➤ Купить	Satın almak
➤ Лук	Soğan
➤ Мороженое	Dondurma
➤ Нам	Biz, bize
➤ Нарезать	Kesmek, dilimlemek
➤ Обед	Öğle yemeği
➤ Пасуда	Mutfak / Sofra takımı, züccaciye
➤ Помыть	Yıkamak
➤ Приготовить	Pişirmek
➤ Рыба	Balık
➤ Риса	Pirinç
➤ С	-lı -li -lu -lû
➤ Салат	Salata
➤ Сыыр	Peynir
➤ Сварить	Kızartmak, (yumurta) kaynatmak
➤ Шоколад	Çikolata
Мне надо приготовить ши	Benim şî pişirmem lazım
Что нам приготовить на обед?	Biz öğle yemeğinde ne pişirelim?
Нам надо приготовить ши на обед	Bizim öğle yemeğinde şî pişirmemiz lazım
Мне надо сварить суп и помыть пасулу	Benim çorbayı kaynatmam ve sofrata yıkamam lazım

Мне надо нарезать сыр	Benim peynir dilimlemeye ihtiyacım var
Мне надо приготовить картошку для салата	Benim salata için patates pişirmem lazım
Нам надо помыть вилки	Bizim çataları yıkamamız lazım
Нам надо помыть посуду	Bizim sofra takımını yıkamamız lazım
Нам надо приготовить ши на обед	Bizim öğle yemeğinde şî yapmamız lazım
Нам надо приготовить обед	Bizim öğle yemeğini hazırlamaya ihtiyacımız var
Можете нарезать хлеб и сыр?	Ekmek ve peynir kesebilir misiniz?
Можете нарезать картошку?	Patatesi kesebilir misiniz?
Можете помыть ножи и вилки?	Bıçakları ve çataları yıkayabilir misiniz?
У нас есть и лук и картошка	Bizim hem soğanımız hem patatesimiz var
Что это за (есть) грибы на столе?	Masada ne tür mantarlar var ?
У вас есть грибы или картошка?	Mantar veya patatesiniz var mı?
У тебя есть масло для картошки?	Patatesler için tereyağın var mı?
У меня нет ножа для хлеба	Benim ekmek için bıçağım yok
У меня нет писа для суши	Benim suşi için pirincim yok
Я хочу приготовить суп на обед	Ben öğle yemeğinde çorba pişirmek istiyorum
Я хочу сварить яйцо	Ben bir yumurta kaynatmak istiyorum
Ты хочешь нарезать лук?	Sen soğan kesmek ister misin?
Мама хочет сварить Рыбу	Anne balık kızartmak istiyor
Это яйцо – для салата	Bu yumurta salata için
Вот масло для риса	İşte pilav için tereyağı
Я тебя есть масло для картошки?	Patatesler için tereyağın var mı?
Купи мороженое на десерт	Tatlı için dondurma satın al
Ц нас есть мороженое на десерт	Bizim tatlı için dondurmamız var
Дима ест рис с молоком	Dima pirinci süt ü yer
Я пью кофе с молоком	Ben süt ü kahve (<i>kahveyi sütle</i>) içiyorum
Ты пьешь чай с молоком?	Sen çayı süt ü mü içiyorsun?
Дайте лука	Soğanı verin
Что за мороженое ты ешь?	Sen ne tür bir dondurma yiyorsun?
что это за салат?	Bu ne çeşit bir salata?
Мой брат любит и есть, и готовить	Benim erkek kardeşim hem yemek yemeyi hem de yemek yapmayı sever
У меня нет десерта	Benim bir tatlım yok

Mastar, Sevmek, Hoşlanmak

➤ Читатель	Okuyucu
➤ Девушка	Kız arkadaş
➤ Гость	Misafir
➤ Курить	Sigara içmek
➤ Любить	Sevmek
➤ Можно	-ebilmek (edilgen)
➤ Умеет	-ebilmek
➤ Нельзя	Yasak
➤ Нравится	Beğenmek, hoşuna gitmek
➤ Очень	Çok
➤ Парень	Erkek arkadaş

➤ Пить	İçmek
➤ Прыгать	Zıplamak
➤ Спать	Uyumak
➤ Учитель	Öğretmen
➤ Завтракать	Kahvaltı yapmak
Я люблю её	Ben onu seviyorum
Я люблю спать	Ben uyumayı severim
Я люблю завтракать дома	Ben evde kahvaltı yapmayı seviyorum
Я очень люблю пить сок	Ben meyve suyu içmeyi çok seviyorum
Моя мама очень любит работать	Benim annem çalışmayı çok sever
Мой папа очень любит суп	Benim babam çorbayı çok seviyor
Ты любишь спать?	Sen uyumayı seviyor musun?
Ты меня любишь?	Sen beni seviyor musun?
Ты любишь работать дома?	Sen evde çalışmayı seviyor musun?
Он очень любит читать	O okumayı çok sever
Он любит спать на работе	O işte uyumayı sever
Что он любит пить?	O ne içmeyi sever ?
Они любят есть на работе	Onlar işte yemek yemeyi seviyorlar
Мухи не любят хлеб	Sinekler ekmeği sevmezler
Мухи очень любят хлеб	Sinekler ekmeği çok severler
Дети любят прыгать	Çocuklar zıplamayı severler
Её сыновья любят прыгать	Onun oğulları zıplamayı çok severler
Где твоя девушка любит завтракать?	Senin kız arkadaşın nerede kahvaltı yapmayı seviyor ?
Я не умею читать	Ben okuyamıyorum
Я умею писать	Ben yazabiliyorum
Что ты умеешь?	Sen ne yapabilirsin ?
Ты умеешь читать?	Sen okuyabiliyor musun? / okuyabilir misin?
Он не умеет читать	O okuyamıyor
Он умеет готовить	O yemek yapabiliyor
Я хочу жить хорошо	Ben iyi yaşamak istiyorum
Я хочу знать всё	Ben her şeyi bilmek isterim
Я хочу есть	Ben açım! (Yemek yemek istiyorum)
Ты хочешь спать, да?	Sen uyumak istiyorsun değil mi?
Ты уже хочешь завтракать?	Sen zaten kahvaltı yapmak mı istiyorsun ?
Он не хочет работать	O çalışmak istemiyor
Она не хочет пить	O susamadı (O içmek istemiyor)
Девочка хочет всё знать	Kız her şeyi bilmek istiyor
Его девушка хочет читать	Onun kız arkadaşı okumak istiyor
Иван хочет знать, где Анна	İvan Anna'nın nerede olduğunu bilmek istiyor
Она здесь работает	O burada çalışıyor
Я уже работаю	Ben zaten çalışıyorum
Лошади идут домой	Atlar eve gidiyorlar
Дети идут в школу	Çocuklar okula gidiyorlar
Дети вас видят	Çocuklar sizi görüyorlar
Они ничего не видят	Onlar hiçbir şey görmüyorlar
Мне нравится эта ночь	Bu gece benim hoşuma gider
Мне не нравится этот человек	Bu kişi benim hoşuma gitmez
Ты меня понимаешь?	Sen beni anlıyor musun?
Этот человек понимает, что это значит	Bu kişi bunun ne demek olduğunu anlar
Твоя девушка ест суп	Senin kız arkadaşın çorba içiyor

Я умею читать и писать	Ben okumayı ve yazmayı biliyorum
Я не умею читать	Ben okuyamıyorum
Моя девушка не умеет готовить	Benim kız arkadaşım yemek yapmayı bilmiyor
Что ты умеешь ?	Sen ne yapabilirsin ?
Ты много читаешь ?	Sen çok okur musun?
Мне нельзя пить молоко	Sütü içmek bana yasak
Здесь курить нельзя	Burada sigara içmek yasak
В кафе нельзя курить	Kafede sigara içmek yasak
Мне нельзя есть курицу	Tavuk yemek bana yasak
Здесь нельзя жить	Burada yaşamak yasak
Где можно курить?	Nerede sigara içilebilir ?
Здесь можно жить?	Burada yaşanılabilir mi?
Здесь можно работать?	Burada çalışılabilir mi?
Очень добрый учитель	Çok iyi öğretmen

Hayvanlar

➤ Собака	Köpek (dişi)
➤ Курица	Tavuk
➤ Лев	Aslan
➤ Медведь	Ayı
➤ Мышь	Fare
➤ Муха	Sinek
➤ Птица	Kuş
➤ Пёс	Köpek (eril)
➤ Волк	Kurt
➤ Утка	Ördek
➤ Змея	Yılan
На камне есть муха	Taşın üstünde bir sinek var
Здесь живёт лев	Aslan burada yaşar
Это наши львы	Bunlar bizim aslanlarımız
Медведи пьют молоко	Ayılar süt içiyorlar
Здесь медведи и утки	Burada ayılar ve ördekler var
Это моя собаки	Bu benim köpeğim (dişi)
Мой пёс	Benim köpeğim (erkek)
Это не мухи	Bunlar sinek değil
В парке медведь	Parkta ayı var

Aile, Spor

➤ Семья	Aile
➤ Мать	Anne
➤ Сын	Oğul, Erkek Evlat
➤ сыновья	Erkek Evlatlar
➤ Дочь	Kız Evlat
➤ Отец	Baba
➤ Свою	Kendi
➤ братья	Erkek kardeşler
➤ своих	Kendi (çoğul)

➤ Жена	Eşi (Hanım)
➤ Муж	Koca
➤ Родитель	Ebeveyn
➤ Дядя	Amca / dayı
➤ Тетя	Teyze / Hala
➤ Бабушка	Büyükanne, Babaanne, Nine
➤ Дедушка	Büyükbaba
➤ Внук	Erkek Torun
➤ Внучка	Kız Torun
➤ Команда	Takım
➤ Баскетболист	Basketbolcu
➤ Футболист	Futbolcu
➤ Игра	Oyun
➤ Стадион	Stadyum
➤ Форма	Forma
➤ Хоккей	Hokey
➤ Надевает	Giyinmek
➤ Матч	Maç
➤ Бросать	Atmak, Fırlatmak
➤ Переводить	Çevirmek
➤ Проиграть	Kaybolmak
➤ Бежать	Koşmak
➤ Тренировать	Antrenman yapmak
➤ Уходить	Ayrılmak
➤ Просто, только	Sadece
➤ Выиграть	Kazanmak
➤ Проиграть	Kaybetmek
➤ Приходить	Gelmek
➤ Смотреть	İzlemek
Я знаю его отца	Ben onun babasını tanıyorum
у меня нет матери	Benim annem yok
У ребенка нет отца	Çocuğun babası yok
их матери	Onların anneleri
У его матери есть все	Onun annesinin her şeyi var
Он любит свою мать/маму	O kendi annesini seviyor
Он любит своих родителей	O kendi ebeveynlerini seviyor
Мы любим своего учителя	Biz kendi öğretmenimizi seviyoruz
Я люблю своего мужа	Ben kendi kocamı seviyorum
Я люблю свою жену	Ben kendi karımı seviyorum
Их родители живут в США	Onların ebeveynleri ABD'de yaşıyorlar
Наши дочери любят читать	Bizim kızlarımız okumayı severler
Муж и жена очень любят друг друга	Karı koca birbirlerini çok seviyorlar
Твои братья зовут тебя	Senin abilerin seni arıyorlar (çağırıyorlar)
Его тетя, старшая сестра его отца	Onun teyzesi, babasının ablası
Мой брат не любит играть в игры	Benim erkek kardeşim oyun oynamayı sevmez
Дай мне этот футбольный мяч	Bu futbol topunu bana verin
Иван проиграл	İvan kaybetti
Тим надевает свитер	Tim kazak giyiniyor
Наша команда выиграла	Bizim takımımız kazandı
кажется, они проиграли вчера	Öyle görünüyor ki onlar dün kaybettiler

Кто выиграл и кто проиграл?	Kim kazandı ve kim kaybetti?
Он ест рис во время матча	O maç esnasında pilav yer
футбольный матч	Futbol maçı
Мы бежим домой	Biz eve koşarız
У него нет времени на спорт	Onun spora zamanı yok
я много тренируюсь	Ben çok antrenman yaparım
Я бросаю яблоки в коробку	Ben kutuya elmaları atıyorum
я просто бегу	Ben sadece koşuyorum
Девушка бросает мне мяч	Bir kız çocuğu bana top atıyor
Ты знаешь как играть в эту игру?	Sen bu oyunun nasıl oynandığını biliyor musun?
Мой брат играет в футбольной команде	Benim abim bir futbol takımında oynuyor
Спорт – это не всегда игры	Spor her zaman oyun değildir

Kişiler, Sahiplik Zamirleri, Doğa, Yönler

➤ Автора	Yazar		
➤ Начальник	Patron (Erkek)		
➤ Врач	Doktor		
➤ Компания	Şirket		
➤ Опыт	Deneyim		
➤ Имя	Ad		
➤ Фамилия	Soyadı		
➤ Учиться	Ders Çalışmak		
➤ обычно	Genelde		
➤ Университет	Üniversite		
➤ интересный	Enteresan		
➤ Группа	Grup		
➤ Друзья	Arkadaşlar		
➤ Ученица	(Kız) Öğrenci		
➤ Старый	İhtiyar		
➤ Бизнесмен	İş Adamı		
➤ Дождь	Yağmur		
➤ тепло	Sıcak		
➤ Холодно	Soğuk		
➤ Тепло	Ilık		
➤ Снег	Kar		
➤ Грязно	Çamurlu		
➤ Минус	Eksi		
➤ Плос	Artı		
Mevsimler			
Весна	İlkbahar	Осень	Sonbahar
Зима	Kış	Лето	Yaz
➤ Цветок	Çiçek		
➤ Сад	Bahçe		
➤ Ветер	Rüzgâr		
➤ Туча	Bulut		
➤ Солнце	Güneş		
➤ Звезда	Yıldız		
➤ Небо	Gökyüzü		

➤ Сильный		Güçlü, Şiddetli	
➤ Прекрасные		Harika, Muhteşem	
➤ Тумана		Sis	
➤ Шумно		Gürültülü	
Yönler			
Север	Kuzey	Восток	Doğu
Юг	Güney	Запад	Batı
➤ лучше		Daha iyi	
Они мои друзья		Onlar benim arkadaşlarım	
У нашего папы есть друзья в Москве		Bizim babamızın Moskova’da arkadaşları var	
Я не знаю нашего соседа		Ben bizim komşumuzu tanımıyorum	
Этот город в нашей стране		Bu şehir bizim ülkemizde Bu bizim ülkemizde bir şehir	
Он мой начальник		O benim patronum	
У меня нет твоей книги		Senin kitabın bende değil	
Друзья моего начальника мои друзья		Benim patronumun arkadaşları benim arkadaşlarımdır	
У меня нет вашей собаки		Sizin köpeğiniz bende değil	
Возле моего дома два дерева		Benim evimin yanında iki ağaç var	
Осень - мое любимое время года		Sonbahar yılın en sevdiğim zamanıdır	
Друзья моей дочери		Benim kızımın arkadaşları	
Дом моей мамы		Benim annemin evi	
Завтрак моей кошки		Benim kedimin kahvaltısı	
Имя автора книги		Kitabın yazarının ismi	
наш общий сосед		Bizim ortak komşumuz	
Жена нашего врача сейчас в Москве		Bizim doktorumuzun karısı şu an Moskova’da	
Как зовут твоего друга?		Senin arkadaşının adı ne?	
Я не знаю имени его матери		Ben onun annesinin adını bilmiyorum	
У моей новой девушки нет кошки		Benim yeni kız arkadaşımın kedisi yok	
В феврале выло много снега		Şubatta çok kar yağdı	
Осенью иногда была грязно		Sonbahar ara sıra çamurluydu / kirliydi	
Вчера температура была минус три градуса		Dün sıcaklık eksi üç dereceydi	
Вчера был очень сильный ветер		Dün çok güçlü bir rüzgar vardı	
Вчера не было дождя		Dün yağmur yağmadı	
В парке было тепло и тихо		Park ılık ve sessizdi	
Вчера не было тумана		Dün sis yoktu	
Дженни всегда хорошо работала		Jenny her zaman iyi çalışıyordu	
На востоке города есть большой магазин		Şehrin doğusunda büyük bir dükkan vardır	
Босток города - там		Şehrin doğusu orasıdır	
Город на востоке России		Rusya’nın doğusundaki şehir	
Том живет на юге города		Tom şehrin güneyinde yaşıyor	
На юге тепло, а на севере холодно		Güney sıcaktır ama kuzey soğuktur	
Ресторан возле моря		Deniz kenarı restoran	
Группа девочек		Kız grubu	
Прекрасные цветы		Muhteşem çiçekler	
Сильный ветер		Şiddetli rüzgar	
Собака – друг человека		Köpek insanın arkadaşıdır	
Какой у вас опыт?		Hangi deneyiminiz var?	
Спасибо, мне лучше		Teşekkür ederim, daha iyiyim	
Они тут будут завтра		Onlar yarın burada olacaklar	

Она не учится в декабре	O, Aralık'ta ders çalışmaz
Он интересный человек	O enteresan bir kişidir
В группе двадцать один студент	Grupta yirmi bir öğrenci var
Здесь нет ничего хорошего	Burada iyi bir şey yok Burada hiçbir şey iyi değil
Мне надо помыть синюю чашку	Benim mavi fincanı yıkamam gerek
Моя птица обычно не ест рис обычно Моя птица не ест рис	Benim kuşum genelde pirinç yemez
Я учусь в школе	Ben okulda eğitim görüyorum
Когда я далеко от дома, я о нём думаю	Ben ne zaman evden uçak olsam, onun hakkında düşünürüm
Она студентка и много учится	O bir öğrenci ve çok ders çalışıyor
Она не хочет эту плохую машину	O bu kötü arabayı istemiyor
Мой начальник думает, что это проблема	Benim patronum bunun bir problem olduğunu düşünüyor
Это Дима. Откуда вы его знаете?	Bu Dima. Siz onu nereden tanıyorsunuz?
Кто автор этой книги?	Bu kitabın yazarı kim?
Идет снег	Kar yağıyor
А погода там какая?	Peki orada hava nasıl?
Скоро (будет) лето	Yakında yaz olacak
Зима – это хорошая	Kış mevsimi iyidir
Как растут цветы?	Çiçekler nasıl yetişirler?
Зачем читать плохие книги?	Niçin kötü kitap okunur?
На улице сейчас очень грязно	Sokak şu an çok kirli
Я уйду из дома в девять зимой	Ben kışın evden dokuzda ayrılıyorum
Почему здесь так грязно? Потому что идет дождь	Neden burası bu kadar çamurlu? Çünkü yağmur yağıyor
На небе тучи	Gökyüzünde bulutlar var
В лесу тихо	Orman sessizdir
Здесь нет цветов	Burada çiçek yok
Почему здесь так шумно?	Neden burası bu kadar gürültülü?
На улице туман	Dışarıda sis var
Дома шумно, но / а в саду тихо	Ev gürültülü ama bahçe sessiz
На этой улице всегда очень шумно	Bu sokak her zaman çok gürültülüdür
Днём надо работать	Gündüz vakti çalışmak gerekir
Моя дочь смотрит на звезды	Benim kızım yıldızları izliyor
Все еще идет дождь? Дождь еще идет?	Yağmur hâlâ yağıyor mu?
Мне холодно!	Ben üşüyorum!
Я знаю, что солнце очень горячее	Ben güneşin çok sıcak olduğunu biliyorum
Я люблю гулять по городу	Ben şehir boyunca dolanmayı seviyorum
Я вижу здесь ошибку	Ben burada bir hata görüyorum
Мне не нравится весна, зато я люблю лето	Ben ilkbahardan hoşlanmıyorum ama en azından yazı seviyorum
В январе в Москве очень холодно	Moskova'da ocak ayı çok soğuk
Завтра (температура) будет плюс пять градусов и (пойдет) дождь	Yarın sıcaklık artı beş derece olacak ve yağmur yağacak
Я живу на западе России	Ben Rusya'nın batısında yaşıyorum
Мы много думали	Biz çok düşündük
Наши гости у меня в комнате	Bizim misafirlerimiz benim odamda

Мне не нравится играть в футбол, когда сильный ветер	Ben güçlü rüzgar olduğunda futbol oynamaktan hoşlanmıyorum
На этой улице всегда очень шумно	Bu sokak her zaman çok gürültülüdür

Kişi ve Eşyalar, Renkler, Sıfatlar

➤ Новый	Yeni
➤ Маленький	Küçük
➤ Длинный	Uzun
➤ Плохой	Kötü
➤ Хуже	Daha kötü
➤ Лучше	Daha iyi
➤ Больше	Daha büyük/fazla/çok
➤ Меньше	Daha küçük/az
➤ Старый	Eski, Yaşlı
➤ Погода	Hava
➤ Целый	Tüm, Bütün
➤ Следующий	Ertesi
➤ Красивый	Güzel, hoş, yakışıklı
➤ весёлый	Neşeli
➤ Дорогой	Pahalı
➤ Хорошей	İyi, güzel
➤ Важный	Önemli
➤ Короткий	Kısa
➤ Длинный	Uzun
➤ Общая, общий	Ortak
➤ Правило	Kural
➤ Умный	Akıllı
➤ Станный	Tuhaf
➤ Разный	Farklı
➤ Цвет	Renk
➤ диван	Divan, kanepe
➤ быстрый	Hızlı
➤ быстрее	Daha hızlı
➤ результат	Sonuç
➤ свободный	Özgür
➤ Песня	Şarkı
➤ Молодой	Genç
➤ родная	Doğuştan, biyolojik
➤ слабых	Güçsüz, zayıf, çelimsiz
➤ сильные	Güçlü
➤ здоровый	Sağlıklı
➤ тёмный	Karanlık, koyu
➤ нормальный	Normal
➤ настоящий	Gerçek
➤ светлые	Açık (renk)
➤ волосы	Saç
➤ задача	Görev
➤ глупый	Aptalca

➤ высокая	Uzun, yüksek
➤ книжный	Kitapçı
➤ грустный	Üzücü
➤ Азии	Asya
➤ Футболка	Tişört
➤ Женский (Женский журнал)	Kadınsal, dişi, (Kadın Dergisi)
➤ мужской (мужской футбол)	Erkeksi (erkek futbolu)
➤ будущий (будущий врач)	Geleceğin (geleceğin doktoru)
➤ взрослых (фильм для взрослых)	Yetişkin (yetişkin filmi)
➤ Медленная	Yavaş
➤ самый лучший	En iyi
➤ род	Cinsiyet
➤ огромный	Dev
➤ единственный	Tek
➤ результат	Sonuç
➤ мягкий	Yumuşak
➤ весёлый	Neşeli
➤ самая (трудная)	En (zor)
Renkler	
➤ Белый	Beyaz
➤ Серый	Gri
➤ Чёрный	Siyah
➤ желтый	Sarı
➤ Синий	Mavi
➤ Зелёный	Yeşil
➤ Красный	Kırmızı
➤ коричневый	kahverengi
А погода там какая?	Havalar orada nasıl?
Ничего хорошего	Hiçbir şey güzel değil
Ничего нового	Hiçbir şey yeni değil
Я не знаю нового врача	Ben yeni doktoru tanımıyorum
Начало хорошей недели	Güzel bir haftanın başı
Это очень далеко от моего нового дома	Bu benim yeni evimden çok uzakta
Лучше спать дома	Evde uyumak daha iyi
Вот эта газета лучше	İşte bu gazete daha iyi
Спасибо мне лучше	Teşekkür ederim daha iyiyim.
В плохую погоду лучше спать	Kötü bir havada uyumak daha iyidir
Его дом меньше нашего	Onun evi bizimkinden daha küçük
Моя киска больше твоей	Benim kedim seninkinden daha büyük
Мой кот больше твоего	
Твой дом больше чем мой	Senin evin benimkinden daha büyük
Этот город больше моего	Bu şehir benimkinden daha büyük
Я должен был больше спать	Ben daha fazla uyumalıydım
Ты больше, чем друг	Sen bir arkadaştan daha fazlasısın
Я должен есть меньше хлеба	Ben daha az ekmek yemeliyim
Нет ничего хуже моей кошки	Benim kedimden daha kötü hiçbir şey yok
Вчера погода была хуже	Dün hava daha kötüydü
Мне кажется, наша улица хуже	Gördüğüm kadarıyla bizim sokağımız daha kötü
Моя сестра хочет длинную машину	Benim kız kardeşim uzun bir araba istiyor
Я читаю хорошую книгу	Ben iyi bir kitap okurum
Мальчик открывает большую коробку	Oğlan büyük kutuyu açıyor
Тут нет белой чашки	Burada beyaz fincan yok
Зачем читать плохую книгу?	Niçin kötü bir kitap okunur?
Извините, но я должен работать	Affedersin ama ben çalışmak zorundayım

Я не знаю твою новую девушку	Ben senin yeni kız arkadaşını tanımıyorum
Это наша общая проблема	Bu bizim ortak problemimiz
У меня для вас/тебя плохие новости	Benim senin/sizin için kötü haberlerim var
у меня только плохие ученики	Benim sadece kötü öğrencilerim var
У него маленькие дети	Onun küçük çocukları var
Какой умный ребенок	Ne akıllı bir çocuk
Какой длинный ответ	Ne uzun bir cevap
Какие цвета ты любишь?	Sen hangi renkleri seviyorsun?
Все люди разные	Bütün insanlar farklılar
Я знаю все правила	Ben bütün kuralları biliyorum
Станные люди ходят в этот магазин	Tuhaf insanlar bu mağazaya giderler
Тут все цвета разные	Burada bütün renkler farklıdır
Какого цвета этот стол?	Bu masa hangi renk?
Мне нравится этот длинный серый стол	Bu uzun gri masa benim hoşuma gidiyor
Она композитор и у неё много хорошей музыки	O bir besteci ve onun birçok güzel müziği var
Белый дом	Beyaz Saray
Ты цел?	Sen güvende misin?
Спасибо, мне лучше	Teşekkürler, daha iyiyim
Я не хочу читать эту длинную книгу	Ben bu uzun kitabı okumak istemiyorum
Они хорошие художники	Onlar iyi ressamlardır
Он студент и усердно учится	O bir öğrenci ve çok ders çalışıyor
Он делает много ошибок	O çok hata yapıyor
Что, тебе не нравится теннис?	Ne, sen tenisi sevmiyor musun?
Кто следующий?	Sıradaki kim?
Когда будет хорошая погода?	Hava ne zaman güzel olacak?
Красная площадь	Kızıl Meydan
дайте Пожалуйста маленькое яблоко Пожалуйста, дайте мне маленькое яблоко	Lütfen küçük bir elma verin
В этой комнате серый пол	Bu odada gri bir zemin var
У нас разные собаки	Farklı köpeklerimiz var
В лесу тихо	Orman sessizdir
У нас хороший результат	Bizim iyi bir sonucumuz var
Я уже слышал твою песню	Ben senin şarkını zaten duydum/dinledim
У окна была мягкая кровать	Pencerenin yanında yumuşak bir yatak vardı
Тим молодой, ему только двадцать	Tim gençtir, o sadece yirmi yaşında
У тебя завтра будет свободное время?	Senin yarın boş zamanın olacak mı?
Я люблю тёплую погоду	Ben ılık havayı seviyorum
У нас нет красного дивана	Bizim kırmızı divanımız yok
У нас нет слабых, мы все очень сильные	Bizde güçsüz yoktur, hepimiz çok güçlüyüzdür
Все мужчины нашей семьи сильные и здоровые	Bizim ailemizim bütün erkekleri güçlü ve sağlıklıdır
Его отец был весёлым человеком	Onun babası neşeli bir insandı
Кто знает мой родной город	Benim memleketimi kim biliyor?
Мне не нравится играть в футбол когда сильный ветер	Ben güçlü bir rüzgar olduğunda futbol oynamaktan hoşlanmıyorum
Он сильный а его брат слабый	O güçlüdür ama onun abisi çelimsizdir
Настоящий кот — тёплый и мягкий	Gerçek bir kedi ılık ve yumuşaktır
Здесь светлые цвета а там тёмные	Burada açık renkler var ve orada koyular var
У твоей мамы светлые волосы	Senin annenin açık renkli saçları var

Нормальные люди в это время спят	Normal insanlar bu zamanlarda uyurlar
У отца моей жены тёмные волосы	Benim karımın babasının koyu saçları var
Тут два белых стула	Burada iki tane beyaz sandalye var
У этого фильма грустный конец	Bu filmin hüzünlü bir sonu var
В Азии много трудных языков	Asya'da bir çok zor dil var
Я рисую белым карандашом	Ben beyaz bir kurşun kalemle çiziyorum
Люди в Азии не очень высокие	Asyada'ki insanlar çok uzun değiller
Медленная музыка лучше	Yavaş müzik daha iyidir
Я люблю смотреть мужской футбол	Ben erkek futbolunu izlemeyi seviyorum
Ты мой самый лучший друг!	Sen benim en iyi arkadaşımın
Кому нравятся медленные автобусы?	Yavaş otobüsler kimin hoşuna gider?
На столе стоит огромная тарелка	Masada dev bir tabak duruyor
Иван Чернов — её будущий муж	İvan Çernov, onun gelecekteki kocasıdır
Я пишу грустный роман	Ben hüzünlü bir roman yazıyorum
Какого рода слово «кровать»?	“Yatak” kelimesi hangi cinstedir?
Я не знаю род этого слова	Ben bu kelimenin cinsiyetini bilmiyorum
Нет, я единственный ребёнок	Hayır ben tek çocuğum
Кажется, твоя газета лежит под свитером	Öyle görünüyor ki senin gazeten kazağın altında bulunuyor
Ты мой единственный настоящий друг	Sen benim tek gerçek arkadaşımın
Ты здесь единственный взрослый	Sen buradaki tek yetişkinsin
Моя сестра выше меня	Benim kız kardeşim benden daha uzun
Наш дом выше, чем ваш	Bizim evimiz sizinkinden daha uzundur
Она читает быстрее, чем я	O benden daha hızlı okuyor
Мой младший брат выше всех в семье	Benim küçük kardeşim ailedeki herkesten daha uzun
Этот роман длиннее	Bu roman daha uzun
Читать интереснее, чем писать	Okumak yazmaktan daha ilginçtir
Его новая книга ещё интереснее	Onun yeni kitabı daha da ilginçtir
Анна пишет медленнее, чем Том	Anna Tom'dan daha yavaş yazıyor
Говорите медленнее я не понимаю	Daha yavaş konuşun, ben anlamıyorum
Трудные задачи - ещё интереснее	Zor görevler daha da ilginçtir
Этот диван стоит дороже, чем я думал	Bu kanepе düşündüğümден daha pahalı
Лошади быстрее и сильнее людей	Atlar insanlardan daha hızlı ve daha güçlüdür
не дороже	Daha pahalı değil
Он сильный, а его брат слабый	O güçlüdür ama onun abisi çelimsizdir
Мой младший брат выше всех в семье	Benim küçük erkek kardeşim ailedeki herkesten daha uzundur
Наш дом выше, чем ваш	Bizim evimiz sizinkinden daha uzundur
Люди в Азии не очень высокие	Asya'daki insanlar çok uzun değiller
Моя сестра выше меня	Benim kız kardeşim benden daha uzun
Какой у тебя родной язык?	Senin anadilin nedir?
Я уже слышал твою песню	Ben zaten senin şarkını duydum (dinledim)
Мы знаем много песен	Biz birçok şarkı biliyoruz
На столе стоит огромная тарелка	Masada dev bir tabak var
Медленная музыка лучше	Yavaş müzik daha iyi
Какая глупая кошка	Ne aptal bir kedi
Мой отец самый сильный	Benim babam en güçlüsü
Его отец был весёлым человеком	Onun babası neşeli bir insandı
В Азии люди едят рис	Asya'da insanlar pilav yerler

Анна пишет медленнее, чем Том	Anna, Tom'dan daha yavaş yazıyor
Да, это самый лучший результат	Evet bu en iyi sonuç
Нормальная жизнь — это когда ты знаешь, где твой дом	Normal bir hayat, evinin nerede olduğunu bildiğin zamandır
Какого рода слово «кровать»?	Yatak kelimesi hangi cinstedir
Ты здесь единственный взрослый	Sen buradaki tek yetişkinsin
Ты слабая	Sen zayıfsın
Он спит на диване	O divanda uyuyor
Это быстрая песня	Bu hızlı bir şarkıdır
У тебя завтра будет свободное время?	Senin yarın boş zamanın olacak mı?
В комнате большой мягкий диван	Odada büyük yumuşak bir divan var
У окна была мягкая кровать	Pencerenin yanında yumuşak bir yatak vardı
Тим молодой ему только двадцать	Tim gençtir, o sadece yirmi yaşında
Она моя родная сестра	O benim biyolojik (öz) kardeşim
Все мужчины нашей семьи сильные и здоровые	Ailemizdeki bütün erkekler güçlü ve sağlıklıdır
Я люблю тёплую погоду	Ben ılık havayı seviyorum
Настоящий кот — тёплый и мягкий	Gerçek kedi ılık ve yumuşaktır
Нормальные люди в это время спят	Normal insanlar bu zamanlarda uyurlar
Она настоящий композитор	O gerçek bir bestecidir
У отца моей жены тёмные волосы	Benim karımın babasının koyu saçları var
Да, это настоящий книжный магазин	Evet, bu gerçek bir kitapçı
Люди в Азии не очень высокие	Asya'daki insanlar çok uzun değil
Анна говорит по-немецки, но не очень хорошо знает книжный язык	Anna Almanca konuşuyor ama edebi dili çok iyi bilmiyor
Мой друг пишет грустную книгу	Benim arkadaşım hüzünlü bir kitap yazıyor
Это самая трудная задача	Bu en zor görevdir
Женский туалет	Kadınlar tuvaleti
Я люблю смотреть мужской футбол	Ben erkek futbolunu izlemeyi seviyorum
Ты мой самый лучший друг	Sen benim en iyi arkadaşımsın
На свитере спит кошка	Kazağın üstünde bir kedi uyuyor
Он будущий врач	O geleceğin doktorudur
Кажется твоя газета лежит под свитером	Öyle görünüyor ki senin gazetenin kazağın altında bulunuyor
А кто человек в тёплом свитере?	Peki ya ılık kazağın içindeki kişi kim?
романы для взрослых	Yetişkin romanları
Нет, я единственный ребёнок	Hayır ben tek çocuğum
Кажется прошлый фильм был длиннее	Görünüşe göre önceki film daha uzundu
Лошади быстрее и сильнее людей	Atlar insanlardan daha hızlı ve daha güçlüdür
Мой младший брат выше всех в семье	Benim küçük erkek kardeşim ailedeki herkesten daha uzun
Этот диван стоит дороже, чем я думал	Bu kanepeden düşündüğümde daha pahalı
У твоей мамы светлые волосы	Senin annenin açık renkli saçları var
Здесь светлые цвета а там тёмные	Burada açık renkler var orada koyular var
У отца моей жены тёмные волосы	Benim karımın babasının koyu saçları var
Это самая трудная задача	Bu en zor görevdir
Это не футбольная форма, а просто футболка	Bu futbol forması değil sadece tişörttür
У меня самая лучшая мама!	Ben en iyi anneye sahibim
Я сильнее тебя	Ben senden daha güçlüyüm

Кто знает мой родной город?	Benim memleketimi kim biliyor?
В доме живут настоящие утки	Evde gerçek ördekler yaşıyor

Çoğul Ekleri

➤ Всем\ Всем То	Herkese
➤ Несколько	Birkaç
➤ Гулять	Yürümek, Dolaşmak
➤ Школам	Okullara
➤ Показывать	Göstermek
➤ Верить	İnanmak
➤ Письмо	Mektup
➤ Долго	Uzun Zamandır
➤ Обычно	Genellikle
➤ Верить	İnanmak
➤ Трудный, Трудно	Zor
➤ Объяснить, Объяснять	Açıklamak
➤ Гулять	Dolanmak
➤ Нужно	Gerek
Он всем нравится	Onu herkes beğeniyor
Он верит во всех	O herkese inanıyor
Он всем верит	
Я всем показываю парк	Ben herkese parkı gösteriyorum
Всем нравится мой кот	Herkes kedimi beğenir
(Özne <u>ismin -e halinde olur</u>)	
Маме очень нравится есть шоколад	Anne çikolata yemekten çok hoşlanıyor
Мальчику нравится музыка	Oğlan müzikten hoşlanıyor
Писателю нравится шоколад	Yazar çikolatayı beğeniyor
Твоим детям нравится шоколад	Senin çocukların çikolatayı beğenir
Мальчику нравится эта девушка	Oğlan bu kıızı beğeniyor
Папе не нравится мой друг	Baba benim arkadaşımı beğenmiyor
Этому человеку нравится только синие	Bu kişi sadece mavi şeyleri beğenir
Им нравится наш город	Onlar bizim şehrimizi beğeniyorlar Bizim şehrimiz onların hoşuna gider
Кому нравится эта книга?	Bu kitap kimin hoşuna gider?
Им нравится гулять у школы	Okulun yanında dolanmak onların hoşuna gider
Дома нашей компании всем нравится	Bizim şirketimizin evleri herkesin hoşuna gider
Этой девушке не нравится серая лошадь	Bu kız çocuğu gri attan hoşlanmıyor
Этому человеку надо больше читать	Bu kişinin daha fazla okuması lazım / gerek
Этому человеку нужно больше (про)читать	
Учителю уже надо идет в школу	Öğretmenin zaten okula gitmesi lazım
Я иду к кафе	Ben kafeye doğru gidiyorum
Женщина идет к парку	Kadın parka doğru gidiyor
Эта дорога идет к морю	Bu yol denize doğru gidiyor
Дети идут к деревьям	Çocuklar ağaçlara doğru yürüyorlar
Этот руть - к её дереву	Bu yol onun ağacına doğru gider
Девочка уже идет к школе	Kız zaten okula doğru gidiyor
Ее сыновья любят прыгать	Onun oğulları zıplamayı seviyorlar
Хорошо когда Писателю хочется писать	Eğer yazarın canı yazmak isterse iyidir

	Bir yazarın yazmak istemesi iyidir
Учителю уже хочется спать	Öğretmenin canı zaten uyumak istiyor
Мне хочется чаю	Canım biraz çay istiyor
Мне хочется приготовить рис	Canım pirinç pişirmek istiyor
Мне не хочется готовить	Canım yemek pişirmek istemiyor Yemek pişirmek istemiyorum
Коту хочется молока	Kedinin canı biraz süt çekiyor
Мальчикам уже хочется спать	Oğlanların canı zaten uyumak istiyor Oğlanların uykusu çoktan geldi
Он просит воды	O biraz su rica ediyor
Иван идёт по улице	İvan sokak boyunca yürüyor
По улице идёт человек	Kişi sokak boyunca yürüyor
Моя дочь целый день гуляла по парку	Benim kızım bütün gün park boyunca dolandı
Том ходил по улице и смотрел на дома	Tom sokak boyunca yürüyordu ve evleri izliyordu
Они идут к школам	Onlar okullara doğru gidiyorlar
Наши учителя из Петербурга	Bizim öğretmenlerimiz Petersburg'lu
Письмо маме	Anneye mektup
Известные имена	Bilindik isimler
Дорога в город	Şehre giden yol
Книга о девочках	kızlar hakkında bir kitap
Вы знаете их имена?	Siz onların isimlerini biliyor musunuz?
Имена их девочек	Onların kızlarının isimleri
Нам пора идти на работу	Bizim için işe gitme vakti
Мне пора на работу	Benim için işe gitme vakti
Моим детям пора спать	Benim çocuklarım için uyuma vakti
Моим родителям пора идти на работу	Benim ebeveynlerim için işe gitme vakti
Тебе пора помыть окна	Senin için pencereleri yıkama vakti
Уже восемь, твоим детям пора в школу	Saat şimdiden sekiz oldu, senin çocukların için okula gitme vakti
Скажите своим детям, что пора уже спать	Kendi çocuklarınıza uyku vaktinin çoktan geldiğini söyleyin
Мальчикам нравится суп	Oğlanlar çorbayı beğenirler
Девушкам нравятся наши лошади	Bizim atlarımız kızların hoşuna gidiyor
Я вчера читала девочкам новую книгу	Ben dün kızlara yeni kitabı okudum
Я тебе не верю	Ben sana inanmıyorum
Моя девушка пишет письмо своим родителям	Benim kız arkadaşım kendi ebeveynlerine bir mektup yazıyor
Тут все цвета разные	Buradaki tüm renkler farklıdır
Я знаю все правила	Ben bütün kuralları biliyorum
Отпуск у меня обычно летом	Ben genellikle yaz aylarında tatil yaparım Ben genelde yazın tatil yaparım
Мой брат часто думает о девочках	Benim erkek kardeşim sıkça kızlar hakkında düşünüyor
Женщина показывает нам книги	Bir kadın bize kitapları gösteriyor
Я долго здесь живу	Ben uzun zamandır burada yaşıyorum
Ты долго меня ждал?	Sen beni uzun zaman bekledin mi?
Скажи это моим родителям	Bunu benim ebeveynlerime söyle
Скажи папе, что я в Москве	Babaya Moskova'da olduğumu söyle

Скажи учителю, что завтра все будут в школе	Öğretmene yarın herkesin okulda olacağını söyle
Скажите своим детям, что пора уже спать	Kendi çocuklarınıza uyku vaktinin çoktan geldiğini söyleyin
Скажи этой девушке, что я уже уду	Bu kıza benim zaten gittiğimi söyleyin
Я уже говорила твоим родителям, что не люблю кошек	Ben zaten senin ebeveyn lerine kediler i sevmediğimi söyled im
Я смотрел в окно и думал о детях	Ben pencereden baktım ve çocuklar hakkında düşündüm
Они показывают учителю фильм	Onlar öğretmene filmi gösteriyorlar
Я пишу своим детям длинное письмо	Ben kendi çocuk ları ma uzun bir mektup yazıyorum
Обычно он дома	Genellikle o evdedir
Писателю надо не только хорошо писат, но и много читать	Bir yazarın sadece iyi yazması değil ayrıca çok okuması gerekir
Им хорошо	Onlar iyiler (İyi hissediyorlar)
Дайте кошке молока, пожалуйста	Kediye süt verin lütfen
Всем доброе утро	Herkesе günaydın
Осень мое любимое время года	Sonbahar yılın en sevdiğim zamanı
Женщина показывает нам книги	Bir kadın bize kitapları gösteriyor
Мы гуляем в лесу	Biz ormanda dolanıyoruz / yürüyoruz
Это всё объясняет	Bu her şeyi açıklıyor
Это долго объяснять	Bunu açıklamak uzun zaman alır
Этот человек объясняет нам дорогу к кафе	Bu kişi bize kafeye giden yolu açıklıyor
Вчера я объясняла детям слова	Dün ben çocuklara kelimel eri açıkladım
Я долго объясняла родителям, где я живу	Ben nerede yaşadığımı uzun bir zaman ebeveynlere açıkladım
Я объясняю детям, о чём фильм	Ben çocuklara filmin ne hakkında olduğunu açıklıyorum
Моим словам трудно верить	Benim kelimel erime inanmak zordur
Кому нравятся книги этого автора?	Bu yazarın kitaplarını kim beğenir?
Кому нравится, когда музыка такая громкая?	Müzik bu kadar gürültülü olunca kim beğenir?
У моей сестры нет книг	Benim kız kardeşimin kitapları yok
На этой улице всегда много машин	Bu sokakta her zaman bir çok araba vardır
Зимой мало птиц	Kışın az kuş var
Я хочу сказать несколько слов	Ben birkaç kelime söylemek istiyorum
В Москве много школ	Moskova'da bir çok okul var
У меня нет таких проблем	Benim öyle problemlerim yok
Таких школ здесь нет	Burada böyle okullar yok
Таких книг у меня нет	Öyle kitaplarım yok benim
Синих кошек нет	Mavi kedi yoktur
Здесь нет домов	Burada ev yok
На этой улице десять домов	Bu sokakta on ev var
У меня нет фильмов	Benim filmlerim yok
Ему восемь месяцев	O sekiz aylıktır
Шесть месяцев — это долго	Altı ay uzun bir zaman
Здесь много тарелок	Burada çok tabak var
В магазине не было тарелок	Dükkanda tabak yoktu
В комнате пять столов	Odada beş masa var

Я знаю много интересных людей	Ben bir çok enteresan insan tanıyorum
В нашей школе нет интересных книг	Bizim okulumuzda ilginç kitaplar yok
У моего брата нет интересных фильмов	Benim erkek kardeşimin ilginç filmleri yoktur
Где едят лошадей?	Atları nerede yiyorlar?
Вера здесь живёт уже шесть недель	Vera zaten altı haftadır burada yaşıyor
Таких кроватей здесь нет	Burada öyle yataklar yok
У вас нет ножей	Sizin bıçaklarınız yok
Кошка любит есть мышей	Kedi fareleri yemeyi sever
Несколько мышей едят сыр	Birkaç fare peynir yiyor
В этой книге нет длинных слов	Bu kitapta uzun kelimeler yok
Я думаю у тебя слишком много вопросов	Sanırım senin aşırı fazla soruların var
Здесь слишком много чашек и слишком мало тарелок	Burada aşırı çok bardak ve çok az tabak var
Сколько у вас детей?	Sizin kaç tane çocuğunuz var?
Я хочу сказать несколько слов	Ben bir kaç kelime söylemek isterim
Без проблем!	Problem yok
У меня нет таких проблем	Benim öyle problemlerim yok
У меня нет слов!	Benim diyecek bir şeyim yok
В этом городе больше домов, чем людей	Bu şehirde insanlardan daha fazla evler var
Он редко даёт мне деньги	O bana nadiren para veriyor
Кажется она говорила обо мне	Görünüşe göre o benim hakkımda konuşuyordu
Двенадцать месяцев — это год	On iki ay bir yıldır
В этом доме много столов	Bu evde birçok masa vardır
Таких школ здесь нет	Burada böyle okullar yok
В его доме нет мышей	Onun evinde fare yok
В коробке шесть чашек	Kutuda altı bardak (fincan) var
Он редко даёт мне деньги	O nadiren bana para veriyor
Вера здесь живёт уже шесть недель	Vera zaten altı haftadır burada yaşıyor
В этом городе больше домов, чем людей	Bu şehirde insanlardan daha fazla ev var
У него нет карандашей	Onun kurşun kalemleri yok
В этом городе нет школ	Bu şehirde okullar yok
У неё двадцать учеников	Onun yirmi öğrencisi var
школа для мальчиков	Oğlanlar için okul
У моих дочерей слишком много кошек	Benim kızlarımdan aşırı çok kedisi var
Где деньги моих учеников?	Benim öğrencilerimin paraları nerede?
У директора нет друзей	Müdürün arkadaşları yok
Он — человек без проблем	O problemsiz bir kişi
Белые стулья	Beyaz sandalyeler

Diyalog Kurma

➤ Пропуск	İzin
➤ преподаватель	Profesör öğretmen
➤ лекцию	Konferans, ders
➤ ошибка	Hata
➤ заканчивать	Bitirmek
➤ умный	Akıllı
Я этого не говорил	Ben bunu söylemedim
Я не знаю, идет ли домой	Ben eve gidip gitmediğimi bilmiyorum

Я не знаю, играет ли он на пианино	Ben onun piyano çalıp çalmadığını bilmiyorum
Я не спрашивал, хочет ли он спать	Ben onun uyumak isteyip istemediğini sorma dım
Он спросил, есть ли у тебя пропуск	O senin iznin olup olmadığını sordu
Ты не ответил на мой вопрос	Sen soruma cevap vermed in
Думаю, что у меня ещё нет этого пропуска	Sanırım hala bu iznim yok
О чем они говорят?	Onlar ne hakkında konuşuyorlar?
Я спросил Дженни, что она думает	Ben Jenny'e onun ne düşündüğünü sordum
Я много раз это говорила	Ben çoğu zaman bunu söylüyordum
Они не говорили, где живут	Onlar nerede yaşadıklarını söylemediler
Вы можете мне ответить?	Siz bana cevap verebilir misiniz?
Я вижу здесь ошибку	Ben burada bir hata görüyorum
Он заканчивает писать статью	O makaleyi yazmayı bitiriyor
Мне нравится всё, кроме кровати	Yatak hariç her şey hoşuma gider
я всё кроме русского изучал в школе	Ben okulda Rusça hariç her şeyi çalıştım
Какой язык ты знаешь кроме английского?	Sen İngilizce dışında/ hariç hangi dili biliyorsun?
может быть, они будут изучать немецкий язык	Onlar Almanca çalışacak olabilir
может быть, это не наш Преподаватель?	Bu bizim profesörümüz olabilir mi?
Может ли это быть наш профессор?	
может быть, это ошибка	Bu bir hata olabilir
Преподаватель изучал русский в университете	Profesör üniversitede Rusça çalıştı
Преподаватель заканчивает лекцию	Profesör konferansı bitiriyor
Я не понимаю лекцию	Ben konferansı anlamıyorum
Я думал, что лекция будет завтра	Ben konferansın yarın olacağını sandım
О чём они говорят?	Onlar ne hakkında konuşuyorlar?
Какая умная собака	Ne akıllı bir köpek
Вера любит твою музыку	Vera senin müziğini seviyor
Я вижу твою гитару	Ben senin gitarını görüyorum

Vasıta Hali

➤ С кем	Kiminle
➤ С тобой	Seninle
➤ Под	Altında
➤ Над	Üstünde
➤ За	Dışında /arkasında
➤ перед	Önünde
➤ рядом	Yanında
➤ даже	Bile
➤ словарь	Sözlük
➤ (с) помощью	Yardım (ile)
➤ ручка	Tükenmez kalem / dolma kalem
➤ рисовать	Çizmek
➤ Празднование	Kutlama
➤ Поздравления	Tebrik etmek
➤ терять	Kaybetmek
➤ днём	Gündüz vakti
➤ главный	Asıl, esas
➤ стать	Olmak, haline gelmek

➤ менеджер	Müdür
➤ программист	Programcı
➤ переводчик	Tercüman
➤ режиссёр	Yönetmen
➤ историк	Tarihçi
➤ станция	İstasyon
➤ искусство	Sanat
➤ балет	Bale
➤ официант	Garson
➤ музыкант	Müzisyen
➤ дирижёр	Koro şefi
➤ юрист	Hukukçu, avukat
➤ приятный	Memnun edici, hoş
➤ договориться	Anlaşmak
➤ хозяин	Ev Sahibi
➤ хозяином (дома)	Mal sahibi (ev sahibi)
➤ угол	Köşe, açı
➤ учёный	Bilim adamı
➤ миска	Tas
➤ профессия	Meslek
➤ интересоваться	İlgilenmek
➤ знаменитый	Ünlü
➤ клуб	Kulüp
➤ перевод	Çeviri
С кем ты?	Sen kiminlesin?
С кем ты играешь?	Sen kiminle oynuyorsun?
С кем твоя сестра?	Senin kız kardeşin kiminle?
Мы с тобой друзья	Biz seninle arkadaşız
Мы с тобой готовим обед	Seninle biz öğle yemeğini hazırlarız Sen ile ben öğle yemeği hazırlıyoruz
Он говорит с тобой по-русски	O seninle Rusça konuşuyor
Я иду домой с мамой	Ben anneyle eve yürüyorum
Мы с мамой любим рис	Anneyle biz pirinç severiz
Мама с девочкой читали книгу	Kızla anne kitap okudular
Мальчик с девочкой читают книгу	Kız ile oğlan kitap okuyor
Мы с папой любим смотреть телевизор	Babayla biz televizyon seyretmeyi severiz
Девушка живет с мамой и папой	Kız anne babayla yaşıyor
Мальчик с девочкой идут в школу	Kız ile oğlan okula yürüyorlar
Дом с окном	Pencereli ev
Мальчик с девочком хотят пообедать	Oğlanla kız öğle yemeği yemek istiyorlar
Поговорите с моим врачом	Benim doktorumla konuşun
Собака гуляет с мальчиком	Köpek oğlanla dolanıyor
картошка с луком	soğanlı patates
суп с картошкой и луком	Patates ve soğanlı bir çorba
Мы с ним друзья	Onunla biz arkadaşız
Их сын едет с ними	Onları oğlu onlarla (birlikte) gidiyor
Я не хочу с ними идти	Ben onlarla gitmeyi istemiyorum
Я говорил с этим врачом	Ben bu doktorla konuştum
Поговори с этим мальчиком	Bu çocukla konuş
Мама говорит с ребёнком	Anne çocukla konuşuyor

Моя сестра готовит с ними обед	Benim kız kardeşim onlarla öğle yemeği hazırlıyor
Мы с братом идём в парк	Erkek kardeşle biz parka yürüyoruz
Мы с сестрой любим читать	Kız kardeşle biz okumayı severiz
Мы с тобой хорошо рисуем	Seninle biz güzel çizeriz
С помощью словаря	Sözlüğün yardımıyla / sözlük kullanarak
Поговори с этим человеком	Bu kişiyle konuş
Лошадь не хочет идти с этим человеком	At bu kişiyle gitmek istemiyor
Сумка с картошкой лежит под стулом	Patates çantası sandalyenin altında bulunuyor
Ребёнок идёт с мужчиной и женщиной	Çocuk, adam ve kadınla yürüyor
Я не люблю смотреть телевизор даже с папой	Ben televizyon izlemeyi babayla birlikte bile sevmiyorum
Этот новый дом с окном	Bu yeni ev pencerelidir
Он ходит / идёт со мной	O benimle yürüyor
Он говорит с тобой по-русски	O seninle Rusça konuşuyor
Он не будет завтракать со мной	O benimle kahvaltı yapmayacak
Он со мной не будет завтракать	
Я иду со своим папой	Ben kendi babamla yürüyorum
Мои друзья идут со мной	Benim arkadaşlarım benimle yürüyorlar
Со мной идут мои друзья	
Поговори со мной/врачом	Benimle/Doktorla konuş
Я иду домой со своим братом	Ben eve kendi erkek kardeşimle yürüyorum
Ребёнок читает с трудом	Çocuk zar zor (zorlukla) okuyor
Я не хочу туда идти даже с тобой	Ben oraya seninle bile gitmek istemiyorum.
Я не люблю смотреть телевизор даже с папой	Ben televizyon izlemeyi babayla birlikte bile sevmiyorum.
Этот ребёнок пишет ручкой с трудом	Bu çocuk kalemle zar zor (zorlukla) yazıyor
Лошадь с удовольствием ест яблоки	At memnuniyetle elma yer
Дети рисуют с удовольствием	Çocuklar memnuniyetle çiziyorlar
Я иду в кафе со своей сестрой и своим братом	Ben kendi kız kardeşimle ve kendi erkek kardeşimle bir kafeye yürüyorum
Поздравляю	Tebrik ederim
С праздником	İyi tatiller
С праздником вас!	Size iyi tatiller
С Новым годом!	Yeni yılın kutlu olsun! / İyi yıllar! / Mutlu yıllar!
Под машиной кот	Arabanın altında kedi var
Под кроватью мышь	Yatağın altında bir fare var
Подо мной кровать	Benim altımda yatak var
Сумка с картошкой лежит под стулом	Patates çantası sandalyenin altında bulunuyor
Словарь под тобой	Sözlük senin altında
Над машиной большие птицы	Arabanın üstünde büyük kuşlar var
Над столом окно	Masanın üzerinde bir pencere var
Над женщиной и мужчиной мост	Kadın ve adamın üstünde bir köprü var
Это моя новая книга о мальчиках и девочках	Bu benim oğlanlar ve kızlar hakkında yeni kitabım
Что вы о ней думаете?	Siz onun hakkında ne düşünüyorsunuz?
Я ничего не знаю о ней	Ben onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum
За окном птицы	Pencerenin dışında kuşlar var
Я стоял за ним	Ben onun arkasında duruyordum
За машиной дом	Arabanın arkasında bir ev var

За этим мостом	Bu köprünün arkasında
За домом банк, а за банком кафе	Evin arkasında bir banka var, ama bankanın arkasında bir kafe var
Твоя машина за этим банком	Senin araban bu bankanın arkasında
За этой дверью моя комната	Bu kapının arkasında benim odam var
Перед ним машина	Onun önünde araba var
Перед мужчиной ещё два человека	Adamın önünde hâlâ iki kişi var
Перед стулом — стол	Sandalyenin önünde bir masa var
Собака — рядом с человеком	Köpek kişinin yanındadır
Книга — рядом с карандашом	Kitap, kurşun kalemin yanında
Собака — рядом с человеком	Köpek – bir kişinin yanında
Стул — рядом со столом	Sandalye masanın yanındadır
Книга лежит рядом с ручкой	Kitap kalemin yanında bulunuyor
Рядом с домом есть парк	Evin yanında bir park var
Я ем вилок	Ben çatala yiyorum / yerim
Я пишу ручкой	Ben kalemle yazıyorum
Он уже умеет есть вилок	O zaten çatala yiyebiliyor
Он хочет обедать только картошкой	O, sadece patatesle öğle yemeği yemek istiyor
Его дочь рисует карандашом	Onun kızı kurşun kalemle çiziyor
Мой ребёнок пишет карандашом	Benim çocuğum kurşun kalemle yazıyor
Я люблю вашу сестру	Ben sizin kız kardeşinizi seviyorum
Мой сын рисует дом	Benim oğlum bir ev çiziyor
Мы смотрим на небо	Biz gökyüzüne bakıyoruz
Мы смотрим, как девочка играет на скрипке	Bir kızın keman çalmasını izliyoruz
Восток города — там	Şehrin doğusu orasıdır
Как растут цветы?	Çiçekler nasıl yetişirler?
Мой подарок лежит в сумке	Benim hediyem çantanın içinde bulunur Benim hediyem çantada bulunur
Мне очень нравится твой подарок	Senin hediyen benim çok hoşuma gitti Hediyeni çok beğendim
Мой друг часто теряет книги	Benim arkadaşım sık sık kitapları kaybediyor
Почему этот мужчина не спит?	Bu adam neden uyumuyor?
Кто меня помнит?	Kim beni hatırlıyor?
Они мне помогают	Onlar bana yardım ediyorlar
Они дают мне коробку	Onlar bana kutuyu veriyorlar
Я готовлю за деньги	Ben para için yemek yaparım
Анна Ивановна, вы спите днём?	Anna Ivanovna, siz gündüz vakti mi uyuyorsunuz?
Иногда я сплю днём	Bazen ben gündüz vakti uyuyorum
С кем ты играешь?	Sen kiminle birlikte oynuyorsun?
Это моя новая книга о мальчиках и девочках	Bu benim, oğlanlar ve kızlar hakkındaki yeni kitabım
Вера не знает что рядом река	Vera yakınlarda bir nehir olduğunu bilmiyor
Ты записываешь это в книге	Sen bunu kitaba not ediyorsun
Тим всегда отдыхает дома	Tim her zaman evde dinleniyor
Что вы записываете?	Siz neyi not alıyorsunuz?
Я раньше работала переводчиком	Ben önceden tercüman olarak çalışırdım
Кто был режиссёром этого фильма?	Bu filmin yönetmeni kimdi?
Мой брат хочет стать журналистом	Benim erkek kardeşim gazeteci olmak istiyor
Она стала режиссёром	O yönetmen oldu
Её сын хочет стать юристом	Onun oğlu hukukçu olmak istiyor

Я хочу стать художником	Ben ressam olmak istiyorum
Моя дочь любит итальянское искусство	Benim kızım İtalyan sanatını seviyor
Вы интересуетесь балетом?	Siz baleyle ilgileniyor musunuz?
Мы часто говорим о волейболе	Biz sık sık voleybol hakkında konuşuruz
Приятно познакомиться!	Tanıştığıma memnun oldum
Было очень приятно познакомиться с писателем	Yazarla tanıştığıma çok memnun oldum
Я познакомился с хозяином дома год назад	Ben bir yıl önce evin sahibiyle tanıştım
им интересуется баскетболом, а Анна – волейболом	Tim basketbolla ilgileniyor ama Anna voleybolla
Нет, я не интересуюсь футболом	Hayır futbolla ilgilenmiyorum
Я уже с ним договорился	Ben zaten onunla anlaştım
Я больше не интересуюсь футболом	Ben daha fazla futbolla ilgilenmiyorum
Я не занимаюсь музыкой	Ben müzikle uğraşmıyorum
Вера выросла и стала юристом	Vera büyüdü ve hukukçu oldu
Историки обычно читают много книг	Tarihçiler genellikle birçok kitap okuyorlar
Тим - учёный, он любит свою профессию	Tim bilim adamı, o kendi mesleğini seviyor
Вчера я познакомился со знаменитым учёным	Dün ben ünlü bir bilim adamıyla tanıştım
У моего брата интересная профессия, он – историк	Benim erkek kardeşimin ilginç bir mesleği var, o bir tarihçi
Тим, чем ты занимаешься?	Tim, sen neyle uğraşıyorsun?
Дима хотел стать дирижёром, но вырос и стал историком	Dima koro şefi olmak istiyordu ama büyüdü ve tarihçi oldu
Какие профессии тебе нравятся?	Sen hangi meslekleri beğenirsin?
Это знаменитый спортсмен, он занимается баскетболом много лет	Bu ünlü bir sporcudur, o basketbolla yıllardır uğraşıyor
Я вырос в центре Москвы, но не стал ни журналистом, ни режиссёром	Ben Moskova'nın merkezinde büyüdüm ama ne gazeteci ne de yönetmen oldum
Вера танцует и поёт	Vera dans ediyor ve şarkı söylüyor
Быть музыкантом трудно	Müzisyen olmak zordur
Я больше не хочу быть официанткой	Ben garson olmayı daha fazla istemiyorum
Эта компания не занималась переводом	Bu şirket çeviriyle uğraşmıyordu
Мы ещё не говорили со своим партнёром	Biz henüz kendi ortağımızla konuşmadık
Пять лет назад она открыла свой бизнес	Beş yıl önce o kendi işini açtı
Мой брат играет на гитаре, поёт, и не интересуется бизнесом	Benim abim gitar çalar, şarkı söyler ve işle ilgilenmez
Тим поёт, но он не музыкант	Tim şarkı söyler ama o müzisyen değil
Тим работал официантом в клубе на углу	Tim köşedeki kulüpte garson olarak çalıştı
Теперь эта компания — наш бизнес-партнёр	Bundan sonra bu şirket bizim iş ortağımız
Когданибудь она тоже будет менеджером	Günün birinde o da müdür olacak
Все хотят быть главными	Herkes işin başında olmak istiyor
Анна всегда была художником	Anna her zaman bir ressamdı
Дирижёр говорил с помощью переводчика	Koro şefi tercüman yardımıyla konuştu
Вера — дирижёр, она всегда интересовалась искусством	Vera bir koro şefi, o her zaman sanatla ilgilendi
Моя дочь любит итальянское искусство	Benim kızım İtalyan sanatını seviyor
Договорились!	Anlaştık!
У моего брата интересная профессия, он - историк	Benim abimin ilginç bir mesleği var, o bir tarihçi

Наш клуб уже десять лет работает с этим музыкантом	Bizim kulübümüz bu müzisyenle on yıldır çalışıyor
В этой школе мало учеников	Bu okulda az öğrenci var
Я не вижу здесь синих птиц	Ben mavi kuşları burada görmüyorum

Vücudumuz

➤ Нога	Bacak
➤ Рука	El
➤ Палец / пальцев	Parmak / Parmaklar
➤ Ухо / уши	Kulak / kulaklar
➤ Нос / носы	Burun / burunlar
➤ Рот / рты	Ağız / ağızlar
➤ Язык	Dil
➤ Голова	Kafa
➤ Глаз / глаза	Göz / gözler
➤ Лицо	Yüz (surat)
➤ Спина	Sırt
➤ Грудь	Göğüs
➤ Сердце	Kalp
➤ Живот	Karın
➤ Лекарство	İlaç
➤ Аптека	Eczane
➤ Боль	Ağrı
➤ Болит	Ağrımak
➤ Сердце	Kalp
➤ Душа	Ruh, gönül, maneviyat
➤ Рождение	Doğum
➤ Больница	Hastane
➤ Тело / тела	Gövde, vücut / vücutlar
➤ Часть	Parça
➤ Память	Hafıza
➤ Давно	Uzun zamandan beri
➤ Умереть	Ölmek
➤ Сторона	Taraf
➤ Правая	Sağ
➤левой	Sol
➤ Верх	üst
➤ Осматривать	Muayene etmek
➤ Пациент	Hasta
У него большая голова	Onun büyük bir kafası var
У нас дома нет лекарств	Bizim evde ilaçlarımız yok
Кажется, у меня температура	Görünüşe göre benim ateşim var
Какая у неё сейчас температура?	Onun ateşi şu an kaç?
Какая у тебя температура сейчас?	Senin ateşin şu an kaç?
Какая у тебя сейчас температура?	
У меня никогда не болят ноги	Benim bacaklarım asla ağrımazlar
У меня болит нога	Benim ayağım ağrıyor
Вы думаете о своей душе?	Siz kendi gönlünüzü düşünüyor musunuz?

Рождение - начало жизни	Doğum hayatın başlangıcıdır
Женщина знает путь к сердцу мужчины	Bir kadın, erkeğin kalbine giden yolu bilir
Анна работает в больнице, она - врач	Anna hastanede çalışıyor, o bir doktor
Руки и ноги - части тела	Kollar ve bacaklar vücudun parçalarıdır
музыка для души	maneviyat için müzik
Завтра мой день рождения	Yarın benim gün doğum
Когда твой день рождения?	Senin doğum günün ne zaman?
В этом городе три больницы	Bu şehirde üç hastane var
У неё большие уши	Onun büyük kulakları var
У меня детское лицо	Benim çocuksu bir yüzüm var
У меня десять пальцев	Benim on parmağım var
Какого цвета твои глаза?	Senin gözlerin ne renk?
Что без языка живёт, а говорит? Радио	Ne dilsiz yaşar ama konuşur? Bir radyo
У них интересные лица - маленькие рты и носы, но большие глаза	Onların ilginç suratları var. Küçük ağızlar ve burunlar ama büyük gözler
У меня нос и рот как у папы, а уши — как у мамы	Benim burnum ve ağzım babamınki gibi ve kulaklarım anneminki gibi
У меня болит живот	Benim karın ağrım var
У него плохая память	Onun kötü bir hafızası var
Он давно здесь живёт	O uzun zamandan beri burada yaşıyor
Вчера умерла моя собака	Benim köpeğim dün öldü
Мне давно надо в больницу	Benim uzun zamandan beri hastaneye gitmem lazım
У него болит низ спины	Onun beli (sirtının altı) ağrıyor
Станные люди ходят в этот магазин	Tuhaf insanlar bu mağazaya giderler
Моя бабушка умерла в больнице	Benim ninem hastanede öldü
Этот писатель давно умер	Bu yazar uzun bir zamandan beri ölü
Мальчик спит на животе	Oğlan yüzüstü uyuyor
У меня всегда болит верх спины	Benim üst sırtım her zaman ağrıyor
У меня болит в груди	Benim göğsüm ağrıyor
Какая часть живота болит - верх или низ?	Karnın hangi kısmı/bölümü ağrıyor - üst mü alt mı?
левая сторона груди	göğsün sol tarafı
В больнице врачи осматривают пациентов	Bir hastanede doktorlar hastaları muayene ederler
Врач осматривал правую руку пациента	Doktor hastanın sağ kolunu inceledi
У дедушки болит правая сторона груди	Dedenin göğsünün sağ tarafı ağrıyor
Она ест левой рукой	O sol elle yiyor
У тебя болит правая нога?	Sağ sağ ayağın mı ağrıyor?
Она пишет левой рукой	O sol eliyle yazıyor
Врач долго осматривает пациента	Doktor uzun zamandır hastayı muayene ediyor
Ты уже видел новую больницу?	Sen şimdiden yeni hastaneyi gördün mü?
Сердце - очень важная часть тела	Kalp vücudun çok önemli bir parçasıdır.
У меня иногда болит низ живота	Bazen karnımın alt kısmında ağrım oluyor
У тебя одно ухо красное	Senin bir kulağın kırmızı
Вы думаете о своей душе?	Siz kendi gönlünüzü düşünür müsünüz?
У нас дома нет лекарств	Bizim evde ilaçlarımız yok
Какие части тела ты знаешь?	Sen vücudun hangi parçalarını biliyorsun?
У меня иногда болит низ живота	Bazen karnımın alt kısmında ağrım oluyor
Что у тебя во рту?	Senin ağzında ne var?
Какого цвета твои глаза?	Senin gözlerin ne renk?

Я пишу правой рукой	Ben sağ elle yazıyorum
У ребёнка палец во рту	Çocuğun parmağı ağzında
Какая сторона болит?	Ne taraf ağrıyor?
Скажите ей, что хлеб здесь	Ona söyleyin ki ekmek burada
Мой отпуск - в конце июля	Benim tatilim temmuz ayının sonunda

Evini Betimle

➤ Снимаеть	Kiralamak
➤ Удобный	Rahat
➤ Тяжёлый	Ağır
➤ Хватает	Yeterli
➤ Адрес	Adres
➤ Квартира	Apartman Dairesi
➤ Кухня	Mutfak
➤ Двор	Bahçe, Avlu
➤ Деревянный	Ahşap, Tahtadan
➤ Жёлтый	Sarı
➤ Крыша	Çatı
➤ Стена	Duvar
➤ Гараже	Garaj
➤ Продают	Satılır
➤ Мебель	Mobilya
➤ Кресло	Koltuk
➤ Картина	Tablo
➤ Зеркало	Ayna
➤ Шкаф	Gardırop, dolap
➤ Телефон	Telefon
➤ Ваза	Vazo
➤ Сначала	Öncelikle
➤ Холодильник	Buzdolabı
➤ Ковёр	Halı
➤ Рок	Rock
➤ Коридор	Koridor
➤ Еда	Yemek, Yiyecek
➤ Звонить	(Telefonla) Aramak
➤ Висеть	Asılı Durmak
➤ Включить	Açmak - çalıştırmak
➤ Открыть - ➤ открытый (kıs form:открыт)	Açmak – açık
➤ Выключить	Kapatmak
➤ Сесть	Oturmak
➤ Начать	Başlamak, Başlatmak
➤ Слушать	Dinlemek
➤ Светлое	Soluk
➤ Темно	Karanlık
➤ Светло	Aydınlık
➤ Лифте	Asansör
Мы снимаем комнату	Biz odayı kiralıyoruz

У меня очень удобный стул	Benim çok rahat bir sandalyem var
Тут хватает кроватей на всех	Burada herkes için yeterli yatak var
Мне хватает денег только на кровать	Benim yalnızca yatak için yeterli param var
У меня нет твоего нового адреса	Bende senin yeni adresin yok
Ты слушаешь классическую музыку?	Sen klasik müzik dinliyor musun?
Я снимаю квартиру	Ben bir apartman dairesi kiraliyorum
Где вы снимаете квартиру	Siz nerede bir apartman dairesi kiraliyorsunuz?
В моей квартире три комнаты	Benim dairemde üç oda var
Мне вас не хватало	Ben siz özledim
Она слушает музыку со своей сестрой	O kendi kız kardeşiyle müzik dinliyor
Мы говорили о его адресе	Biz onun adresi hakkında konuşuyorduk
меня в комнате деревянный пол	Benim odamda ahşap zemin var
Он пьёт чай на кухне	O mutfakta çay içiyor
Тут продают мебель	Burada mobilya satılır
Мой брат продаёт свою машину	Benim erkek kardeşim kendi arabasını satıyor
Мне нравится деревянная мебель из Германии	Ben Almanya'dan ahşap mobilyayı beğeniyorum
Дом с белой крышей	Ev beyaz çatılıdır
В этом магазине много хорошей мебели	Bu dükkânda birçok güzel mobilya var
Женщины продавали жёлтые туфли	Kadınlar sarı ayakkabılar satıyorlardı
Мой друг любит слушать рок музыку	Benim arkadaşım rock müzik dinlemeyi seviyor
В конце коридора есть дверь	Koridorun sonunda bir kapı var
В коридоре темно потому что там нет окна	Koridor karanlık çünkü orada pencere yok
Почему твой телефон никогда не звонит?	Neden senin telefonun hiç çalıyor?
Я думал, здесь будет коридор	Ben burada bir koridor olacağını sanıyordum
Его мать звонила в школу	Onun annesi okulu telefonla aradı
Я вижу тебя в зеркале	Ben seni aynada görüyorum
Пианино очень тяжёлое	Piyano çok ağır
Раньше здесь была стена	Eskiden burada bir duvar vardı
Это очень красивая картина	Bu çok hoş bir tablo
Мы уже открыли эту коробку	Biz zaten bu kutuyu açtık
Твой костюм висит в шкафу	Senin takım elbisen gardıropta asılı duruyor
У стены стоит тяжёлый шкаф	Duvarın yanında duran ağır bir gardırop var
Кто открыл дверь в мою комнату?	Benim odamın kapısını kim açtı?
Раньше у неё в комнате висела картина	Önceden onun odasında asılı bir tablo vardı
Я включил телевизор	Ben televizyonu açtım
Я устала и хочу спать	Ben yoruldum ve oturmamak istiyorum
В комнате было два кресла	Odada iki koltuk vardı
Моя мама начала слушать рок	Benim annem rock dinlemeye başladı
Бабушка спрашивает, где холодильник	Nine buzdolabının nerede olduğunu soruyor
Я включила телевизор и начала смотреть фильм	Ben televizyonu açtım ve filmi izlemeye başladım
Том открыл холодильник но там не было еды	Tom buzdolabını açtı ama orada yiyecekler yoktu
Она выключила мотор и села на диван, потому что устала	O kontağı kapattı ve kanepeye oturdu çünkü yorgundu
Писатель сел в кресло и начал писать	Yazar koltuğa oturdu ve yazmaya başladı
Эта комната с зелёным ковром очень тёмная	Yeşil halılı bu oda çok karanlık
Писатель сел в кресло и начал писать	Yazar koltuğa oturdu ve yazmaya başladı

Сначала я твой папа	Öncelikle ben senin babanım
Мне нравится светлое пиво	Hafif bira benim hoşuma gider
Этому человеку нравится только синее	Bu kişi sadece mavi şeyleri beğeniyor
В коридоре темно, потому что там нет окна	Koridor karanlık çünkü orada pencere yok
Было слишком темно и я не видел её лицо	Aşırı karanlıktı ve ben onun yüzünü görmedim
Почему в гараже ковёр?	Neden garajda halı var?
Дети Дженни любят играть музыку в гараже, когда уже темно	Jenny'nin çocukları hava çoktan kararınca garajda müzik çalmayı seviyorlar
гараж с зелёной крышей	Yeşil çatılı bir garaj
В лифте зелёные стены	Asansörde yeşil duvarlar var
В этом доме очень светло	Bu ev çok aydınlık
В моей комнате нет ковра	Benim odamda halı yok
Эта комната с зелёным ковром очень тёмная	Yeşil halılı bu oda çok karanlık
Она слушает музыку со своей сестрой	O kendi kız kardeşiyle müzik dinliyor
Мои родители любят тяжёлый рок	Benim ebeveynlerim heavy metal sever
Почему твой телефон никогда не звонит?	Neden senin telefonun hiç çalmıyor?
Кто открыл дверь в мою комнату?	Benim odamın kapısını kim açtı?
В шкафу много чашек	Gardiroyta çok fincan var mı?
Маленькая девочка села в кресло и открыла книгу	Küçük kız koltuğa oturdu ve kitabı açtı
В этом магазине много хорошей мебели	Bu dükkânda birçok güzel mobilya var
Тут продают мебель	Burada mobilya satılır
На картине птицы и деревья	Tabloda kuşlar ve ağaçlar var
Кто мне вчера звонил?	Beni dün kim aradı?
В моей квартире три комнаты	Benim dairemde üç oda var
Женщины продавали жёлтые туфли	Kadınlar sarı ayakkabılar sattılar
У моей сестры в комнате стоит большая и удобная кровать	Kız kardeşimin odasında büyük ve rahat bir yatak var
Мне не нравится этот диван он не удобный	Bu kanepeler benim hoşuma gitmiyor, o rahat değil
Ваш двор большой или маленький?	Sizin avlunuz büyük mü yoksa küçük mü?
Мой брат открыл шкаф, но там ничего не было	Benim erkek kardeşim gardırobu açtı ama orada hiçbir şey yoktu
Было слишком темно, и я не видел её лицо	Aşırı karanlıktı ve ben onun yüzünü görmedim
Мы смотрим, как девочка играет на скрипке	Kızın keman çalışını izliyoruz
Это магазин мебели, еду тут не продают	Burası bir mobilya mağazası, burada yiyecek satılmıyor
Тут хватает кроватей на всех	Burada herkes için yeterli yatak var
Ещё раз, что ты просишь?	Ne soruyorsun yine?
Мы снова дома	Biz yeniden evdeyiz
Он вспоминает эту статью	O bu makaleyi anımsıyor
Днём надо работать	Gündüz vakti çalışmak gerekir
Сейчас мама отдыхает	Şu an anne dinleniyor
Ты записываешь это в книге	Sen bunu kitaba not alıyorsun
Раньше у неё в комнате висела картина	Önceden onun odasında asılı bir tablo vardı

Dönüşlü Fiiller

➤ Родиться	Doğmak
➤ Беспокойтесь	Endişelenmek
➤ Заботится	İlgilenmek, Göz kulak olmak
➤ двигаться	Hareket etmek
➤ Мыться	Yıkanmak
➤ Раздеваться	Soyunmak
➤ Бреется	Tıraş Olmak
➤ одеваться	Giyinmek
➤ Чувствовать	Hissetmek
➤ бояться	Korkmak
➤ встречаться	Görüşmek, tanışmak
➤ встретиться	Buluşmak
➤ остаться	Artakalmak / artmak
➤ смеяться	Gülmek
➤ лыжи	Kayak(lar)
➤ коньки	Patenler
➤ кататься	(paten, kayak, bisiklet) Sürmek
➤ велосипед	Bisiklet
➤ возвращаться	Geri dönmek
➤ меняться	Değişmek, değiştirmek
➤ включить	Etkinleştirmek, açmak, çalıştırmak
➤ выключить	Kapatmak
➤ закрыться	Kapanmak, kapatmak
➤ ссоримся	Tartışmak, kavgaya etmek
➤ поцеловаться	Öpüşmek
➤ приближаться	Yaklaşmak
➤ чувствовать	Hissetmek
➤ меняться	Değişmek
➤ продаваться	Satılmak
➤ начать	Başlamak, başlatmak
➤ висеть	Asılı durmak
➤ общая	Ortak
Где ты родился?	Sen nerede doğdun?
Оно закрывается в час	O saat birde kapanıyor
В Москве метро закрывается в час	Moskova'da metro saat birde kapanıyor
Он открывается в десять	O onda açılıyor
Год начинается в январе	Yıl ocak ayında başlıyor
Год не начинается в феврале	Bir yıl şubat ayında başlamaz
Зима приближается!	Kış yaklaşıyor!
Год не начинается в феврале	Bir yıl şubat ayında başlamaz
В октябре всегда становилось слишком холодно	Ekimde her zaman aşırı soğuklaşırdı (Ekim ayında hava her zaman hava çok soğuk olurdu)
На улице становится холодно	Dışarısı soğuklaşıyor (Dışarısı soğumaya başlıyor)
Когда магазин открывается?	Mağaza ne zaman açılıyor?
Тут продаются газеты? Нет, они продаются в киоске.	Burada gazete satılıyor mu? Hayır onlar büfede satılıyor
Я родилась в США	Ben ABD'de doğdum
Ты так долго одеваешься!	Sen çok uzun süredir giyiniyorsun

Как вы себя чувствуете?	Siz kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
Вы себя хорошо чувствуете?	Siz kendinizi iyi hissediyor musunuz? (İyi misin?)
Как она себя чувствует?	O kendini nasıl hissediyor?
Вы сейчас бреетесь?	Siz şua n tıraş mı oluyorsunuz?
Он брился вчера	O dün tıraş oldu
Летом я моюсь два раза в день	Yazın ben günde iki defa yıkanıyorum
Летом становится тепло	Yazın hava ısınıyor
Зимой я катаюсь на коньках	Kışım ben paten yapıyorum
Мой брат думает сам	Benim erkek kardeşim kendi kendine düşünüyor
Иван ничего не боится	Ivan hiçbir şeyden korkmuyor
Я очень хочу с тобой встретиться	Ben seninle buluşmayı çok istiyorum
Ты заботаешься обо мне	Sen benimle ilgileniyorsun
Иван встречается с Дженни	Ivan Jenny ile görüşüyor
У тебя ещё остался шоколад?	Senin halen çikolatan var mı?
Наш секретарь редко смеялся	Bizim sekreterimiz nadiren gülüyor
Девочка тихо смеётся	Kız sessizce gülüyor
Мама заботится о папе	Anne babaya göz kulak oluyor
Я забочусь о кошке	Ben kediye göz kulak oluyorum
Я не знал, что они встречаются	Ben onların görüşüklerini bilmiyordum
В этой коробке осталось только два карандаша	Bu kutuda sadece iki kurşun kalem kaldı
Земля движется очень быстро	Dünya çok hızlı hareket ediyor
Моя дочка катается на лыжах	Benim kızım kayak yapıyor
Мне нравится кататься на коньках	Paten yapmak benim hoşuma gidiyor
Машина двигается быстро	Araba hızlı hareket ediyor
Пора возвращаться	Dönme vakti geldi (geri dönmenin zamanı geldi)
Моей сестре нравится кататься на велосипеде	Bisiklet sürmek kız kardeşimin hoşuna gidiyor
Магазин уже закрылся	Dükkân zaten kapandı
Когда вы встретились?	Siz ne zaman buluştunuz?
Мама и папа встретились в парке	Anne ve baba parkta buluştular
Я очень хочу с тобой встретиться	Ben seninle buluşmayı çok istiyorum
Мы никогда не ссоримся	Biz hiçbir zaman kavga etmeyiz
Когда открылось это кафе?	Bu kafe ne zaman açıldı?
Эта выставка открылась в прошлом месяце	Bu sergi geçen ay açıldı
Том поцеловался со своей девушкой	Tom kız arkadaşıyla öpüştü
Я редко ссорюсь с мамой	Ben annemle nadiren tartışıyorum
Он брился вчера	O dün tıraş oldu
Дети так быстро меняются!	Çocuklar o kadar hızlı değişiyorlar ki!
Как она себя чувствует	O kendini nasıl hissediyor?
Видите как он двигается	Onun nasıl hareket ettiğini görüyor musunuz?
В этой коробке осталось только два карандаша	Bu kutuda sadece iki kurşun kalem kaldı
Мы о тебе беспокоимся	Biz senin hakkında endişeleniyoruz
У тебя ещё остался шоколад	Senin halen artakalan çikolatan var mı? (Hala çikolatan kaldı mı?)
Они поцеловались в ресторане	Onlar restoranda öpüştüler
Девочка тихо смеётся	Kız çocuğu sessizce gülüyor

Где ты родился?	Sen nerede doğdun?
Летом становится тепло	Yazın hava ısınıyor
Ты заботишься обо мне	Sen benimle ilgileniyorsun
Почему ты смеешься?	Sen neden gülüyorsun?
Мы не боимся проблем	Biz problemlerden korkmayız
Я тебя боюсь	Ben senden korkuyorum
Я возвращаюсь домой	Ben eve dönüyorum
Муж и жена часто ссорятся	Karı koca sık sık kavga ediyorlar
Эта выставка открылась в прошлом месяце	Bu sergi geçen ay açıldı
Магазин уже закрылся	Dükkân zaten kapandı
Это наша общая проблема	Bu bizim ortak problemimiz
Мой кот больше твоего	Benim kedim seninkinden daha büyük
В прошлом месяце мама возвращалась с работы в пять часов	Geçen ay anne işten saat beşte döndü

Şehir

➤ повар	Aşçı, şef
➤ итальянец - итальянка	İtalyan
➤ немец - немка	Alman
➤ американец американка	Amerikan
➤ китайцев	Çinli
➤ столица	Başkent
➤ район	Semt, ilçe
➤ остановка	Durmak
➤ центр	Merkez
➤ сторона	Taraf
➤ другой	Başka, diğer
➤ иностранец	Yabancı
➤ железный	Demirden
➤ железная дорога	Demiryolu
➤ станция	İstasyon
➤ закрыто	Kapalı
➤ угол	Köşe
➤ свободен	Müsait
➤ кинотеатр	Sinema
➤ Вход	Giriş
➤ выход	Çıkış
➤ супермаркет	Süpermarket
➤ По-моему	Bence
Директор нашей компании — итальянец	Bizim şirketimizin müdürü İtalyan
на этой площади	Bu meydanda
Я люблю кафе на площади	Ben meydandaki kafeyi seviyorum
Автобус около остановки	Otobüs durağın yanında
Рядом со мной живёт много китайцев	Benim yakınımda yaşayan birçok Çinli var
Наш учитель — китаец	Bizim öğretmenimiz Çinli
Анна снимает квартиру в центре города	Anna şehrin merkezinde apartman dairesi kir alıyor
Мы гуляем по площади	Biz meydanda dolanıyoruz

Мы далеко от центра	Biz merkezden uzaktayız
Вы на нашей стороне?	Siz bizim tarafta mısınız?
Возле площади две автобусные остановки	Meydanın yakınında iki otobüs durağı var
В нашем районе больше иностранцев, чем в центре	Bizim ilçemizde merkezdekenden daha fazla yabancı var
В нашем кафе есть обеды	Bizim kafemizde öğle yemekleri vardır
автобусная остановка	Otobüs durağı
“Иностранец” значит, что он из другой страны	Yabancı, birisinin başka ülkeden olduğu anlamına gelir
Мост перед нами	Köprü bizim önümüzde
Слева площадь, а за ней — железная дорога	Solda meydan var, onun arkasındaysa demiryolu
Железная дорога далеко от моста а метро близко	Demiryolu köprüden uzak ama metro yakın
Рядом с нами гостиница и железная дорога	Bizim yakınımızda otel ve demiryolu var
Я вижу железную дорогу, но где станция?	Ben demiryolunu görüyorum ama istasyon nerede?
Кафе справа закрыто, но в этом районе есть ещё одно	Sağdaki kafe kapalı ama bu semtte bir tane daha var
Моя мама — немка, а не итальянка	Benim annem Alman, ve İtalyan değil
Вера — актриса из Москвы	Vera Moskova’lı bir aktris
Она немка но знает ещё три языка	O, Alman ama üç dil daha biliyor
Ты послезавтра свободен?	Sen öbür gün müsait misin?
Я иду к реке	Ben nehre doğru gidiyorum
Я жду вас около ресторана	Ben sizi restoranın yanında bekliyorum
Смотрите во всех кинотеатрах страны!	Ülkenin tüm sinemalarında izleyin!
Справа от гостиницы есть хороший ресторан	Otelin sağında iyi bir restoran var
Автор книги ждёт нас на углу рядом с банком	Kitabın yazarı bankanın yanındaki köşede bizi bekliyor
В июне кинотеатр несколько дней будет закрыт	Haziranda sinema birkaç gün kapalı olacak
Супермаркет не на следующей остановке	Süpermarket bir sonraki durak değil
По-моему, ресторан уже открыт	Bence restoran zaten açık
По-моему, сейчас столица не в Петербурге	Bence şu anda başkent Petersburg değil
Вход на станцию — за углом	İstasyona giriş köşe başında
Тебе нравится наш район?	Sen bizim semtimizi beğeniyor musun?
х повар — иностранец, но я не знаю, откуда он	Onların aşçısı yabancı ama ben onu nereli olduğunu bilmiyorum
Мой дядя живёт в столице	Benim dayım başkentte yaşıyor
С нами работает итальянка	Bizimle çalışan bir İtalyan var
У нашей компании есть свой повар	Bizim şirketimizin kendi şefi var
В вашем городе есть театр?	Sizin şehrinizde tiyatro var mı?
Рядом с выходом из метро тепло	Metro çıkışının yanı ılık
В этом здании много этажей	Bu binada birçok kat var
Бизнесменам нравится этот район города	İş adamları şehrin bu bölgesini beğeniyorlar

Ülke ve Yerler

➤ карта	Harita
➤ италия	İtalya

➤ Турция	Türkiye
➤ Англия	İngiltere
➤ Польша	Polonya
➤ Китай	Çin
➤ Испания	İspanya
➤ Казахстане	Kazakistan
➤ Сибирь	Siibirya
➤ французский, француз	Fransızca, Fransız
➤ понравиться	Beğenmek
➤ Киев	Kiev
➤ гора	Dağ
➤ почти	Neredeyse
➤ японский	Japonca
➤ иностранный	Yabancı
Жена моего брата – американка	Benim erkek kardeşimin karısı Amerikalı
Мне понравилась эта	Ben bunu beğendim
Я приеду в Киев в феврале	Ben şubatта Kiev'e varacağım
Он снова приедет в Москву через полгода	O altı ay içerisinde Moskova'ya yeniden gelecek
Этот писатель приедет в Киев в мае	Bu yazar mayısta Kiev'e varacak
Мы смотрим футбол - Россия играет с Италией	Biz futbol izliyoruz, Rusya İtalya'yla oynuyor
Анна учится в университете в Италии	Anna İtalya'da üniversitede eğitim görüyor
Этому американцу Москва понравилась больше, чем Петербург.	Bu Amerikan, Moskova'yı Petersburg'dan daha çok beğendi
И в июле, и в августе я был в Киеве	Ben hem temmuzda hem ağustosta Kiev'deydim
Завтра мы идём в горы	Yarın biz dağlara gidiyoruz
Да, мы почти приехали	Evet biz neredeyse vardık
Ты когда-нибудь был в Китае?	Sen hiç Çin'de bulundun mu?
Япония — страна, где много гор	Japonya birçok dağın olduğu bir ülkedir
новости на японском	Japonca dilinde haberler
Твой брат когда-нибудь был на этой горе?	Senin erkek kardeşin hiç bu dağda bulundu mu?
В Японии все говорят на японском, а английский почти не знают	Japonya'da herkes Japonca konuşuyor ama İngilizce neredeyse bilinmiyor
Она не японка, а русская, но по-японски тоже говорит	O Japon değil Rus ama Japonca da konuşuyor
В Белоруссии много спортсменов	Belarus'ta birçok sporcu var
В этой группе есть французские спортсмены	Bu grupta Fransız sporcular var
Вчера этот французский спортсмен приехал в Канаду	Dün bu Fransız sporcu Kanada'ya vardı
Тут живёт много французов и японцев	Burada yaşayan birçok Fransız ve Japon var
Мы хорошо отдохнули вчера	Biz dün iyi dinlendik
Я хочу в Англию, я там ещё не был	Ben İngiltere'ye gitmek istiyorum, ben henüz orada bulunmadım
Я люблю читать иностранные книги и газеты	Ben Yabancı kitapları ve gazeteleri okumayı seviyorum
Тим знает итальянский и украинский, хотя он из Испании	Tim İspanyol olmasına rağmen İtalyanca ve Ukraynaca biliyor
Вчера мой друг приехал из Англии	Dün benim arkadaşım İngiltere'den geldi
Ты много работал тебе надо отдохнуть	Sen çok çalıştın, senin dinlenmen lazım (Sana dinlenme gerek)

Ему нравятся итальянские машины	O İtalyan arabalarında hoşlanır
Для меня русский — это иностранный язык	Benim için Rusça yabancı dil
Добро пожаловать!	Hoş geldiniz!
Твоим родителям понравился Лондон?	Londra senin ebeveynlerinin hoşuna gitti mi?
В Казахстане почти все говорят по-русски	Kazakistan'da neredeyse herkes Rusça konuşuyor
Мой друг едет в Японию	Benim arkadaşım Japonya'ya gidiyor
Один американец был в Японии Китае и Италии	Tek bir Amerikalı, Japonya'da, Çin'de ve İtalya'daydı
Эти спортсмены приехали из Белоруссии	Bu sporcular Belarus'tan geldiler
Вчера этот французский спортсмен приехал в Канаду	Dün bu Fransız sporcu Kanada'ya vardı (geldi)
В нашей группе есть студент японец	Bizim grubumuzda Japon öğrenci var
Для меня русский — это иностранный язык	Benim için Rusça yabancı bir dil
Он раньше жил в Москве, а сейчас в Лондоне	O önceden Moskova'da yaşıyordu ama şimdi Londra'da
Я долго жил в Сибири	Ben uzun süre Sibirya'da yaşadım
Вчера мой друг приехал из Англии	Dün benim arkadaşım İngiltere'den geldi
Дженни — спортсменка из Канады	Jenny Kanadalı bir sporcu
Наши гости приехали из Киева	Bizim misafirlerimiz Kiev'den geldiler.
Ты хочешь жить в Польше?	Sen Polonya'da yaşamak ister misin?
На этой карте Япония и Китай	Bu haritada Japonya ve Çin var
У меня в комнате деревянный пол	Benim odamda ahşap zemin var
Он едет в Москву четвёртый раз	O Moskova'ya dördüncü kez gidiyor

Alışveriş

➤ овощ	Sebze
➤ фрукты	Meyve
➤ мясо	Et
➤ вино	Şarap
➤ нужно	Lazım, ihtiyaç
➤ найти	Bulmak
➤ вам	Size
➤ купить	Satın almak
➤ платить	Ödemek, ödeme yapmak
➤ одежда	Kıyafetler, kumaş
➤ куртка	Ceket
➤ пальто	Palto, kaban
➤ брюки	Pantolon
➤ рубашка	Gömlek
➤ платье	Elbise
➤ юбка	Etek
➤ те	Şu
➤ вон	Orada
➤ искать	Aramak
➤ обувь	Ayakkabı
➤ размер	Ölçü, beden
Мне нужно молоко	Bana süt lazım

Вам нужны карандаши	Kurşun kalemler size lazım (Kalemlere ihtiyacınız var)
Мне нужно найти рис	Benim pirinç bulmam gerek
Этому мальчику нужно больше спать	Bu oğlanın daha fazla uyuması lazım
Я покажу, где чай	Ben çayın nerede olduğunu göstereceğim
Нам это теперь не нужно	Bizim buna artık ihtiyacımız yok
Как вам не стыдно?	Siz nasıl utanmazsınız? (Utanmalısınız)
Сейчас я покажу Испании на карте	Şimdi ben İspanya'yı haritada göstereceğim
Ей нужны чай и кофе	Ona çay ve kahve lazım
Какой город вам больше понравился?	Siz hangi şehri daha çok beğendiniz?
Вам нужны овощи?	Size sebzeler lazım mı? (Sebzeye ihtiyacınız var mı?)
Всем школам нужны ученики	Bütün okullara öğrenciler lazım
Извините, где найти хлеб?	Affedersiniz, ekmek nerede bulunur?
Я хочу найти тихое место	Ben sessiz bir yer bulmak istiyorum
Я покажу вам, где хлеб	Ben size ekmeğin nerede olduğunu göstereceğim
Я не люблю много платить	Ben çok ödeme yapmayı sevmiyorum
Где мне найти мясо?	Ben nerede et bulurum?
А где у вас вино?	Peki ya sizin nerde şarabınız var?
Ищу дом	Ben bir ev arıyorum
Я ищу куртку	Ben bir ceket arıyorum
Ты мне нужна	Bana sen lazımsın
Извините, я ищу карандаши	Affedersiniz, ben kurşun kalemleri arıyorum
Я хочу купить кошке мясо	Ben kediye et satın almak istiyorum
Мне нужно купить карандаши	Benim kalemleri satın almam gerek
Мне нужно купить куртку	Benim ceketini satın almam lazım
Твоим родителям сейчас нужна машина?	Senin ebeveynlerine şu an araba lazım mı?
Где купить одежду?	Nereden kıyafet satın alınır?
Маме нужна ещё одна лошадь	Anneye hala bir at lazım
Пальто ничего мне нравится	Palto kötü değil ben beğeniyorum
Тебе нравятся те овощи?	Sen şu sebzeleri beğeniyor musun?
Извините, мы ищем театр	Affedersiniz, biz tiyatroyu arıyoruz
Вон ту юбку, пожалуйста	Oradaki eteği, lütfen
Вон тот стол длиннее моего	Oradaki masa benimkinden daha uzun
Дайте, пожалуйста, вон то пальто	Lütfen bana o paltoyu verin
Мой брат ищет свою жену	Benim erkek kardeşim kendi karısını arıyor
Мой брат хочет купить одежду	Benim erkek kardeşim kıyafeti satın almak istiyor
Здесь нет обуви	Burada ayakkabı yok
Дайте пальто побольше, пожалуйста	Biraz daha büyük bir palto verin, lütfen
Она ищет брюки побольше	O biraz daha büyük bir pantolon arıyor
Какой вам нужен размер?	Size hangi ölçü (benden) lazım?
Ему нужен размер побольше	Ona biraz daha büyük bir ölçü (beden) lazım
Ей нужен размер поменьше	Ona biraz daha küçük bir ölçü lazım
Эта куртка поменьше	Bu ceket biraz daha küçük
У вас есть рубашка поменьше?	Sizin biraz daha küçük (beden) bir gömleğiniz var mı?
Это очень хорошая обувь	Bu çok güzel bir ayakkabı

Непонятно, велика рубашка или мала	Gömleğin büyük ya da küçük olduğu net değil
Нам трудно есть мясо без ножей	Bizim için bıçaklar olmadan et yemek zordur
У меня тёплая куртка и тёплый свитер	Benim ılık bir ceketim ve ılık bir kazağım var
Деньги вон там, в коробке	Paralar tam oradadır, kutuda
Школе нужен новый учитель	Okula yeni öğretmen lazım (Okulun yeni bir öğretmene ihtiyacı var)
Мне нужна хорошая куртка	Bana güzel bir ceket lazım (İyi bir cekete ihtiyacım var)
Вам понравится этот итальянский ресторан	Bu İtalyan restoranı sizin hoşunuza gidecek
Человеку нужно спать	İnsanın uyuması gerek
Нам нужно договориться с хозяином квартиры	Bizim dairenin sahibiyle anlaşmamız gerek
Школам нужны такие директора	Okullara böyle müdürler lazım
Я хочу найти тихое место	Ben sessiz bir yer bulmak istiyorum
Что этой девочке нужно?	Bu kıza ne lazım?
Вам понравится хозяин, он приятный человек	Siz ev sahibini beğeneceksiniz, o sevimli bir kişi
Что вам нужно?	Size ne lazım?
Мальчикам надо купить овощи	Oğlanların sebzeleri satın alması lazım
Я хочу купить карту Италии	Ben İtalya'nın bir haritasını satın almak istiyorum
Я ищу вход в театр	Ben tiyatroya giriş (girişini) arıyorum
Вы можете купить французское вино в этом магазине	Siz bu dükkânda Fransız şarabı satın alabilirsiniz
Пальто ему немного велико	Palto ona biraz büyük
Моя дочка надела белое пальто	Benim kızım beyaz bir palto giyindi
Вы должны надеть рубашку	Siz gömlek giyinmelisiniz
Кто эта весёлая женщина в синей рубашке?	Mavi gömlekli bu neşeli kadın kim?
Мой брат парень в красной рубашке	Benim erkek kardeşim kırmızı gömleğin içindeki arkadaştır
Для кого вам нужна рубашка?	Size gömlek kim için lazım?
Рубашка должна быть здесь	Gömlek burada olmalı
Обувь из этого магазина мне мала	Bu dükkândan ayakkabı bana küçük
На девушке брюки, чёрная кофточка и туфли	Kız pantolon, siyah bluz ve ayakkabı giyiyor
Кажется, платье мне велико	Görünüşe göre elbise bana büyük
Какие овощи тебе нужны?	Hangi sebzeler lazım sana?
Вчера я объяснял детям слова	Dün ben çocuklara kelimeleri açıkladım
Где мне найти фрукты?	Ben meyveleri nerede bulabilirim?
Я не покажу тебе свой язык	Ben sana kendi dilimi göstermeyeceğim
Нам нужен быстрый результат	Bize hızlı sonuç lazım
Нам это теперь не нужно	Bizim artık buna ihtiyacımız yok

Planlar

➤ закончить	Tamamlamak, bitirmek
➤ осмотреть	Denetlemek, kontrol etmek
➤ приезжать	Gelmek
➤ вернуться	Geri dönmek
➤ путешествовать	Seyahat etmek

➤ встречается	Görüşmek
➤ собираюсь	Planlamak, niyetlenmek, hedeflemek
➤ принести	Getirmek
➤ подождать	Beklemek
➤ продолжить	Devam etmek
➤ постирать	(çamaşır) Yıkamak
➤ потратить	Harcamak
Я хочу вернуться в Польшу	Ben Polonya'ya geri dönmek istiyorum
Иван встречается с Дженни	İvan Jenny ile görüşüyor (çıkıyor)
Я не знал, что они встречаются	Ben onların görüştüklerini (sevgili olduklarını) bilmiyordum
Я не собираюсь с ним встречаться	Ben onunla görüşmeyi planlamıyorum (görüşme niyetinde değilim)
Я собираюсь путешествовать по Европе	Ben Avrupa civarında seyahat etmeyi planlıyorum
А я собиралась подождать тут	Ve ben burada beklemeyi planlıyordum
Через неделю врач собирается осмотреть его ещё раз	Bir hafta içinde doktor onu bir kere daha kontrol etmeyi planlıyor
Тим собирается вернуться в пять	Tim (saat) beşte geri dönmeyi planlıyor
Он собирается закончить через час	O bir saat içinde bitirmeyi planlıyor
Мы больше не собираемся туда приезжать	Biz oraya gelmeyi artık planlamıyoruz
Мы собираемся принести им несколько книг	Biz onlara birkaç kitap getirmeyi planlıyoruz
Мы больше не собираемся туда приезжать	Biz oraya gelmeyi artık planlamıyoruz
Я хочу постирать это платье	Ben bu elbiseyi yıkamak istiyorum
Я собираюсь потратить немного меньше вас	Ben sizden biraz daha az harcamayı planlıyorum
Мы собираемся потратить почти все деньги	Biz neredeyse bütün parayı harcamayı planlıyoruz
Я продолжил	Ben devam ediyordum
Мы собирались вернуться до одиннадцати	Biz on birden önce dönmeyi planlıyorduk
А я собиралась подождать тут	Ve ben burada beklemeyi planlıyordum
Я собирался принести конфеты	Ben şekerleri getirmeyi planlıyordum
Я уйду, но вы можете продолжить работу без меня	Ben ayrılıyorum ama siz çalışmaya bensiz devam edebilirsiniz
Я собирался идти домой, но нужно подождать Дженни	Ben eve gitmeyi planlıyordum ama Jenny'i beklemem gerek
Моя тётя собиралась всё постирать ещё вчера	Benim halam her şeyi yıkamayı daha dün den planlıyordu
Она говорит что собирается вернуться во вторник	O, salı günü geri dönmeyi planladığını söylüyor
Я приезжал!	Ben geldim!
Я люблю путешествовать летом	Ben yazın seyahat etmeyi seviyorum
Не беспокойтесь!	Endişelenmeyin!
Пора возвращаться	Dönme vakti geldi
Какие части тела ты знаешь?	Sen vücudun hangi parçalarını biliyorsun?

Öneriler

➤ вдвоём	Baş başa, birlikte
➤ загорать	Güneşlenmek

➤ рисовать	Boyamak, çizmek
Давай нарисуем цветы и пойдём гулять	(Haydi) çiçekleri çizelim ve dolanmaya gidelim
Тим загорает на крыше	Tim çatıda güneşleniyor
Мы не знаем друг друга	Biz birbirimizi tanımıyoruz
Там было очень шумно, и мы не слышали друг друга	Orası çok gürültülüydü ve birbirimizi duymuyorduk
Мы идём в магазин вдвоём	Biz baş başa mağazaya gidiyoruz
Мы ужинаем вдвоём	Biz baş başa akşam yemeği yiyoruz
Они всегда ужинают вдвоём	Onlar her zaman baş başa akşam yemeği yerler
Давай пойдём загорать вдвоём	İkimiz beraber güneşlenmeye gidelim
Давайте отдыхать!	(Haydi) dinlenelim!
Давайте играть друг с другом!	(Haydi) beraber oynayalım!
Давай ему поможем	Ona yardım edelim
Давай поможем друг другу	Birbirimize yardım edelim
Давайте купим эти очки	Bu gözlükleri satın alalım
Давай пойдём в магазин и купим новый телевизор	Mağazaya gidelim ve yeni bir televizyon satın alalım
Давайте проведём утро дома	Sabahı evde geçirelim
Давай проведём день в парке	Günü parkta geçirelim
Давай встанем завтра в семь	Yarın yedide kalkalım
Давайте завтра встанем в шесть	Yarın altıda kalkalım
Давайте послезавтра встанем в девять	Öbür gün dokuzda kalkalım
Давай посмотрим другой фильм	Başka bir film izleyelim
Давай проведём эту ночь вдвоём	Bu geceyi beraber geçirelim
Тим и Анна живут там вдвоём	Tim ve Anna orada baş başa (birlikte) yaşıyorlar
По выходным я много читаю	Hafta sonları ben çok okurum
Несколько мышей едят сыр	Birkaç fare peynir yiyor

Okul Hayatı

➤ колледж	Kolej
➤ урока	Ders
➤ учебник	Ders kitabı, not defteri
➤ экзамен	Sınav
➤ первый	Birinci
➤ второй	İkinci
➤ третий	Üçüncü
➤ четвертый	Dördüncü
➤ классе	Sınıf
➤ занятия	Dersler
➤ этаж	Kat
➤ плавать	Yüzmek
➤ считать	Saymak
➤ положите	(yere) koymak
➤ библиотека	Kütüphane
➤ упражнение	Egzersiz
➤ литература	Edebiyat
➤ Биология	Biyoloji
➤ физика	Fizik

➤ факультет	Fakülte
➤ кабинет	Oda (Çalışma/Profesyonel)
➤ комната	Oda (Genel/Evsel)
➤ здание	Bina
➤ Пятёрка	5 (not olarak, Pekiyi)
➤ четвёрка	4 (not olarak, İyi)
➤ двойка	2 - 1 (Başarısız notu)
➤ предмет	Konu
➤ окончить	Bitirmek
➤ поступить	Kaydolmak
➤ этаже	Kat
➤ сложный	Karışık, zor, komplike
➤ более-менее	Aşağı yukarı
➤ текст	Metin
➤ сильного	İşini yapabilen
➤ после	Arkasında, sonrasında
➤ плавать	Yüzmek
➤ весь	Bütün, tüm
➤ готовиться	Hazırlanmak
➤ доска	Karatahta
➤ простой	Basit
➤ внимательна	Dikkatli, özenli
➤ потерять	kaybetmek
двойка по биологии	Biyolojiden 1
двойка по математике	Matematikten başarısız
Подожди, ты второй!	Bekle, sen ikincisin!
Я — первый!	Ben birinciyim!
Кто самый сильный в вашем классе?	Sizin sınıfınızda en güçlü kim?
Мой брат учится в третьем классе	Benim erkek kardeşim üçüncü sınıfta eğitim görüyor
Он родился в две тысячи первом году	O 2001 yılında doğdu
Сделай уроки сам	Dersleri (ödevleri) kendi başına yap
Это первая страница моей новой книги	Bu benim yeni kitabımın ilk sayfası
Возьмите учебники и положите их в коробку	Not defterlerini alın ve onları kutuya koyun
Они окончили колледж	Onlar koleji bitirdiler
В школе тридцать кабинетов	Okulda otuz oda var
В четвёртом классе хорошие учителя	Dördüncü sınıfta iyi öğretmenler var
Где пятый кабинет?	Beşinci oda nerede?
Где в школе шестой кабинет?	Okulda altıncı oda nerededir?
Вера окончила университет	Vera üniversiteyi bitirdi (mezun oldu)
У нас в университете сильный физический факультет	Bizim üniversitemizin güçlü bir fizik fakültesi var
Следующий урок, история России	Sıradaki ders, Rusya tarihi
Нашего повара знает весь университет	Bütün üniversite bizim aşçımızı tanır
Она не понимает упражнение	O egzersizi anlamıyor
Вчера я смотрела этот фильм уже девятый	Dün ben bu filmi zaten dokuzuncu kez izledim
Том любит математику, а я нет	Tom matematiği seviyor ama ben sevmiyorum
Литература — мой любимый предмет	Edebiyat - benim favori konum
Я хочу поступить в этот университет	Ben bu üniversiteye kaydolmak istiyorum

Директор школы — на втором этаже	Okulun müdürü - ikinci katta
Директор школы в третьем кабинете	Okulun müdürü üçüncü odada
Хозяин здания наш бизнес партнёр	Binanın sahibi bizim iş ortağımız
Китайская литература на втором этаже	Çin edebiyatı ikinci katta
Вера поступила в известный университет	Vera bilindik bir üniversiteye kaydoldu
пятёрка по китайскому	Çince'den pekiyi
Мне не нужна четвёрка	Benim (not olarak) bir iyi'ye ihtiyacım yok
Мамы не любят двойки	Anneler başarısız notları sevmezler
Китайский — сложный язык	Çince - komplike bir dil
История интересный предмет но мне больше нравится литература	Tarih ilginç bir konudur ama edebiyat benim daha çok hoşuma gider
История — наш любимый предмет в школе	Tarih, bizim okuldaki favori konumuz
Я думаю, немецкий — это сложный язык	Bence Almanca karışık bir dil
Ей нравится более короткий текст	O daha kısa metni beğenir
Эта книга не менее интересная	Bu kitap daha az ilginç değil
Я это более-менее понимаю	Ben bunu aşağı yukarı anlıyorum
Дайте мне более длинный текст, пожалуйста	Bana daha uzun bir metin verin, lütfen
Вера читает короткий текст из учебника	Vera ders kitabından kısa bir metin okuyor
Наш учитель говорит что физика всем нужна	Bizim öğretmenimiz fiziğin herkese lazım olduğunu söylüyor
В нашей группе нет сильного физика	Bizim grubumuzda işini yapabilen fizikçi yok
Только после тебя	Önden buyur (Ancak senden sonra)
Только после вас!	Önden buyurun!
Том хорошо считает	Tom güzel sayıyor
Библиотека открыта до девяти	Kütüphane dokuza kadar açık
Я собираюсь подождать до вечера	Ben akşama kadar beklemeyi planlıyorum
Мои друзья будут у нас дома до десяти часов	Benim arkadaşlarım saat ona kadar bizim evimizde olacaklar
Ваня учится считать до пяти	Vanya beşe kadar saymayı öğreniyor
Ему пять лет и он уже умеет считать до десяти	O beş yaşında ve zaten ona kadar sayabiliyor
Наш дедушка — итальянец, но последние четыре года он живёт в Америке	Bizim dedemiz İtalyan ama son dört yıldır Amerika'da yaşıyor
Пора идти на занятия	Sınıflara (derslere) gitme vakti
У нас в школе занятия до пяти часов	Bizim okulumuzda saat beşe kadar dersler var
Ей эти занятия не нравятся	O bu sınıfları beğenmez
Мой брат хочет поступить на юридический факультет	Benim erkek kardeşim hukuk fakültesine kaydolmak istiyor
У нас в университете сильный физический факультет	Bizim üniversitemizin güçlü bir fizik fakültesi var
Когда вы научились плавать?	Siz yüzmeyi ne zaman öğrendiniz?
Она научилась плавать в школе	O yüzmeyi okulda öğrendi
Сколько студентов на биологическом факультете?	Kaç tane öğrenci biyoloji fakültesinde?
Вера весь вечер готовилась к экзамену	Vera tüm akşam sınav için hazırlandı
Вся моя жизнь это музыка	Benim bütün hayatım müzik
В понедельник у нас только математика с утра до вечера	Pazartesi günü bizim sadece matematiğimiz var Sabahtan akşama kadar

Этот кинотеатр открыт с десяти утра	Bu sinema sabah ondan beri açık
Я преподаю физику	Ben fizik öğretiyorum
Мы никогда не были в этой стране	Biz hiçbir zaman bu ülkede bulunmadık
Это простое упражнение	Bu basit bir egzersiz
Это правило очень простое	Bu kural çok basit
Прочитай этот текст ещё раз	Bu metni bir kere daha oku
Напиши это слово пять раз	Bu kelimeyi beş kez yaz
Прочитай это, когда у тебя будет время	Bunu zamanın olunca oku
Напишите перевод текста, пожалуйста	Metnin çevirisini yazın lütfen
Её мать преподаёт в колледже	Onun annesi kolejde öğretiyor
Прочитайте это со своим ребёнком	Bunu kendi çocuğunuz ile birlikte okuyunuz
Что вы преподаёте?	Siz ne öğretiyorsunuz?
Ему часто нужно работать до пяти вечера	Onun sık sık akşam beşe kadar çalışması gerek
Мои друзья будут у нас дома до десяти часов	Benim arkadaşlarım, saat ona kadar bizim evimizde olacaklar
Через год Дженни будет в третьем классе	Bir yıl içinde (sonra) Jenny üçüncü sınıf olacak
В школе тридцать кабинетов	Okulda otuz oda var
Я окончил школу в прошлом году	Ben geçen yıl okulu bitirdim
В четвёртом классе хорошие учителя	Dördüncü sınıfta iyi öğretmenler var
Мой старший брат учится в десятом классе	Benim abim onuncu sınıfta okuyor
Ждите меня у библиотеки	Beni kütüphanenin yanında bekleyin
Я знаю это упражнение	Ben bu egzersizi biliyorum
Что тебе больше нравится, математика или литература?	Sen hangisini daha çok seviyorsun, matematiği mi yoksa edebiyatı mı?
Ваня поступил в университет в Петербурге	Vanya Petersburg'da bir üniversiteye kaydoldu
Bu binada birçok kat var	Bu binada birçok kat var
Что интереснее, математика или китайский?	Hangisi daha ilginç, matematik mi Çince mi?
Это самое высокое здание в городе	Bu, şehirdeki en yüksek bina
У моего друга пятёрка по математике	Benim arkadaşımın matematikten pekiyesi var
Сейчас директор нашей школы — Иван Иванович	Şu anda okulumuzun müdürü İvan İvanoviç
Этому зданию много лет	Bu bina çok yaşlı
Позвоните нам вечером	Bizi akşamleyin arayınız
В последнее время моя тётя поздно ложится	Son zamanlarda benim teyzem geç yatıyor
В последнее время я гораздо лучше сплю чем раньше	Son zamanlarda ben eskiye göre çok daha iyi uyuyorum
Последний урок — музыка	Son ders müzik
В последнее время я поздно завтракаю	Son zamanlarda ben geç kahvaltı yapıyorum
На доске только два слова	Karatahtada yalnızca iki kelime var
Эти книги были от меня	Bu kitaplar bendendi
Напишите перевод текста пожалуйста	Metnin çevirisini yazın lütfen
В следующий раз будь внимательна во время урока	Bir dahaki sefere ders esnasında dikkatli ol
Откройте, пожалуйста, свой учебник	Kendi ders kitabınızı açın lütfen
Какой предмет вам больше нравится математика или английский?	Siz hangi konuyu daha çok beğeniyorsunuz – matematik mi İngilizce mi?
Ждите меня у библиотеки	Beni kütüphanenin yanında bekleyin
Я делаю это упражнение	Ben bu egzersizi yapıyorum

Теперь закрой книгу и скажи, о чём текст	Artık kitabı kapatıp (kapat ve) metnin ne hakkında olduğunu söyle
Мой друг часто теряет книги	Benim arkadaşım sık sık kitapları kaybeder

Belgisiz Zamir³⁷

➤ что-нибудь	Herhangi bir şey
➤ Кто-нибудь	Herhangi biri
➤ где-нибудь	Herhangi bir yer
➤ чем-нибудь	Herhangi bir şekilde
➤ какого-нибудь	Biraz, herhangi bir
➤ что-то	Bir şey
➤ Кто-то	Birisi
➤ где-то	Bir yerde
➤	
➤ того, что	O
➤ Грустно	Üzücü
➤ которое	Hangi, olan
➤ отличаться	Farklılık göstermek, farklı olmak
➤ никто	Hiç kimse
➤ нигде	Hiçbir yerde
➤ Жаль	Ne yazık ki
➤ обычный	Sıradan
➤ точно	Kesinlikle, aynen, tam olarak
Который час?	Saat kaç?
Кто-нибудь меня помнит?	Birisi beni hatırlıyor mu? (Beni hatırlayan birisi var mı?)
Ктонибудь из вас умеет плавать?	Sizden herhangi biri yüzebiliyor mu? (Aranızda yüzme bilen var mı?)
Купи что-нибудь на обед	Öğle yemeğine herhangi bir şey satın al
У меня нет того, что вы просите	Bende sizin talep ettiğiniz şey yok
Кто-нибудь всегда знает, что делать	Birisi her zaman ne yapılacağını bilir
Мне грустно, потому, что ты далеко	Ben üzülüyorum çünkü sen uzaktasın
Грустно, что погода такая плохая	Havanın böyle kötü olması üzücü
Где молоко, которое было в холодильнике?	Buzdolabında olan süt nerede?
То, что вы говорите, очень грустно	Sizin konuştuğunuz şey çok üzücü
тот ресторан, где мы были в августе	Ağustosta bulunduğumuz o restoran
Вы что-нибудь слышали о Дженни?	Siz Jenny hakkında herhangi bir şey duydunuz mu?
Ваня, давай что-нибудь нарисуем	Vanya, haydi bir şeyler çizelim
Купи куртку которая дешевле	Daha ucuz olan ceketini satın al
У вас есть что-нибудь вкусное?	Sizde lezzetli bir şey var mı?
Что такое жизнь?	Hayat nedir?
Я никому не верю	Ben hiç kimseye inanmıyorum
Вы видели где-нибудь в лесу мышей?	Ormanda herhangi bir yerde fareleri gördünüz mü?
Меня никто не видел	Beni hiç kimse görmedi

³⁷ Varlıkların yerini belli belirsiz bir şekilde tutan zamir

Директор чем-нибудь отличается от обычного учителя?	Bir müdür ile sıradan bir öğretmen arasında fark var mı?
Жаль, что никто из вас не знает, что такое нормальный кофе	Ne yazık ki sizden hiç kimse normal bir kahvenin ne olduğunu bilmiyor
Тут никто не готовит самый обычный борщ	Burada hiç kimse tamamen sıradan bir borş yağıamaz
Жалко, что этого композитора не знают в России	Ne yazık ki bu besteci Rusya'da bilinmiyor
Чем отличаются стол и стул?	Masa ve sandalye arasındaki fark ne?
У тебя есть какая нибудь ложка?	Senin herhangi bir kaşığın var mı?
Я не вижу его нигде	Ben onu hiçbir yerde görmüyorum
Её романы не продают нигде	Onun romanları hiçbir yerde satılmıyor
Я его где-то видела	Ben onu bir yerde gördüm
Автор этой книги сейчас живёт где то на севере страны	Bu kitabın yazarı şu anda ülkenin kuzeyinde bir yerde yaşıyor
Наша кошка спит где-то	Bizim kedimiz bir yerde uyuyor
Кажется, я что-то нашла	Görünüşe göre ben bir şey buldum
Она всегда что-то делает	O her zaman bir şey yapar
Мальчик с кем-то говорит	Oğlan birisiyle konuşuyor
Ученик ждёт кого-то возле библиотеки	Öğrenci kütüphanenin yanında birisini bekliyor
Кто-то стоит у ресторана и курит	Birisi restoranın yanında duruyor ve sigara içiyor
Мальчик смотрел в окно и о чём-то думал	Oğlan pencereden bakıyordu ve bir şey hakkında düşünüyordu
Никто меня нигде не ждёт	Hiç kimse beni hiçbir yerde beklemiyor
Купи нам какого-нибудь хлеба	Bize biraz ekmek satın al
Я точно не знаю	Ben tam olarak bilmiyorum
Тому , кто любит кофе, понравится наше кафе	Bu yüzden kahve seven kişiye, kafemiz hoşuna gider

Rusça Pratik Cümle Egzersizleri

Bu liste, temel kelime hazinesini pekiştirmek ve okuma egzersizi yapmak için hazırlanmıştır.

Aşağıdaki tablo, daha önceden buradaki örnek pratik cümlelerde kullanılmayan ancak örnek cümleler dosyasında sıkça kullanılan isim, sıfat ve diğer kelime türlerini içermektedir.

Rusça (Temel Form)	Türkçe Karşılığı	Cümle No
İSİMLER (Eşyalar & Mekanlar)		
Книга	Kitap	1
Письмо	Mektup	2
Парк	Park	7
Кот	Erkek Kedi	10
Хлеб	Ekmek	17
Дверь	Kapı	25
Ребёнок	Çocuk	26
Стол	Masa	43
Лампа	Lamba	44
Здание	Bina	55
Магазин	Mağaza	67

Рынок	Pazar (Alışveriş yeri)	68
Банк	Banka	70
Сестра	Kız kardeş	74
Пицца	Pizza	82
Сахар	Şeker (Toz/Küp)	83
Кофе	Kahve	84
Молоко	Süt	84
Соль	Tuz	96
Тарелка	Tabak	116
Счёт	Hesap	100
Море	Deniz	135
Ночь	Gece	140
Неделя	Hafta	148
Самолёт	Uçak	213
Директор	Direktör / Müdür	214
Меню	Menü	220
Документы	Dokümanlar / Belgeler	238
Кровать	Yatak	332
Ключи	Anahtarlar	359
SIFATLAR & ZARFLAR		
Свежий	Taze	85
Пожалуйста	Lütfen	39
Слишком	Çok / Fazla (Aşırı)	102
Ещё	Henüz / Daha	78
Уже	Artık / Zaten	79
Горький	Acı	110
Опасная	Tehlikeli	128
Глубокая	Derin	133
Каждый	Her	145
Успешно	Başarıyla	213
Попозже	Biraz daha sonra	275
FİİLLER (Masterlar)		
Светить	Parlamak / Işık saçmak	29
Понимать	Anlamak	18
Покупать	Satın almak (Süre gelen)	17
Принести	Getirmek	167
Переехать	Taşınmak	168
Позвонить	Aramak (Telefonla)	179
Улыбаться	Gülümsemek	306
DİĞER		
Без	...siz / ...sız	83
С днём рождения!	Doğum günün kutlu olsun!	155
Удачи!	İyi şanslar!	157
Будь здоров!	Çok yaşa!	320

1. Temel Fiiller ve Günlük Yaşam

No	Rusça	Türkçe
----	-------	--------

1	Я читаю книгу.	Kitap okuyorum.
2	Ты пишешь письмо.	Sen mektup yazıyorsun.
3	Он делает работу.	O iş yapıyor.
4	Мы живём здесь.	Biz burada yaşıyoruz.
5	Она готовит ужин.	O akşam yemeği pişiriyor.
6	Вы много знаете.	Siz çok şey biliyorsunuz.
7	Они играют в парке.	Onlar parkta oynuyorlar.
8	Я хочу пить.	İçmek (su vb.) istiyorum.
9	Собака спит.	Köpek uyuyor.
10	Кот видит мышь.	Kedi fareyi görüyor.
11	Где ты работаешь?	Nerede çalışıyorsun?
12	Я думаю о тебе.	Seni düşünüyorum.
13	Птица поёт.	Kuş şarkı söylüyor.
14	Сын учится в школе.	Oğul okulda okuyor.
15	Дочь рисует дом.	Kız evlat ev çiziyor.
16	Мама моет окно.	Anne pencereyi yıkıyor.
17	Папа покупает хлеб.	Baba ekmek satın alıyor.
18	Мы понимаем по-русски.	Rusça anlıyoruz.
19	Вы говорите быстро.	Hızlı konuşuyorsunuz.
20	Они едят яблоки.	Onlar elma yiyorlar.
21	Я иду домой.	Eve gidiyorum (yürüyerek).
22	Ты едешь на работу.	İşine gidiyorsun (araçla).
23	Он пьёт пиво.	O bira içiyor.
24	Мы смотрим фильм.	Film izliyoruz.
25	Она открывает дверь.	O kapıyı açıyor.
26	Ребёнок прыгает.	Çocuk zıplıyor.
27	Учитель спрашивает.	Öğretmen soruyor.
28	Студент отвечает.	Öğrenci cevaplıyor.
29	Солнце светит.	Güneş parlıyor.
30	Идёт дождь.	Yağmur yağıyor.
31	Сегодня тепло.	Bugün hava ılık.
32	Вчера было холодно.	Dün soğuktu.
33	Завтра будет жарко.	Yarın sıcak olacak.
34	Я часто гуляю.	Sık sık gezerim.
35	Он редко звонит.	O nadiren arar.
36	Мы никогда не опаздываем.	Biz asla geç kalmayız.
37	Иногда я отдыхаю.	Bazen dinlenirim.
38	Дай мне ручку.	Bana kalem ver.
39	Помоги мне, пожалуйста.	Lütfen bana yardım et.
40	Скажи мне слово.	Bana bir kelime söyle.

2. Ev, Nesneler ve Mekanlar

No	Rusça	Türkçe
41	Это большая комната.	Bu büyük bir oda.
42	Твой кабинет на втором этаже.	Senin çalışma odan ikinci katta.
43	В комнате есть стол.	Odada bir masa var.
44	На столе стоит лампа.	Masanın üzerinde lamba duruyor.
45	Книга лежит в сумке.	Kitap çantanın içinde yatıyor (duruyor).

46	Окно открыто.	Pencere açık.
47	Дверь закрыта.	Kapı kapalı.
48	Шкаф старый.	Dolap eski.
49	Стул новый.	Sandalye yeni.
50	Где моё мыло?	Sabunum nerede?
51	Возьми свою сумку.	Kendi çantayı al.
52	Эта газета интересная.	Bu gazete ilginç.
53	В кухне есть вилки и ложки.	Mutfakta çatal ve kaşık var.
54	Нож на столе.	Bıçak masada.
55	Это здание высокое.	Bu bina yüksek.
56	На стене висит картина.	Duvarda tablo asılı.
57	В углу стоит диван.	Köşede divan duruyor.
58	Квартира дорогая.	Daire pahalı.
59	Дом-то деревянный.	Ev (söz konusu olan) ahşaptır.
60	Вон то окно — моё.	Bak şu pencere benimki.
61	Чай горячий.	Çay sıcak.
62	Пиво холодное.	Bira soğuk.
63	Суп вкусный.	Çorba lezzetli.
64	Где выход?	Çıkış nerede?
65	Вход там.	Giriş orada.
66	Я в центре города.	Şehir merkezindeyim.
67	Магазин рядом.	Mağaza yakında.
68	Рынок далеко.	Pazar uzak.
69	Аптека слева.	Eczane solda.
70	Банк справа.	Banka sağda.
71	Мой адрес здесь.	Adresim burada.
72	Это моя семья.	Bu benim ailem.
73	У меня есть брат.	Benim bir erkek kardeşim var.
74	У неё есть сестра.	Onun bir kız kardeşi var.
75	Дедушка и бабушка дома.	Büyükbaba ve büyükanne evdeler.
76	Тётя живёт в деревне.	Teyze köyde yaşıyor.
77	Дядя работает инженером.	Amca mühendis olarak çalışıyor.
78	Внук ещё маленький.	Erkek torun henüz küçük.
79	Внучка уже взрослая.	Kız torun artık yetişkin.
80	Родители в отпуске.	Ebeveynler tatildeler.

3. Mutfak, Yemek ve Restoran

No	Rusça	Türkçe
81	Я хочу пообедать.	Öğle yemeği yemek istiyorum.
82	Давай закажем пиццу.	Hadi pizza sipariş edelim.
83	Чай без сахара, пожалуйста.	Şekersiz çay, lütfen.
84	Кофе с молоком.	Sütlü kahve.
85	Хлеб свежий.	Ekmek taze.
86	Рыба очень вкусная.	Balık çok lezzetli.
87	Приготовь салат.	Salata hazırla (pişir).
88	Нарежь мясо.	Eti dilimle.
89	Помой овощи.	Sebzeleri yıka.
90	Пожарь картофель.	Patatesleri kızart.

91	Здесь много грибов.	Burada çok mantar var.
92	Купи рис и сок.	Pirinç ve meyve suyu satın al.
93	Мороженое сладкое.	Dondurma tatlı.
94	Где мой стакан?	Bardağım nerede?
95	В чашке есть вода.	Fincanda su var.
96	Подай мне соль.	Bana tuzu uzat.
97	Завтрак готов.	Kahvaltı hazır.
98	Приятного аппетита!	Afiyet olsun!
99	Мы поужинали в ресторане.	Restoranda akşam yemeği yedik.
100	Официант, счёт, пожалуйста.	Garson, hesap lütfen.
101	Эта еда дешёвая.	Bu yemek ucuz.
102	Вино слишком дорогое.	Şarap çok pahalı.
103	У тебя есть наличные?	Nakit paran var mı?
104	Возьми сдачу.	Para üstünü al.
105	Цена нормальная.	Fiyat normal.
106	Я заплачу завтра.	Yarın ödeyeceğim.
107	Мало воды.	Az su (var).
108	Много сахара.	Çok şeker (var).
109	Курица или мясо?	Tavuk mu yoksa et mi?
110	Лук горький.	Soğan acı.
111	Пей побольше воды.	Biraz daha fazla su iç.
112	Ешь побыстрее.	Biraz daha hızlı ye.
113	Говори потише.	Biraz daha sessiz konuş.
114	Сделай погромче.	Biraz daha sesli yap (sesi aç).
115	Приди пораньше.	Mümkün olduğunca erken gel.
116	Дай тарелку поменьше.	Biraz daha küçük bir tabak ver.
117	Купи номер подешевле.	Biraz daha uygun bir oda tut.
118	Ищи работу получше.	Biraz daha iyi bir iş ara.
119	Пиши почаще.	Olabildiğinçe sık yaz.
120	Подойди поближе.	Biraz daha yakına gel.

4. Hayvanlar, Doğa ve Zaman

No	Rusça	Türkçe
121	Собака-то лает.	Köpek (hani o bildiğimiz) havlıyor.
122	Волк-то страшный.	Kurt (söz konusu olan) korkunçtur.
123	Медведь спит в лесу.	Ayı ormanda uyuyor.
124	Лев — царь зверей.	Aslan hayvanların kralıdır.
125	Птица прилетела.	Kuş (uçarak) geldi/vardı.
126	Лошадь бежит быстро.	At hızlı koşuyor.
127	Курица даёт яйца.	Tavuk yumurta verir.
128	Змея опасная.	Yılan tehlikelidir.
129	В небе летят утки.	Gökyüzünde ördekler uçuyor.
130	Муха на окне.	Pencerede sinek (var).
131	Мышь боится кота.	Fare kediden korkar.
132	Лес очень красивый.	Orman çok güzel.
133	Река глубокая.	Nehir derin.
134	На горе лежит снег.	Dağda kar var (yatıyor).
135	Море синее.	Deniz mavi.

136	Трава зелёная.	Çimen yeşil.
137	Цветы пахнут хорошо.	Çiçekler iyi kokuyor.
138	Ветер дует.	Rüzgar esiyor.
139	Сегодня облачно.	Bugün hava bulutlu.
140	Ночь тёмная.	Gece karanlık.
141	Сейчас девять часов.	Şu an saat dokuz.
142	У меня мало времени.	Az vaktim var.
143	Через минуту я уйду.	Bir dakika içinde ayrılacağım.
144	Пять минут назад.	Beş dakika önce.
145	Каждый понедельник.	Her Pazartesi.
146	В этом году.	Bu yıl.
147	В прошлом месяце.	Geçen ay.
148	На следующей неделе.	Gelecek hafta.
149	Весна — моё любимое время.	İlkbahar en sevdiğim zaman.
150	Зимой идёт снег.	Kışın kar yağar.
151	Летом жарко.	Yazın sıcaktır.
152	Осенью часто дожди.	Sonbaharda sık sık yağmurlar (olur).
153	Пора вставать.	Kalkma vakti.
154	Пора ложиться спать.	Yatıp uyuma vakti.
155	С днём рождения!	Doğum günün kutlu olsun!
156	С праздником!	Bayramın kutlu olsun!
157	Удачи!	Başarılar / İyi şanslar!
158	Счастливого пути!	İyi yolculuklar!
159	Добрый день!	İyi günler!
160	Спокойной ночи!	İyi geceler!

5. Gelecek Zaman ve Ön Ekli Fiiller

No	Rusça	Türkçe
161	Я дам тебе ответ завтра.	Sana cevabı yarın vereceğim.
162	Мы найдём твою ручку.	Senin kalemmini bulacağız.
163	Он купит новый компьютер.	O yeni bir bilgisayar satın alacak.
164	Я скажу тебе правду.	Sana gerçeği söyleyeceğim.
165	Ты возьмёшь эту книгу?	Bu kitabı alacak mısın?
166	Они придут вечером.	Akşam gelecekler/varacaklar.
167	Я принесу воду.	Su getireceğim (taşıyarak).
168	Мы переедем в новую квартиру.	Yeni bir daireye taşınacağız.
169	Он выйдет из комнаты.	O odadan çıkacak.
170	Поезд приедет вовремя.	Tren zamanında varacak.
171	Я помою посуду.	Bulaşıkları yıkayacağım (ve bitireceğim).
172	Мы посмотрим этот фильм.	Bu filmi izleyeceğiz (bitireceğiz).
173	Она прочитает статью.	O makaleyi okuyup bitirecek.
174	Я напишу тебе.	Sana yazacağım (sonuç odaklı).
175	Давай пойдём в кино.	Hadi sinemaya gidelim.
176	Давай выпьем сок.	Hadi meyve suyu içelim.
177	Давайте начнём урок.	Hadi derse başlayalım.
178	Давай посидим здесь немного.	Hadi burada biraz oturalım.
179	Позвони мне, когда придёшь.	Vardığında beni ara.
180	Посмотри на это фото.	Bu fotoğrafa bak.

181	Приклей это на стену.	Bunu duvara yapıştır.
182	Прикрой окно, пожалуйста.	Lütfen pencereyi hafifçe kapat (arala).
183	Я присяду на минуту.	Bir dakikalığına oturuvereceğim.
184	Вынеси мусор.	Çöpü dışarı çıkar.
185	Войдите, пожалуйста.	Lütfen içeri giriniz.
186	Уйди отсюда.	Buradan git/ayrıl.
187	Дочитай книгу до конца.	Kitabı sonuna kadar oku.
188	Зайди ко мне вечером.	Akşam bana uğra.
189	Перейди дорогу аккуратно.	Yolu dikkatlice geç.
190	Я переделаю эту работу.	Bu işi yeniden (baştan) yapacağım.
191	Ребёнок засмеялся.	Çocuk gülmeye başladı.
192	Она запела песню.	O şarkı söylemeye başladı.
193	Я получу письмо завтра.	Mektubu yarın teslim alacağım.
194	Мы договорились о встрече.	Buluşma hakkında anlaştık.
195	Садись, где хочешь.	İstedğin yere otur.
196	Помой руки перед едой.	Yemekten önce ellerini yıka.
197	Вернись скорее.	Çabuk geri dön.
198	Приготовь что-нибудь вкусное.	Lezzetli bir şeyler hazırla.
199	Подумай об этом ещё раз.	Bunu bir kez daha düşün.
200	Поработай немного, потом отдохни.	Biraz çalış, sonra dinlen.

6. Meslekler ve Profesyonel Yaşam

No	Rusça	Türkçe
201	Мой брат — талантливый программист.	Erkek kardeşim yetenekli bir programcıdır.
202	Эта актриса очень знаменита.	Bu aktris çok ünlüdür.
203	Журналист пишет новую статью.	Gazeteci yeni bir makale yazıyor.
204	Наш преподаватель объясняет правило.	Hocamız kuralı açıklıyor.
205	Этот писатель написал много книг.	Bu yazar birçok kitap yazdı.
206	Кто президент этой страны?	Bu ülkenin başkanı kim?
207	Моя подруга — отличная спортсменка.	Kız arkadaşım harika bir sporcudur.
208	Доктор осматривает пациента.	Doktor hastayı muayene ediyor.
209	Секретарь ответил на звонок.	Sekreter aramaya cevap verdi.
210	Музыкант играет на пианино.	Müzisyen piyano çalıyor.
211	Мой отец работает инженером.	Babam mühendis olarak çalışıyor.
212	Этот студент учится на юриста.	Bu öğrenci hukuk okuyor (avukatlık için çalışıyor).
213	Пилот успешно посадил самолёт.	Pilot uçağı başarıyla indirdi.
214	Директор компании сейчас занят.	Şirket müdürü şu an meşgul.
215	Повар приготовил вкусный обед.	Aşçı lezzetli bir öğle yemeği hazırladı.
216	Банкир работает в большом банке.	Bankacı büyük bir bankada çalışıyor.
217	Какая твоя будущая профессия?	Senin gelecekteki mesleğin ne?
218	Я хочу стать переводчиком.	Tercüman olmak istiyorum.
219	Режиссёр снимает новый фильм.	Yönetmen yeni bir film çekiyor.
220	Официант принёс меню.	Garson menüyü getirdi.
221	Этот политик часто выступает.	Bu siyasetçi sık sık konuşma yapar.
222	Художник рисует мой портрет.	Ressam portremi çiziyor.

223	Бизнесмен приехал на встречу.	İş adamı toplantıya geldi.
224	Наш менеджер очень умный.	Menajerimiz çok akıllıdır.
225	Композитор пишет музыку.	Besteci müzik yazıyor.
226	Историк изучает прошлое.	Tarihçi geçmişi inceliyor.
227	Продавец продал мне пальто.	Satıcı bana palto sattı.
228	Гарсон, принесите воду, пожалуйста.	Garson, lütfen su getirin.
229	Адвокат защищает клиента.	Avukat müvekkili savunuyor.
230	Полицейский стоит на углу.	Polis köşede duruyor.
231	Врач выписал мне лекарство.	Doktor bana ilaç yazdı.
232	Мой дедушка был моряком.	Büyükbabam bir denizciydi.
233	Эта женщина — хороший стоматолог.	Bu kadın iyi bir dişçidir.
234	Дизайнер создал новый логотип.	Tasarımcı yeni bir logo oluşturdu.
235	Фотограф сделал красивый снимок.	Fotoğrafçı güzel bir kare çekti.
236	Мы ищем опытного программиста.	Deneyimli bir programcı arıyoruz.
237	Он работает в крупной компании.	O büyük bir şirkette çalışıyor.
238	Секретарь распечатал документы.	Sekreter dokümanları yazdırdı.
239	Профессор читает лекцию.	Profesör ders anlatıyor (konferans veriyor).
240	У него очень тяжёлая работа.	Onun çok ağır bir işi var.

7. Kıyafetler ve Alışveriş

No	Rusça	Türkçe
241	Мне нужна новая куртка.	Bana yeni bir ceket lazım.
242	Это пальто слишком дорогое.	Bu palto çok pahalı.
243	Эти брюки тебе идут.	Bu pantolon sana yakışıyor.
244	Где моя белая рубашка?	Benim beyaz gömleğim nerede?
245	Это синее платье очень красивое.	Bu mavi elbise çok güzel.
246	Тебе нравится эта юбка?	Bu eteği beğendin mi?
247	Я купила новые туфли.	Yeni ayakkabılar (kunduralar) satın aldım.
248	Мои кроссовки грязные.	Spor ayakkabılarım kirli.
249	Зимой я ношу тёплые сапоги.	Kışın sıcak çizmeler giyerim.
250	Сними ботинки перед входом.	Girişten önce botlarını çıkar.
251	Надень шапку, на улице холодно.	Şapkanı tak, dışarısoğuk.
252	У меня есть красная футболка.	Benim kırmızı bir tişörtüm var.
253	Эта одежда очень удобная.	Bu kıyafet çok rahattır.
254	Какой у тебя размер?	Senin beden (ölçün) kaç?
255	Я хочу примерить эти джинсы.	Bu kot pantolonu denemek istiyorum.
256	В этом магазине скидки.	Bu mağazada indirimler var.
257	Где примерочная кабина?	Soyunma kabini nerede?
258	Этот свитер из шерсти.	Bu kazak yündendir.
259	Твой галстук очень стильный.	Kravatin çok şık.
260	Мне нужны кожаные перчатки.	Bana deri eldivenler lazım.
261	Мама купила мне шарф.	Annem bana atkı satın aldı.
262	Мой ремень слишком короткий.	Kemerim çok kısa.
263	Эти носки очень мягкие.	Bu çoraplar çok yumuşak.
264	Сколько стоит эта сумка?	Bu çanta ne kadar?
265	Я ищу дешёвую обувь.	Ucuz ayakkabı arıyorum.
266	Твоя одежда в шкафу.	Kıyafetlerin dolapta.
267	Постирай свои вещи.	Eşyalarını (kıyafetlerini) yıka.

268	Галстук подходит к рубашке.	Kravat gömlekle uyumlu.
269	У неё много украшений.	Onun çok fazla takısı (mücevheri) var.
270	Очки лежат на столе.	Gözlük masanın üzerinde duruyor.
271	Зонтик в прихожей.	Şemsiye antrede.
272	Я потерял свою кепку.	Kepimi (şapkamı) kaybettim.
273	Это платье мне мало.	Bu elbise bana küçük geliyor.
274	Эти туфли мне велики.	Bu ayakkabılar bana büyük geliyor.
275	Я куплю это попозже.	Bunu biraz daha sonra alacağım.
276	Покажите мне те ботинки.	Bana şu (uzaktaki) botları gösterin.
277	Вон та куртка — моя.	Bak şu ceket benimki.
278	Шёлк — очень дорогая ткань.	İpek çok pahalı bir kumaştır.
279	Моя молния сломалась.	Fermuarım bozuldu/bozuk.
280	Застегни пуговицу.	Düğmeyi ilikle.

8. Vücut Bölümleri, Sağlık ve Duygular

No	Rusça	Türkçe
281	У меня болит голова.	Başım ağrıyor.
282	Твои глаза очень красивые.	Gözlerin çok güzel.
283	У него длинные ноги.	Onun uzun bacakları var.
284	Вымой руки перед едой.	Yemekten önce ellerini yıka.
285	У неё болит спина.	Onun sırtı ağrıyor.
286	Открой рот и скажи «А».	Ağzını aç ve "A" de.
287	Моё сердце бьётся быстро.	Kalbim hızlı çarpıyor.
288	У ребёнка болит живот.	Çocuğun karnı ağrıyor.
289	Покажи мне свой палец.	Bana parmağını göster.
290	У собаки длинные уши.	Köpeğin uzun kulakları var.
291	Твоё лицо очень бледное.	Yüzün çok solgun.
292	У него сломан нос.	Onun burnu kırık.
293	Я плохо себя чувствую.	Kendimi kötü hissediyorum.
294	Тебе нужно лекарство.	Sana ilaç lazım.
295	Где находится ближайшая аптека?	En yakın eczane nerede?
296	Больной сейчас спит.	Hasta şu an uyuyor.
297	Я записался к врачу.	Doktora randevu aldım.
298	Не беспокойся, всё будет хорошо.	Endişelenme, her şey iyi olacak.
299	Я очень рад тебя видеть.	Seni gördüğüme çok sevindim.
300	Ему грустно сегодня.	O bugün üzgün.
301	Почему ты сердишься?	Neden kızılıyorsun?
302	У меня сильная боль в плече.	Omuzumda şiddetli bir ağrı var.
303	Мой язык устал говорить.	Dilim konuşmaktan yoruldu.
304	Твои волосы стали длиннее.	Saçların daha uzun oldu.
305	Ребёнок боится темноты.	Çocuk karanlıktan korkuyor.
306	Улыбайся чаще!	Daha sık gülümse!
307	Я чувствую запах цветов.	Çiçeklerin kokusunu hissediyorum.
308	Горло болит, не могу петь.	Boğazım ağrıyor, şarkı söyleyemiyorum.
309	Его правая рука в гипсе.	Onun sağ eli alçıda.
310	Ты выглядишь здоровым.	Sağlıklı görünüyorsun.
311	Мне страшно здесь.	Burada korkuyorum.
312	Это очень странное чувство.	Bu çok tuhaf bir duygu.

313	Мой мозг перегружен.	Beynim aşırı yüklendi.
314	У неё мягкая кожа.	Onun yumuşak bir cildi var.
315	Посмотри мне в глаза.	Gözlerimin içine bak.
316	Я выпил таблетку.	Bir hap içtim (yuttum).
317	Врач осмотрел мой живот.	Doktor karnımı muayene etti.
318	Кровь-то красная.	Kan (bildiğiniz üzere) kırmızıdır.
319	Спина-то прямая.	Sırt (aslında) diktir.
320	Будь здоров!	Çok yaşa! (Sağlıklı ol).

9. Ev Eşyaları ve Mobilyalar

No	Rusça	Türkçe
321	В нашей комнате новая мебель.	Odamızda yeni mobilyalar var.
322	Сядь в это мягкое кресло.	Bu yumuşak koltuğa otur.
323	На стене висит красивая картина.	Duvarda güzel bir tablo asılı.
324	Посмотри в зеркало.	Aynaya bak.
325	В шкафу много одежды.	Dolapta çok kıyafet var.
326	Положи телефон на стол.	Telefonu masanın üzerine koy.
327	В вазе стоят свежие цветы.	Vazoda taze çiçekler duruyor.
328	Наш холодильник полон еды.	Buzdolabımız yiyecek dolu.
329	В коридоре горит свет.	Koridorda ışık yanıyor.
330	На полу лежит красивый ковёр.	Yerde güzel bir halı yatıyor (duruyor).
331	Закрой занавески, пожалуйста.	Lütfen perdeleri kapat.
332	Кровать очень удобная.	Yatak çok rahat.
333	В углу стоит пылесос.	Köşede elektrik süpürgesi duruyor.
334	Телевизор слишком громкий.	Televizyon çok sesli.
335	Полка-то висит криво.	Raf (aslında) eğri asılı.
336	Светильник стоит на тумбочке.	Lamba komodinin üzerinde duruyor.
337	Где пульт от телевизора?	Televizyonun kumandası nerede?
338	Эта коробка очень тяжёлая.	Bu kutu çok ağır.
339	У нас дома есть посудомоечная машина.	Bizim evde bulaşık makinesi var.
340	Гладильная доска в спальне.	Ütü masası yatak odasında.
341	Я купил новый уют.	Yeni bir ütü satın aldım.
342	Эти шторы подходят к ковру.	Bu perdeler halıyla uyumlu.
343	Окно выходит во двор.	Pencere avluya bakıyor.
344	Крыша нашего дома синяя.	Evimizin çatısı mavidir.
345	В гараже стоит машина.	Garajda araba duruyor.
346	Стены покрашены в белый цвет.	Duvarlar beyaz renge boyanmış.
347	Лестница ведёт на чердак.	Merdiven tavan arasına çıkıyor.
348	Поставь стул к окну.	Sandalyeyi pencerenin yanına koy.
349	Где лежит моё одеяло?	Battaniyem nerede duruyor?
350	Подушка слишком мягкая.	Yastık çok yumuşak.
351	Полотенце висит в ванной.	Havlü banyoda asılı.
352	Зубная щётка на раковине.	Diş fırçası lavabonun üzerinde.
353	Выключи микроволновку.	Mikrodalgayı kapat.
354	Чайник уже вскипел.	Çaylık çoktan kaynadı.
355	На стене старые часы.	Duvarda eski bir saat (var).
356	Кофеварка на кухне.	Kahve makinesi mutfakta.
357	Дверной звонок не работает.	Kapı zili çalışmıyor.

358	Замок заклинило.	Kilit sıkıştı.
359	Ключи лежат на полке.	Anahtarlar rafın üzerinde duruyor.
360	Постели чистые простыни.	Temiz çarşafaları ser.

10. Yerler, Doğa ve Seyahat

No	Rusça	Türkçe
361	Мы едем в аэропорт.	Havaalanına gidiyoruz.
362	Зоопарк находится далеко отсюда.	Hayvanat bahçesi buradan uzakta bulunuyor.
363	В лесу много грибов и ягод.	Ormanda çok mantar ve meyve (berry) var.
364	Через реку есть старый мост.	Nehrin üzerinde eski bir köprü var.
365	Завтра мы пойдём в музей.	Yarın müzeye gideceğiz.
366	Выставка современного искусства очень интересная.	Modern sanat sergisi çok ilginçtir.
367	Самолёт летит над облаками.	Uçak bulutların üzerinde uçuyor.
368	Мы отдыхаем на берегу моря.	Deniz kıyısında dinleniyoruz.
369	В горах чистый воздух.	Dağlarda temiz hava var.
370	Театр находится в центре города.	Tiyatro şehir merkezinde bulunuyor.
371	Это здание — памятник истории.	Bu bina bir tarih anıtıdır.
372	Вокруг нашего дома растёт трава.	Evimizin etrafında çimen büyüyor.
373	Сад полон красивых цветов.	Bahçe güzel çiçeklerle dolu.
374	Дорога ведёт в деревню.	Yol köye çıkıyor.
375	На небе много ярких звёзд.	Gökyüzünde çok sayıda parlak yıldız var.
376	Остров находится посреди океана.	Ada okyanusun ortasında bulunuyor.
377	Мы гуляем по набережной.	Kordonda (sahil yolunda) geziyoruz.
378	В деревне жизнь течёт медленно.	Köyde hayat yavaş akar.
379	Станция метро закрыта на ремонт.	Metro istasyonu tamirat nedeniyle kapalı.
380	Поезд отправляется через час.	Tren bir saat sonra kalkıyor.
381	Карта висит на стене в кабинете.	Harita çalışma odasında duvarda asılı.
382	Мы заблудились в лесу.	Ormanda kaybolduk.
383	Вода в реке очень холодная.	Nehirdeki su çok soğuktur.
384	Туристы фотографируют достопримечательности.	Turistler turistik yerleri fotoğraflıyorlar.
385	Этот пляж самый лучший.	Bu plaj en iyisidir.
386	Какая сегодня погода?	Bugün hava nasıl?
387	Дует сильный ветер.	Güçlü bir rüzgar esiyor.
388	На улице густой туман.	Dışarıda yoğun sis var.
389	Идёт мокрый снег.	Sulu kar yağıyor.
390	Небо стало серым.	Gökyüzü gri oldu.
391	Природа-то просыпается.	Doğa (aslında) uyanıyor.
392	Солнце-то заходит.	Güneş (hani o bildiğimiz) batıyor.
393	Вон то облако похоже на кошку.	Bak şu bulut bir kediye benziyor.
394	Этот путь самый короткий.	Bu yol en kısasıdır.
395	Мы дошли до вершины.	Zirveye ulaştık.
396	Перейди через мост и поверни налево.	Köprüden geç ve sola dön.
397	Самолёт прилетел вовремя.	Uçak zamanında vardı (uçarak geldi).

398	Посмотри, какой красивый закат!	Bak, ne kadar güzel bir gün batımı!
399	Мы поедем на юг этим летом.	Bu yaz güneye gideceğiz.
400	Мир такой огромный и разный!	Dünya öyle devasa ve farklı ki!

Rusça Çalışma ve Uygulama Kategorileri

Bu bölümde şu ana kadar öğrenilen kelimeleri kullanarak aşağıdaki alanlarda pratiklere yer verilmiştir:

1. Dil Bilgisi Odaklı Kategoriler (Gramer)

- **Sıfat Çekimleri:** İsimlerin cinsiyetine ve haline göre sıfatların nasıl değiştiği (Mavi araba, büyük evde vb.).
- **Çoğul Yapılar:** Kelimelerin çoğul halleri ve çoğul isimlerin padej çekimleri.
- **Karşılaştırma Yapıları:** Daha büyük (побольше), en iyi (самый лучший) gibi kıyaslamalar.
- **Fiil Görünümleri (SV/NSV):** Eylemin süreci mi yoksa sonucu mu bildirdiğine odaklanan ileri seviye cümleler.
- **Hareket Fiilleri:** Gitmek, gelmek, çıkmak, varmak gibi eylemlerin yön farkları (Yürüyerek vs. Araçla).
- **Zamir Çekimleri:** Benim, senin, onun, bu, şu gibi kelimelerin padejlere göre değişimi.

2. Tematik Odaklı Kategoriler (Kelime Grupları)

- **Sağlık ve Vücut Bölümleri:** Hastanede, eczanede veya fiziksel tariflerde kullanılan cümleler.
- **Ev Dünyası ve Dekorasyon:** Mobilyalar, ev aletleri ve evin bölümleri üzerine detaylı tarifler.
- **İş ve Meslekler:** Ofis ortamı, iş mülakatları ve profesyonel kimlikler.
- **Alışveriş ve Moda:** Kıyafet deneme, fiyat sorma, renk ve kumaş özellikleri.
- **Seyahat ve Ulaşım:** Havaalanı, istasyon, yol tarifleri ve şehir içindeki mekanlar.
- **Doğa ve Hava Durumu:** Mevsimler, hayvanlar alemi ve dış mekan aktiviteleri.
- **Zaman ve Planlama:** Randevulaşma, takvim kullanımı ve sırasal olaylar.

3. Fonksiyonel Kategoriler (Günlük Konuşma)

- **Öneri ve Teklif Cümleleri:** "Hadi yapalım" (Давай) yapıları.
- **Rica ve Emir Kipleri:** Nazik ricalardan doğrudan emirlere kadar farklı tonlamalar.
- **Duygu ve Durum İfadeleri:** Mutluluk, üzüntü, korku veya memnuniyet bildiren yapılar.

Dil Bilgisi Odaklı Kategoriler (Gramer)

1. Sıfat Çekimleri (Прилагательные)

Rusçada sıfatlar niteledikleri ismin cinsiyetine ve haline uymak zorundadır. Bu bölümü çalışmak, sıfatların sonundaki ekleri (eril için -ый, dişil için -ая vb.) otomatik olarak tanımanızı sağlar.

No	Rusça	Türkçe
401	Это большой и новый дом.	Bu büyük ve yeni bir ev.
402	Я вижу красивую девушку.	Güzel bir genç kız görüyorum.
403	Мы живём в старой квартире.	Eski bir dairede yaşıyoruz.
404	У него есть синий карандаш.	Onun mavi bir kurşun kalemi var.
405	Она купила дорогую сумку.	O pahalı bir çanta satın aldı.
406	Сегодня холодная погода.	Bugün hava soğuk.
407	Это вкусное яблоко.	Bu lezzetli bir elma.

408	Я читаю интересную статью.	İlginç bir makale okuyorum.
409	Твой отец — добрый человек.	Senin baban iyi (nazik) bir insan.
410	Где моя чёрная рубашка?	Benim siyah gömleğim nerede?
411	Это очень трудное задание.	Bu çok zor bir görev (ödev).
412	Мы гуляем в зелёном парке.	Yeşil parkta geziyoruz.
413	Я ищу дешёвый билет.	Ucuz bir bilet arıyorum.
414	Это была длинная ночь.	Bu uzun bir geceydi.
415	У неё маленькая собака.	Onun küçük bir köpeği var.
416	Дай мне чистую тарелку.	Bana temiz bir tabak ver.
417	Это высокое здание — банк.	Bu yüksek bina bir bankadır.
418	Я пью горячий чай.	Sıcak çay içiyorum.
419	Какая сегодня ясная погода!	Bugün ne kadar açık bir hava var!
420	Мой брат — талантливый врач.	Erkek kardeşim yetenekli bir doktordur.
421	Он живёт в чужом городе.	O yabancı (başka) bir şehirde yaşıyor.
422	Она надела красное платье.	O kırmızı elbiseyi giydi.
423	Это был плохой день.	Bu kötü bir gündü.
424	Я люблю свежий хлеб.	Taze ekmeği severim.
425	Мы купили мягкий диван.	Yumuşak bir divan satın aldık.
426	Это скучный фильм.	Bu sıkıcı bir film.
427	Учитель задал умный вопрос.	Öğretmen akıllıca bir soru sordu.
428	Посмотри на это чистое небо.	Şu temiz (açık) gökyüzüne bak.
429	В саду растут красивые цветы.	Bahçede güzel çiçekler büyüyor.
430	Это дорогая машина.	Bu pahalı bir araba.
431	Расскажи мне короткую историю.	Bana kısa bir hikaye anlat.
432	Я пью холодное пиво.	Soğuk bira içiyorum.
433	Он носит серый костюм.	O gri bir takım elbise giyiyor.
434	Это была отличная работа!	Bu harika bir işti!

2. Çoğul Yapılar (Множественное число)

Rusçada çoğul yapmak sadece sona bir ek getirmek değildir; kelimenin cinsiyetine ve son harfine göre -ы, -и, -а gibi ekler değişir. Bu liste kulak aşinalığı kazanmanızı sağlar.

No	Rusça	Türkçe
435	В городе есть большие парки.	Şehirde büyük parklar var.
436	Эти книги очень старые.	Bu kitaplar çok eski.
437	Мои друзья живут здесь.	Arkadaşlarım burada yaşıyorlar.
438	Вон те окна открыты.	Bak şu pencereler açık.
439	У нас есть новые идеи.	Bizim yeni fikirlerimiz var.
440	Где лежат твои ключи?	Senin anahtarların nerede duruyor?
441	Эти дети хорошо поют.	Bu çocuklar iyi şarkı söylüyorlar.
442	В саду растут яблоки.	Bahçede elmalar büyüyor.
443	Собаки бегают во дворе.	Köpekler avluda koşuyorlar.
444	Стены в комнате белые.	Odadaki duvarlar beyaz.
445	У него болят глаза.	Onun gözleri ağrıyor.
446	Мы купили свежие овощи.	Taze sebzeler satın aldık.
447	Эти письма для тебя.	Bu mektuplar senin için.
448	В лесу живут волки и медведи.	Ormanda kurtlar ve ayılar yaşıyor.
449	Цветы на столе красивые.	Masanın üzerindeki çiçekler güzel.
450	Где работают эти люди?	Bu insanlar nerede çalışıyorlar?

451	Твои ботинки грязные.	Senin botların kirli.
452	В этой аптеке есть все лекарства.	Bu eczanede tüm ilaçlar var.
453	Наши учителя очень умные.	Bizim öğretmenlerimiz çok akıllıdır.
454	Посмотри на эти облака.	Şu bulutlara bak.
455	У неё длинные волосы.	Onun uzun saçları var.
456	На полке стоят тарелки.	Rafın üzerinde tabaklar duruyor.
457	Эти упражнения трудные.	Bu egzersizler zordur.
458	В магазине продают овощи и фрукты.	Mağazada sebze ve meyve satıyorlar.
459	Студенты читают статьи.	Öğrenciler makaleleri okuyorlar.
460	Его руки холодные.	Onun elleri soğuk.
461	Вон те дома — новые.	Bak şu evler yenidir.
462	Здесь часто бывают дожди.	Burada sık sık yağmurlar olur.
463	Наши билеты в сумке.	Bizim biletlerimiz çantanın içinde.
464	Эти вопросы важные.	Bu sorular önemlidir.
465	Дай мне эти карандаши.	Bana şu kurşun kalemli ver.
466	Повара готовят обед.	Aşçılar öğle yemeği hazırlıyorlar.
467	Мы увидели яркие звёзды.	Parlak yıldızlar gördük.

3. Karşılaştırma Yapıları (Сравнение)

İki nesne arasındaki farkı belirtmek (daha hızlı, daha ucuz) günlük konuşmanın temelidir. "-no" ön eki ile yapılan yumuşatmaları (biraz daha) burada göreceksiniz.

No	Rusça	Türkçe
468	Этот дом больше, чем тот.	Bu ev, o evden daha büyük.
469	Купи хлеб побольше.	Biraz daha büyük (fazla) ekmek al.
470	Моя сестра младше меня.	Kız kardeşim benden daha küçüktür.
471	Эта машина быстрее твоей.	Bu araba seninkinden daha hızlı.
472	Говори погромче, я не слышу.	Biraz daha sesli konuş, duymuyorum.
473	Иди побыстрее, мы опаздываем.	Biraz daha hızlı yürü, geç kalıyoruz.
474	Этот чай вкуснее.	Bu çay daha lezzetli.
475	Твой брат выше моего отца.	Senin erkek kardeşin babamdan daha uzun.
476	Сегодня холоднее, чем вчера.	Bugün dün'den daha soğuk.
477	Приди пораньше завтра.	Yarın mümkün olduğunca erken gel.
478	Этот телефон дешевле.	Bu telefon daha ucuz.
479	Дай мне номер подешевле.	Bana biraz daha uygun (ucuz) bir oda ver.
480	Мой сын умнее всех в классе.	Oğlum sınıftaki herkesten daha akıllı.
481	Это здание выше нашего дома.	Bu bina bizim evimizden daha yüksek.
482	Пей воду почаще.	Daha sık su iç.
483	Расскажи историю покороче.	Hikayeyi biraz daha kısa anlat.
484	Твой кабинет лучше моего.	Senin çalışma odan benimkinden daha iyi.
485	Сделай музыку потише.	Müziği biraz daha kıs (sessiz yap).
486	Этот путь короче.	Bu yol daha kısa.
487	Я ищу работу получше.	Biraz daha iyi bir iş arıyorum.
488	Твоё платье красивее этого.	Senin elbisen bundan daha güzel.
489	Мы пойдём подальше в лес.	Ormanın biraz daha derinliklerine (uzağa) gideceğiz.
490	Этот фильм интереснее.	Bu film daha ilginç.
491	Подойди поближе к окну.	Pencereye biraz daha yakına gel.
492	Завтрак сегодня вкуснее.	Bugün kahvaltı daha lezzetli.
493	Его работа труднее моей.	Onun işi benimkinden daha zor.

494	Пиши мне почаще.	Bana olabildiğince sık yaz.
495	Это вино подороже.	Bu şarap biraz daha pahalıca.
496	Ты поёшь лучше всех.	Sen herkesten daha iyi şarkı söylüyorsun.
497	Летние ночи короче зимних.	Yaz geceleri kış gecelerinden daha kısadır.
498	Стань поближе к брату.	Erkek kardeşinin biraz daha yakınına geç (dur).
499	Этот суп погуще.	Bu çorba biraz daha koyuca (kivamlı).
500	Самый лучший день — сегодня!	En iyi gün, bugündür!

4. Fiil Görünüşleri (Виды глаголов: SV / NSV)

Rusçada bir eylemi yapıyor olmak (NSV) ile yapıp bitirmek (SV) arasındaki fark hayati önem taşır. Bu ayrım gelecek zamanı ve geçmiş zamanı nasıl kuracağınızı belirler.

No	Rusça	Türkçe
501	Я читал эту книгу долго.	Bu kitabı uzun süre okudum (NSV).
502	Я прочитал эту книгу вчера.	Bu kitabı dün okudum/bitirdim (SV).
503	Мама готовит обед сейчас.	Annem şu an öğle yemeği hazırlıyor (NSV).
504	Мама приготовит обед завтра.	Annem yarın öğle yemeği hazırlayacak (SV).
505	Он всегда покупает свежий хлеб.	O her zaman taze ekmek satın alır (NSV).
506	Он купил хлеб сегодня утром.	O bu sabah ekmeği satın aldı (SV).
507	Мы будем смотреть фильм вечером.	Akşam film izleyeceğiz (NSV - süreç).
508	Мы посмотрим фильм и пойдём спать.	Filmi izleyip (bitirip) uyumaya gideceğiz (SV).
509	Она часто пишет письма.	O sık sık mektup yazar (NSV).
510	Она написала письмо и отправила его.	O mektubu yazdı (bitirdi) ve gönderdi (SV).
511	Учитель объяснял правило весь урок.	Öğretmen ders boyu kuralı açıkladı (NSV).
512	Учитель объяснит правило ещё раз.	Öğretmen kuralı bir kez daha açıklayacak (SV).
513	Я учил слова вчера.	Dün kelimeleri çalıştım/öğrenmeye uğraştım (NSV).
514	Я выучил все слова!	Tüm kelimeleri ezberledim/öğrendim (SV).
515	Мы завтракаем каждое утро.	Her sabah kahvaltı yaparız (NSV).
516	Мы позавтракаем и пойдём в парк.	Kahvaltımızı yapıp (bitirip) parka gideceğiz (SV).
517	Ты понимаешь меня?	Beni anlıyor musun? (NSV).
518	Я сразу всё понял.	Hemen her şeyi anladım (SV).
519	Ребёнок рисовал дом.	Çocuk ev çiziyordu (NSV).
520	Ребёнок нарисовал красивый дом.	Çocuk güzel bir ev çizdi (bitirdi) (SV).
521	Я звонил тебе три раза.	Seni üç kez aradım (NSV - eylem denendi).
522	Я позвоню тебе вечером.	Seni akşam arayacağım (SV - sonuç odaklı).
523	Мы пили чай и разговаривали.	Çay içip sohbet ediyorduk (NSV).
524	Мы выпьем чай и пойдём гулять.	Çay içip (bitirip) gezmeye gideceğiz (SV).
525	Не забудь закрыть дверь.	Kapıyı kapatmayı unutma (SV).
526	Ты всегда забываешь ключи.	Anahtarları her zaman unutuyorsun (NSV).
527	Кто открыл окно?	Pencereyi kim açtı (bitmiş eylem)? (SV).
528	Она медленно открывала дверь.	Kapıyı yavaşça açıyordu (NSV).
529	Я буду делать работу завтра.	Yarın işi yapıyor olacağım (NSV).
530	Я сделаю работу за час.	İşi bir saatte yapıp bitireceğim (SV).
531	Он долго искал свои очки.	Gözlüklerini uzun süre aradı (NSV).
532	Наконец он нашёл свои очки.	Nihayet gözlüklerini buldu (SV).
533	Мы начинаем урок.	Derse başlıyoruz (NSV).

5. Hareket Fiilleri (Глаголы движения)

Rusçada "gitmek" eylemi yürümek (идти/ходить) ve araçla gitmek (ехать/ездить) olarak ikiye ayrılır. Bu bölüm, yön ve yöntem farklarını anlamanızı sağlar.

No	Rusça	Türkçe
535	Куда ты идёшь?	Nereye gidiyorsun (yürüyerek)?
536	Мы едем в аэропорт на такси.	Havaalanına taksiyle gidiyoruz (araçla).
537	Я часто хожу в этот парк.	Bu parka sık sık giderim (yürüyerek - gidiş/dönüş).
538	Он ездит на работу на автобусе.	İşine otobüsle gider (araçla - alışkanlık).
539	Машина быстро едет по дороге.	Araba yolda hızlı gidiyor.
540	Самолёт летит в Лондон.	Uçak Londra'ya uçuyor.
541	Птицы улетают на юг.	Kuşlar güneye uçuyorlar (uzaklaşıyorlar).
542	Давай пойдём в кино завтра.	Hadi yarın sinemaya gidelim (yürüyerek yola çıkalım).
543	Мы поедem на море этим летом.	Bu yaz denize (araçla) gideceğiz.
544	Поезд приехал вовремя.	Tren zamanında vardı (geldi).
545	Я вышел из дома пять минут назад.	Beş dakika önce evden çıktım (yürüyerek).
546	Войдите в комнату, пожалуйста.	Lütfen odaya giriniz (yürüyerek).
547	Он ушёл из компании.	O şirketten ayrıldı (gitti).
548	Мы переехали в новую квартиру.	Yeni bir daireye taşındık (araçla geçtik).
549	Я зайду к тебе вечером.	Akşam sana uğrayacağım (yol üstü).
550	Машина заехала во двор.	Araba avluya girdi (uğradı).
551	Самолёт прилетел из Москвы.	Uçak Moskova'dan geldi.
552	Птица влетела в окно.	Kuş pencereden içeri uçtu.
553	Подойди к столу.	Masanın yanına gel (yürüyerek yaklaş).
554	Отойти от окна, пожалуйста.	Lütfen pencereden uzaklaş (kenara çekil).
555	Мы дошли до центра города.	Şehir merkezine kadar yürüdük (vardık).
556	Корабль плывёт по морю.	Gemi denizde yüzüyor (gidiyor).
557	Ребёнок бежит к маме.	Çocuk annesine koşuyor.
558	Я вынесу мусор сейчас.	Çöpü şimdi dışarı çıkaracağım (taşıyarak).
559	Принеси мне стакан воды.	Bana bir bardak su getir (taşıyarak var).
560	Он отнёс книги в библиотеку.	Kitapları kütüphaneye götürdü (taşıyarak).
561	Давай перейдём дорогу здесь.	Hadi yolu buradan geçelim (yürüyerek karşıya).
562	Мы проехали нашу остановку.	Durağımızı geçtik (araçla içinden geçtik).
563	Я обхожу этот дом каждый день.	Bu evin etrafından her gün dolanırım.
564	Малыш начал ходить.	Bebek yürümeye başladı.
565	Ты умеешь ездить на велосипеде?	Bisiklet sürmeyi (binmeyi) biliyor musun?
566	Она улетела в отпуск.	O tatile uçtu (gitti).
567	Вон тот человек идёт за нами.	Bak şu kişi arkamızdan geliyor.

6. Zamir Çekimleri (Местоимения)

"Benim, senin, bu, o" gibi kelimeler de ismin hallerine (padej) göre değişir. "Bu evde" (в этом доме) veya "Seni görüyorum" (я вижу тебя) derken bu çekimleri kullanırız.

568	Я вижу тебя.	Seni görüyorum.
569	Ты слышишь меня?	Beni duyuyor musun?
570	Он думает о ней.	O, onu (kadın) düşünüyor.
571	Мы пойдём к ним вечером.	Akşam onlara gideceğiz.
572	У меня есть твой адрес.	Bende senin adresin var.
573	Это моё любимое место.	Bu benim en sevdiğim yer.
574	Дай мне свою ручку.	Bana kendi kalemimi ver.
575	Мы живём в этом доме.	Bu evde yaşıyoruz.
576	Расскажи об этой книге.	Bu kitap hakkında anlat.
577	Я купил это молоко.	Bu sütü satın aldım.
578	Дай подарок этой девочке.	Hediyeyi bu kıza ver.
579	Мы гордимся вами.	Sizinle gurur duyuyoruz.
580	Помоги нам, пожалуйста.	Lütfen bize yardım et.
581	Без него мы не пойдём.	O (erkek) olmadan gitmeyeceğiz.
582	Для неё это сюрприз.	Onun için bu bir sürpriz.
583	Я иду с тобой.	Seninle geliyorum (gidiyorum).
584	У нас нет их номера.	Bizde onların numarası yok.
585	Чей это кабинет?	Bu kimin çalışma odası?
586	Это наш новый учитель.	Bu bizim yeni öğretmenimiz.
587	Я приду к тебе завтра.	Yarın sana geleceğim.
588	Посмотри на этих людей.	Şu insanlara bak.
589	Мне нравится твой костюм.	Senin takım elbisen hoşuma gidiyor.
590	Расскажи мне всё о себе.	Bana kendin hakkında her şeyi anlat.
591	Перед этим зданием есть парк.	Bu binanın önünde bir park var.
592	Я вижу этого кота на дереве.	Ağaçtaki bu kediye (eril) görüyorum.
593	Давай поговорим о том фильме.	Hadi o film hakkında konuşalım.
594	Чья это чётка?	Bu kimin (dişil) fırçası?
595	У этого окна красивый вид.	Bu pencerenin güzel bir manzarası var.
596	Мы пишем письмо нашему директору.	Müdürümüze mektup yazıyoruz.
597	Я куплю тебе это пальто.	Sana bu paltoyu satın alacağım.
598	Кто-то звонил тебе.	Biri seni aradı.
599	Я не хочу говорить об этом.	Bunun hakkında konuşmak istemiyorum.
600	Все люди хотят быть здоровыми.	Tüm insanlar sağlıklı olmak isterler.

2. Tematik Odaklı Kategoriler (Kelime Grupları)

7. Sağlık ve Vücut Bölümleri (Здоровье и Тело)

Hastalıklarınızı tarif etmek veya bir doktora derdinizi anlatmak hayati bir beceridir. Bu bölümü çalışarak vücut bölümleri ve sağlık şikayetleri ile ilgili temel kalıpları öğrenebilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
601	У меня очень болит голова.	Başım çok ağrıyor.
602	Пожалуйста, вызовите врача.	Lütfen bir doktor çağırın.
603	У него болят глаза от компьютера.	Bilgisayardan dolayı onun gözleri ağrıyor.
604	Открой рот и покажи язык.	Ağzını aç ve dilini göster.
605	У неё сильная боль в спине.	Onun sırtında şiddetli bir ağrı var.
606	Твоё лицо выглядит бледным.	Yüzün solgun görünüyor.

607	Где я могу купить это лекарство?	Bu ilacı nerede satın alabilirim?
608	Моё сердце бьётся нормально.	Kalbim normal çarpıyor.
609	У ребёнка высокая температура.	Çocuğun yüksek ateşi var.
610	Я плохо себя чувствую сегодня.	Bugün kendimi kötü hissediyorum.
611	Вам нужно пить больше воды.	Daha fazla su içmeniz gerekiyor.
612	Врач осмотрел мой живот.	Doktor karnımı muayene etti.
613	У неё длинные и красивые волосы.	Onun uzun ve güzel saçları var.
614	Поднимите правую руку, пожалуйста.	Lütfen sağ elinizi kaldırın.
615	У него сломан палец на ноге.	Onun ayak parmağı kırık.
616	Я записался к стоматологу.	Dişçiye randevu aldım.
617	Эта таблетка поможет от боли.	Bu hap ağrıya iyi gelecek (yardım edecek).
618	У собаки болит ухо.	Köpeğin kulağı ağrıyor.
619	Кровь-то красного цвета.	Kan (aslında) kırmızı renktedir.
620	Мои ноги очень устали.	Bacaklarım çok yoruldu.
621	Вам нельзя курить здесь.	Burada sigara içmeniz yasak.
622	Берегите своё здоровье.	Sağlığınızı koruyun.
623	У него очень острый слух.	Onun çok keskin bir duyuşu (kulağı) var.
624	Посмотрите мне в глаза.	Gözlerimin içine bakın.
625	Операция прошла успешно.	Ameliyat başarıyla geçti.
626	У неё очень мягкая кожа.	Onun çok yumuşak bir cildi var.
627	Я выпил горячий чай с лимоном.	Limonlu sıcak bir çay içtim.
628	Будьте здоровы и счастливы!	Sağlıklı ve mutlu olun!

8. Ev Dünyası ve Dekorasyon (Дом и Интерьер)

Yaşadığınız alanı tarif etmek veya ev eşyaları hakkında konuşmak günlük hayatın bir parçasıdır. Bu bölümü çalışarak mobilyalar ve evin bölümleri hakkında zengin bir kelime dağarcığına sahip olabilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
629	В нашей комнате стоит новый шкаф.	Odamızda yeni bir dolap duruyor.
630	Положи эти ключи на полку.	Bu anahtarları rafın üzerine koy.
631	Окно выходит в красивый сад.	Pencere güzel bir bahçeye bakıyor.
632	В углу гостиной стоит диван.	Salonun köşesinde bir divan duruyor.
633	Стены в спальне нежно-голубые.	Yatak odasındaki duvarlar açık mavi.
634	На полу лежит мягкий ковёр.	Yerde yumuşak bir halı yatıyor (duruyor).
635	Закройте занавески, солнце слишком яркое.	Perdeleri kapatın, güneş çok parlak.
636	На столе стоит ваза с цветами.	Masanın üzerinde çiçekli bir vazodur.
637	В нашем доме три жилые комнаты.	Bizim evimizde üç yaşam odası (oturma alanı) var.
638	Кухня — моё любимое место.	Mutfak en sevdiğim yerdir.
639	Посмотри на себя в зеркало.	Aynada kendine bak.
640	Эта кровать очень удобная.	Bu yatak çok rahat.
641	В коридоре перегорела лампа.	Koridorda lamba patladı (yandı).
642	Лестница ведёт на второй этаж.	Merdiven ikinci kata çıkıyor.
643	В гараже стоит папина машина.	Garajda babamın arabası duruyor.
644	Крыша дома-то старая.	Evin çatısı (bildiğiniz üzere) eskidir.
645	Повесь картину над диваном.	Tabloyu divanın üzerine as.
646	Наш холодильник совсем пустой.	Buzdolabımız tamamen boş.

647	Поставь стул поближе к столу.	Sandalyeyi masaya biraz daha yakın koy.
648	У нас есть посудомоечная машина.	Bizim bir bulaşık makinemiz var.
649	В этой коробке лежат старые вещи.	Bu kutuda eski eşyalar duruyor.
650	Дверь-то открыта, войдите.	Kapı (aslında) açık, içeri girin.
651	Подушка слишком твёрдая для меня.	Yastık benim için çok sert.
652	В ванной комнате висит полотенце.	Banyoda bir havlu asılı.
653	Этот утюг очень тяжёлый.	Bu ütü çok ağır.
654	Чайник уже вскипел, будем пить чай.	Çaydanlık çoktan kaynadı, çay içeceğiz.
655	Мы купили деревянный стол.	Ahşap bir masa satın aldık.
656	Мой рабочий кабинет очень тихий.	Çalışma odam çok sessizdir.

9. İş ve Meslekler (Работа и Профессии)

Profesyonel kimliğinizi ifade etmek veya iş ortamındaki süreçleri anlatmak iş dünyasında yer edinmenizi sağlar. Bu bölümü çalışarak meslekler ve ofis hayatı üzerine pratik yapabilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
657	Кем работает ваш брат?	Erkek kardeşiniz ne olarak çalışıyor (mesleği ne)?
658	Мой отец — опытный инженер.	Babam deneyimli bir mühendistir.
659	Программист пишет новый код.	Programcı yeni bir kod yazıyor.
660	Журналист взял интервью у актрисы.	Gazeteci aktrisle röportaj yaptı.
661	Наш директор сейчас на совещании.	Müdürümüz şu an toplantıda.
662	Секретарь ответит на ваши вопросы.	Sekreter sorularınıza cevap verecek.
663	Эта компания ищет новых сотрудников.	Bu şirket yeni çalışanlar arıyor.
664	Повар приготовил фирменное блюдо.	Aşçı imza yemeğini hazırladı.
665	У неё очень интересная профессия.	Onun çok ilginç bir mesleği var.
666	Я хочу стать профессиональным гидом.	Profesyonel bir rehber olmak istiyorum.
667	Официант, принесите меню, пожалуйста.	Garson, lütfen menüyü getirin.
668	Дизайнер создал современный интерьер.	Tasarımcı modern bir iç mekan oluşturdu.
669	Мой дядя работает пилотом.	Amcam pilot olarak çalışıyor.
670	Врач выписал пациенту рецепт.	Doktor hastaya reçete yazdı.
671	Этот политик обещает много изменений.	Bu siyasetçi pek çok değişiklik vaat ediyor.
672	Художник рисует картину маслом.	Ressam yağlı boya tablo çiziyor.
673	У менеджера сегодня много работы.	Menajerin bugün çok işi var.
674	Историк изучает древние свитки.	Tarihçi antik parşömenleri inceliyor.
675	Продавец помог мне выбрать пальто.	Satıcı palto seçmeme yardım etti.
676	Моя подруга — талантливая певица.	Kız arkadaşım yetenekli bir şarkıcıdır.
677	Мы ищем адвоката для этого дела.	Bu dava için bir avukat arıyoruz.
678	Полицейский остановил машину.	Polis arabayı durdurdu.
679	Какое у вас образование?	Eğitiminiz nedir?
680	Я ищу работу с хорошей зарплатой.	İyi maaşlı bir iş arıyorum.
681	Наш учитель объясняет очень понятно.	Öğretmenimiz çok anlaşılır açıklıyor.
682	Режиссёр закончил съёмки фильма.	Yönetmen filmin çekimlerini bitirdi.
683	Бизнесмен прилетел на частном самолёте.	İş adamı özel uçakla geldi.
684	Работа в офисе мне надоела.	Ofis işinden bıktım (bana yetti).

10. Alışveriş ve Moda (Полупки и Мода)

Alışveriş yaparken beden sormak, fiyat konuşmak veya kıyafetleri tarif etmek günlük hayatta sıkça karşılaşacağınız durumlardır. Bu bölümü çalışarak moda dünyasına dair kelimeleri öğrenebilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
685	Где я могу примерить эту куртку?	Bu ceketі nerede deneyebilirim?
686	У вас есть размер побольше?	Bir beden büyüğünüz var mı?
687	Это синее платье вам очень илдет.	Bu mavi elbise size çok yakışıyor.
688	Сколько стоят эти чёрные туфли?	Bu siyah ayakkabılar (kunduralar) ne kadar?
689	Я хочу купить кожаный ремень.	Deri bir kemer satın almak istiyorum.
690	В этом магазине сегодня большие скидки.	Bu mağazada bugün büyük indirimler var.
691	Мои новые кроссовки очень удобные.	Yeni spor ayakkabılarım çok rahat.
692	Наденьте шапку, на улице мороз.	Şapkanızı takın, dışarıda ayaz var.
693	Эта юбка слишком короткая для меня.	Bu etek benim için çok kısa.
694	Мне нужна белая рубашка из хлопка.	Pamuklu beyaz bir gömleğe ihtiyacım var.
695	Вы принимаете наличные или карту?	Nakit mi yoksa kart mı kabul ediyorsunuz?
696	Посмотрите на вон те сапоги.	Bak şu (uzaktaki) çizmelere/botlara bakın.
697	Этот свитер очень тёплый и мягкий.	Bu kazak çok sıcak ve yumuşak.
698	Я потеряла свою любимую кепку.	En sevdiğim kepimi (şapkamı) kaybettim.
699	Галстук не подходит к этому костюму.	Kravat bu takım elbiseyle uyumlu değil.
700	Покажите мне те кожаные перчатки.	Bana şu deri eldivenleri gösterin.
701	Я ищу подарок для своей мамы.	Annem için bir hediye arıyorum.
702	Это очень дорогая ткань — шёлк.	Bu çok pahalı bir kumaştı — ipektir.
703	У меня сломалась молния на сумке.	Çantamın fermuarı bozuldu.
704	Оторвалась пуговица, нужно пришить.	Düğme koptu, dikmek gerekiyor.
705	Какой ваш любимый цвет в одежде?	Kıyafette en sevdiğiniz renk nedir?
706	Эта одежда слишком яркая для меня.	Bu kıyafet benim için fazla parlak/renkli.
707	Я куплю этот шарф, он красивый.	Bu atkıyı satın alacağım, o güzel.
708	Где находится отдел мужской обуви?	Erkek ayakkabı reyonu nerede bulunuyor?
709	Брюки мне немного велики.	Pantolon bana biraz büyük geliyor.
710	Возьмите чек и вашу сдачу.	Fişinizi ve para üstünüzü alın.
711	Эта сумка сделана из пластика.	Bu çanta plastikten yapılmış.
712	Желаю вам приятных покупок!	Size keyifli alışverişler dilerim!

11. Seyahat ve Ulaşım (Путешествия и Транспорт)

Seyahat ederken yol sormak, билет almak veya ulaşım araçlarını kullanmak en temel ihtiyaçlardır. Bu bölümü çalışarak yolculuklarda kendinizi daha rahat ifade edebilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
713	Нам нужно ехать в аэропорт.	Havaalanına gitmemiz gerekiyor.
714	Поезд отправляется через десять минут.	Tren on dakika sonra kalkıyor.
715	Где я могу купить билет на автобус?	Otobüs biletini nerede satın alabilirim?
716	Самолёт прилетел точно по расписанию.	Uçak tam programında (vaktinde) vardı.
717	Поверните направо у этого здания.	Bu binanın yanından sağa dönün.
718	Как мне дойти до центра города?	Şehir merkezine nasıl gidebilirim (yürüyerek)?
719	Мы едем на юг этим летом.	Bu yaz güneye gidiyoruz.
720	Метро закрыто на ремонт сегодня.	Metro bugün tamirat nedeniyle kapalı.

721	Этот путь самый короткий до вокзала.	İstasyona giden en kısa yol budur.
722	Самолёт летит над облаками.	Uçak bulutların üzerinde uçuyor.
723	Посмотрите на карту, мы сейчас здесь.	Haritaya bakın, şu an buradayız.
724	Я хочу забронировать номер в отеле.	Otelde bir oda ayırtmak (rezerve etmek) istiyorum.
725	Мы опоздали на наш рейс.	Uçuşumuza geç kaldık.
726	Машина заехала во двор гостиницы.	Araba otelin avlusuna girdi.
727	Где находится ближайшая станция такси?	En yakın taksi durağı nerede bulunuyor?
728	Перейдите через мост и идите прямо.	Köprüden geçin ve dümdüz gidin.
729	Мы любим путешествовать всей семьёй.	Tüm ailece seyahat etmeyi seviyoruz.
730	Возьмите свой паспорт и билет.	Pasaportunuzu ve biletinizi alın.
731	Вон тот автобус идёт до музея.	Bak şu otobüs müzeye kadar gider.
732	Мы наконец дошли до вершины горы.	Nihayet dağın zirvesine ulaştık.
733	Остров находится посреди океана.	Ada okyanusun ortasında bulunuyor.
734	Я часто езжу на работу на велосипеде.	İşime sık sık bisikletle giderim.
735	Туристы фотографируют достопримечательности.	Turistler turistik yerleri fotoğraflıyorlar.
736	Пожелайте мне счастливого пути!	Bana iyi yolculuklar dileyin!
737	Мы переехали в другой город.	Başka bir şehre taşındık (araçla geçtik).
738	Дорога в деревню очень плохая.	Köy yolu çok kötü.
739	Самолёт улетел пять минут назад.	Uçak beş dakika önce uçtu (uzaklaştı).
740	Я хочу увидеть весь мир!	Tüm dünyayı görmek istiyorum!

12. Doğa ve Hava Durumu (Природа и Погода)

Doğa olaylarını ve hava durumunu anlamak günlük planlarınızı yapmanıza yardımcı olur. Bu bölümü çalışarak mevsimler, hava koşulları ve hayvanlar hakkında konuşabilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
741	Сегодня на улице очень холодно.	Bugün dışarıda hava çok soğuk.
742	Завтра будет ясная и тёплая погода.	Yarın açık ve ılık bir hava olacak.
743	Посмотри, какой красивый закат!	Bak, ne kadar güzel bir gün batımı!
744	В лесу живут медведи и волки.	Ormanda ayılar ve kurtlar yaşıyor.
745	Птицы улетают на юг осенью.	Kuşlar sonbaharda güneye uçuyorlar.
746	Идёт сильный дождь, возьми зонтик.	Şiddetli yağmur yağıyor, şemsiye al.
747	Летом в горах лежит снег.	Yazın dağlarda kar var (yatıyor).
748	Трава-то зелёная и мягкая.	Çimen (aslında) yeşil ve yumuşaktır.
749	Сегодня на небе много ярких звёзд.	Bugün gökyüzünde çok sayıda parlak yıldız var.
750	Дует сильный и холодный ветер.	Güçlü ve soğuk bir rüzgar esiyor.
751	Весна — моё самое любимое время года.	İlkbahar en sevdiğim mevsimdir.
752	На улице густой туман, ничего не видно.	Dışarıda yoğun sis var, hiçbir şey görünmüyor.
753	Солнце светит прямо в окно.	Güneş doğrudan pencereye parlıyor.
754	Море сегодня очень спокойное и синее.	Deniz bugün çok sakin ve mavi.
755	Мы нашли много грибов в лесу.	Ormanda pek çok mantar bulduk.
756	Змея-то спряталась под камнем.	Yılan (hani o bildiğimiz) taşın altına saklandı.
757	Какая сегодня температура воздуха?	Bugün hava sıcaklığı kaç derece?
758	Цветы в саду пахнут просто чудесно.	Bahçedeki çiçekler harika kokuyor.
759	Идёт мокрый снег с дождём.	Sulu karla karışık yağmur yağıyor.
760	В лесу течёт маленькая река.	Ormanda küçük bir nehir akıyor.

761	Природа просыпается после долгой зимы.	Doğa uzun bir kıştan sonra uyanıyor.
762	На дереве сидит большая птица.	Ağaçta büyük bir kuş oturuyor.
763	Вчера была сильная гроза с громом.	Dün gök gürültülü şiddetli bir fırtına vardı.
764	Лев — очень опасное животное.	Aslan çok tehlikeli bir hayvandır.
765	Курица даёт свежие яйца каждое утро.	Tavuk her sabah taze yumurta verir.
766	Небо стало серым перед дождём.	Yağmurdan önce gökyüzü grileşti.
767	Мы гуляем по парку каждый вечер.	Her akşam parkta geziyoruz.
768	Окружающая среда очень важна для нас.	Çevre bizim için çok önemlidir.
769	В лесу много ягод и грибов.	Ormanda çok meyve (berry) ve mantar var.
770	Мир природы удивителен и прекрасен.	Doğa dünyası şaşırtıcı ve muhteşemdir.

13. Zaman ve Planlama (Время и Планирование)

Zamanı sormak, randevu ayarlamak veya günlük rutinlerinizi planlamak sosyal etkileşimin temelidir. Bu bölümü çalışarak saatler, günler ve planlama kalıplarını öğrenebilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
771	Который сейчас час?	Şu an saat kaç?
772	Нам нужно встретиться в пять часов.	Saat beşte buluşmamız gerekiyor.
773	У меня совсем нет свободного времени.	Hiç boş vaktim yok.
774	Завтрак будет готов через пять минут.	Kahvaltı beş dakika içinde hazır olacak.
775	Урок начинается ровно в девять.	Ders tam dokuzda başlıyor.
776	Понедельник — самый тяжёлый день недели.	Pazartesi haftanın en ağır (zor) günüdür.
777	Я приду к вам в следующую субботу.	Gelecek Cumartesi size geleceğim.
778	Мы планируем наш отпуск заранее.	Tatilimizi önceden planlıyoruz.
779	Сколько времени длится этот фильм?	Bu film ne kadar sürüyor?
780	Пора вставать, уже утро!	Kalkma vakti, sabah oldu bile!
781	Каждый год мы ездим на море.	Her yıl denize gideriz.
782	В прошлом месяце я много работал.	Geçen ay çok çalıştım.
783	Давайте перенесём встречу на завтра.	Hadi toplantıyı yarına erteleyelim.
784	У меня завтра важный экзамен.	Yarın önemli bir sınavım var.
785	Поезд приедет через полчаса.	Tren yarım saat sonra varacak.
786	Я никогда не опаздываю на встречи.	Toplantılara asla geç kalmam.
787	Мы договорились встретиться у входа.	Girişte buluşmak üzere anlaştık.
788	Сейчас уже поздно, пора ложиться спать.	Artık geç oldu, yatıp uyuma vakti.
789	Какое сегодня число и месяц?	Bugünün tarihi (sayısı) ve ayı nedir?
790	Пять минут назад я позвонил брату.	Beş dakika önce erkek kardeşimi aradım.
791	Я буду ждать вас здесь.	Sizi burada bekliyor olacağım.
792	Мы закончим работу вовремя.	İşi zamanında bitireceğiz.
793	Вчера был очень длинный день.	Dün çok uzun bir gündü.
794	Завтра — выходной, будем отдыхать.	Yarın tatil (hafta sonu), dinleneceğiz.
795	Я постараюсь прийти пораньше.	Mümkün olduğunca erken gelmeye çalışacağım.
796	У нас есть план на весь день.	Tüm gün için bir planımız var.
797	Через неделю я уеду в командировку.	Bir hafta sonra iş gezisine ayrılacağım.
798	Каждую минуту жизнь меняется.	Her dakika hayat değişiyor.
799	Успех зависит от правильного плана.	Başarı doğru plana bağlıdır.
800	Цените каждую секунду своего времени!	Zamanınızın her saniyesinin kıymetini bilin!

3. Fonksiyonel Kategoriler (Günlük Konuşma)

14. Öneri ve Teklif Cümleleri (Предложения)

"Hadi yapalım" veya "İster misiniz?" gibi yapılar, sosyal etkileşimin başlangıç noktasıdır. Bu bölümü çalışarak karşınızdaki kişiye nazik teklifler sunabilir ve grup aktivitelerini başlatabilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
801	Давай выпьем по чашке кофе.	Hadi birer fincan kahve içelim.
802	Давайте пойдём в кино сегодня вечером.	Hadi bu akşam sinemaya gidelim.
803	Давай закажем пиццу на ужин.	Hadi akşam yemeği için pizza sipariş edelim.
804	Давайте приготовим что-нибудь вкусное.	Hadi lezzetli bir şeyler hazırlayalım.
805	Давай погуляем в парке, там сейчас красиво.	Hadi parkta gezelim, orası şu an güzel.
806	Давайте начнём наше совещание вовремя.	Hadi toplantımıza vaktinde başlayalım.
807	Хочешь, я помогу тебе с этой работой?	İstersen bu iş için sana yardım edeyim mi?
808	Хотите чаю или кофе?	Çay mı istersiniz yoksa kahve mi?
809	Давай посмотрим этот новый фильм.	Hadi bu yeni filmi izleyelim.
810	Давайте встретимся в центре города.	Hadi şehir merkezinde buluşalım.
811	Давай купим этот подарок для мамы.	Hadi anne için bu hediye için satın alalım.
812	Давайте перенесём нашу встречу на завтра.	Hadi toplantımızı yarına erteleyelim.
813	Давай присядем на минуту и отдохнём.	Hadi bir dakikalığına oturalım ve dinlenelim.
814	Давайте обсудим этот план вместе.	Hadi bu planı birlikte tartışalım.
815	Хочешь пойти со мной в музей в субботу?	Cumartesi günü benimle müzeye gitmek ister misin?
816	Давайте попробуем это новое блюдо.	Hadi bu yeni yemeği deneyelim.
817	Давай потанцуем под эту музыку.	Hadi bu müzikle dans edelim.
818	Давайте позвоним нашему другу прямо сейчас.	Hadi arkadaşımızı hemen şimdi arayalım.
819	Давай нарисуем картину вместе.	Hadi birlikte bir resim çizelim.
820	Хотите, я покажу вам наш новый офис?	İsterseniz size yeni ofisimizi göstereyim mi?
821	Давай выберем другое место для отдыха.	Hadi tatil için başka bir yer seçelim.
822	Давайте договоримся о времени встречи.	Hadi buluşma zamanı hakkında anlaşalım.
823	Давай прочитаем эту статью, она интересная.	Hadi bu makaleyi okuyalım, o ilginç.
824	Давайте поедим фрукты, они свежие.	Hadi meyve yiyelim, onlar tazedir.
825	Хочешь, я принесу тебе стакан воды?	İstersen sana bir bardak su getireyim mi?
826	Давай выключим телевизор и поговорим.	Hadi televizyonu kapatalım ve konuşalım.
827	Давайте пойдём на выставку в воскресенье.	Hadi Pazar günü sergiye gidelim.
828	Давай сделаем перерыв на полчаса.	Hadi yarım saatlik bir ara verelim.

829	Давайте поедem на море этим летом.	Hadi bu yaz denize gidelim.
830	Хотите послушать музыку?	Müzik dinlemek ister misiniz?
831	Давай откроем окно, здесь душно.	Hadi pencereyi açalım, burası havasız.
832	Давайте пригласим их на наш праздник.	Hadi onları bayramımıza davet edelim.
833	Давай купим билеты заранее.	Hadi biletleri önceden satın alalım.
834	Давайте закончим этот проект до конца недели.	Hadi bu projeyi hafta sonuna kadar bitirelim.
835	Хочешь примерить это платье?	Bu elbiseyi denemek ister misin?
836	Давай зайдём в этот магазин за обувью.	Hadi ayakkabı için şu mağazaya uğrayalım.
837	Давайте посидим в тишине немного.	Hadi biraz sessizlikte oturalım.
838	Давай напишем письмо нашему учителю.	Hadi öğretmenimize bir mektup yazalım.
839	Давайте возьмём такси, уже поздно.	Hadi taksi turalım, artık geç oldu.
840	Хотите, я поднесу вашу сумку?	İsterseniz çantanızı taşıyım mı?
841	Давай забудем о проблемах на сегодня.	Hadi bugünlük sorunları unutalım.
842	Давайте посмотрим на закат, он прекрасен.	Hadi gün batımına bakalım, o muhteşem.
843	Давай оденемся потеплее и пойдём гулять.	Hadi daha sıcak giyinelim ve gezmeye çıkalım.
844	Давайте забронируем столик в ресторане.	Hadi restoranda bir masa ayırtalım.
845	Хочешь, я научу тебя готовить это?	İstersen bunu pişirmeyi sana öğreteyim mi?
846	Давай пройдем через мост и повернём налево.	Hadi köprüden geçelim ve sola dönelim.
847	Давайте споём нашу любимую песню.	Hadi en sevdiğimiz şarkıyı söyleyelim.
848	Давай вернёмся домой пораньше.	Hadi eve biraz daha erken dönelim.
849	Давайте поиграем в футбол во дворе.	Hadi avluda futbol oynayalım.
850	Хотите пойти на экскурсию с нами?	Bizimle geziye (tura) gitmek ister misiniz?
851	Давай подождём автобус на остановке.	Hadi durakta otobüsü bekleyelim.
852	Давайте выберем самый короткий путь.	Hadi en kısa yolu seçelim.
853	Давай помоем посуду вместе.	Hadi bulaşıkları birlikte yıkayalım.
854	Давайте создадим что-то новое.	Hadi yeni bir şey yaratalım (oluşturalım).
855	Хочешь, я провожу тебя до метро?	İstersen seni metroya kadar uğurlayayım mı?
856	Давай послушаем этот новый альбом.	Hadi bu yeni albümü dinleyelim.
857	Давайте оденем детей и пойдём в зоопарк.	Hadi çocukları giydirelim ve hayvanat bahçesine gidelim.
858	Давай постараемся не опаздывать больше.	Hadi bir daha geç kalmamaya çalışalım.
859	Давайте сделаем этот мир лучше.	Hadi bu dünyayı daha iyi bir hale getirelim.
860	Хотите, я принесу вам меню?	İsterseniz size menüyü getireyim mi?
861	Давай застегнём куртки, дует ветер.	Hadi ceketleri ilikleylelim, rüzgar esiyor.
862	Давайте зайдём к бабушке в гости.	Hadi büyükanneye misafirliğe uğrayalım.
863	Давай посмотрим, что лежит в этой коробке.	Hadi bu kutuda ne yatıyor (var) bakalım.
864	Давайте выпьем за наш успех!	Hadi başarımız için içelim!
865	Хочешь, я покажу тебе свои фотографии?	İstersen sana fotoğraflarımı göstereyim mi?
866	Давай просто будем счастливы сегодня.	Hadi bugün sadece mutlu olalım.

15. Rica ve Emir Kipleri (Просьбы и Приказы)

İhtiyaçlarınızı belirtmek veya birinden bir şey yapmasını istemek günlük iletişimin temelidir. Bu bölümü çalışarak nazik ricalar (Lütfen...) ile doğrudan komutlar arasındaki dengeyi kurabilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
867	Пожалуйста, закройте окно.	Lütfen pencereyi kapatın.
868	Скажи мне правду, не бойся.	Bana gerçeği söyle, korkma.
869	Принесите мне счёт, пожалуйста.	Lütfen hesabı bana getirin.
870	Помогите мне найти мой паспорт.	Pasaportumu bulmama yardım edin.
871	Слушайте внимательно нашего учителя.	Öğretmenimizi dikkatle dinleyin.
872	Положи книгу на полку, пожалуйста.	Lütfen kitabı rafın üzerine koy.
873	Откройте дверь, это я!	Kapıyı açın, benim!
874	Напишите ваше имя здесь.	Buraya isminizi yazın.
875	Передай мне соль и перец.	Bana tuzu ve biberi uzat (geçir).
876	Посмотрите на эту картину в углу.	Köşedeki şu tabloya bakın.
877	Не забудь купить хлеб и молоко.	Ekmek ve süt almayı unutma.
878	Расскажите нам о вашем путешествии.	Bize seyahatiniz hakkında anlatın.
879	Позвони мне завтра в пять часов.	Yarın saat beşte beni ara.
880	Пожалуйста, говорите помедленнее.	Lütfen daha yavaş konuşun.
881	Будь осторожен на дороге!	Yolda dikkatli ol!
882	Покажите мне ваш билет, пожалуйста.	Lütfen biletinizi bana gösterin.
883	Садись на стул и отдохни.	Sandalyeye otur ve dinlen.
884	Вымой руки перед едой.	Yemekten önce ellerini yıka.
885	Сделай музыку потише, я работаю.	Müziği biraz kıs, çalışıyorum.
886	Пожалуйста, подождите меня у входа.	Lütfen girişte beni bekleyin.
887	Надень шапку, на улице холодно.	Şapkanı tak, dışarısoğuk.
888	Не сердись на меня, пожалуйста.	Bana kızma lütfen.
889	Ответьте на этот важный вопрос.	Bu önemli soruya cevap verin.
890	Приготовь ужин сегодня сам.	Bugün akşam yemeğini kendin hazırla.
891	Пожалуйста, уберите за собой мусор.	Lütfen çöpünüzü arkanızdan toplayın.
892	Вернись домой вовремя!	Eve vaktinde dön!
893	Не бойся большой собаки, она добрая.	Büyük köpekten korkma, o naziktir (iyidir).
894	Поднимите вашу правую руку.	Sağ elinizi kaldırın.
895	Постирайте эти простыни, пожалуйста.	Lütfen bu çarşafaları yıkayın.
896	Не опаздывайте на встречу завтра.	Yarınki toplantıya geç kalmayın.
897	Покажи мне, где болит.	Bana nerenin ağrıdığını göster.
898	Дайте мне другой размер куртки.	Bana ceketin başka bir bedenini verin.
899	Помой овощи и нарежь их.	Sebzeleri yıka ve onları dilimle.
900	Не говори так быстро, я не понимаю.	Öyle hızlı konuşma, anlamıyorum.
901	Пожалуйста, выключите свет в коридоре.	Lütfen koridordaki ışığı kapatın.
902	Вставай скорее, уже утро!	Çabuk kalk, sabah oldu bile!
903	Посмотрите в зеркало и улыбнитесь.	Aynaya bakın ve gülümseyin.

904	Не забудь закрыть дверь на замок.	Kapıyı kilitlemeyi unutma.
905	Расскажи эту историю ещё раз.	Bu hikayeyi bir kez daha anlat.
906	Пожалуйста, присядьте здесь.	Lütfen buraya oturuverin.
907	Не кури здесь, это вредно.	Burada sigara içme, bu zararlı.
908	Повторите это правило, пожалуйста.	Lütfen bu kuralı tekrar edin.
909	Ешь суп, пока он горячий.	Çorba sıcakken ye.
910	Помогите бабушке перейти дорогу.	Büyükanneye yolu geçmesi için yardım edin.
911	Не трогай этот старый шкаф.	Bu eski dolaba dokunma.
912	Напишите статью до понедельника.	Makaleyi Pazartesiye kadar yazın.
913	Пожалуйста, принесите мне стакан воды.	Lütfen bana bir bardak su getirin.
914	Не плачь, всё будет хорошо.	Ağlama, her şey iyi olacak.
915	Поставь стул поближе к столу.	Sandalyeyi masaya biraz daha yakın koy.
916	Будьте здоровы и счастливы!	Sağlıklı ve mutlu olun! (Çok yaşa anlamında da kullanılır).
917	Отойдите от окна, пожалуйста.	Lütfen pencereden uzaklaşın.
918	Не забудь свои ключи на полке.	Raftaki anahtarlarını unutma.
919	Объясните мне это ещё раз.	Bunu bana bir kez daha açıklayın.
920	Пей лекарство три раза в день.	İlacı günde üç kez iç.
921	Пожалуйста, не шумите так громко.	Lütfen bu kadar yüksek sesle gürültü yapmayın.
922	Покажи мне свой новый рисунок.	Bana yeni resmini göster.
923	Перейдите мост и идите прямо.	Köprüden geçin ve dümdüz gidin.
924	Не бегай быстро во дворе.	Avluda hızlı koşma.
925	Пожалуйста, будьте внимательны!	Lütfen dikkatli olun!
926	Скажите директору, что я пришёл.	Müdüre geldiğimi söyleyin.
927	Не покупай эти дорогие туфли.	Bu pahalı ayakkabıları (kunduraları) satın alma.
928	Пожалуйста, подогрей чайник.	Lütfen çaydanlığı ısıt.
929	Будь собой в любой ситуации.	Her durumda kendin ol.
930	Не забывайте о своих мечтах!	Hayallerinizi unutmayın!
931	Позвольте мне помочь вам.	Size yardım etmeme izin verin.
932	Помой руки с мылом.	Ellerini sabunla yıka.
933	Пожалуйста, цените своё время.	Lütfen zamanınızın kıymetini bilin.

16. Duygu ve Durum İfadeleri (Чувства и Состояния)

İçinde bulunduğunuz ruh halini veya fiziksel durumu anlatmak kendinizi doğru ifade etmenizi sağlar. Bu bölümü çalışarak mutluluk, üzüntü, korku veya fiziksel ihtiyaçlarınızı dile getirmeyi öğrenebilirsiniz.

No	Rusça	Türkçe
934	Я очень рад тебя видеть!	Seni gördüğüme çok sevindim!
935	Мне сегодня очень грустно.	Bugün çok üzgünüm.
936	Ребёнок боится большой собаки.	Çocuk büyük köpekten korkuyor.
937	Мы так счастливы в этом доме!	Bu evde çok mutluyuz!
938	Он очень сердится на своего брата.	Erkek kardeşine çok kızıyor.
939	Мне страшно здесь в темноте.	Burada karanlıkta korkuyorum.
940	Она всегда радуется цветам.	O her zaman çiçeklere sevinir.
941	Я так устал после работы.	İşten sonra çok yoruldum.
942	Мы очень гордимся нашими детьми.	Çocuklarımızla çok gurur duyuyoruz.
943	Ему было скучно в кино.	Sinemada canı sıkıldı (sıkıcıydı).

944	Мне очень жаль, что ты болен.	Hasta olduğun için çok üzgünüm.
945	Она была удивлена вашим подарком.	Hediyeinize şaşırmıştı (hayret etti).
946	Я чувствую себя просто замечательно!	Kendimi harika hissediyorum!
947	Нам очень интересно это правило.	Bu kural bizim için çok ilginç.
948	Он выглядит очень спокойным сегодня.	O bugün çok sakin görünüyor.
949	Мне стыдно за свою ошибку.	Hatamdan dolayı utanıyorum.
950	Я люблю свою семью больше всего.	Ailemi her şeyden çok seviyorum.
951	Ей стало холодно на улице.	Dışarıda ona soğuk oldu (üşüdü).
952	Нам было весело в гостях.	Misafirlikte eğlendik (bizim için neşeliydi).
953	Я очень волнуюсь перед экзаменом.	Sınavdan önce çok endişeleniyorum.
954	Она довольна своим новым платьем.	Yeni elbisesinden memnun.
955	Мне нужно немного тишины и покоя.	Biraz sessizliğe ve huzura ihtiyacım var.
956	Мы мечтаем о счастливом будущем.	Mutlu bir gelecek hayal ediyoruz.
957	Ему страшно идти в больницу.	Hastaneye gitmekten korkuyor.
958	Я чувствую запах свежего хлеба.	Taze ekmeğin kokusunu hissediyorum.
959	Она очень добрая и милая девушка.	O çok nazik ve tatlı bir kız.
960	Нам было очень жарко этим летом.	Bu yaz bizim için çok sıcaktı (çok bunaldık).
961	Я ненавижу опаздывать на встречи.	Toplantılara geç kalmaktan nefret ederim.
962	Он был очень огорчён вашим ответом.	Cevabınızdan dolayı çok üzülmüştü (hayal kırıklığına uğradı).
963	Мне очень приятно с вами познакомиться.	Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum.
964	Она боится летать на самолёте.	Uçakla uçmaktan korkuyor.
965	Я чувствую, что всё будет хорошо.	Her şeyin iyi olacağını hissediyorum.
966	Мы так рады нашему новому другу.	Yeni arkadaşımız için çok sevinçliyiz.
967	Ему стало очень обидно вчера.	Dün çok gücenmişti (kalbi kırıldı).
968	Мне очень нравится этот тихий кабинет.	Bu sessiz çalışma odasını çok beğeniyorum.
969	Она светится от счастья сегодня.	O bugün mutluluktan parlıyor.
970	Я очень ценю твою помощь.	Yardıma çok değer veriyorum (takdir ediyorum).
971	Нам страшно смотреть этот фильм.	Bu filmi izlemekten korkuyoruz.
972	Он очень надеется на вашу поддержку.	Desteyinizi çok umuyor.
973	Мне стало скучно слушать лекцию.	Dersi (konferansı) dinlemekten canım sıkıldı.
974	Она была очень внимательна к нам.	Bize karşı çok dikkatli/ilgiliydi.
975	Я просто хочу отдохнуть в тишине.	Sadece sessizlikte dinlenmek istiyorum.
976	Мы верим в твой успех!	Senin başarına inanıyoruz!
977	Ему было неловко в этой ситуации.	Bu durumda mahcup oldu (kendini rahatsız hissetti).
978	Мне очень тепло в этом новом пальто.	Bu yeni paltoyla çok sıcakım (üşümüyorum).
979	Она чувствует себя одинокой сегодня.	O bugün kendini yalnız hissediyor.
980	Я очень удивлён вашим вопросом.	Sorunuza çok şaşırdım.

981	Нам было очень приятно погулять с вами.	Sizinle gezmek bizim için çok keyifliydi.
982	Он всегда выглядит таким невозмутимым.	O her zaman öyle soğukkanlı (sarsılmaz) görünüyor.
983	Мне очень больно это слышать.	Bunu duymak benim için çok acı verici.
984	Она мечтает стать известной певицей.	Ünlü bir şarkıcı olmayı hayal ediyor.
985	Я чувствую, как моё сердце бьётся.	Kalbimin nasıl çarptığını hissediyorum.
986	Мы гордимся тем, что мы здоровы.	Sağlıklı olduğumuz için gurur duyuyoruz.
987	Ему стало нехорошо после ужина.	Yemekten sonra (kendini) iyi hissetmedi (fenalaştı).
988	Мне очень дорого ваше внимание.	İlginiz benim için çok değerlidir.
989	Она радуется каждой мелочи в жизни.	Hayattaki her küçük şeye sevinir.
990	Я очень жажду увидеть мир!	Dünyayı görmeyi çok arzuluyorum!
991	Нам было очень грустно уезжать.	Ayrılırken (giderken) çok üzgündük.
992	Он очень переживает за свою работу.	İşi için çok endişeleniyor.
993	Мне было очень весело играть с детьми.	Çocuklarla oynamak benim için çok neşeliydi.
994	Она чувствует огромную ответственность.	Büyük bir sorumluluk hissediyor.
995	Я так благодарен вам за всё!	Her şey için size öyle minnettarım ki!
996	Нам очень спокойно здесь, в деревне.	Burada, köyde çok huzurluyuz (sakiniz).
997	Ему очень не хватает общения.	İletişim eksikliğini çok hissediyor (özlüyor).
998	Мне было очень приятно провести время.	Vakit geçirmek benim için çok keyifliydi.
999	Она чувствует, что её жизнь меняется.	Hayatının değiştiğini hissediyor.
1000	Будьте всегда в гармонии с собой!	Daima kendinizle uyum içinde olun!

801 – 1000 Arası Cümleler için Fiil Çekim Rehberi

Bu dosya, cümle kütüphanenizde geçen ana fiillerin; bitmemiş (NSV) - bitmiş (SV) çiftlerini, zaman çekimlerini ve emir kiplerini içermektedir.

1. Öneri ve Tekliflerde Geçen Temel Fiiller

ПИТЬ / ВЫПИТЬ (içmek)

Öneri Örneği: Давай выпьем кофе! (Hadi kahve içelim!)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Etil/Diştiril)
Я	пью	выпью	пил / пила
Ты	пьёшь	выпьёшь	пил / пила
Он / Она	пьёт	выпьёт	пил / пила
Мы	пьём	выпьем	пили
Вы	пьёте	выпьёте	пили
Они	пьют	выпьют	пили
Emir Kipi	Пей! (İç - Süreç)	Выпей! (İç bitir)	

ИДТИ / ПОЙТИ (Gitmek - Yürüyerek)

Öneri Örneği: Давайте пойдём в кино! (*Hadi sinemaya gidelim!*)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eri/Dişil)
Я	иду	пойду	шёл / шла
Ты	идёшь	пойдёшь	шёл / шла
Он / Она	идёт	пойдёт	шёл / шла
Мы	идём	пойдём	шли
Вы	идёте	пойдёте	шли
Они	идут	пойдут	шли
Emir Kipi	Иди! (Yürü/Git)	Пошли! (Hadi gidelim)	

ГОТОВИТЬ / ПРИГОТОВИТЬ (Hazırlamak/Pişirmek)

Öneri Örneği: Давайте приготовим салат. (*Hadi salata hazırlayalım.*)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eri/Dişil)
Я	готовлю	приготовлю	готовил / готовила
Ты	готовишь	приготовишь	готовил / готовила
Он / Она	готовит	приготовит	готовил / готовила
Мы	готовим	приготовим	готовили
Вы	готовите	приготовите	готовили
Они	готовят	приготовят	готовили
Emir Kipi	Готовь!	Приготовь!	

2. Rica ve Emirlerde Geçen Kritik Fiiller**ПОМОГАТЬ / ПОМОЧЬ (Yardım Etmek)**

Rica Örneği: Помогите мне, пожалуйста. (*Lütfen bana yardım edin.*)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eri/Dişil)
Я	помогаю	помогу	помогал / помог
Ты	помогаешь	поможешь	помогал / помогла
Он / Она	помогает	поможет	помогал / помогла
Мы	помогаем	поможем	помогали / помогли
Вы	помогаете	поможете	помогали / помогли
Они	помогают	помогут	помогали / помогли
Emir Kipi	Помогай!	Помоги! / Помогите!	

КЛАСТЬ / ПОЛОЖИТЬ (Koymak)

Emir Örneği: Положи книгу на полку. (*Kitabı rafa koy.*) Not: Bu fiil kökten değişen (suppletive) bir fiittir.

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eri/Dişil)
Я	кладу	положу	клал / положил
Ты	кладёшь	положишь	клал / положила
Он / Она	кладёт	положит	клал / положила
Мы	кладём	положим	клали / положили
Вы	кладёте	положите	клали / положили
Они	кладут	положат	клали / положили
Emir Kipi	Клади!	Положи! / Положите!	

ГОВОРИТЬ / СКАЗАТЬ (Konuşmak / Söylemek)

İletişimin temeli: Скажи мне правду. (*Bana gerçeği söyle.*)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eril/Dişil)
Я	говорю	скажу	говорил / сказал
Ты	говоришь	скажешь	говорил / сказала
Он / Она	говорит	скажет	говорил / сказала
Мы	говорим	скажем	говорили / сказали
Вы	говорите	скажете	говорили / сказали
Они	говорят	скажут	говорили / сказали
Emir Kipi	Говори!	Скажи! / Скажите!	

ОТКРЫВАТЬ / ОТКРЫТЬ (Açmak)

Emir Örneği: Откройте дверь! (Kapıyı açın!)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eril/Dişil)
Я	открываю	открою	открывал / открыл
Ты	открываешь	откроешь	открывал / открыла
Он / Она	открывает	откроет	открывал / открыла
Мы	открываем	откроем	открывали / открыли
Вы	открываете	откроете	открывали / открыли
Они	открывают	откроют	открывали / открыли
Emir Kipi	Открывай!	Открой! / Откройте!	

3. Duygu ve Durum Bildiren Dönüslü Fiiller (-CЯ)

РАДОВАТЬСЯ / ПОРАДОВАТЬСЯ (Sevinmek)

Duygu Örneği: Я радуюсь твоему успеху. (Senin başarına seviniyorum.)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	Geçmiş Zaman (Eril/Dişil)
Я	радуюсь	радовался / радовалась
Ты	радуешься	радовался / радовалась
Он / Она	радуется	радовался / радовалась
Мы	радуемся	радовались
Вы	радуетесь	радовались
Они	радуются	радовались
Emir Kipi	Радуйся!	

БОЯТЬСЯ (Korkmak)

Duygu Örneği: Ребёнок боится собаки. (Çocuk köpekten korkuyor.) Not: Genellikle sadece NSV olarak kullanılır.

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	Geçmiş Zaman (Eril/Dişil)
Я	боюсь	боялся / боялась
Ты	боишься	боялся / боялась
Он / Она	боится	боялся / боялась
Мы	боимся	боялись
Вы	боитесь	боялись
Они	боятся	боялись
Emir Kipi	Не бойся! (Korkma!)	

ЧУВСТВОВАТЬ / ПОЧУВСТВОВАТЬ (Hissetmek)

Durum Örneği: Я чувствую, что всё будет хорошо. (Her şeyin iyi olacağını hissediyorum.)

Şahıs	NSV (Şimdiki Zaman)	SV (Gelecek Zaman)	Geçmiş Zaman (Eril/Dişil)
Я	чувствую	почувствую	чувствовал / чувствовала

Ты	чувствуешь	почувствуешь	чувствовал / чувствовала
Он / Она	чувствует	почувствует	чувствовал / чувствовала
Мы	чувствуем	почувствуем	чувствовали
Вы	чувствуете	почувствуете	чувствовали
Они	чувствуют	почувствуют	чувствовали
Emir Kipi	Чувствуй!	Почувствуй!	

Küçük Bir Hikaye: Bir Günün Anatomisi

Bu hikâye, şu ana kadar öğrenilen kelimeler, terimler ve dil bilgisi yapıları (padejler, ön ekler, diyalog kalıpları) kullanılarak hazırlanmıştır. Her cümlenin hemen altında Türkçe karşılığı yer almaktadır.

Часть 1: Утро в семье (1. Bölüm: Ailede Sabah)

Я живу в большом и новом доме в центре города. (Şehir merkezinde büyük ve yeni bir evde yaşıyorum.)

Утром я встаю, иду в ванную комнату и мою лицо с мылом. (Sabah kalkıyorum, banyoya gidiyorum ve yüzümü sabunla yıkıyorum.)

Потом я иду в кухню, где моя бабушка готовит вкусный завтрак. (Sonra büyükannemin lezzetli bir kahvaltı hazırladığı mutfığa gidiyorum.)

«Доброе утро!» — говорит бабушка. — «Хочешь чаю с лимоном и свежий хлеб?» ("Günaydın!" diyor babaannem. "Limonlu çay ve taze ekmek ister misin?")

Я отвечаю: «Да, пожалуйста! Я очень голоден». (Cevap veriyorum: "Evet, lütfen! Çok açım.")

Мой отец, опытный инженер, уже читает газету за столом. (Deneyimli bir mühendis olan babam, masada çoktan gazeteyi okuyor.)

Мой брат — талантливый программист. Он сидит в своём кабинете и смотрит в компьютер. (Erkek kardeşim yetenekli bir programcı. Çalışma odasında oturuyor ve bilgisayara bakıyor.)

Мама — добрый врач. Она надевает пальто и говорит: «Я иду в больницу, там меня ждут больные». (Annem iyi bir doktor. Paltosunu giyiyor ve diyor ki: "Hastaneye gidiyorum, orada beni hastalar bekliyor".)

Часть 2: Прогулка в парке (2. Bölüm: Parkta Yürüyüş)

После завтрака мой друг Антон звонит мне. (Kahvaltıdan sonra arkadaşım Anton beni arıyor.)

Антон: «Давай пойдём в большой парк! Сегодня солнечная погода и небо синее». (Anton: "Hadi büyük parka gidelim! Bugün hava güneşli ve gökyüzü mavi".)

Я говорю: «Хорошая идея! Пойдём погуляем». (Ben diyorum ki: "İyi fikir! Hadi gidelim gezelim".)

В парке мы видим много интересного. На дереве поёт красивая птица. (Parkta pek çok ilginç şey görüyoruz. Ağaçta güzel bir kuş şarkı söylüyor.)

Маленькая белая собака бежит по зелёной траве за кошкой. (Küçük beyaz bir köpek yeşil çimenlerin üzerinde bir kedinin peşinden koşuyor.)

Дети играют в футбол во дворе. Они смеются и прыгают. (Çocuklar avluda futbol oynuyorlar. Gülüyorlar ve zıplıyorlar.)

Я вижу вон того человека. Это наш новый учитель истории. (Şu [uzaktaki] kişiyi görüyorum. Bu bizim yeni tarih öğretmenimiz.)

«Здравствуйте!» — говорим мы ему. Он улыбается и отвечает: «Добрый день!» ("Merhaba!" diyoruz ona. O gülümsüyor ve cevap veriyor: "İyi günler!")

Часть 3: Маленькое приключение (3. Bölüm: Küçük Bir Macera)

Вдруг на небе появились серые облака и пошёл сильный дождь. (Aniden gökyüzünde gri bulutlar belirdi ve şiddetli bir yağmur başladı.)

«Ой!» — кричу я. — «Я забыл свой зонтик в шкафу дома». ("Ay!" diye bağıyorum. "Şemsiyemi evde dolapta unuttum".)

Антон говорит: «Не бойся! Аптека рядом, мы можем подождать там». (Anton diyor ki: "Korkma! Eczane yakında, orada bekleyebiliriz".)

Мы быстро бежим в здание. Внутри тепло и сухо. (Hızla binaya koşuyoruz. İçerisi sıcak ve kuru.)

Я чувствую, что мне немного холодно. У меня болит горло. (Biraz üşüdüğümü hissediyorum. Boğazım ağrıyor.)

«Тебе нужно лекарство», — говорит Антон. ("Sana ilaç lazım," diyor Anton.)

Через полчаса дождь закончился. Мы вышли на улицу. (Yarım saat sonra yağmur bitti. Sokağa çıktık.)

Часть 4: Вечер дома (4. Bölüm: Evde Akşam)

Вечером я вернулся домой. В гараже уже стоит машина папы. (Akşam eve döndüm. Garajda babamın arabası çoktan duruyor.)

Я снимаю грязные ботинки и надеваю тёплую одежду. (Kirli botlarımı çıkarıyorum ve sıcak kıyafetler giyiyorum.)

В гостиной на стене висит красивая картина, а в углу стоит мягкий диван. (Salonda duvarda güzel bir tablo asılı, köşede ise yumuşak bir divan duruyor.)

Вся семья вместе. Мы ужинаем в кухне. (Tüm aile birlikteyiz. Mutfakta akşam yemeği yiyoruz.)

Бабушка приготовила рис, рыбу и салат из овощей. (Babaannem piring, balık ve sebze salatası hazırladı.)

«Давайте посмотрим новый фильм по телевизору», — предлагает папа. ("Hadi televizyonda yeni bir film izleyelim," diye teklif ediyor babam.)

Мы смотрим фильм и пьём горячий чай из красивых чашек. (Film izliyoruz ve güzel fincanlardan sıcak çay içiyoruz.)

Я очень люблю свою семью. Я счастлив в этом доме. (Ailemi çok seviyorum. Bu evde mutluyum.)

Сейчас уже поздно. Пора ложиться спать. (Artık geç oldu. Yatıp uyuma vakti.)

«Спокойной ночи всем!» — говорю я. ("Herkeseye iyi geceler!" diyorum.)

Я чувствую, что завтра будет самый лучший день. (Hissediyorum ki yarın en iyi gün olacak.)

"Harika Bir Gün" hikayesinde yer alan ancak önceki öğrenilen kelimeler arasında yer almayan ifadelerdir.

Rusça Kelime	Türkçe Karşılığı	Hikayedeki Kullanımı
Голоден	Aç (Eril)	Я очень голоден.
Идея	Fikir	Хорошая идея!
Скамейка	Bank / Oturak	Он сидит на скамейке.
Здравствуйте	Merhaba (Resmi/Çoğul)	Здравствуйте! — говорим мы.
Вдруг	Aniden / Birden	Вдруг на небе появились...
Появиться	Belirmek / Ortaya çıkmak	...появились серые облака.
Кричать	Bağırmak	«Ой!» — кричу я.
Сухо	Kuru	Внутри тепло и сухо.
Горло	Boğaz	У меня болит горло.
Предлагать	Önermek / Teklif etmek	...предлагает папа.

Счастливыи	Mutlu	Я счастлив в этом доме.
Закат	Gün batımı	Какой красивый закат!
Мир	Dünya / Barış	Мир такой огромный!
Гармония	Uyum / Armoni	Будьте в гармонии с собой.